V DRUŽBI DOBRIH LJUDI

SAVA
ZAVAROVALNA
SKUPINA

POROČILO O SOLVENTNOSTI
IN FINANČNEM POLOŽAJU
Zavarovalne skupine Sava

2022

Uprava Save Re, d.d.

Ljubljana, maj 2023

Peter Skvarča
član uprave

Marko Jazbec
predsednik uprave

David Benedek
član uprave

Polona Pirš Zupančič
članica uprave

Vsebina

POVZETEK 4

A. POSLOVANJE IN REZULTATI 12

A.1 Poslovanje 13
A.2 Rezultati pri sklepanju zavarovanj in pozavarovanj 19
A.3 Naložbeni rezultati 24
A.4 Rezultati pri drugih dejavnostih 27
A.5 Druge informacije 28

B. SISTEM UPRAVLJANJA 29

B.1 Splošne informacije o sistemu upravljanja 30
B.2 Zahteve glede sposobnosti in primernosti 37
B.3 Sistem upravljanja tveganj, vključno z lastno oceno tveganja in solventnosti 39
B.4 Sistem notranjega nadzora 45
B.5 Funkcija notranje revizije 46
B.6 Aktuarska funkcija 48
B.7 Zunanje izvajanje 49
B.8 Druge informacije 50

C. PROFIL TVEGANJ SKUPINE 51

C.1 Zavarovalno tveganje 55
C.2 Tržno tveganje 67
C.3 Kreditno tveganje 74
C.4 Likvidnostno tveganje 76
C.5 Operativno tveganje 78
C.6 Druga pomembna tveganja 80
C.7 Druge informacije 84

D. VREDNOTENJE ZA NAMENE SOLVENTNOSTI 85

D.1 Sredstva 91
D.2 Zavarovalno-tehnične rezervacije 96
D.3 Druge obveznosti 107
D.4 Alternativne metode vrednotenja 108
D.5 Druge informacije 108

E. UPRAVLJANJE KAPITALA 109

E.1 Lastna sredstva 111
E.2 Zahtevani solventnostni kapital in zahtevani minimalni kapital 115
E.3 Uporaba podmodula tveganja lastniških vrednostnih papirjev, temelječega na trajanju, pri izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala 119
E.4 Razlika med standardno formulo in kakršnim koli uporabljenim notranjim modelom 119
E.5 Neskladnost z zahtevanim minimalnim kapitalom in neskladnost z zahtevanim solventnostnim kapitalom 119
E.6 Druge informacije 119

PRILOGA A

Slovar izbranih strokovnih izrazov in načinov izračuna 120

PRILOGA B

Kvantitativni obrazci 123

Povzetek

Splošne informacije

Zneski v preglednicah poročila so prikazani v tisoč EUR. Poročilo sta obravnavala in potrdila uprava in nadzorni svet obvladujoče družbe. Poročilo o solventnosti in finančnem položaju skupine je bilo pregledano tudi s strani revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o., ki je pripravila tudi Poročilo neodvisnega revizorja o zagotovilu.

Uvod

Leto 2022 so zaznamovale zaostrene geopolitične razmere. Februarja 2022 se je začela ruska vojaška agresija proti Ukrajini, ki se je nadaljevala vse leto. Zavarovalna skupina Sava (konkretno Sava Re) je imela sklenjene pozavarovalne pogodbe z ruskimi in ukrajinskimi partnerji v zanemarljivem obsegu letne premije. Vse pogodbe vključujejo tudi t. i. sankcijsko klavzulo, ki v primeru uvedbe sankcij Evropske unije in Združenih narodov omeji obveznosti obvladujoče družbe, ki so določene v pogodbi in so v nasprotju z veljavnimi sankcijami. Obenem sklenjene pozavarovalne pogodbe izključujejo kritja, povezana z vojno. Kreditna in valutna izpostavljenost finančnih naložb skupine do Rusije, Ukrajine in Belorusije je bila na dan 31. 12. 2022 zanemarljiva.

Vojna je vplivala na kapitalske trge in zviševanje cen energentov, kar je povzročilo visoko rast inflacije. Povečane netvegane obrestne mere, odpiranje kreditnih pribitkov ter padci na delniških trgih so vplivali na pomembno znižanje vrednosti naložbenega portfelja skupine. V letu 2022 se je zaradi škodne inflacije tudi znatno povečalo tveganje upada dobičkonosnosti (po)zavarovanj. Iz tega naslova so se povečale zavarovalno-tehnične rezervacije, pri sklepanju (po)zavarovalnih pogodb pa je bila pozornost namenjena predvsem določitvi ustrezne premije.

Razmere v povezavi s covidom-19 so se v letu 2022 postopoma umirjale. V prvi polovici leta 2022 je pandemija covida-19 zaradi ukrepov nekoliko vplivala na operativno delovanje skupine, v drugi polovici leta pa so se razmere večinoma normalizirale. V letu 2022 zaradi covida-19 ni bilo pomembnih negativnih učinkov na poslovne rezultate.

Zavarovalna skupina Sava je kljub zaostrenim razmeram leto zaključila z dobrimi finančnimi rezultati in solventnostnim položajem. Skupina bo tudi v prihodnje skrbno spremljala tveganja, zlasti v povezavi z makroekonomskimi in geopolitičnimi razmerami.

Predstavitev Zavarovalne skupine Sava

Zavarovalna skupina Sava je ena večjih zavarovalnih skupin v jugovzhodni Evropi. Na dan 31. 12. 2022 so zavarovalniški del skupine sestavljale pozavarovalnica in osem zavarovalnic s sedežem v Sloveniji in državah regije Adria. Poleg (po)zavarovalnic sestavlja skupino še osem nezavarovalnih družb.

V skupini je približno 2.700 zaposlenih (izračunano po ekvivalentu polnega delovnega časa). Zavarujemo in pozavarujemo vse zavarovalne vrste ter strankam ponujamo:

- spoštljiv, pošten in iskren odnos,
- strokovnost,
- etično in pregledno poslovanje,
- dostopnost in odzivnost,
- odgovornost.

Sava Re na mednarodnih pozavarovalnih trgih deluje že več kot 40 let, na slovenskem zavarovalnem trgu pa prek nekdanje Zavarovalnice Tilia že od leta 1998. Na druge trge nekdanje Jugoslavije smo vstopili s prevzemi šestih zavarovalnic med letoma 2006 in 2009 ter ustanovitvijo dveh življenjskih zavarovalnic v letu 2008.

V letih 2015 in 2018 je skupina vstopila na slovenski in makedonski pokojninski trg, v letu 2018 pa še na slovenski trg asistenčnih storitev. V letu 2019 je Sava Re postala 85-odstotna lastnica Save Infond, ki se ukvarja z upravljanjem finančnih skladov. V letu 2020 je skupina prek pridružene družbe ZTSR vstopila na slovenski trg zdravstvenih storitev z nakupom Diagnostičnega centra Bled. Z nakupom Vite v letu 2020 je skupina izboljšala svoj tržni položaj v Sloveniji, saj se po tržnem deležu v zavarovalni dejavnosti uvršča na drugo mesto. Izvedeni prevzemi za skupino pomenijo povečan obseg poslovanja in omogočajo izkoriščanje sinergij.

Glavne prednosti Zavarovalne skupine Sava so poznavanje trga v širši regiji, zanesljivost, odzivnost, prožnost, predanost delu in finančna moč. S stalnim izboljševanjem stikov presegamo pričakovanja strank, skrbno, iskreno in spoštljivo gradimo medsebojne odnose ter smo dejavni v odnosu do okolja.

Naše glavno vodilo je dolgoročno sodelovanje z zavarovanci in partnerji, da v dobrem in slabem skupaj dosežemo zastavljene cilje.

Poslovanje in rezultati[1]

Zavarovalna skupina Sava je v letu 2022 ustvarila 68,2 milijona EUR čistega dobička, s čimer je za 13,7 % presegla načrtovanega. S tem je dosegla donosnost lastniškega kapitala v višini 14,9 %, kar za skoraj četrtino presega ciljno donosnost iz strategije 2020–2022.

Zavarovalna skupina Sava je z letom 2022 sklenila strateško obdobje 2020–2022, v katerem je uspešno uresničila zastavljene strateške cilje. Z organsko rastjo in prevzemom Vite je v treh letih okrepila prihodke za 28 % in v povprečju dosegala 14,7-odstotno donosnost lastniškega kapitala. Izjemne rezultate tega strateškega obdobja je skupina dosegla z izboljšanjem izkušnje strank, in sicer z digitalno preobrazbo, postavitvijo stranke v središče in prilagajanjem storitev potrebam strank. S strategijo za obdobje 2023–2027, ki je bila sprejeta konec leta 2022, ostaja Zavarovalna skupina Sava bolj kot kdaj koli prej zavezana svojemu poslanstvu in viziji.

Leto 2022 so zaznamovale zaostrene geopolitične in gospodarske razmere svetovnih razsežnosti. Zavarovalna skupina Sava je bila s tem postavljena pred nove izzive. Razvit sistem upravljanja tveganj, pravočasni ukrepi, kapitalska trdnost in osredotočenost na stranko so omogočili, da je Zavarovalna skupina Sava v poslovnem letu 2022 kljub zaostrenim razmeram dosegla skoraj vse načrtovane cilje. Kapitalsko trdnost in uspešnost skupine sta lani s ponovno odlično bonitetno oceno »A« potrdili tudi agenciji S&P Global Ratings in AM Best.

Z dobičkom so poslovali vsi poslovni odseki, pri čemer je še posebno pomembno nadaljnje izboljševanje rezultatov na tujih trgih. Večji odhodki za škode premoženjskih zavarovanj v Sloveniji pa so glavni razlog za manjši dobiček skupine glede na predhodno leto. Ta 10,4-odstotni upad v primerjavi z rekordnim dobičkom prejšnjega leta je bil pričakovan zaradi naraščajoče škodne pogostosti, potem ko so vplivi pandemije popustili in so se vozniki vrnili na ceste. Dodatno pa so k temu prispevale škodna inflacija in večje škode zaradi ujm.

Poslovne prihodke je skupina v letu 2022 povečala na 753,6 milijona EUR, s čimer je načrtovane presegla za 7,7 %. Kosmate premije so se povečale za 6,1 % na 774,1 milijona EUR. Rast premij na premoženjskem in pozavarovalnem odseku je bila celo višja, delno kot posledica višjih cen zaradi inflacije. V premoženjskem odseku izven Slovenije so zrasle kar za 19,2 %. Načrtovane premije je presegel tudi odsek življenjskih zavarovanj, ki pa obsega iz predhodnega leta ni dosegel izključno zaradi izredno visoke prodaje v Sloveniji v predhodnem letu. Poleg tega je imela skupina pri življenjskih zavarovanjih v tujini visoko, kar 17,5-odstotno rast premij, kar je posledica krepitve tako bančnih prodajnih poti kot tudi lastne prodajne mreže.

Čisti odhodki za škode premoženjskih zavarovanj v Sloveniji so se povečali predvsem zaradi pričakovane normalizacije škodne pogostosti in škodne inflacije. Vpliv rasti teh odhodkov je ublažil ugoden razvoj škodnih rezervacij iz starejših let v slovenskem delu portfelja in tudi iz iztekajočih se FOS-poslov (angl. freedom of services). K povečanju premoženjskih odhodkov za škode v tujini je prispevala predvsem rast posla.

Zaradi povečanja škod se je pričakovano zvišal tudi kombinirani količnik, kljub temu pa je z 90,7 % mnogo boljši od načrtovanega. K temu je pomembno prispevala stroškovna učinkovitost, saj je rast stroškov zaostajala za rastjo premije. K razmeroma majhnemu, 2,7-odstotnemu skupnemu povečanju odhodkov za škode na ravni skupine je pripomogel predvsem razvoj življenjskih zavarovanj, in sicer zaradi manjšega obsega dospelosti polic in nižjih odkupov življenjskih zavarovanj v Sloveniji.

Vrednost naložbenega portfelja se je s 1.581,4 milijona EUR znižala na 1.420,0 milijona EUR, predvsem zaradi neugodnih razmer na finančnih trgih in posledičnega znižanja rezerve za pošteno vrednost v okviru kapitala. Kljub temu računovodskemu prevrednotenju pričakujemo, da obvezniški portfelj ob zapadlosti ne bo izkazoval izgub. Donosnost naložbenega portfelja je znašala 1,3 % in je bila nižja od donosnosti v preteklem letu in načrtovane, kar je posledica odhodkov naložb, ki se vrednotijo po pošteni vrednosti prek poslovnega izida (8,0 milijona EUR učinka). Delež sredstev naložbenega razreda v vseh dolžniških naložbah pa je s 86,5 % ostal dejansko nespremenjen glede na predhodno leto, kar kaže na nadaljnjo konservativno usmeritev.

Skupina je v letu 2022 uspešno nadaljevala uresničevanje razvojne strategije digitalne preobrazbe in postavitve stranke v središče svojih poslovnih procesov. Ključne razvojne aktivnosti so bile osredotočene na konsolidacijo procesov podpore strankam v kontaktnih centrih in uvedbo centralnih večkanalnih rešitev v več družbah Zavarovalne skupine Sava. Nadgrajevale so se tudi digitalne in samooskrbne rešitve za stranke ter optimizacija uporabniške izkušnje.

Trajnostni vidik postaja del vsakdanjega poslovanja oziroma procesov odločanja v skupini. Konec preteklega leta je skupina sprejela politiko trajnostnega razvoja, ki ureja sistem upravljanja trajnostnih vprašanj in poudarja načela odgovornega poslovanja po posameznih področjih. Poleg razvoja produktov s trajnostno komponento so bile v letu 2022 izdelane smernice za odgovorno prevzemanje okoljskih, družbenih in upravljavskih tveganj pri premoženjskih zavarovanjih.

1 Opisani so rezultati poslovanja Zavarovalne skupine Sava na podlagi izkazov MSRP, zato podatki niso enaki kot v preračunih v skladu s Solventnostjo II.

Strateške usmeritve Zavarovalne skupine Sava

Strategija Zavarovalne skupine Sava opredeljuje strateške cilje na dva načina, in sicer na podlagi treh ključnih usmeritev v strateškem obdobju 2023–2027 in ključnih vsebinskih stebrov skupine.

Ključni stebri skupine

Celovito upravljanje tveganj

Zavarovanje	Pozavarovanje	Vzajemni skladi in pokojnine	Ostale dejavnosti
Premoženje Slovenija	Zunaj skupine	Upravljanje vzajemnih skladov	Zdravstvene storitve
Življenje Slovenija	Znotraj skupine	Gospodarjenje (individualno upravljanje)	Asistenčne storitve
Premoženje tujina		Pokojnine	
Življenje tujina			

Podporne funkcije

Ključne usmeritve skupine

Za obdobje 2023–2027 je skupina sprejela novo strategijo, ki nadaljuje začrtano smer s tremi ključnimi usmeritvami:

- **Postavitev stranke v središče** bo skupina še okrepila, tako da bodo stranka, njene želje in potrebe še bolj postavljene v ospredje poslovanja. Za ta namen si je skupina zadala tri cilje. Z vključitvijo vseh komunikacijskih poti v centralizirani sistem upravljanja odnosov s stranko bo dosežen cilj stranki prilagojene komunikacije. Drugi cilj je vzpostavitev hibridnega modela prodaje, ki bo prodajni mreži omogočal, da se posveča kompleksnejšim zavarovanjem in svetovanju strankam. Tretji cilj pa je vzpostavitev samooskrbnih storitev, kot so portali za stranke, spletna mesta, mobilne aplikacije in podobno, ki bodo izboljšali procese prodaje, reševanja škod in drugih storitev za stranke.

- Z **optimizacijo poslovnih procesov** si je skupina zadala dva ključna cilja: pohitriti in poenostaviti storitve za stranke ter interne procese. S tem bo hkrati dosežena stroškovna učinkovitost poslovanja, ki bo zaradi spremenjenih makroekonomskih okoliščin v naslednjem strateškem obdobju igrala še pomembnejšo vlogo kakor v preteklosti. Za uresničitev te strateške usmeritve bosta izvedena celovit pregled procesov in prepoznava možnosti za izboljšave, v nadaljevanju pa se bodo procesi preoblikovali, pri čemer se bo novim procesom po potrebi prilagodila tudi organizacija.

- **Trajnostno delovanje** bo skupina uresničevala v vseh ključnih sklopih, tako z vidika okolja in družbe kot tudi z vidika sistema upravljanja. Še naprej bo podpirala globalne trajnostne usmeritve in bo osredotočena na cilje, povezane s podnebnimi spremembami ter skrbjo za zdravje in dobro počutje strank, zaposlenih in širše skupnosti.

Dolgoročni vrednostno opredeljeni cilji v strategiji so:

- V 5-letnem obdobju bo skupina dosegla donosnost kapitala (brez rezerve za pošteno vrednost) med 9,5 % in 10,5 %.
- Stopnja kapitaliziranosti na ravni skupine bo v obdobju 2023–2027 med 170 % in 210 % solventnostnega količnika (optimalna raven kapitala).
- Premoženjska (po)zavarovanja bodo dosegala kombinirani količnik, ki ne presega 95 %.
- Donosnost naložbenega portfelja skupine brez stroškov podrejenega dolga bo do leta 2027 rastoče dosegla 2,2 %.

Sistem upravljanja

Družbe v skupini imajo vzpostavljen sistem upravljanja, ki je dobro opredeljen in vključuje:

- ustrezno organiziranost, vključno z organi vodenja, ključnimi funkcijami in odbori,
- celovit sistem upravljanja tveganj,
- sistem notranjih kontrol.

Na ravni skupine delujejo štiri ključne funkcije: aktuarska funkcija, funkcija spremljanja skladnosti poslovanja, funkcija upravljanja tveganj in funkcija notranje revizije. Prav tako delujeta odbor za upravljanje tveganj skupine in aktuarski odbor skupine.

Za učinkovito upravljanje tveganj ima skupina vzpostavljen model treh obrambnih linij z jasno razdelitvijo odgovornosti in nalog med njimi:

- prva obrambna linija vključuje vse organizacijske enote, ki opravljajo poslovno dejavnost (sklepanje (po)zavarovanj, obravnava škod, naložbe, računovodstvo, kontroling in druge);
- druga obrambna linija vključuje funkcijo upravljanja tveganj, aktuarsko funkcijo, funkcijo spremljanja skladnosti in odbor za upravljanje tveganj;
- tretjo obrambno linijo izvaja notranja revizija.

Profil tveganj

Skupina kapitalsko zahtevo izračunava v skladu s standardno formulo Solventnosti II, ki je opredeljena v Delegirani uredbi Komisije (EU) (2015/35) (standardna formula). V profilu tveganj skupine prevladuje tveganje premoženjskih zavarovanj, velika pa je tudi izpostavljenost tržnemu tveganju. Drugim vrstam tveganj je skupina nekoliko manj izpostavljena: tveganju življenjskih zavarovanj, tveganju zdravstvenih zavarovanj, tveganju neplačila nasprotne stranke in operativnemu tveganju. Poleg omenjenih tveganj, ki so vključena tudi v standardno formulo, je skupina izpostavljena likvidnostnemu tveganju, zaradi zahtevnega notranjega in zunanjega okolja pa tudi različnim strateškim tveganjem.

Naslednja preglednica prikazuje zahtevani solventnostni kapital skupine v skladu s standardno formulo (SCR skupine) po modulih tveganj.

Zahtevani solventnostni kapital skupine po modulih tveganj[2]

v tisoč EUR	31. 12. 2022	31. 12. 2021
SCR skupine (= (4) + (5) + (6))	310.079	304.405
(6) Kapitalske zahteve za druge finančne sektorje	7.648	7.797
(5) Kapitalske zahteve za preostala podjetja	6.390	6.142
(4) SCR, izračunan na podlagi konsolidiranih podatkov družb, ki se v skladu s Solventnostjo II konsolidirajo[3] (= (1) + (2) + (3))	296.041	290.466
(3) Prilagoditev za TP in DT[4]	-9.159	-17.709
(2) Operativno tveganje	22.702	21.816
(1) Zahtevani osnovni solventnostni kapital (BSCR)	282.499	286.360
Vpliv diverzifikacije tveganj	-135.748	-132.071
Vsota posameznih tveganj	418.246	418.431
Tržno tveganje	119.530	147.025
Tveganje neplačila nasprotne stranke	23.242	20.596
Tveganje življenjskih zavarovanj	49.739	38.255
Tveganje zdravstvenih zavarovanj	32.500	32.460
Tveganje premoženjskih zavarovanj	193.235	180.095

2 V kapitalskih zahtevah za druge finančne sektorje sta vključeni družbi Sava pokojninska in Sava Infond, v kapitalskih zahtevah za preostala podjetja pa družbe G2I, DCB in Sava Penzisko.
3 V skladu s Solventnostjo II se konsolidirajo zavarovalne družbe in družbe za pomožne storitve.
4 Prilagoditev zaradi možnosti pokrivanja izgub s hkratnim zmanjšanjem zavarovalno-tehničnih rezervacij in zaradi odloženih davkov.

Vrednotenje za namene solventnosti

Za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov skupine v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP) uporabljamo popolno konsolidacijo za vse družbe v skupini, razen za pridruženi družbi DCB in G2I, ki sta v konsolidacijo vključeni po kapitalski metodi.

Za pripravo vrednotenja bilance stanja v skladu s Solventnostjo II pa se v skladu s točko (a) prvega odstavka 335. člena Delegirane uredbe Komisije (EU) (2015/35) (Delegirana uredba) konsolidirajo vse (po) zavarovalnice v skupini in vse družbe za pomožne storitve, družbi Sava pokojninska in Sava Infond se obravnavata v skladu s točko (e) prvega odstavka 335. člena Delegirane uredbe, za družbo Sava penzisko društvo ter pridruženi družbi DCB in G2I pa se uporablja točka (f) prvega odstavka 335. člena Delegirane uredbe.

V desni preglednici so razvidne prilagoditve postavk bilance stanja v skladu z MSRP, izvedene pri vrednotenju za namene solventnosti. Prikazan je kapital v skladu z MSRP in primerni lastni viri sredstev skupine v skladu s Solventnostjo II.

Iz preglednice je razvidno, da so primerni lastni viri sredstev v skladu s Solventnostjo II znatno višji od kapitala v skladu z MSRP, so pa nižji od primernih lastnih virov sredstev na dan 31. 12. 2021, kar je predvsem posledica neugodnih razmer na finančnih trgih, ki najbolj vplivajo na vrednost finančnih naložb.

Prilagoditve kapitala v skladu z MSRP pri vrednotenju bilance stanja po Solventnosti II

v tisoč EUR	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Kapital v skladu z MSRP[5]	**410.756**	**500.997**
Razlika pri vrednotenju sredstev	-106.681	-95.308
Razlika pri vrednotenju zavarovalno-tehničnih rezervacij	254.492	160.060
Razlika pri vrednotenju drugih obveznosti	-23.835	-19.183
Predvidljive dividende, razdelitve in dajatve	-24.796	-23.247
Prilagoditev za manjšinske deleže	-206	-107
Odbitki za udeležbe v drugih finančnih subjektih	-12.641	-12.562
Podrejene obveznosti, ki so del osnovnih lastnih virov sredstev	56.290	78.065
Skupni osnovni lastni viri sredstev po odbitkih	**553.379**	**588.715**
Skupni lastni viri sredstev v drugih finančnih sektorjih	12.641	12.562
Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje SCR skupine	**566.020**	**601.277**

5 Kapital v skladu z MSRP je prilagojen za izločitev družb Sava pokojninska, Sava penzisko društvo in Sava Infond.

Upravljanje kapitala

Skupina želi z ustreznim upravljanjem kapitala zagotoviti, da ima vedno na voljo zadostno višino lastnih virov sredstev za pokrivanje svojih obveznosti in izpolnjevanje zakonskih zahtev glede kapitala. Pri tem mora biti struktura primernih lastnih virov sredstev, ki zagotavljajo kapitalsko ustreznost, skladna z zakonodajo. Višina lastnih virov sredstev mora biti zadostna tudi za doseganje strateških in operativnih ciljev skupine.

Dodelitev lastnih virov sredstev na poslovne dejavnosti mora biti takšna, da skupina zagotavlja ustrezno donosnost lastniškega kapitala.

Skupina pripravlja svoj poslovni in strateški načrt na podlagi strategije prevzemanja tveganj in v njej določene pripravljenosti za prevzem tveganj. Med pripravo poslovnega in strateškega načrta preveri, ali je načrt v skladu s pripravljenostjo za prevzem tveganj, ter načrt po potrebi ustrezno prilagodi. Hkrati stremi k čimbolj učinkoviti uporabi kapitala.

V desni preglednici je prikazana kapitalska ustreznost skupine. Poleg SCR je prikazan tudi minimalni zahtevani kapital (MCR).

Skupina ima na dan 31. 12. 2022 večino primernih lastnih virov sredstev za pokrivanje SCR skupine uvrščenih v prvi kakovostni razred. Poleg tega ima v primernih lastnih virih sredstev tudi podrejene obveznosti, ki se uvrščajo v drugi kakovostni razred.

Na dan 31. 12. 2022 je skupina izpolnjevala zakonske zahteve o višini in kakovosti kapitala za pokrivanje SCR skupine in MCR skupine, saj je njen solventnostni količnik znatno presegal zakonsko zahtevanih 100 % in je znašal 183 %, MCR količnik pa 369 %. V strategiji prevzemanja tveganj skupine za obdobje 2020–2022 je določen ciljni solventnostni količnik skupine v razponu 180–220 %. Iz tega sledi, da je skupina dobro kapitalizirana tudi v skladu z notranjimi merili.

Kapitalska ustreznost skupine

v tisoč EUR	31. 12. 2022	31. 12. 2021
SCR skupine	310.079	304.405
Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje SCR skupine	566.020	601.277
Od tega prvi razred	509.730	523.212
Od tega drugi razred	56.290	78.065
Od tega tretji razred	0	0
Solventnostni količnik skupine	183 %	198 %
Minimalni zahtevani kapital (MCR) skupine	142.515	140.651
Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje MCR skupine	525.592	538.780
Od tega prvi razred	497.089	510.650
Od tega drugi razred	28.503	28.130
Od tega tretji razred	-	-
MCR količnik skupine	369 %	383 %

A. Poslovanje in rezultati

A.1 Poslovanje

Naziv in pravna oblika obvladujoče družbe
Sava Re, d.d.
Dunajska cesta 56
1000 Ljubljana
Slovenija

Sestava skupine

Sava Re, ki je v Zavarovalni skupini Sava (v nadaljevanju skupina) obvladujoča družba, se ukvarja z dejavnostjo pozavarovanja. Skupino poleg Save Re sestavljajo ena kompozitna zavarovalnica v Sloveniji in podružnico na Hrvaškem (Zavarovalnica Sava), ena življenjska zavarovalnica v Sloveniji (Vita), dve življenjski zavarovalnici zunaj Slovenije (Sava životno osiguranje (SRB), Illyria Life (RKS) in štiri premoženjske zavarovalnice zunaj Slovenije (Sava neživotno osiguranje (SRB), Sava osiguruvanje (MKD), Illyria (RKS) in Sava osiguranje (MNE)).

Poleg naštetih (po)zavarovalnic skupino sestavljajo še:

- Sava pokojninska (SVN): pokojninska družba v Sloveniji;
- Sava penzisko društvo (MKD): pokojninska družba v Severni Makedoniji, ki upravlja pokojninske sklade 2. in 3. stebra;
- Sava Infond (SVN): odvisna družba skupine, ki se ukvarja z upravljanjem finančnih skladov;
- TBS Team 24 (SVN): družba, ki se ukvarja z organizacijo asistence v povezavi z avtomobilskimi, zdravstvenimi in domskimi zavarovanji;
- DCB (SVN): pridružena družba Save Re, ki se ukvarja z bolnišnično zdravstveno dejavnostjo;
- G2I (GBR): pridružena družba Save Re, ki se ukvarja s prodajo avtomobilskih zavarovanj na spletu;
- posredno odvisne družbe.

Na naslednji sliki je prikazana sestava skupine.

Sestava skupine na dan 31. 12. 2022[6]

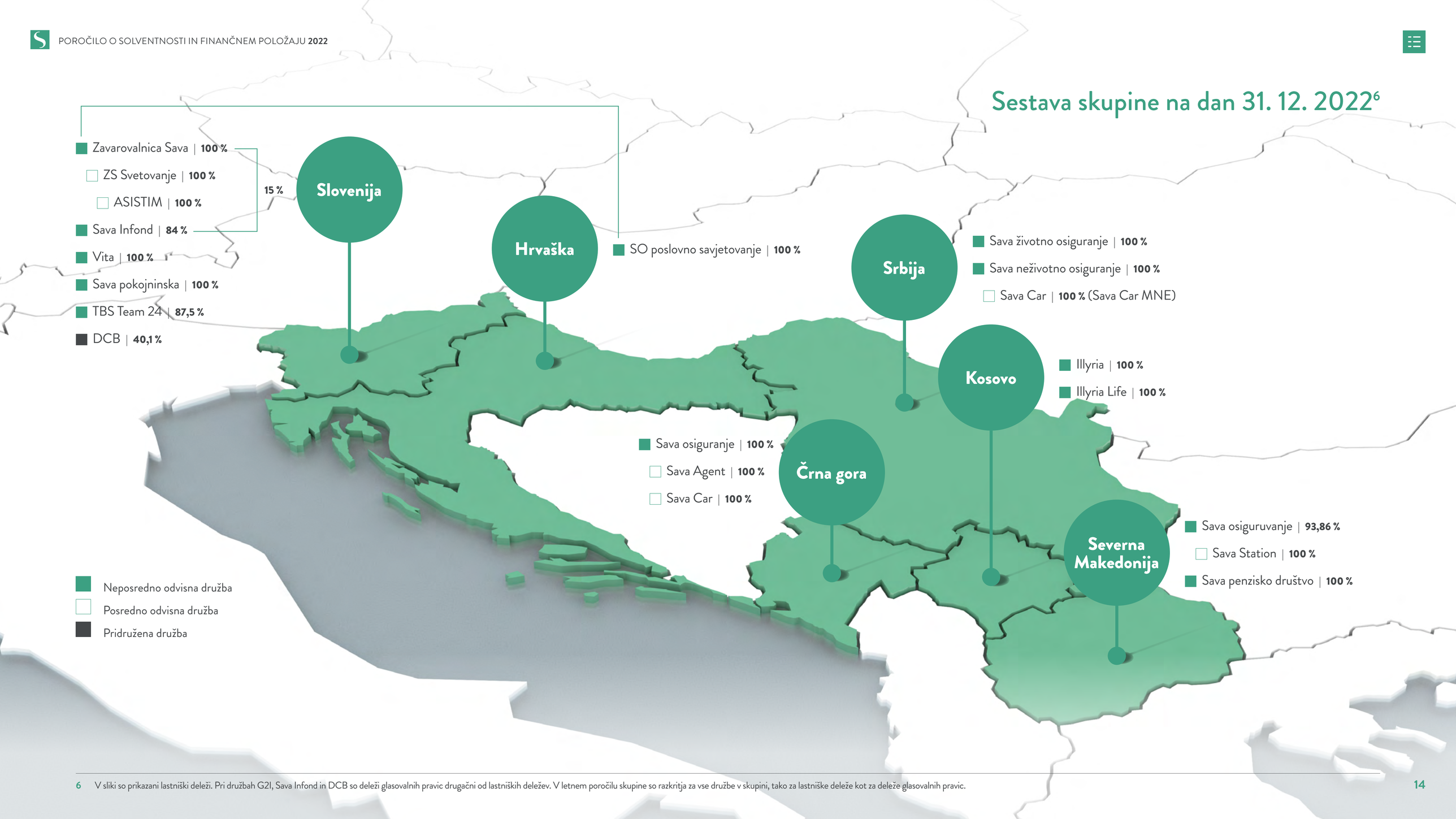

6 V sliki so prikazani lastniški deleži. Pri družbah G2I, Sava Infond in DCB so deleži glasovalnih pravic drugačni od lastniških deležev. V letnem poročilu skupine so razkritja za vse družbe v skupini, tako za lastniške deleže kot za deleže glasovalnih pravic.

V prilogi B Kvantitativni obrazci so v obrazcu S.32.01.22 Podjetja v okviru skupine prikazane podrobnosti vseh družb v Zavarovalni skupini Sava, v naslednjih preglednicah pa navajamo podatke vseh družb skupine, v katerih je Sava Re neposredno udeležena.

Odvisne in pridružene družbe na dan 31. 12. 2022

	Zavarovalnica Sava (SVN)	Sava neživotno osiguranje (SRB)	Illyria (RKS)	Sava osiguruvanje (MKD)	Sava osiguranje (MNE)	Illyria Life (RKS)	Sava životno osiguranje (SRB)
Sedež	Ulica Eve Lovše 7, 2000 Maribor, Slovenija	Bulevar vojvode Mišića 51, 11040 Beograd, Srbija	Sheshi Nëna Terezë 33, 10000 Priština, Kosovo	Zagrebska br. 28A, 1000 Skopje, Severna Makedonija	Ulica Svetlane Kane Radević br. 1, 81000 Podgorica, Črna gora	Sheshi Nëna Terezë 33, 10000 Priština, Kosovo	Bulevar vojvode Mišića 51, 11040 Beograd, Srbija
Glavna dejavnost	dejavnost zavarovanja	dejavnost zavarovanja (premoženjska zavarovanja)	dejavnost zavarovanja (premoženjska zavarovanja)	dejavnost zavarovanja (premoženjska zavarovanja)	dejavnost zavarovanja (premoženjska zavarovanja)	dejavnost zavarovanja (življenjska zavarovanja)	dejavnost zavarovanja (življenjska zavarovanja)
Osnovni kapital (EUR)	68.417.377	6.314.464	7.228.040	3.820.077	4.033.303	3.285.893	4.326.664
Nominalna vrednost skupnega kapitalskega deleža vseh družb v skupini (EUR)	68.417.377	6.314.464	7.228.040	3.585.524	4.033.303	3.285.893	4.326.664
Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebam v skupini	Sava Re: 100,0 %	Sava Re: 100,0 %	Sava Re: 100,0 %	Sava Re: 93,86 %	Sava Re: 100,0 %	Sava Re: 100,0 %	Sava Re: 100,0 %
Poslovni izid v letu 2022 (EUR)	46.525.330	1.216.985	1.054.391	1.636.953	2.100.234	610.116	31.262
Upravljavske povezave	odvisna zavarovalnica	odvisna zavarovalnica	odvisna zavarovalnica	odvisna zavarovalnica	odvisna zavarovalnica	odvisna zavarovalnica	odvisna zavarovalnica

	Sava pokojninska (SVN)	TBS Team 24 (SVN)	Sava penzisko društvo (MKD)	DCB (SVN)	G2I (GBR)	Sava Infond (SVN)	Vita (SVN)
Sedež	Ulica Eve Lovše 7, 2000 Maribor, Slovenija	Ljubljanska ulica 42, 2000 Maribor, Slovenija	Majka Tereza 1, 1000 Skopje, Severna Makedonija	Pod skalo 4, 4260 Bled, Slovenija	First Floor Ridgeland House 15 Carfax, Horsham, West Sussex, RH12 1DY, Združeno kraljestvo	Ulica Eve Lovše 7, 2000 Maribor, Slovenija	Trg republike 3, 1000 Ljubljana, Slovenija
Glavna dejavnost	dejavnost pokojninskih skladov	organizacija asistenčnih storitev	dejavnost upravljanja finančnih skladov	bolnišnična zdravstvena dejavnost	dejavnost zavarovalniških agentov	upravljanje finančnih skladov	dejavnost zavarovanja (življenjska zavarovanja)
Osnovni kapital (EUR)	6.301.109	8.902	2.110.791	379.123	152.958	1.460.524	7.043.900
Nominalna vrednost skupnega kapitalskega deleža vseh družb v skupini (EUR)	6.301.109	7.789	2.110.791	189.562	26.768	1.460.524	7.043.900
Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebam v skupini	Sava Re: 100,0 %	Sava Re: 87,5 %	Sava Re: 100,0 %	Sava Re: 40,1 % / 50,0 %	Sava Re: 17,5 % / 25,0 %	Sava Re: 84,00 % / 84,85 % Zavarovalnica Sava: 15,00 % / 15,15 %	Sava Re: 100,0 %
Poslovni izid v letu 2022 (EUR)	-538.699	960.992	1.962.201	2.752.760	-517.993	3.290.258	9.260.677
Upravljavske povezave	odvisna pokojninska družba	odvisna družba	odvisna pokojninska družba	pridružena družba	pridružena družba	odvisna družba	odvisna zavarovalnica

V nadaljevanju so prikazani podatki obvladujoče družbe Save Re, saj njen nadzorni organ nadzoruje tudi Zavarovalno skupino Sava, revizor pa revidira računovodsko poročilo skupine in izda poročilo neodvisnega revizorja o sprejemljivem zagotovilu za poročilo o solventnosti in finančnem položaju skupine.

Ime in kontaktni podatki nadzornega organa, odgovornega za finančni nadzor obvladujoče družbe

Agencija za zavarovalni nadzor
Trg republike 3
1000 Ljubljana
Tel.: + 386 1 2528 600
Faks: + 386 1 2528 630
e-naslov: agencija@a-zn.si

Ime in kontaktni podatki zunanjega revizorja obvladujoče družbe

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija
Telefon: +386 1 307 28 00
Faks: +386 1 307 29 00

Revizijo računovodskih izkazov skupine izvaja revizijska družba Deloitte revizija d.o.o., ki je pregledala računovodske izkaze Save Re in Zavarovalne skupine Sava za poslovno leto 2022. Revizijo vseh odvisnih družb so v letu 2022 izvajali lokalni revizorji iste revizijske skupine. V letu 2022 je bila z družbo Deloitte revizija d.o.o. sklenjena pogodba za revizijo računovodskih izkazov za obdobje 2022–2024. Sava Re upošteva določila o menjavi zunanjega revizorja v skladu z Zakonom o revidiranju (47. člen, peti odstavek) in določila Zakona o zavarovalništvu (258. člen, četrti odstavek).

Opis imetnikov kvalificiranih deležev v družbi na dan 31. 12. 2022

Delničar	Število delnic	Delež v osnovnem kapitalu (%)	Delež v glasovalnih pravicah (%)
SDH, d.d.	3.043.883	17,7 %	19,6 %
InterCapital Securities Ltd. – skrbniški račun	2.538.773	14,7 %	16,4 %
Republika Slovenija	2.392.436	13,9 %	15,4 %
Evropska banka za obnovo in razvoj (EBRD)	1.071.429	6,2 %	6,9 %
Raiffeisen Bank Austria, d.d. – skrbniški račun	795.206	4,6 %	5,1 %

Vir: Centralni register vrednostnih papirjev KDD d.d.
Opomba: Sava Re je na podlagi 235. a člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) aprila 2022 začela s postopkom identifikacije delničarjev, ki so pri posrednikih vpisani kot imetniki delnic in niso posredniki (v nadaljnjem besedilu: končni delničarji). Iz prejetih informacij izhaja, da je bila Adris grupa d.d. na dan 26. 4. 2022 imetnica 3.278.049 vseh delnic POSR.

Pomembne vrste poslovanja in pomembna geografska območja, na katerih skupina posluje[7]

Med vrstami poslovanja skupine so v letu 2022 prevladovala:

- življenjska zavarovanja,
- zavarovanja in proporcionalna pozavarovanja drugih motornih vozil,
- požarna zavarovanja in proporcionalna pozavarovanja ter zavarovanja in proporcionalna pozavarovanja druge škode na premoženju in
- zavarovanja in proporcionalno pozavarovanja avtomobilske odgovornosti.

Skupaj so predstavljala 75,8 % v sestavi skupne kosmate premije (2021: 76,7 %).

Skupina posluje na trgu Republike Slovenije in trgih po celotnem svetu. V naslednji preglednici so prikazani trgi, na katerih je skupina v letu 2022 prejela največ premije. Navedene so države, v katerih je skupina zbrala več kot 11 milijonov EUR kosmatih premij skladno z mejo pomembnosti skupine[8]. Kot je razvidno iz spodnje preglednice, skupina največ premije prejme iz Slovenije, držav Adria regije ter Južne Koreje.

Pomembne države, v katerih skupina posluje[9]

v tisoč EUR	Kosmata premija v letu 2022	Kosmata premija v letu 2021	Indeks
Slovenija	561.587	540.348	103,9
Srbija	36.097	29.842	121,0
Kosovo	21.784	17.007	128,1
Severna Makedonija	17.433	15.281	114,1
Črna gora	17.393	14.410	120,7
Južna Koreja	12.324	14.034	87,8
Kitajska	11.908	8.749	136,1

7 V tem podpoglavju so prikazani konsolidirani podatki v skladu z vrednotenjem Solventnosti II, ki ne vključujejo Save pokojninske in Save penziskog društva, zato podatki niso enaki kot v skladu z MSRP vrednotenjem.
8 Meja pomembnosti je mera skupine, vezana na višino primernih lastnih virov sredstev in SCR skupine. Dne 31. 12. 2022 je meja pomembnosti skupine znašala 11 milijonov EUR.
9 Premija za pozavarovalni posel zunaj skupine vključuje ocenjeno premijo. V premiji Slovenije je vključena tudi premija podružnice Zavarovalnice Sava na Hrvaškem.

Pomembnejši dogodki v letu 2022

- Leto 2022 so zaznamovale zaostrene geopolitične razmere. Februarja 2022 se je začela ruska vojaška agresija na Ukrajino in se nadaljevala celo leto. Zavarovalna skupina Sava je na začetku leta 2022 proučila vpliv vojnih razmer v Ukrajini na poslovanje in ocenjuje, da zaradi majhnega obsega poslovanja z Rusijo in Ukrajino ter nizke naložbene izpostavljenosti do njiju spremenjene okoliščine neposredno niso pomembno vplivale na poslovni izid.
- Ruska vojaška agresija na Ukrajino je vplivala na kapitalske trge in zviševanje cen energentov, kar je povzročilo visoko rast inflacije. Na inflacijo so se odzvale centralne banke s spremembo denarne politike ter hitro in pomembno zvišale ključne obrestne mere na raven izpred 15 let. Povečane netvegane obrestne mere so vplivale na znižanje vrednosti naložbenega portfelja družb v skupini. Poleg tega se je znatno povečalo tveganje upada dobičkonosnosti premoženjskih (po)zavarovanj, razlog pa je bil povečevanje povprečnih škod, kar je bilo zaznati predvsem pri avtomobilskih zavarovanjih in zavarovanjih ožjega premoženja. Zavarovalnica Sava je odreagirala z dvigom premije in prilagajanjem zavarovalnih produktov, kjer je bila zaznana škodna inflacija. Prav tako so bile, glede na ocenjene učinke, povečane zavarovalno-tehnične rezervacije. Inflacijske pritiske je bilo zaznati tudi na drugih trgih, na katerih skupina deluje, in na segmentu pozavarovanj.
- Dodatno negotovost so prinesle povečana napetost glede Tajvana in težave kitajskega gospodarstva, ki se srečuje z vse večjo verjetnostjo poka nepremičninskega balona, negativne posledice za gospodarstvo pa izhajajo tudi iz ničelne tolerance do covida-19. V razdelku C. Profil tveganj skupine in v letnem poročilu Zavarovalne skupine Sava in Save Re, d.d., za leto 2022 (v nadaljevanju: letno poročilo skupine) v poglavju 17.7 Upravljanje tveganj podrobneje obravnavamo tveganja, ki izhajajo iz neugodnih makroekonomskih in geopolitičnih razmer.
- V prvi polovici leta 2022 je imela pandemija zaradi ukrepov nekaj vpliva na operativno delovanje družb v skupini, v drugi polovici leta pa so se razmere v veliki meri normalizirale. Hibridni način delovanja je že dobro utečen v družbah skupine. V letu 2022 zaradi covida-19 ni bilo pomembnih negativnih učinkov na poslovne rezultate družb, prav tako v prihodnje ne pričakujemo večjih učinkov na poslovanje in operativno delovanje. Tveganja se spremljajo v okviru rednega spremljanja in poročanja o tveganjih. Tveganja precej bolje razumemo kot na začetku pandemije in ocenjujemo, da so tveganja dobro obvladovana.
- Jošt Dolničar, ki ga je nadzorni svet Zavarovalnice Sava 30. 12. 2021 imenoval na mesto predsednika uprave Zavarovalnice Sava, je 3. 5. 2022 pridobil dovoljenje Agencije za zavarovalni nadzor za opravljanje te funkcije. Funkcija člana uprave v Savi Re je Joštu Dolničarju prenehala 4. 5. 2022, vodenje uprave Zavarovalnice Sava pa je prevzel 5. 5. 2022 s petletnim mandatom.
- Maja 2022 je zasedala 38. skupščina delničarjev.
- V maju 2022 je Višje sodišče v Dublinu izdalo sodbo v prid Zavarovalnice Sava, s katero je potrdilo njeno mnenje, da zavarovalna polica Zavarovalnice Sava za zavarovanje obratovalnega zastoja in izgube licence ne krije škod, ki so posledica pandemije covida-19.
- Septembra 2022 sta bonitetni agenciji S&P Global Ratings in AM Best potrdili Savi Re in Zavarovalnici Sava bonitetno oceno »A« (s stabilno srednjeročno napovedjo).
- Decembra 2022 je bila objavljena nova strategija Zavarovalne skupine Sava za obdobje 2023–2027 in načrt za poslovno leto 2023.

Pomembnejši dogodki po datumu poročanja

- 15. 1. 2023 je bil v sodni register vpisan nov petletni mandat dosedanje članice uprave Save Re Polone Pirš Zupančič.
- Zavarovalnica Sava in Sava Infond sta v začetku leta 2023 prodali nepremičnini v Mariboru, ki sta bili na poročevalski datum izkazani med sredstvi, razpoložljivimi za prodajo. Skupna vrednost prodaje nepremičnin je bila 4,2 milijona EUR. Prodaja ne bo imela pomembnega vpliva na konsolidirani izkaz poslovnega izida Zavarovalne skupine Sava za leto 2023.
- Marca 2023 je bila podpisana pogodba za prodajo družbe G2I (GBR). Po preknjižbi poslovnega deleža v angleškem poslovnem registru Sava Re ne bo več lastnica družbe.
- Decembra 2022 je nadzorni svet Save Re za dodatnega člana uprave imenoval Davida Benedeka, ki je 22. 3. 2023 po prejemu odločbe nastopil funkcijo člana uprave.
- 7. 4. 2023 je bila sklicana 39. redna seja skupščine delničarjev družbe, ki bo v ponedeljek, 5. 6. 2023.

Razlika med obsegom konsolidirane MSRP bilance stanja in konsolidirane SII-bilance stanja

Za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov skupine v skladu z MSRP v skupini uporabljamo popolno konsolidacijo za vse njene družbe, razen za pridruženi družbi DCB in G2I, ki sta v konsolidacijo vključeni po kapitalski metodi. Za pripravo vrednotenja bilance stanja v skladu s Solventnostjo II pa se v skladu s točko 1 (a) 335. člena Delegirane uredbe konsolidirajo vse (po) zavarovalnice v skupini in vse družbe za pomožne storitve, družbi Sava pokojninska in Sava Infond se obravnavata v skladu s točko 1 (e) 335. člena Delegirane uredbe, za Savo penzisko društvo ter pridruženi družbi DCB in G2I pa se uporablja točka 1 (f) 335. člena Delegirane uredbe.

A.2 Rezultati pri sklepanju zavarovanj in pozavarovanj[10]

Dodatna nezgodna zavarovanja prikazujemo v poslovnem odseku življenjskih zavarovanj, pri poročanju v skladu s Solventnostjo II pa pri zavarovalni vrsti Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje izpada dohodka.

Premije

Konsolidirane kosmate premije in čisti prihodki od premij

v tisoč EUR	2022	2021	Indeks
Kosmate premije	770.678	725.634	106,2
Čisti prihodki od premij	697.921	682.310	102,3

Geografska segmentacija konsolidiranih kosmatih premij

v tisoč EUR	2022	2021	Indeks
Slovenija	561.587	540.348	103,9
Tujina	209.091	185.286	112,8
Skupaj	770.678	725.634	106,2

Konsolidirane kosmate premije za pomembne vrste poslovanja

v tisoč EUR	2022	2021	Indeks
Življenjsko (po)zavarovanje	152.680	159.732	95,6
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje drugih motornih vozil	151.431	134.131	112,9
Požarno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje ter zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje druge škode na premoženju	143.163	135.592	105,6
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje avtomobilske odgovornosti	136.700	126.774	107,8
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje izpada dohodka	56.658	54.429	104,1
Druge vrste poslovanja	130.046	114.976	113,1
Skupaj	770.678	725.634	106,2

Kosmate premije so v letu 2022 zrasle za 6,2 %, struktura po vrstah poslovanja se glede na leto 2021 ni bistveno spremenila. Premija premoženjskih (po)zavarovanj predstavlja 80,2 % (2021: 78,0 %) celotne premije, življenjskih (po)zavarovanj pa 19,8 % (2021: 22,0 %). Med premoženjskimi (po)zavarovanji v sestavi kosmate premije prevladujejo zavarovanja in proporcionalna pozavarovanja drugih motornih vozil ter požarna zavarovanja in proporcionalna pozavarovanja ter zavarovanja in proporcionalna pozavarovanja druge škode na premoženju, ki skupaj predstavljajo 38,2 % vseh kosmatih premij (2021: 37,2 %). Zavarovanja in proporcionalna pozavarovanja drugih motornih vozil pa skupaj z zavarovanji in proporcionalnimi pozavarovanji avtomobilske odgovornosti predstavljajo 37,4 % (2021: 36,0 %) vseh kosmatih premij.

Gibanje kosmatih premij po poslovnih odsekih, kot jih spremlja skupina, je opisano v nadaljevanju.

Kosmate premije odseka **pozavarovanje** so bile v 2022 večje kakor v predhodnem letu za 7,8 % in so znašale 120,8 milijona EUR. Rast kosmatih premij je bila dosežena predvsem s 16,9-odstotnim povečanjem premij na neproporcionalnih pozavarovanjih, z že omenjenim pozitivnim gibanjem cen na globalnih pozavarovalnih trgih in izkoriščanjem novih poslovnih priložnosti. Čisti prihodki od premij so rasli skladno s kosmatimi premijami.

Kosmate zavarovalne premije odseka **premoženjskih** zavarovanj so se v letu 2022 povečale za 9,5 % in so znašale 497,2 milijona EUR. Kosmate premije FOS-poslov so se sicer znižale za 4,2 milijona EUR, vendar so jih nadomestile premije iz drugih premoženjskih poslov v Sloveniji, pa tudi kosmate premoženjske premije v tujini. Znotraj premoženjskih zavarovanj je bila največja rast kosmatih premij avtomobilskih zavarovanj, in sicer za 28,2 milijona EUR. Te so v Sloveniji rasle predvsem v zasebnem sektorju osebnih vozil kot posledica zvišanja povprečne premije in večjega števila prodanih zavarovanj. Zvišanje povprečne premije je povezano z dvigom cen zaradi škodne inflacije, višje škodne pogostosti in višjih stroškov storitev. Avtomobilska zavarovanja so rasla tudi na vseh tujih trgih zlasti zaradi stabilizacije trga avtomobilske odgovornosti v Srbiji ter večjega števila prodanih zavarovanj in višje premije obstoječih zavarovancev na preostalih trgih. Kosmata premija je precej zrasla tudi na področju zavarovanja pomoči zaradi normalizacije razmer, povezanih s pandemijo covida-19, ter na ožjem premoženju zaradi večjega števila prodanih polic in dviga povprečne premije.

10 V tem poglavju so prikazani konsolidirani podatki v skladu z vrednotenjem Solventnosti II, ki ne vključujejo pokojninskih družb Sava pokojninska in Sava penzisko društvo, zato podatki niso enaki kot v skladu z MSRP vrednotenjem.

Kosmate **življenjske** (po)zavarovalne premije v Sloveniji so se v letu 2022 zmanjšale za 4,4 % in so znašale 152,7 milijona EUR. Kosmate premije slovenskih življenjskih zavarovalnic so se glede na leto prej znižale za 5,8 %, kar je predvsem posledica nižjih enkratnih vplačil pri Viti v primerjavi z letom 2021, ko jih je bilo nadpovprečno veliko zaradi napovedane uvedbe ležarin tudi za osebne bančne račune in so komitenti banke del sredstev namenili za nakup zavarovanja ali dodatno vplačilo na obstoječe zavarovanje. Kosmate premije Zavarovalnice Sava v Sloveniji so kljub izpadom iz doživetij, smrti in odkupov ostale na približno enaki ravni kakor leto prej, saj so bile nadomeščene z novo prodajo.

Tujim življenjskim zavarovalnicam je uspelo povečati kosmate premije za kar 24,7 %. Najvišjo rast je dosegla kosovska družba, ki je sredi leta 2021 začela prodajo prek banke, hkrati pa vztrajno povečuje prodajo po lastni prodajni mreži. Okrepile so se tudi kosmate premije srbske zavarovalnice, ki je rasla tako pri lastnih kot tudi zunanjih prodajnih poteh.

Konsolidirani čisti prihodki od premij za pomembne vrste poslovanja

v tisoč EUR	2022	2021	Indeks
Življenjsko zavarovanje	151.268	158.552	95,4
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje drugih motornih vozil	139.348	127.232	109,5
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje avtomobilske odgovornosti	125.460	123.099	101,9
Požarno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje ter zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje druge škode na premoženju	117.917	117.780	100,1
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje izpada dohodka	56.128	54.382	103,2
Druge vrste poslovanja	107.800	101.265	106,5
Skupaj	697.921	682.310	102,3

Konsolidirani čisti prihodki od premij po poslovnih odsekih poslovanja (v tisoč EUR)

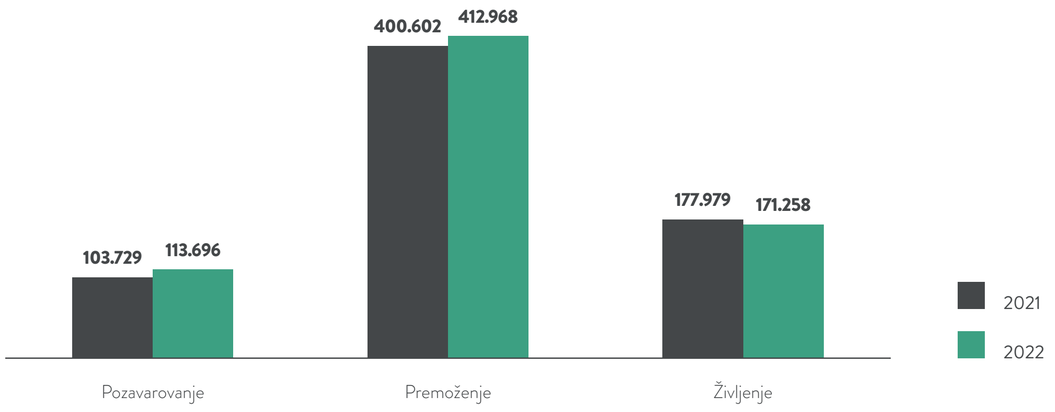

Opomba: V poslovnem odseku življenje so vključeni tudi prihodki od zavarovanj dodatne nezgode v sklopu življenjskih polic.

Škode

Konsolidirane kosmate škode in čisti odhodki za škode

v tisoč EUR	2022	2021	Indeks
Kosmate škode	453.352	406.909	111,4
Čisti odhodki za škode	414.786	390.499	106,2

Geografska segmentacija konsolidiranih kosmatih škod

v tisoč EUR	2022	2021	Indeks
Slovenija	285.878	254.873	112,2
Tujina	167.473	152.036	110,2
Skupaj	453.352	406.909	111,4

Konsolidirane kosmate škode so bile v letu 2022 nekoliko višje kot čisti odhodki za škode. V nadaljevanju je opisano gibanje kosmatih škod in čistih odhodkov za škode po poslovnih odsekih, kot jih spremlja Zavarovalna skupina Sava.

Tečajne razlike so imele na čiste odhodke za škode odseka **pozavarovanja** v letu 2022 pozitiven vpliv v višini 0,1 milijona EUR (v 2021 negativen vpliv v višini 4,4 milijona EUR). Čisti odhodki za škode brez vpliva tečajnih razlik so bili v letu 2022 v primerjavi z 2021 večji za 9,7 %. Višje kosmate škode so posledica izplačil škod iz starih pogodbenih let. Ker so bile te izplačevane iz v preteklosti oblikovanih škodnih rezervacij, na končni rezultat niso imele bistvenega vpliva. Nižja rast čistih odhodkov za škode od kosmatih škod je posledica strukture pozavarovalne zaščite, s katero so bile pozavarovane večje škode, in posledično škode nimajo pomembnega vpliva na rezultat. Čisti merodajni škodni količnik odseka pozavarovanje je bil v primerjavi z letom prej slabši za 1,3 o. t. in je znašal 70,3 % (2021: 69,0 %).

Konsolidirane kosmate škode odseka **premoženjskih** zavarovanj so se v letu 2022 povečale za 18,1 % in so znašale 265,0 milijona EUR. V odseku premoženje Slovenija so se čisti odhodki za škode zvišali za 10,9 milijona EUR. Čisti odhodki za škode FOS-poslov so se znižali, in sicer predvsem kot posledica znižanja kosmatih škodnih rezervacij zaradi izplačila škod in zaprtja nekaterih spisov pri poslih s partnerji, s katerimi je bilo sodelovanje prekinjeno. Dodatno je k znižanju prispevala razgradnja posebej oblikovanega IBNR za zavarovanje obratovalnega zastoja (covid-19), saj se je v juniju 2022 ugodno razpletla sodba v Republiki Irski. Pri drugih premoženjskih poslih v Sloveniji so se čisti odhodki za škode zvišali zaradi škodne inflacije in povečane škodne pogostosti pri avtomobilskih zavarovanjih zaradi popuščanja vplivov epidemije, pri avtomobilskih zavarovanjih in na ožjem premoženju pa so se škode povečale tudi zaradi ujm, na ožjem premoženju dodatno še zaradi večjih škodnih primerov. V odseku premoženje tujina se povečanje čistih odhodkov za škode v višini 4,5 milijona EUR nanaša predvsem na znižanje kosmatih škodnih rezervacij podružnice Zavarovalnice Sava na Hrvaškem v letu 2021 zaradi optimizacije in krčenja portfelja, medtem ko so se te v letu 2022 nekoliko povečale, ter na zvišanje kosmatih škodnih rezervacij kosovske in makedonske premoženjske zavarovalnice.

Kosmate škode odseka **življenjskih** zavarovanj v Sloveniji so bile za 5,9 % nižje od predhodnega leta, saj so v Zavarovalnici Sava upadle zaradi zmanjšanja doživetij klasičnih življenjskih zavarovanj, odkupov in smrti. V Viti so se kosmate škode povečale zaradi zapadanja portfelja. Sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, je v glavnem posledica spremembe vrednosti naložb, ki pokrivajo te obveznosti, saj naložbeno tveganje nosijo zavarovanci. Sprememba vrednosti rezervacij in njim pripadajočih naložb se izkazuje v poslovnem izidu, s čimer se zagotavlja nevtralen prikaz učinkov teh vrednotenj tudi v računovodskih izkazih. Celotna sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij v korist življenjskih zavarovancev praviloma ni popolnoma enaka spremembi vrednosti pripadajočih naložb, saj na višino rezervacij poleg spremembe vrednosti naložb vplivajo še drugi dejavniki v obdobju (povečanje zaradi novih vplačil, zmanjšanje zaradi izplačil škod in zaradi odtegljaja obračunanih stroškov). Kot posledica izgub pri slovenskih naložbenih življenjskih zavarovanjih so letos občutno nižji tudi čisti odhodki za škode s spremembo drugih rezervacij in rezervacij naložbenih zavarovanj. Kosmate škode zavarovalnic v tujini so se povečale za 7,9 %, predvsem iz povečanja smrti in odkupov na Kosovu in v Srbiji, kar je glede na rast portfelja pričakovano.

Konsolidirani čisti odhodki za škode za pomembne vrste poslovanja

v tisoč EUR	2022	2021	Indeks
Življenjsko zavarovanje	112.960	94.250	119,9
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje drugih motornih vozil	91.783	78.510	116,9
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje avtomobilske odgovornosti	78.865	63.152	124,9
Požarno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje ter zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje druge škode na premoženju	70.310	64.875	108,4
Neproporcionalno premoženjsko pozavarovanje	24.160	29.056	83,1
Druge vrste poslovanja	36.708	60.656	60,5
Skupaj	414.786	390.499	106,2

Stroški

Konsolidirani čisti obratovalni stroški za pomembne vrste poslovanja

v tisoč EUR	2022	2021	Indeks
Požarno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje ter zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje druge škode na premoženju	47.474	47.002	101,0
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje avtomobilske odgovornosti	36.680	35.027	104,7
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje drugih motornih vozil	36.674	32.894	111,5
Življenjsko zavarovanje	30.005	28.723	104,5
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje izpada dohodka	17.947	20.014	89,7
Druge vrste poslovanja	37.878	36.873	102,7
Skupaj	206.659	200.534	103,1

Čisti obratovalni stroški so se v letu 2022 povišali za 3,1 %. V absolutnem znesku so se najbolj povečali stroški zavarovanj in proporcionalnih pozavarovanj drugih motornih vozil in zavarovanj pomoči. Sestava čistih obratovalnih stroškov se v letu 2022 po vrstah poslovanja v primerjavi z letom 2021 ni pomembno spremenila. Gibanje stroškov po poslovnih odsekih, kot jih spremlja skupina, je opisano v nadaljevanju. Komentarji vključujejo vse postavke, ki so vključene v izračun čistih obratovalnih stroškov (stroški pridobivanja, sprememba v razmejenih stroških pridobivanja ter drugi obratovalni stroški).

Stroški pridobivanja (provizije) odseka **pozavarovanje** so se povečali zaradi višje rasti kosmatih premij. Delež stroškov pridobivanja v kosmati premiji je za leto 2022 znašal 20,7 % (2021: 22,1 %), kar je posledica rasti neproporcionalnega posla, za katero se plačujejo nižji stroški pridobivanja. Drugi obratovalni stroški so višji zaradi stroškov storitev, povezanih z uvajanjem novih informacijskih rešitev. Čisti stroškovni količnik je bil v letu 2022 v primerjavi z letom 2021 ugodnejši za 1,7 o. t. in je znašal 26,0 %, kar je posledica nižjih rasti stroškov od premij.

Konsolidirani stroški pridobivanja odseka **premoženje** so se v letu 2022 zvišali za 6,2 %, v največjem delu v tujih premoženjskih zavarovalnicah zaradi povečanja kosmatih premij in krepitve zunanjih prodajnih kanalov. Drugi obratovalni stroški so v letu 2022 zrasli za 9,0 % zaradi izplačila draginjskega dodatka in višjih drugih stroškov dela, nekoliko višjih stroškov informacijske tehnologije, reklame, intelektualnih in osebnih storitev ter stroškov električne energije kot posledice podražitev.

Stroški pridobivanja odseka **življenje** so bili v letu 2022 glede na leto prej višji za 9,8 %, kar je skladno s povečanim obsegom prodaje v večini družb. Kosmati stroškovni količnik se je v primerjavi s predhodnim letom povišal za 1,3 odstotne točke, in sicer zaradi nižjih premij na slovenskem delu, hkrati pa so se nekoliko povišali stroški pridobivanja. Pri življenjskih zavarovalnicah v tujini je kosmati stroškovni količnik ostal na približno enaki ravni kot v 2021.

Konsolidirani kosmati poslovni izid

V naslednjih grafih odsek »drugo« predstavlja rezultat družb Sava pokojninska, Sava penzisko društvo, TBS Team24, Save Infond in S Estate. Rezultat odseka življenje vključuje tudi donos naložbenega portfelja življenjskih zavarovanj.

Sestava konsolidiranega kosmatega poslovnega izida po poslovnih odsekih (v tisoč EUR)

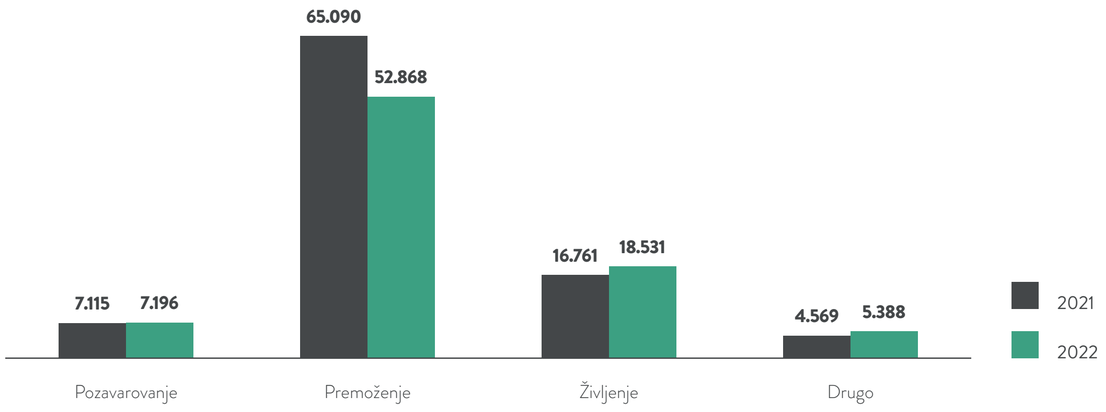

Sestava konsolidiranega kosmatega poslovnega izida (v tisoč EUR)

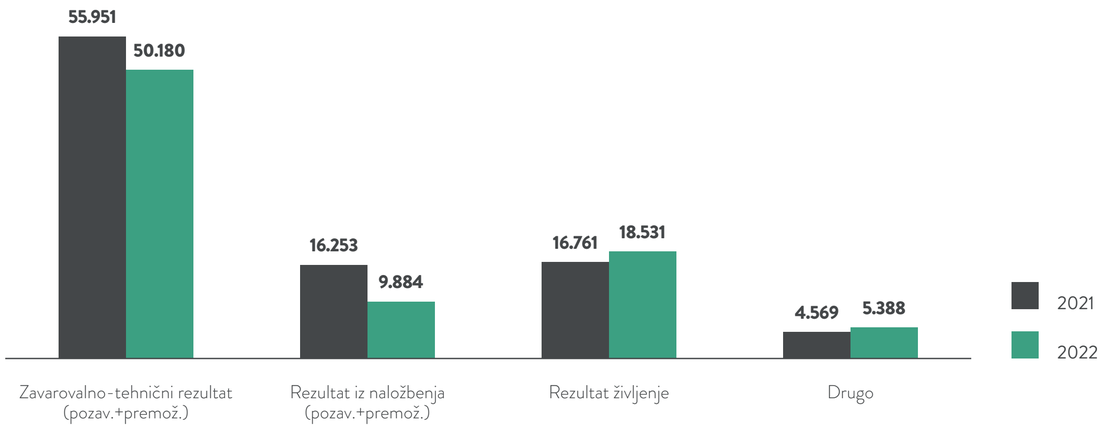

Sestava konsolidiranega kosmatega poslovnega izida z izključitvijo tečajnih razlik **(v tisoč EUR)**

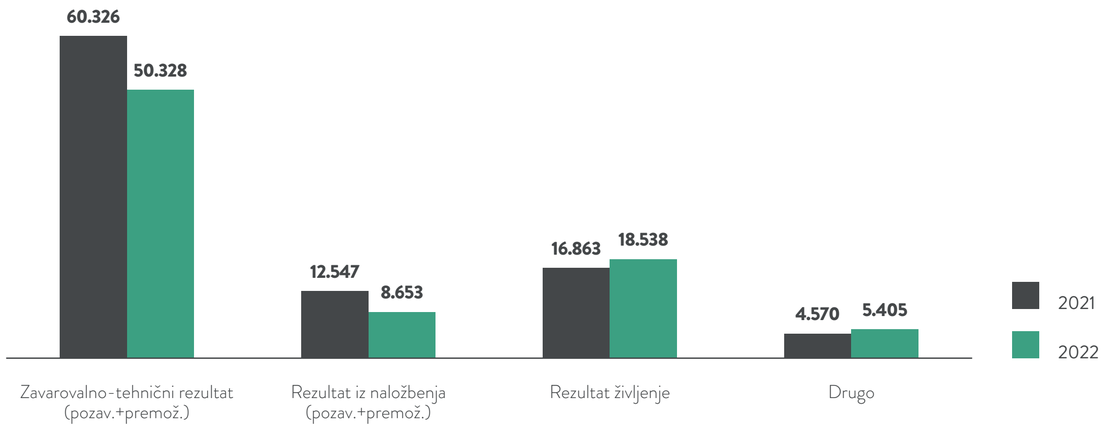

Kosmati poslovni izid skupine (brez Save pokojninske, Save penziskog društva, TBS Team 24, Save Infond in S Estate) je bil v letu 2022 manjši kot v letu 2021 za 11,7 % in je znašal 78,6 milijona EUR. Odseki pozavarovanje, življenje in drugo so v letu 2022 ustvarili večji kosmati poslovni izid kot v letu 2021, odsek premoženje pa slabši. Zavarovalno-tehnični rezultat je bil v letu 2022 nižji kot v 2021 zaradi nižjega rezultata pri odseku premoženje. Rezultat iz naložbenja je bil nižji pri odsekih pozavarovanje in premoženje, in sicer zaradi višjih odhodkov vrednotenja naložb, razporejenih v skupino FVPL (angl. financial instruments at fair value through profit or loss).

Rezultat odseka življenje je bil v letu 2022 višji kot posledica boljšega poslovanja življenjskih zavarovalnic. Rezultat odseka drugo predstavlja rezultat družb Sava pokojninska, Sava penzisko društvo, Sava Infond, TBS Team 24 ter S Estate. V tem odseku so pripisani tudi odhodki za obresti iz podrejenega dolga (2022: 2,9 milijona EUR; 2021: 2,9 milijona EUR) in amortizacija pogodbenih odnosov s strankami Save pokojninske in Save Infond (2022: 1,0 milijona EUR; 2021: 1,0 milijona EUR).

Odsek **pozavarovanje** je v letu 2022 dosegel boljši zavarovalno-tehnični rezultat kot v letu 2021, kar je posledica višjih čistih prihodkov od premij zaradi pozitivnega gibanja cen na globalnih pozavarovalnih trgih. V letu 2022 je bil dosežen nižji izid iz naložbenja zaradi spremembe poštene vrednosti naložb, razporejenih v skupino FVPL, zaradi razmer na finančnih trgih.

Odsek **premoženje** je posloval slabše zaradi slabšega zavarovalno-tehničnega rezultata in slabšega donosa naložbenega portfelja. Na nižji zavarovalno-tehnični rezultat so najbolj vplivali večji čisti odhodki za škode v slovenskem delu odseka kot posledica škodne inflacije in povečane škodne pogostosti pri avtomobilskih zavarovanjih zaradi popuščanja vplivov epidemije. Pri avtomobilskih zavarovanjih in na ožjem premoženju so se škode povečale tudi zaradi ujm, na ožjem premoženju pa dodatno še zaradi večjih škodnih primerov. Donos iz naložbenja je bil izpostavljen spremenjenim razmeram na finančnih trgih, zaradi česar so se v slovenskem delu odseka za 1,6 milijona EUR povečali odhodki iz spremembe poštene vrednosti naložb, razporejenih v skupino FVPL. Po drugi strani so bili za 1,2 milijona EUR višji dobički pri odtujitvah naložb. Donos iz naložbenja tujih premoženjskih zavarovalnic pa je ostal na ravni primerljivega obdobja v preteklem letu, saj imajo te v svojih portfeljih predvsem obvezniške naložbe, vrednotene prek kapitala.

Odsek **življenje** je v letu 2022 posloval boljše, kar je posledica boljšega poslovanja večine življenjskih zavarovalnic v skupini.

Drugi zavarovalni prihodki in drugi zavarovalni odhodki

Drugi zavarovalni prihodki v skupini vključujejo prihodke od provizij (pozavarovalne provizije, zmanjšane za spremembo razmejenih stroškov pridobivanja, ki odpadejo na pozavarovatelje) ter se pripoznavajo na podlagi potrjenih pozavarovalnih obračunov in na podlagi ocenjenih prihodkov od provizij z upoštevanjem enakomerne časovne razmejitve. Mednje spadajo še drugi zavarovalni prihodki, kakršni so prihodki od unovčenja slabljenih terjatev, prihodki od storitev za opravljene druge zavarovalne posle (prodaja zelenih kart, uslužnostno likvidirane škode), pozitivne tečajne razlike in prihodki od drugih storitev. Ti prihodki se v izkazu poslovnega izida pripoznajo, ko je storitev opravljena oziroma, ko je izdan račun. V letu 2022 je skupina realizirala 21,8 milijona EUR (2021: 19,1 milijona EUR) drugih zavarovalnih prihodkov.

Drugi zavarovalni odhodki v skupini vključujejo stroške za preventivno dejavnost in požarno pristojbino, prispevek za kritje škod po nezavarovanih in neznanih vozilih in plovilih, pristojbine nadzorni agenciji ter negativne tečajne razlike, prevrednotovalne poslovne odhodke in ostale odhodke. V letu 2022 je skupina realizirala 17,5 milijona EUR (2021: 14,3 milijona EUR) drugih zavarovalnih odhodkov.

A.3 Naložbeni rezultati

Skupina spremlja naložbeni rezultat po segmentih poslovanja. Donos in donosnost spremljamo po tipih naložb, pa tudi po vrstah prihodkov in odhodkov. V naslednjih preglednicah so tako prikazani prihodki, odhodki in donos po tipih naložb ter po vrstah prihodkov in odhodkov.

Prihodki naložb so v letu 2022 znašali 31,8 milijona EUR in so v primerjavi z istim obdobjem lani nižji za 4,6 milijona EUR, ob izločitvi tečajnih razlik pa so nižji za 5,8 milijona EUR. V sestavi prihodkov naložbenega portfelja je največ prihodkov od obresti, ki so v letu 2022 znašali 16,4 milijona EUR (51,6 % skupnih finančnih prihodkov) in so v primerjavi z istim obdobjem lani nižji za 0,4 milijona EUR.

Odhodki naložbenega portfelja (z in brez tečajnih razlik) so v letu 2022 glede na leto 2021 višji za 8,3 milijona EUR. Največji delež odhodkov brez vpliva tečajnih razlik izhaja iz spremembe poštene vrednosti naložb razporejenih v računovodsko skupino FVPL.

Učinek tečajnih razlik ne vpliva v celoti na poslovni izid, saj se skladno z gibanjem naložb v posamezni valuti gibljejo tudi obveznosti v tujih valutah. Tečajne razlike v večini izhajajo iz sredstev in obveznosti Save Re.

Donos naložbenega portfelja skupine v letu 2022 znaša 17,5 milijona EUR, donos naložbenega portfelja brez vpliva tečajnih razlik pa 16,3 milijona EUR. V letu 2022 je skupina imela nižji donos kot v letu 2021. Kljub realizaciji dobičkov od prodaje naložb je na nižji donos v primerjavi z letom prej vplivalo predvsem znižanje tržne vrednosti naložb razporejenih v skupino FVPL, zaradi povišanja zahtevanih donosnosti na finančnih trgih.

Konsolidirani donos naložbenega portfelja

v tisoč EUR	2022	2021	Absolutna razlika
Donos finančnih naložb	14.284	28.487	-14.203
Donos naložb v pridružene družbe	2.280	773	1.507
Donos naložbenih nepremičnin	971	1.142	-170
Donos naložbenega portfelja	17.535	30.401	-12.866
Donos naložbenega portfelja brez vpliva tečajnih razlik	16.303	25.985	-9.683

Prihodki in odhodki naložb po vrstah

v tisoč EUR	1. 1.–31. 12.	
Vrsta prihodka	2022	2021
Prihodki od obresti	16.400	16.843
Prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti FVPL	678	1.302
Dobički pri odtujitvah FVPL	159	2
Dobički pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	6.837	7.784
Prihodki pridružene družbe	1.286	773
Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	1.369	1.848
Pozitivne tečajne razlike	1.232	4.416
Ostali prihodki	1.738	1.648
Ostali prihodki alternativnih skladov	2.107	1.757
Prihodki naložbenega portfelja	31.807	36.372
Čisti neiztrženi dobički naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	0	68.719
Vrsta odhodka	2022	2021
Odhodki za obresti	3.074	2.989
Odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti FVPL	6.252	914
Izgube pri odtujitvah FVPL	105	4
Izgube pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	1.248	326
Slabitve družbe v skupini in pridružene družbe	0	0
Slabitve ostalih naložb	532	162
Negativne tečajne razlike	0	0
Ostali odhodki	3.061	1.575
Ostali odhodki alternativnih skladov	0	0
Odhodki naložbenega portfelja	14.272	5.971
Čiste neiztržene izgube naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	60.682	0
Donos naložbenega portfelja	17.535	30.401
Donos naložbenega portfelja brez vpliva tečajnih razlik	16.303	25.985

Prihodki/odhodki vključujejo prihodke/odhodke naložbenih nepremičnin.

Donos po tipih naložb[11]

v tisoč EUR 2022	Prihodki/ odhodki od obresti	Sprememba poštene vrednosti in dobički/izgube pri odtujitvah FVPL	Dobički/izgube pri odtujitvah naložb ostale skupine MSRP	Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	Slabitve naložb	Pozitivne/ negativne tečajne razlike	Ostali prihodki/ odhodki	Skupaj	Čisti neiztrženi dobički/izgube naložb živ. zavarovanj, ki prevzemajo naložbeno tveganje	Prihodki/odhodki pridruženih družb in slabitve dobrega imena
V posesti do zapadlosti	1.524	0	0	0	0	-10	-2.354	-839	76	
Dolžniški instrumenti	1.524	0	0	0	0	-10	-2.354	-839	76	
Po pošteni vrednosti prek IPI	783	-5.519	0	11	0	2	162	-4.561	-61.030	
Razporejeni v to skupino	783	-5.519	0	11	0	2	162	-4.561	-61.030	
Dolžniški instrumenti	783	-4.856	0	0	0	2	0	-4.071	-134	
Lastniški instrumenti	0	-663	0	11	0	0	0	-652	-60.895	
Ostale naložbe	0	0	0	0	0	0	163	163	0	
Razpoložljivo za prodajo	13.663	0	5.589	1.358	-532	1.674	2.006	23.758	293	1.286
Dolžniški instrumenti	13.663	0	-892	0	0	1.672	-36	14.406	293	
Lastniški instrumenti	0	0	6.482	1.347	-532	2	-65	7.233	0	1.286
Naložbe v infrastrukturne sklade	0	0	0	0	0	0	1.926	1.926	0	
Naložbe v nepremičninske sklade	0	0	0	11	0	0	181	193	0	
Krediti in terjatve	58	0	0	0	0	-434	-2	-378	-22	
Dolžniški instrumenti	237	0	0	0	0	-6	-2	228	-22	
Ostale naložbe	-179	0	0	0	0	-428	0	-607	0	
Fin. nal. poz. iz naslova pozavavarovalnih pogodb pri cedentih	26	0	0	0	0	0	0	26	0	
Podrejene obveznosti	-2.873	0	0	0	0	0	0	-2.873	0	
Skupaj	13.180	-5.519	5.589	1.369	-532	1.232	-187	15.132	-60.682	1.286

11 Prihodki/odhodki od obresti se v tej preglednici razlikujejo od tistih, prikazanih v preglednici Prihodki in odhodki naložb po vrstah, saj tu vključujemo še odhodke od pravice do uporabe (31. 12. 2022: 145,9 tisoč EUR).

Donos naložb skupine v letu 2022 znaša 15,1 milijona EUR. Najpomembnejša postavka v sestavi donosa skupine so obrestni prihodki, ki znašajo 13,1 milijona EUR. Velik delež obrestnih prihodkov je skladen s sestavo portfelja skupine, v katerem prevladujejo dolžniški finančni instrumenti.

Skupina nerealizirane dobičke in izgube naložb, ki jih v računovodskih izkazih vodi v skupini razpoložljivo za prodajo, prikazuje v bilančni postavki rezerva za pošteno vrednost. V naslednji preglednici je prikazano gibanje rezerve za pošteno vrednost.

Rezerva za pošteno vrednost se je v letu 2022 pomembno zmanjšala glede na leto 2021. Glavni razlog je padec cen dolžniških vrednostnih papirjev.

Skupina nima naložb v listinjenje.

Rezerva za pošteno vrednost

v EUR	2022	2021
Stanje 1. 1.	21.247	40.173
Sprememba poštene vrednosti	-165.004	-18.093
Prenos iz rezerve za pošteno vrednost v IPI zaradi prodaje	-3.615	-5.105
Odloženi davek	30.823	-4.213
Druge prerazvrstitve	0	60
Stanje 31. 12.	**-116.549**	21.247

A.4 Rezultati pri drugih dejavnostih

Drugi prihodki in drugi odhodki

Drugi prihodki zajemajo prihodke od naložbenih nepremičnin, prihodke v zvezi z osnovnimi sredstvi, druge prihodke, ki se ne nanašajo neposredno na zavarovalno dejavnost, ter prihodke od prodaje pri nezavarovalnih družbah (kamor spada tudi upravljanje premoženja, kot so prihodki od vstopne in izstopne provizije in prihodki od upravljavske provizije). Skupina je v letu 2022 realizirala 30,5 milijona EUR drugih prihodkov (2021: 27,0 milijona EUR). Velik del (18,0 milijona EUR) se nanaša na provizije za upravljanje premoženja pokojninskih in vzajemnih skladov (2021: 17,0 milijona EUR).

Drugi odhodki zajemajo postavke, ki se ne nanašajo za zavarovalne posle: popravke drugih terjatev, neposredne poslovne odhodke iz naložbenih nepremičnin, odhodke iz slabitve neopredmetenih osnovnih sredstev in druge izredne odhodke. Skupina je v letu 2022 realizirala 2,3 milijona EUR drugih odhodkov (2021: 2,5 milijona EUR).

Najemne pogodbe

Skupina ustvarja manjši del prihodkov iz najemnih pogodb. Gre za oddajo lastniških nepremičnin v poslovni namen. Najemne pogodbe so v bilanci stanja skupine izkazane med sredstvi (naložbene nepremičnine), prihodki od najemnin pa so med trajanjem najema pripoznani skladno z najemnimi pogodbami.

Iz oddaje v najem naložbenih nepremičnin je skupina v letu 2022 ustvarila 1,4 milijona EUR prihodkov (2021: 1,3 milijona EUR). Stroški vzdrževanja naložbenih nepremičnin so vključeni v najemno ceno oziroma jih skupina zaračuna najemnikom. Stroški, ki jih je krila skupina, so v letu 2022 znašali 203 tisoč EUR (2021: 85 tisoč EUR).

Pomembni posli in transakcije med družbami znotraj skupine

V nadaljevanju so predstavljeni sklopi pomembnih transakcij med družbami v skupini. Ti se nanašajo na posle pozavarovanja med obvladujočo družbo in odvisnimi družbami ter izplačilo dividend obvladujoči družbi. Obveznosti do družb v skupini so pretežno kratkoročne in na dan bilance stanja še nezapadle.

Prihodki in odhodki iz poslovanja z družbami v skupini

v tisoč EUR	2022	2021
Obračunane kosmate zavarovalne premije	78.529	77.960
Obračunani kosmati zneski škod	-59.459	-41.840
Stroški pridobivanja zavarovanj	-23.035	-20.466
Prihodki od dividend	51.923	50.418
Skupaj	47.958	66.072

Naložbe in terjatve do družb v skupini

v tisoč EUR	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Posojila, dana družbam v skupini	1.031	1.360
Terjatve za premijo iz sprejetega pozavarovanja	13.952	13.595
Kratkoročno odloženi stroški pridobivanja zavarovanj	2.866	1.144
Skupaj	17.848	16.099

Obveznosti do družb v skupini

v tisoč EUR	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Zavarovalno tehnične rezervacije	108.031	105.797
- Prenosne premije	26.802	25.605
- Škodne rezervacije	80.867	79.919
- Druge zavarovalno-tehnične rezervacije	361	273
Obveznosti za deleže v zneskih škod iz pozavarovanja do družb v skupini	12.446	12.577
Druge kratkoročne obveznosti iz sozavarovanja in pozavarovanja	3.114	3.129
Druge kratkoročne obveznosti	157	20
Skupaj (brez rezervacij)	123.747	121.523

A.5 Druge informacije

Skupina v zvezi s poslovanjem in uspešnostjo nima drugih pomembnih informacij.

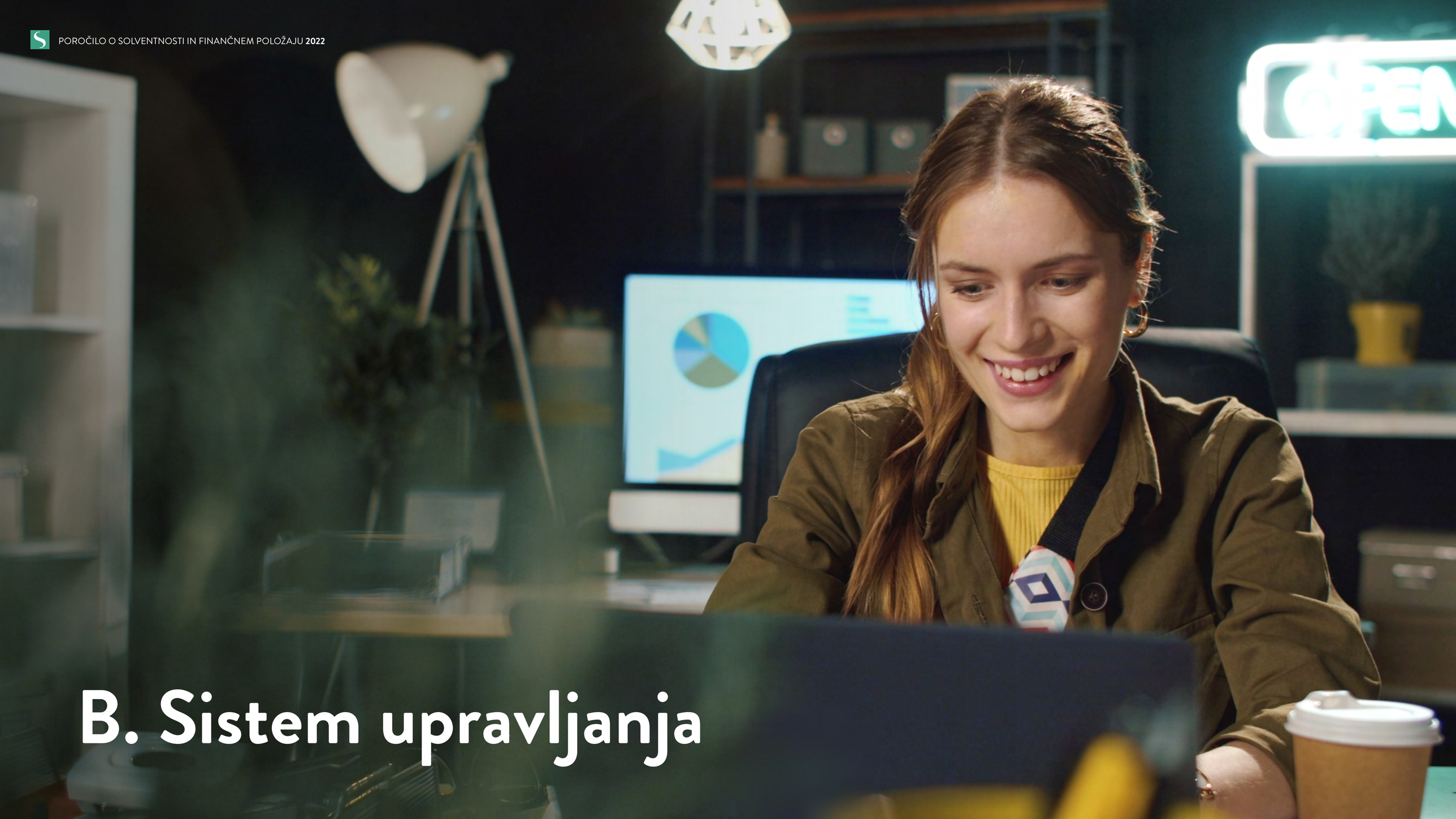

B. Sistem upravljanja

B.1 Splošne informacije o sistemu upravljanja

B.1.1 Upravljanje Zavarovalne skupine Sava

V Zavarovalni skupini Sava so organi vodenja in nadzora obvladujoče družbe odgovorni za ustrezno upravljanje in nadzor v celotni skupini ter za zagotovitev takega okvira upravljanja, ki ustreza strukturi, poslom in tveganjem skupine kot celote in njenih posameznih družb.

Sistem upravljanja v posamezni družbi v Zavarovalni skupini Sava je sorazmeren naravi, obsegu in zahtevnosti poslov družbe. Posamezna družba v skupini določi sistem upravljanja, ki je optimalen zanjo in za skupino. Če to dopušča lokalna zakonodaja in je sorazmerno naravi, obsegu in zahtevnosti poslov posamezne družbe, ta praviloma oblikuje enotirni sistem upravljanja. Obvladujoča družba v skupini, Zavarovalnica Sava, Vita, Sava pokojninska, Infond in DCB imajo vzpostavljen dvotirni sistem upravljanja.

Obvladujoča družba celovito upravlja skupino tako, da je poslovna strategija postavljena od zgoraj navzdol, pri čemer se upoštevajo vidiki skupine kot celote, pa tudi vidiki posamezne družbe v skupini. Za optimalno kapitaliziranost skupine in odpornost proti nepredvidenim dogodkom se kapital in kapitalska ustreznost na ravni skupine prav tako upravljata po načelu od zgoraj navzdol.

Skupina ima vzpostavljeno sistematično upravljanje tveganj, ki zajema upravljanje tveganj na ravni posamezne družbe, ustrezno spremljanje tveganj posamezne družbe v obvladujoči družbi, pa tudi upravljanje tveganj na ravni skupine. Pri zadnjem se upoštevajo medsebojni vplivi tveganj posameznih družb, in sicer predvsem koncentracija tveganj in druga pomembna tveganja, ki so povezana z delovanjem skupine. Strategija prevzemanja tveganj določa pripravljenost za prevzem tveganj znotraj skupine kot celote in na ravni posamezne družbe.

Organi vodenja ali nadzora posamezne odvisne družbe v Zavarovalni skupini Sava ravnajo v skladu z enakimi vrednotami in politikami korporativnega upravljanja kakor obvladujoča družba, razen če ni z zakonskimi zahtevami, nadzorniškimi zahtevami ali določili glede sorazmernosti določeno drugače. Zato organi vodenja ali nadzora posamezne odvisne družbe v skupini, v okviru svojih odgovornosti za upravljanje družbe, pri prenosu politik skupine preverijo potrebne prilagoditve lokalni zakonodaji in morebitne druge potrebne prilagoditve. Družbe v skladu z opredeljenimi postopki v politikah skupine tako določijo prilagoditve teh politik in zagotovijo, da odvisna družba z njimi ne bi kršila veljavnih zakonskih oziroma podzakonskih predpisov ali pravil varnega in skrbnega poslovanja.

Nadzor posamezne družbe v Zavarovalni skupini Sava

Za zagotavljanje preglednega in učinkovitega upravljanja in nadzora poslovanja odvisnih družb v skupini je nadzor obvladujoče družbe nad odvisnimi družbami razdeljen na tri dele, in sicer na:

- upravljavski nadzor (ki se izvaja z organi upravljanja),
- poslovni nadzor (ki se izvaja z nosilci poslovnih funkcij),
- dodaten nadzor (ki se izvaja z nosilci ključnih funkcij).

Komunikacija med družbami v Zavarovalni skupini Sava

Sava Re kot obvladujoča družba dvakrat letno organizira strateško konferenco skupine, na kateri se obravnavajo strateške smernice za načrtovanje poslovanja družb v skupini, novosti, ki se načrtujejo znotraj posameznih poslovnih funkcij, ter izidi tekočega poslovanja posamezne družbe. Strateški konferenci sta tako namenjeni izboljšanju komunikacije o strategijah in usmeritvah v skupini na ravni poslovodstev.

V skupini so večkrat letno organizirana izobraževanja z različnih področij poslovanja, katerih namen je poenotenje poslovnih procesov v skupini ter prenos znanja, korporativne kulture in dobrih praks poslovanja.

B.1.2 Organi upravljanja

Organa upravljanja v posameznih družbah v skupini sta poleg skupščine tudi organ vodenja (uprava, generalni direktor, izvršni direktor) in organ nadzora (nadzorni svet, nadzorni odbor, upravni odbor, odbor direktorjev) – odvisno od zakonodajne ureditve v posamezni državi in izbire sistema upravljanja v posamezni družbi: eno- ali dvotirni sistem.

Organi upravljanja opravljajo svoje naloge v skladu z zakonodajno ureditvijo posamezne države, internimi pravili posamezne družbe in v skladu s splošnimi usmeritvami, ki jih določajo politika upravljanja in druge krovne politike skupine, pravilnik upravljanja skupine in priročnik za finančno obvladovanje poslovanja družb v skupini.

Skupščina

Skupščina je najvišji organ družbe, s katerim njeni delničarji uresničujejo svoje pravice v zadevah družbe.

Pristojnosti skupščine posamezne družbe so določene z zakonodajno ureditvijo posamezne države in statutom posamezne družbe. Pristojnosti skupščine so razmejene v tri vsebinske sklope:

- kadrovske odločitve (imenovanje in odpoklic članov nadzornega sveta, upravnega odbora, nadzornega odbora, podelitev razrešnice članom organov vodenja ali nadzora, glasovanje o nezaupnici, imenovanje zunanjega revizorja);
- poslovne odločitve (potrditev letnega poročila, če o njem dokončno ne odločijo organi vodenja ali nadzora, uporaba bilančnega dobička, dajanje soglasij k posameznim poslovnim odločitvam na predlog poslovodstva);
- temeljne odločitve v družbi (sprejetje in spremembe statuta, ukrepi za povečanje in zmanjšanje osnovnega kapitala, prenehanje družbe in statusna preoblikovanja).

Skupščina delničarjev posamezne družbe v skupini je praviloma sklicana najmanj enkrat letno, najpozneje v roku, ki je določen v zakonodajni ureditvi posamezne države. Lahko je sklicana tudi v drugih primerih, določenih z zakonodajno ureditvijo posamezne države in statutom posamezne družbe, ter takrat, ko je to v interesu družbe. Skupščino praviloma sklicuje poslovodstvo posamezne družbe. Zakonodajna ureditev posamezne države določa, v katerih primerih jo lahko skličejo tudi drugi organi družbe oziroma delničarji sami.

Podrobnosti o sklicu skupščine posamezne družbe, pravicah delničarjev v povezavi s skupščino, pogojih udeležbe na skupščini in uresničevanju glasovalnih pravic so določene v zakonodajni ureditvi posamezne države ter v statutu in poslovniku o delu skupščine posamezne družbe. Usmeritve za vsebinsko pripravo na skupščino posamezne odvisne družbe so podrobneje urejene tudi v pravilniku o upravljanju in nadzoru Zavarovalne skupine Sava.

Organ nadzora (nadzorni svet, upravni odbor, nadzorni odbor, odbor direktorjev idr.)

V nadaljevanju uporabljeni izraz nadzorni svet je splošen izraz za organ nadzora.

Pravila, ki so določena za nadzorni svet v dvotirnem sistemu, veljajo tudi za nadzorni odbor, upravni odbor ali odbor direktorjev v enotirnem sistemu, razen če ni določeno drugače.

Nadzorni svet nadzoruje vodenje poslov družbe v celotnem poslovnem letu, v skladu s sprejeto poslovno strategijo in finančnim načrtom družbe. Pri tem ravna v skladu z zakonodajno ureditvijo države, statutom in drugimi akti družbe.

Sestaja se najmanj petkrat letno, običajno po preteku posameznega trimesečja poslovnega leta, ko obravnava letna in medletna poročila o poslovanju, ena seja pa je namenjena potrjevanju planskih dokumentov. Upravni odbor, nadzorni odbor ali odbor direktorjev v družbah z enotirnim sistemom se običajno sestaja tudi pogosteje. Nadzorni svet za posamezno leto pripravi rokovnik sej nadzornega sveta in njegovih komisij, s katerim določi predvidene datume in vsebine posameznih sej, predvsem tistih, ki so obvezne zaradi zahtev za javne objave rezultatov poslovanja oziroma so običajne glede na dosedanjo prakso.

Število članov nadzornega sveta mora zadoščati minimalnim zahtevam, ki jih določa zakonodajna ureditev posamezne države, v katerih je družba registrirana. To število je sorazmerno naravi, obsegu in zahtevnosti poslov posamezne družbe. Nadzorni svet je sestavljen tako, da se zagotovita odgovoren nadzor in sprejemanje odločitev v korist družbe.

Vsaka družba v skupini si prizadeva, da je pri sestavi nadzornega sveta upoštevana razpršenost strokovnega znanja, izkušenj in veščin, ki se med posameznimi člani nadzornega sveta med seboj dopolnjujejo, tako da je nadzorni svet homogena celota in je zagotovljeno smotrno in preudarno nadziranje družbe.

Način delovanja nadzornega sveta je podrobneje urejen z notranjim aktom posamezne družbe.

Nadzorni svet Save Re v letu 2022

V letu 2022 se je spremenila sestava nadzornega sveta obvladujoče družbe skupine. Mateji Živec je na podlagi odstopne izjave mandat članice nadzornega sveta prenehal 31. 12. 2021. Za novo članico je svet delavcev Save Re imenoval Edito Rituper, in sicer za mandatno obdobje od 1. 1. 2022 do 12. 6. 2023.

V naslednji preglednici je prikazana sestava nadzornega sveta obvladujoče družbe skupine v letu 2022.

Sestava nadzornega sveta Save Re v letu 2022

Član	Naziv	Nastop mandata	Trajanje mandata
Davor Ivan Gjivoje, jr.	predsednik	8. 3. 2021	8. 3. 2025
Keith William Morris	namestnik predsednika	17. 7. 2021	17. 7. 2025
Klemen Babnik	član	17. 7. 2021	17. 7. 2025
Matej Gomboši	član	17. 7. 2021	17. 7. 2025
Andrej Gorazd Kunstek	član, predstavnik delavcev	12. 6. 2019	12. 6. 2023
Edita Rituper	članica, predstavnica delavcev	1. 1. 2022	12. 6. 2023

Komisije nadzornega sveta

Nadzorni svet posamezne družbe v skupini lahko skladno z zakonodajo, kodeksom in dobro prakso imenuje eno ali več komisij oziroma odborov, ki obravnavajo vnaprej določena področja, analizirajo določena vprašanja, pripravljajo predloge sklepov nadzornega sveta, skrbijo za njihovo uresničitev in opravljajo druge strokovne naloge ter s tem strokovno podpirajo delo nadzornega sveta. Ne glede na imenovanje komisije je odločanje v pristojnosti kolegijske odgovornosti nadzornega sveta.

V Savi Re so oblikovane štiri komisije nadzornega sveta:

- revizijska komisija,
- komisija za tveganja,
- komisija za imenovanja in prejemke,
- komisija za oceno sposobnosti in primernosti.

Opis pomembnejših nalog posamezne komisije nadzornega sveta in njihova sestava sta podrobneje opredeljena v Poročilu o solventnostni in finančnem položaju Save Re, d.d., za leto 2022[12] (PSFP Save Re za leto 2022) v razdelku B.1.1 Organi upravljanja.

Delovna področja in sestavo komisij nadzorni svet določi s posebnim sklepom ob upoštevanju določil veljavne zakonodaje, priporočil kodeksa upravljanja javnih delniških družb in notranjih aktov družbe.

Posamezna komisija ima lahko svoj poslovnik. Če ga nima, se za vprašanja sklepčnosti, odločanja in vsa druga procesna vprašanja smiselno uporablja poslovnik o delu nadzornega sveta.

Organ vodenja (poslovodstvo, uprava, generalni direktor, izvršni direktor)

V nadaljevanju uporabljeni izraz uprava je splošen izraz za organ vodenja.

Pravila, ki so določena za upravo v dvotirnem sistemu, veljajo tudi za generalnega direktorja ali izvršnega direktorja v enotirnem sistemu, če ni določeno drugače.

Uprava vodi, zastopa in predstavlja družbo v pravnem prometu. S svojim delom, znanjem in izkušnjami si prizadeva za dolgoročni uspeh družbe z zagotavljanjem kar najboljšega vodenja in upravljanja tveganj. Opredeljuje in določa cilje, vrednote, poslanstvo, vizijo in strategijo poslovanja posamezne družbe. Optimalnost poslovanja dosega z zagotavljanjem primerne sestave zaposlenih in skrbnim ravnanjem s finančnimi viri. Pri tem upošteva zakonodajno ureditev posamezne države, statut in druge akte posamezne družbe.

Uprava posamezne družbe v skupini je praviloma veččlanska in je sestavljena strokovno z namenom zagotovitve sprejemanja odločitev v korist družbe ter skrbnega in odgovornega izpolnjevanja njenih ciljev. Število članov uprave je sorazmerno naravi, obsegu in zahtevnosti poslov posamezne družbe, pri čemer morajo biti jasno določene pristojnosti posameznega člana in zagotovljena ustrezna ločitev odgovornosti. Če lokalna zakonodaja dopušča enočlansko upravo, mora biti v taki družbi pri sprejemanju odločitev poslovodstva upoštevano načelo štirih oči. Vsaka družba si prizadeva, da je pri sestavi uprave upoštevana razpršenost strokovnega znanja, izkušenj in veščin, ki se med posameznimi člani uprave med seboj dopolnjujejo, tako da je uprava homogena celota in je zagotovljeno smotrno in preudarno vodenje družbe. Pristojnosti posameznih članov uprave in način delovanja veččlanskega organa so urejeni z notranjim aktom posamezne družbe (akt o upravi ali/in poslovnik o delu uprave).

Uprava deluje v skladu z visokimi etičnimi standardi in upošteva interese vseh skupin deležnikov.

Uprava posamezne družbe redno (najmanj enkrat v četrtletju) izčrpno in točno poroča nadzornemu svetu družbe o:

- izvajanju poslovne politike in drugih načelnih vprašanjih poslovanja,
- donosnosti družbe, še zlasti donosnosti lastniškega kapitala,
- poteku poslov, še zlasti o prometu, finančnem položaju in plačilni sposobnosti,
- poslih, ki lahko pomembneje vplivajo na donosnost in plačilno sposobnost družbe ter
- vseh pomembnih tveganjih, ki so oziroma bi lahko pomembneje vplivala na kapitalsko ustreznost družbe.

12 Poročilo PSFP Save Re za leto 2022 je bilo javno objavljeno 6. 4. 2023 na spletni strani Zavarovalne skupine Sava.

Uprava Save Re v letu 2022

Uprava je v letu 2022 delovala v sestavi: Marko Jazbec, predsednik, ter člani, Polona Pirš Zupančič, Peter Skvarča in Jošt Dolničar (slednji do 4. 5. 2022).

Povprečna starost članov uprave je 49 let. Vsi člani uprave so državljani Republike Slovenije.

Sestava uprave v letu 2022

Ime in priimek	Marko Jazbec	Polona Pirš Zupančič	Peter Skvarča	Jošt Dolničar
Funkcija	predsednik	članica	član	član (do 4. 5. 2022)
Področje dela v upravi	• koordinacija dela uprave • finance • splošne, kadrovsko-organizacijske in pravne zadeve • odnosi z javnostmi (PR) • skladnost poslovanja • notranja revizija • upravljanje strateških naložb v odvisne družbe v Sloveniji (od 5. 5. 2022) • informacijska tehnologija (od 5. 5. 2022) • trajnostni razvoj (od 2. 8. 2022)	• korporativne finance • kontroling • računovodstvo • odnosi z vlagatelji (IR) • upravljanje tveganj • aktuariat • modeliranje (od 5. 5. 2022)	• razvoj in sklepanje pozavarovanj v skupini in zunaj nje • pozavarovalna zaščita (retrocesija) za posle v skupini in zunaj nje • razvoj pozavarovalnih procesov in tehnologije • tehnična obdelava pozavarovanj • upravljanje strateških naložb v odvisne družbe zunaj Slovenije (od 5. 5. 2022)	• upravljanje strateških naložb v odvisne družbe z dejavnostjo premoženjskih, življenjskih in pokojninskih zavarovanj • informacijska tehnologija • inovacije
Prvo imenovanje	12. 5. 2017	14. 1. 2018	19. 6. 2020	31. 12. 2008
Konec mandata	13. 5. 2027	15. 1. 2028	19. 6. 2025	4. 5. 2022

Nadzorni svet Save Re je 25. 4. 2022 za novo mandatno obdobje za članico uprave Save Re znova imenoval Polono Pirš Zupančič, ki ji je petletni mandat potekel 14. 1. 2023. Novi petletni mandat članice uprave je začel teči 15. 1. 2023.

Joštu Dolničarju je zaradi nastopa funkcije predsednika uprave odvisne družbe Zavarovalnica Sava 4. 5. 2022 prenehala funkcija člana uprave Save Re.

Nadzorni svet Save Re je 15. 12. 2022 soglasno podprl predlog komisije za imenovanja in prejemke ter za četrtega člana uprave imenoval Davida Benedeka. David Benedek je nastopil funkcijo člana uprave za petletni mandat, ki je začel teči 22. 3. 2023 po prejemu odločbe o izdaji dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave, izdanega pri Agenciji za zavarovalni nadzor.

B.1.3 Upravljanje tveganj

Sistem upravljanja tveganj je eden ključnih gradnikov sistema upravljanja. Vodstvo obvladujoče družbe skupine in vodstva posameznih družb v skupini morajo zagotoviti, da imata skupina kot celota in njena posamezna družba organiziran učinkovit sistem upravljanja tveganj, katerega temelj je ustrezna organizacijska struktura.

Pri tem se upoštevajo velikost, narava in kompleksnost tveganj, ki jim je skupina oziroma posamezna družba izpostavljena.

Več o upravljanju tveganj skupine je zapisano v razdelku B.3 Sistem upravljanja tveganj, vključno z lastno oceno tveganja in solventnosti tega poročila.

B.1.4 Ključne funkcije v sistemu upravljanja tveganj

Obvladujoča družba ima na ravni skupine vzpostavljene štiri funkcije, ki jih veljavna zakonodaja opredeljuje kot ključne v sistemu upravljanja (ključne funkcije): aktuarsko funkcijo, funkcijo upravljanja tveganj, funkcijo spremljanja skladnosti poslovanja in funkcijo notranje revizije. Ključne funkcije so vključene v sistem upravljanja skupine ter poleg vloge ključne funkcije skupine praviloma opravljajo vlogo ključne funkcije obvladujoče družbe in imajo dostop do vseh informacij, podatkov in poročil, potrebnih za nemoteno opravljanje funkcije.

V obvladujoči družbi so ključne funkcije organizirane kot službe sistema upravljanja tveganj ter so neposredno podrejene upravi obvladujoče družbe in vključene v procese odločanja.

Glavne naloge nosilca posamezne ključne funkcije na ravni skupine so:

- usklajevanje razvoja enotne metodologije dela ključne funkcije v družbah v skupini;
- skrb za pripravo ustreznih krovnih politik za posamezno ključno funkcijo ter praviloma tudi za pripravo strokovnih usmeritev pri sprejemanju posameznih področnih operativnih predpisov v družbah v skupini;
- skrb za dosledno upoštevanje enotnih standardov delovanja posamezne ključne funkcije v družbah v skupini;
- usklajevanje in izvajanje skupnih nalog in dejavnosti;
- usmerjanje in nadzor izvajanja ključne funkcije v vseh družbah v skupini (usklajevanje načrtovanja dela in spremljanje poročil ključne funkcije družb v skupini);
- izobraževanje in izmenjava dobrih praks med posameznimi ključnimi funkcijami v skupini;
- nosilec ključne funkcije spremljanja skladnosti na ravni skupine koordinira pripravo in sprejemanje politik in pravilnikov med obvladujočo in odvisnimi družbami v skupini.

Ob upoštevanju načela sorazmernosti so tudi v sistem upravljanja posameznih družbah v skupini v organizacijsko sestavo in procese odločanja vgrajene ključne funkcije. Te opravljajo svoje naloge neodvisno druga od druge in od drugih organizacijskih enot družbe. Ključne funkcije so neposredno podrejene upravi. Kadar se njihova dejavnost ne izvaja v samostojni organizacijski enoti, mora biti zagotovljeno, da ima nosilec ključne funkcije vedno neposreden dostop do uprave družbe.

V organizacijsko sestavo in procese odločanja so ključne funkcije vgrajene zaradi okrepitve strukture treh obrambnih linij v sistemu upravljanja tveganj skupine (tri obrambne linije so opisane v razdelku B.3.1 Organizacija upravljanja tveganj). Vse štiri ključne funkcije med seboj sodelujejo in si medsebojno redno izmenjujejo informacije, ki jih potrebujejo za svoje delo.

Nosilec ključne funkcije praviloma ne sme hkrati opravljati in nadzirati istih delovnih nalog. Organizacija dela mora biti taka, da delo različnih obrambnih linij poteka ločeno. Nosilec ključne funkcije ne sme biti član nadzornega sveta ali njegovih komisij v nobeni družbi v skupini – s tem se zmanjša možnost nastopa nasprotja interesov. Morebitno nasprotje interesov mora nosilec ključne funkcije nemudoma razkriti upravi.

Če so v skladu z načelom sorazmernosti posamezni ključni funkciji dodeljene druge dejavnosti in naloge, morajo biti zagotovljeni ustrezni notranji ukrepi in mehanizmi za upravljanje morebitnega nasprotja interesov pri opravljanju dejavnosti te ključne funkcije. Ukrepi in mehanizmi za izogibanje položajem, ki bi lahko privedli do nasprotja interesov, so podrobneje opredeljeni v notranjem aktu, ki ureja delovanje posamezne ključne funkcije.

Ne glede na organizacijsko umeščenost vsake od ključnih funkcij v posamezni družbi, so te neposredno umeščene tudi v strukturo ključnih funkcij skupine. Tako je zagotovljena neposredna povezava med ključno funkcijo posamezne odvisne družbe in ključno funkcijo skupine ter omogočen neposreden pretok informacij znotraj druge in tretje obrambne linije, kar omogoča celovito in dosledno upravljanje tveganj v skupini.

Dejavnosti posamezne ključne funkcije

Ključne funkcije opravljajo naloge, ki jih določa zakon, ki ureja zavarovalništvo in na njem temelječi predpisi.

Dejavnosti funkcije upravljanja tveganj so podrobno opisane v razdelku B.3.1 Organizacija upravljanja tveganj, dejavnosti aktuarske funkcije v razdelku B.6 Aktuarska funkcija, dejavnosti funkcije spremljanja skladnosti poslovanja v razdelku B.4.2 Funkcija spremljanja skladnosti, dejavnosti funkcije notranje revizije pa v razdelku B.5 Funkcija notranje revizije.

Poročanje nosilcev ključnih funkcij

Nosilec ključne funkcije v posamezni odvisni družbi poroča dvosmerno, in sicer:

- organom vodenja ali nadzora družbe in, če je tako določeno, revizijski komisiji oziroma komisiji za tveganja,
- področnim odborom, če to zahteva zakonodajna ureditev države ali notranji akti družbe,
- nosilcu posamezne ključne funkcije na ravni skupine.

Podrobnejši obseg, način in obdobje poročanja za posamezno ključno funkcijo določa notranji akt, ki ureja njeno delovanje.

Sodelovanje nosilcev ključnih funkcij

Nosilci ključnih funkcij, ki pokrivajo raven skupine in obvladujoče družbe, se redno sestajajo (praviloma enkrat mesečno), si izmenjujejo mnenja, obravnavajo aktualno problematiko in posebnosti poslovanja v tekočem obdobju. Prav tako medsebojno usklajujejo letne načrte dela tistih nosilcev, ki so jih dolžni pripraviti v skladu z veljavno zakonodajo ali internimi akti, si izmenjujejo ugotovitve posameznih pregledov poslovanja oziroma ugotovitve ter priporočila s področja dela posameznega nosilca funkcije ter letna oziroma druga poročila o delu posameznega nosilca. V skladu z veljavno zakonodajo in internimi akti o ugotovitvah ter o spremljavi danih priporočil poročajo organom vodenja in nadzora.

Nosilci ključnih funkcij, ki pokrivajo raven skupine in obvladujoče družbe, enkrat letno podajo skupno izjavo, da z dolžno skrbnostjo in v skladu s pravili stroke izvajajo dejavnosti, ki zagotavljajo, da spremljajo vsa ključna tveganja, ki jim je ali bi jim lahko bila skupina izpostavljena pri svojem poslovanju, in da je sistem upravljanja tveganj učinkovit.

B.1.5 Odbori v sistemu upravljanja

Uprava obvladujoče družbe po potrebi s svojim sklepom oblikuje odbore, ki pokrivajo raven skupine in obvladujoče družbe. Prav tako uprava posamezne odvisne družbe v skupini po potrebi oblikuje odbore s svojim sklepom. Odbori imajo posvetovalno vlogo. Obravnavajo vnaprej določena področja, pripravljajo predloge sklepov uprave, skrbijo za njihovo uresničitev in opravljajo druge strokovne naloge, ter tako strokovno podpirajo delo uprave.

Odbori so sestavni del sistema upravljanja skupine in posamezne družbe. Ukvarjajo se z vprašanji z različnih področij, na primer: upravljanje tveganj, upravljanje sredstev in obveznosti, aktuarstvo, upravljanje kakovosti podatkov, informacijska varnost, notranja revizija, nagrajevanje.

Pristojnosti, pooblastila in sestava odborov so opredeljeni v notranjih aktih, ki jih sprejme uprava posamezne družbe, ki je oblikovala tak odbor.

Na ravni skupine ima Sava Re vzpostavljene naslednje odbore:

- odbor za upravljanje tveganj,
- aktuarski odbor,
- odbor za razvoj procesov zavarovalne dejavnosti,
- odbor za upravljanje inovacij in
- odbor za arhitekturo informacijskih sistemov.

Opis glavnih nalog posameznega odbora je podrobneje opredeljen v PSFP Save Re za leto 2022 v razdelku B.1.4 Odbori v sistemu upravljanja.

B.1.6 Informacije o politiki prejemkov

Politika prejemkov Zavarovalne skupine Sava določa okvir za načrtovanje, izvajanje in spremljanje sistemov in programov prejemkov, ki podpirajo dolgoročno strategijo in politiko obvladovanja tveganj skupine.

V skladu s Politiko prejemkov Zavarovalne skupine Sava imajo vse EU (po)zavarovalne družbe in družba za upravljanje finančnih naložb v skupini sprejeto in implementirano politiko prejemkov. Ostale družbe imajo, upoštevajoč politiko prejemkov skupine, področje prejemkov urejeno z internimi akti.

Politika prejemkov zasleduje konkurenčen in učinkovit ter hkrati pregleden in notranje pravičen sistem prejemkov. Ključna načela te politike so oblikovana na podlagi načel etičnega in trajnostnega ravnanja in poslovanja.

Glavna načela politike prejemkov so:

- jasno in pregledno upravljanje,
- zanesljivo in učinkovito upravljanje tveganj,
- skladnost z zakonskimi zahtevami in načeli dobrega poslovanja,
- spremljanje in prilagajanje tržnim trendom in praksam,
- trajnostno plačilo za trajnostno poslovanje,
- motiviranje in zadržanje zaposlenih.

Družbe v skupini pri oblikovanju sistemov in programov prejemkov sledijo naslednjim smernicam:

- oblikovanje uravnotežene sestave prejemkov,
- zagotavljanje neposredne povezave med plačilom in rezultati,
- upoštevanje večletnega pogleda na uspešnost in uskladitev variabilnega dela prejemkov s trajnostjo poslovnih izidov skozi čas,
- zagotavljanje, da sistem spodbud vzdržuje skladnost s svojimi mehanizmi, organizacijskimi procesi in nagrajevanim ravnanjem oziroma vedenjem.

Družbe v skupini pri oblikovanju sistema plač in nagrajevanja sledijo naslednji sestavi prejemkov:

- osnovna plača,
- variabilni del plače,
- druge ugodnosti in spodbude,
- prejemki ob prenehanju pogodbe o zaposlitvi.

Osnovna plača je določena glede na vlogo in položaj zaposlenega, vključno s profesionalnimi izkušnjami, odgovornostjo, zahtevnostjo dela in lokalnim položajem na trgu dela. Razpon osnovnih plač za vsa delovna mesta je določen v notranjih aktih posamezne družbe.

Variabilni del plače je odvisen od poslovne uspešnosti družbe in individualne uspešnosti posameznika oziroma pri vodjih tudi od uspešnosti področja, ki ga vodi. Ta del plače motivira in nagrajuje najuspešnejše zaposlene, ki izjemno prispevajo k trajnostnemu rezultatu, izpolnjujejo oziroma presegajo dogovorjena pričakovanja, krepijo dolgoročne odnose s strankami in ustvarjajo prihodke. Variabilni del plače za delovno uspešnost posameznika je vezan na uresničitev vnaprej predvidenih osebnih ciljev in drugih nalog na način, ki je skladen s pričakovanim vedenjem oziroma sposobnostmi. Variabilni del plače za poslovno uspešnost je vezan na poslovni kazalec oziroma kombinacijo poslovnih kazalcev uspešnosti družbe in/ali skupine. Skupni variabilni del plače se praviloma lahko giblje med 0 in 30 % skupnih letnih prejemkov, razen na delovnih mestih v neposredni prodaji, kjer je večji del prejemkov vezan na uspešnost prodaje. Finančni položaj družbe se ob izplačilu variabilnega dela plače ne sme spustiti pod določen prag. Sistem je fleksibilen, vključno z možnostjo neizplačila variabilnega dela.

Sistem in program variabilnega dela plače uprave obravnava, določi in odobri nazorni svet. Variabilni del plače uprave temelji na izpolnjevanju ciljev uprave in uspešnosti družbe kot celote oziroma skupine, h kateri družba spada.

Sestava in višina variabilnega dela plače po posameznih organizacijskih ravneh je določena v notranjih aktih posamezne družbe v skupini.

Vrste in obseg morebitnih **dodatnih ugodnosti in spodbud** so določene v notranjih pravilih posamezne družbe. Zaposleni imajo možnost vključitve v kolektivno dodatno pokojninsko varčevanje.

Dodatni **prejemki ob prenehanju pogodb o zaposlitvi** (razen tistih, ki so izplačani v skladu z zakonom in pogodbo o zaposlitvi – odpravnine) so vezani na dolgoročne dosežke. Poskrbljeno je, da je izključena možnost izplačil dodatnih prejemkov ob morebitnem neuspehu.

Družbe v skupini nimajo izdanih posojil v razmerju do zaposlenih niti do članov uprave in nadzornega sveta in iz tega naslova v letu 2022 ni bilo transakcij.

Družbe v skupini nimajo vpeljanega sistema nagrajevanja z delnicami in/ali opcijami.

Družbe v skupini nimajo dodatne upokojitvene sheme.

B.1.7 Poslovanje s povezanimi osebami

Družbe v skupini vse transakcije med povezanimi osebami izvajajo v okviru tržnih pogojev, v zelo majhnem delu pa tudi z nadomestitvijo nastalih stroškov, povezanih z opravljanjem storitev. V okviru posameznih transakcij se pojavljajo kot ponudnik in uporabnik storitev družbe znotraj skupine, z namenom povečanja uspešnosti poslovanja skupine kot celote.

V okviru vsakoletnega izvajanja funkcijske analize se preko identifikacije tveganj in uporabljenih sredstev opredeli prevzeto tveganje po posameznih funkcijah, ki se izvajajo za potrebe upravljanja odvisnih družb. Funkcije, ki jih obvladujoča družba izvaja, obsegajo predvsem strateško postavljanje usmeritev, usklajevanje, nadziranje oziroma kontroliranje in analiziranje in praviloma niso predmet zaračunljivih storitev.

Upravljavske in poslovne funkcije, povezane z upravljanjem in nadzorom skupine in povezanih družb, se praviloma ne zaračunavajo.

Operativne transakcije, ki so predmet presoje z vidika transakcij s povezanimi osebami, se povezanim osebam zaračunava po metodi primerljivih prostih cen na podlagi notranje ali zunanje primerjave, v zelo majhnem delu pa tudi z nadomestitvijo nastalih stroškov, povezanih z opravljanjem storitev.

Podrobneje je sistem transakcij s povezanimi osebami opredeljen v internem pravilniku o transfernih cenah. Skladno s smernicami OECD za določanje transfernih cen, zakonom o davčnem postopku, zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb in internim pravilnikom o transfernih cenah vsaka družba v skupini, ki je k temu zavezana, enkrat letno pripravi poročilo o transfernih cenah – splošna dokumentacija in poročilo o transfernih cenah – posebna dokumentacija, kjer so podrobneje predstavljene vse transakcije s povezanimi osebami, metodologija določanja transfernih cen, analize primerljivosti transakcij in druga vsebina, predpisana s prej omenjenimi zakoni.

Pomembne transakcije s povezanimi osebami

V nadaljevanju navajamo pomembne transakcije s povezanimi osebami, ki so:

- lastniki in z njimi povezana podjetja,
- ključno vodstveno osebje: uprava, nadzorni svet, komisije nadzornega sveta ter zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe,
- odvisne in pridružene družbe.

Med pomembne transakcije se v letu 2022 uvrščajo:

- skupni zaslužki članov uprave, nadzornega sveta in njegovih komisij ter zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe v višini 3,7 milijona EUR (2021: 4,4 milijona EUR)[13] in
- dana posojila odvisnim družbam, ki so na dan 31. 12. 2022 znašala 1,5 milijona EUR (2021: 1,4 milijona EUR).

Obvladujoča družba je v letu 2022 izplačala dividende v višini 23,2 milijona EUR (2021: 13,2 milijona EUR). Vse transakcije s povezanimi osebami so podrobno razkrite v letnem poročilu skupine v razdelku 17.10 Razkritja o poslovanju s povezanimi osebami.

13 Razkritje se nanaša na obvladujočo družbo Savo Re.

B.2 Zahteve glede sposobnosti in primernosti

Družbe v skupini skladno z zahtevami veljavne zakonodaje zagotavljajo, da so osebe, ki družbo vodijo in nadzirajo, ustrezno usposobljene in primerne za strokovno vodenje, upravljanje in njeno nadzorovanje. Družbe s tem namenom opravljajo vrednotenje sposobnosti in primernosti osebja: članov uprave, članov nadzornega sveta, članov komisij nadzornega sveta, ključnih direktorjev, nosilcev ključnih funkcij in osebja, ki nadzira posamezne dejavnosti, oddane zunanjim izvajalcem. Proces vrednotenja se izvede pred imenovanjem na funkcijo, obdobno v rednih časovnih razmikih po imenovanju in kadar nastopijo okoliščine, zaradi katerih je treba opraviti vnovično vrednotenje sposobnosti in primernosti navedenih oseb.

Poleg tega, da ima zadevno osebje ustrezno usposobljenost, izkušnje in znanje (sposobnost), mora imeti še dober ugled in kazati integriteto v svojih dejanjih (primernost).

Ocena primernosti obsega oceno poštenosti in finančne trdnosti osebe na podlagi ustreznih dokazov o njenem značaju, osebnem vedenju in poslovnem ravnanju, vključno z morebitnimi kazenskimi, finančnimi in nadzornimi vidiki, ne glede na jurisdikcijo.

Za zadevno osebje velja dolžnost obveščanja o novih dejstvih in okoliščinah oziroma spremembah informacij, ki so bile predložene za začetno oceno primernosti. Organ, pristojen za oceno sposobnosti in primernosti (ustrezno sestavljena komisija za oceno sposobnosti in primernosti), presodi, ali so nova dejstva in okoliščine oziroma spremenjene informacije take, da zahtevajo ponoven postopek ocene sposobnosti in primernosti.

Kadrovska funkcija od zadevnih oseb vsaj enkrat letno zahteva lastno pisno izjavo. Taka izjava potrjuje upoštevanje trenutnih standardov sposobnosti in primernosti zadevne osebe, vključno z zavezo, da kadrovsko funkcijo nemudoma obvesti o vseh okoliščinah, ki bi lahko vplivale na oceno njene sposobnosti in primernosti.

V letu 2022 so bili v družbah skupine znotraj EU izvedeni celotni postopki ocene sposobnosti in primernosti vseh novih zadevnih oseb in letni pregled, na osnovi letnih izjav že ocenjenih zadevnih oseb.

B.2.1 Zahteve glede sposobnosti zadevnega osebja

Organ nadzora in njegove komisije

Pri oceni usposobljenosti članov organa nadzora družb v skupini in morebitnih njegovih komisij se upošteva znanje, pridobljeno z izobraževanjem in praktičnimi izkušnjami. Pri ocenjevanju usposobljenosti se proučijo te zahteve:

- izobrazba,
- zadostne strokovne izkušnje,
- splošno znanje in izkušnje.

Organ nadzora je sestavljen tako, da se zagotovita odgovoren nadzor in sprejemanje odločitev v korist družbe oziroma skupine. Pri sestavi se upoštevajo strokovno znanje, izkušnje in veščine, ki se med posameznimi člani organa nadzora med seboj dopolnjujejo. Organ nadzora, gledan kot celota, mora biti zadostno usposobljen. Posamezni njegovi člani s poglobljenim strokovnim znanjem lahko, zlasti na podlagi dodelitve odgovornosti za posamezno področje, nadomestijo manj poglobljeno znanje drugih članov organa nadzora na tem področju.

Organ vodenja

Pri oceni usposobljenosti članov organa vodenja posamezne družbe v skupini se upošteva znanje, pridobljeno z izobraževanjem in delovnimi izkušnjami, ocena usposobljenosti pa se izvede na podlagi dodeljene odgovornosti člana in ob upoštevanju teh zahtev:

- izobrazba,
- zadostne strokovne izkušnje,
- znanje in izkušnje na področjih: poznavanje trga, poznavanje poslovne strategije in poslovnega modela, poznavanje sistema upravljanja zavarovalnice oziroma družbe, poznavanje finančne in aktuarske analize, poznavanje zakonodajnih okvirov in regulatornih zahtev.

Organ vodenja, gledan kot celota, mora biti zadostno usposobljen. Njegovi člani morajo imeti ustrezne izkušnje in znanje z zgoraj navedenih področij, odvisno od svojih delovnih področij. Posamezni člani organa vodenja s poglobljenim strokovnim znanjem lahko, zlasti na podlagi dodelitve odgovornosti za posamezno področje, nadomestijo manj poglobljeno znanje drugih članov na tem področju.

Nosilci ključnih funkcij v sistemu upravljanja tveganj

Pri oceni usposobljenosti nosilcev ključnih funkcij v sistemu upravljanja tveganj se upošteva znanje, pridobljeno z izobraževanjem in delovnimi izkušnjami. Pri tem se ocena izvede na podlagi dodeljene odgovornosti za posamezno ključno funkcijo. Pri ocenjevanju usposobljenosti se proučijo te zahteve:

- izobrazba, vključno z dodatnimi usposabljanji, pridobljenimi zahtevanimi licencami ali specialističnimi izpiti,
- zadostne strokovne izkušnje, pomembne za posamezno ključno funkcijo,
- splošno znanje in izkušnje.

Ostalo zadevno osebje (drugi ključni direktorji in osebe, ki nadzirajo določene dejavnosti oddane zunanjim izvajalcem)

Pri oceni usposobljenosti članov ostalega zadevnega osebja se upoštevajo znanja, pridobljena z izobraževanjem in delovnimi izkušnjami. Pri tem se ocena usposobljenosti izvede, upoštevaje dodeljene odgovornosti za posamezno področje. V postopku ocenjevanja usposobljenosti se proučijo vse naslednje zahteve:

- izobrazba,
- zadostne strokovne izkušnje, pomembne za določeno področje odgovornosti,
- splošna znanja in izkušnje.

B.2.2 Zahteve glede primernosti zadevnega osebja

Osebna zanesljivost in ugled

Da je zagotovljeno zanesljivo in preudarno upravljanje posamezne družbe v skupini in skupine, mora imeti zadevno osebje poleg ustrezne usposobljenosti tudi dober ugled in odsevati integriteto v svojih dejanjih. Zadevna oseba se šteje za primerno, če ni razlogov za drugačno domnevo. Okoliščine, ki vzbujajo utemeljen dvom o primernosti, so škodljive za ugled zadevne osebe in posledično za ugled družbe oziroma skupine.

Ocena osebne zanesljivosti in ugleda se oblikuje na podlagi informacij, pridobljenih z zbiranjem dokumentacije za izvedbo postopka ocene sposobnosti in primernosti.

Neodvisnost zadevnega osebja

Zadevno osebje je zaradi narave poslovnih odnosov lahko izpostavljeno nasprotju interesov. Če pri delu posamezne zadevne osebe nastopi nasprotje interesov, mora zadevna oseba to razkriti in delovati naprej v interesu družbe oziroma skupine. Če pa to ni mogoče, mora o tem obvestiti organ vodenja oziroma organ nadzora, če se nasprotje interesov zazna pri članu organa vodenja ali članu organa nadzora.

Časovna razpoložljivost

Člani organa nadzora in njegovih komisij morajo poleg celovitega poslovnega znanja, ustrezne osebne integritete, poslovne etičnosti in neodvisnosti potrditi tudi, da so časovno razpoložljivi oziroma bodo med opravljanjem funkcije časovno razpoložljivi.

B.2.3 Postopek ocene sposobnosti in primernosti

Postopek ocene sposobnosti in primernosti vodijo posebne komisije, katerih podrobno sestavo določa krovni notranji akt. V postopku ocene zadevnega osebja jim kadrovska funkcija družbe pomaga pri opravljanju operativnih nalog, kot so pridobivanje, pošiljanje, obdelava in shranjevanje dokumentov ter rezultatov ocene sposobnosti in primernosti.

Komisije na podlagi zbranih dokumentov in izjav presojajo o sposobnosti in primernosti ter izdajo oceno za zadevno osebo. Na podlagi ugotovljene ocene lahko določijo tudi potrebne dodatne ukrepe za zagotovitev ustrezne usposobljenosti zadevne osebe. Pri organih vodenja in nadzora komisije presojajo tudi o sposobnosti celotnega organa.

B.3 Sistem upravljanja tveganj, vključno z lastno oceno tveganja in solventnosti

Vodstvo obvladujoče družbe se zaveda, da je upravljanje tveganj ključno za doseganje poslovnih in strateških ciljev ter dolgoročno zagotavljanje solventnosti skupine. Zato stalno nadgrajuje sistem upravljanja tveganj v vseh družbah skupine in na ravni skupine.

Zavedanje posamezne družbe v skupini o tveganjih, ki jim je izpostavljena, je bistveno za njeno varnost in finančno stabilnost ter hkrati za finančno stabilnost skupine. Za vzpostavitev dobrih praks v povezavi z upravljanjem tveganj v skupini spodbujamo kulturo upravljanja tveganj z ustrezno opredeljenim nagrajevanjem zaposlenih, njihovim usposabljanjem in vzpostavljenim notranjim obveščanjem na ravni posamezne družbe in skupine.

Zavarovalna skupina Sava ima vzpostavljeno strategijo prevzemanja tveganj, ki opredeljuje pripravljenost za prevzem tveganj v skupini, in politike, ki pokrivajo celoten okvir upravljanja tveganj, lastne ocene tveganj in solventnosti (ORSA) ter upravljanja posamezne kategorije tveganj. Posamezna družba v skupini na podlagi usmeritev strategije prevzemanja tveganj v skupini in politik skupine vzpostavi lastno strategijo prevzemanja tveganj in politike družbe, ki upoštevajo njihove posebnosti in lokalno zakonodajo. Ustreznost strategije prevzemanja tveganj in politik redno preverjamo.

Sistem upravljanja tveganj v posamezni družbi v skupini in na ravni skupine se stalno izpopolnjuje. Pri tem je poudarek predvsem na:

- postavljanju jasno izražene pripravljenosti za prevzem tveganj v okviru strategije prevzemanja tveganj in na podlagi tega operativnih limitov,
- razvoju modelov za vrednotenje tveganj ter nadgradnji ORSE,
- vključitvi ORSE in strategije prevzemanja tveganj v okvir poslovnega načrtovanja in določanja poslovne strategije,
- vključevanju procesov upravljanja tveganj v poslovne procese,
- vzpostavitvi primernih standardov upravljanja tveganj v vseh družbah v skupini glede na obseg, naravo in kompleksnost poslov ter s tem povezanimi tveganji.

B.3.1 Organizacija upravljanja tveganj

Sistematično upravljanje tveganj vključuje ustrezno organizacijsko strukturo in jasno razmejene odgovornosti.

Za učinkovito delovanje sistema upravljanja tveganj v skupini sta primarno odgovorni uprava Save Re in uprava posamezne odvisne družbe. Skupina pri upravljanju tveganj uporablja model treh obrambnih linij, ki vključuje jasno razdelitev odgovornosti in nalog posamezne linije:

- Prva obrambna linija vključuje vse organizacijske enote, ki opravljajo poslovno dejavnost (razvoj, prodaja, trženje in upravljanje zavarovanj, zagotavljanje zavarovalnih storitev, finančno poslovanje, računovodstvo, kontroling, kadrovska služba in druge dejavnosti).
- Druga obrambna linija vključuje tri ključne funkcije (funkcija upravljanja tveganj, aktuarska funkcija, funkcija spremljanja skladnosti poslovanja) in odbor za upravljanje tveganj, če je ta v družbi vzpostavljen.
- Tretjo obrambno linijo pokriva funkcija notranje revizije.

Sistem upravljanja tveganj v skupini je postavljen od zgoraj navzdol, pri čemer se upoštevajo posebnosti posamezne družbe.

Nadzorni svet posamezne družbe odobri strategijo prevzemanja tveganj, politiko upravljanja tveganj in daje soglasje k imenovanju ključnih funkcij v sistemu upravljanja tveganj. Prav tako obravnava tekoča poročila s področja upravljanja tveganj. Znotraj nadzornega sveta je v obvladujoči družbi vzpostavljena še komisija za tveganja, ki mu zagotavlja strokovno podporo v povezavi z upravljanjem tveganj v družbi in skupini.

Uprava posamezne družbe ima ključno vlogo in končno odgovornost za učinkovitost vzpostavljenih procesov upravljanja tveganj ter njihovo usklajenost s standardi skupine in veljavno zakonodajo. Pri tem ima predvsem naslednje odgovornosti:

- določitev strategije prevzemanja tveganj ter odobritev meja dovoljenega tveganja in operativnih limitov,
- sprejetje politik znotraj sistema upravljanja tveganj,
- odgovornost za implementacijo učinkovitih procesov upravljanja tveganj,
- spremljanje poslovanja z vidika tveganj in upoštevanje tveganj pri sprejemanju poslovnih odločitev,
- imenovanje nosilcev ključnih funkcij.

V **prvo obrambno linijo** posamezne družbe v skupini so vključeni vsi zaposleni v družbi, ki so odgovorni za operativno izvajanje delovnih nalog tako, da se tveganja odpravljajo ali zmanjšujejo. Dodatno so za spremljanje in merjenje posameznih tveganj iz registra tveganj zadolženi še skrbniki tveganj. Vodstvo posameznih področij poskrbi, da je operativna izvedba procesov, za katere so odgovorni, izvedena tako, da se tveganja ustrezno zmanjšujejo, ter da so upoštevani okviri, določeni v strategiji prevzemanja tveganj. Prva obrambna linija je zadolžena tudi za spremljanje in merjenje tveganj, pripravo podatkov za redno poročilo o tveganjih za posamezno področje ter prepoznavanje novih tveganj.

V **drugi obrambni liniji** ima posamezna družba oziroma skupina vzpostavljene tri ključne funkcije: aktuarsko funkcijo, funkcijo upravljanja tveganj in funkcijo spremljanja skladnosti poslovanja. Poleg tega imajo večje družbe v skupini vzpostavljen odbor za upravljanje tveganj. Člane tega odbora in nosilce ključnih funkcij imenuje uprava, k imenovanju nosilcev ključnih funkcij poda soglasje tudi nadzorni svet. Posamezna družba zagotavlja neodvisnost ključnih funkcij, ki so organizirane kot službe sistema upravljanja tveganj in so podrejene neposredno upravi. Njihove vloge in odgovornosti so opredeljene v politiki posamezne ključne funkcije in politiki upravljanja tveganj, kjer je opredeljena funkcija upravljanja tveganj. Funkcija upravljanja tveganj je podrobneje opisana v nadaljevanju tega razdelka, ostale ključne funkcije v sistemu upravljanja tveganj pa so podrobneje opredeljene v razdelkih B.4.2 Funkcija spremljanja skladnosti, B.5 Funkcija notranje revizije in B.6 Aktuarska funkcija tega poročila.

Funkcija upravljanja tveganj posamezne družbe je odgovorna predvsem za vzpostavitev učinkovitega sistema upravljanja tveganj in usklajevanje že vzpostavljenih procesov upravljanja tveganj v družbi oziroma skupini. Vključena je v vse faze procesa prepoznavanja, ocenjevanja, spremljanja in upravljanja tveganj ter poročanja o njih. Prav tako je vključena v pripravo strategije prevzemanja tveganj in v določanje mej dovoljenih tveganj. Funkcija upravljanja tveganj posamezne družbe o tveganjih redno poroča odboru za upravljanje tveganj (če je ta v družbi vzpostavljen), upravi, nadzornemu svetu, komisiji za tveganja (družba Sava Re) in funkciji upravljanja tveganj skupine. S slednjo pri svojem delu stalno sodeluje. Poleg tega daje podporo upravi pri odločanju (vključno pri odločitvah, povezanih s strateškimi zadevami, kot so na primer strategija družbe, združitve in prevzemi ter večji projekti in naložbe). Naloge, pristojnosti, odgovornosti in pooblastila nosilca funkcije upravljanja tveganj posamezne družbe oziroma skupine, predvidene postopke dela ter obveznosti, obdobje in naslovnike poročanja podrobneje ureja politika upravljanja tveganj te družbe oziroma skupine.

V drugi obrambni liniji poleg ključnih funkcij v nekaterih družbah deluje tudi **odbor za upravljanje tveganj**. Odbor za upravljanje tveganj Save Re obravnava tveganja tako na ravni družbe kot tudi na ravni skupine. V odbor so vključeni predstavniki ključnih področij prve in druge obrambne linije glede na profil tveganj družbe, na Savi Re pa tudi uprava družbe. Posamezni člani odbora za upravljanje tveganj so zadolženi za skrbništvo tveganj na področju, ki ga pokrivajo v družbi in po poslovni liniji v skupini. Na seje odbora so vključeni tudi nosilci ostalih ključnih funkcij sistema upravljanja tveganj. Odbor je odgovoren predvsem za spremljanje profila tveganj družbe oziroma skupine, analizo poročil o tveganjih in pripravo priporočil upravi.

Tretjo obrambno linijo izvaja funkcija notranje revizije. Ta je za Zavarovalnico Sava, Sava pokojninsko družbo, Savo Infond in od 22. 1. 2021 dalje tudi za družbo Vita organizirana kot izločen posel v Savi Re, druge družbe pa imajo notranjo revizijo vzpostavljeno v družbi. Notranja revizija deluje na ravni posamezne družbe in na ravni skupine popolnoma neodvisno od poslovnih področij in drugih funkcij. V sistemu upravljanja tveganj je funkcija notranje revizije odgovorna za neodvisno analizo in preverjanje učinkovitosti vzpostavljenih procesov upravljanja tveganj in notranjih kontrol.

Dobre prakse modela upravljanja tveganj in organizacije upravljanja tveganj v Savi Re se prenašajo tudi na druge družbe v skupini.

B.3.2 Sestavni deli sistema upravljanja tveganj

Upravljanje tveganj je vključeno v vse faze poslovnega upravljanja in je sestavljeno iz naslednjih ključnih elementov:

- strategije prevzemanja tveganj,
- procesov upravljanja tveganj znotraj prve in druge obrambne linije ter
- procesa ORSE.

Na naslednji sliki so prikazani sestavni deli sistema upravljanja tveganj v skupini.

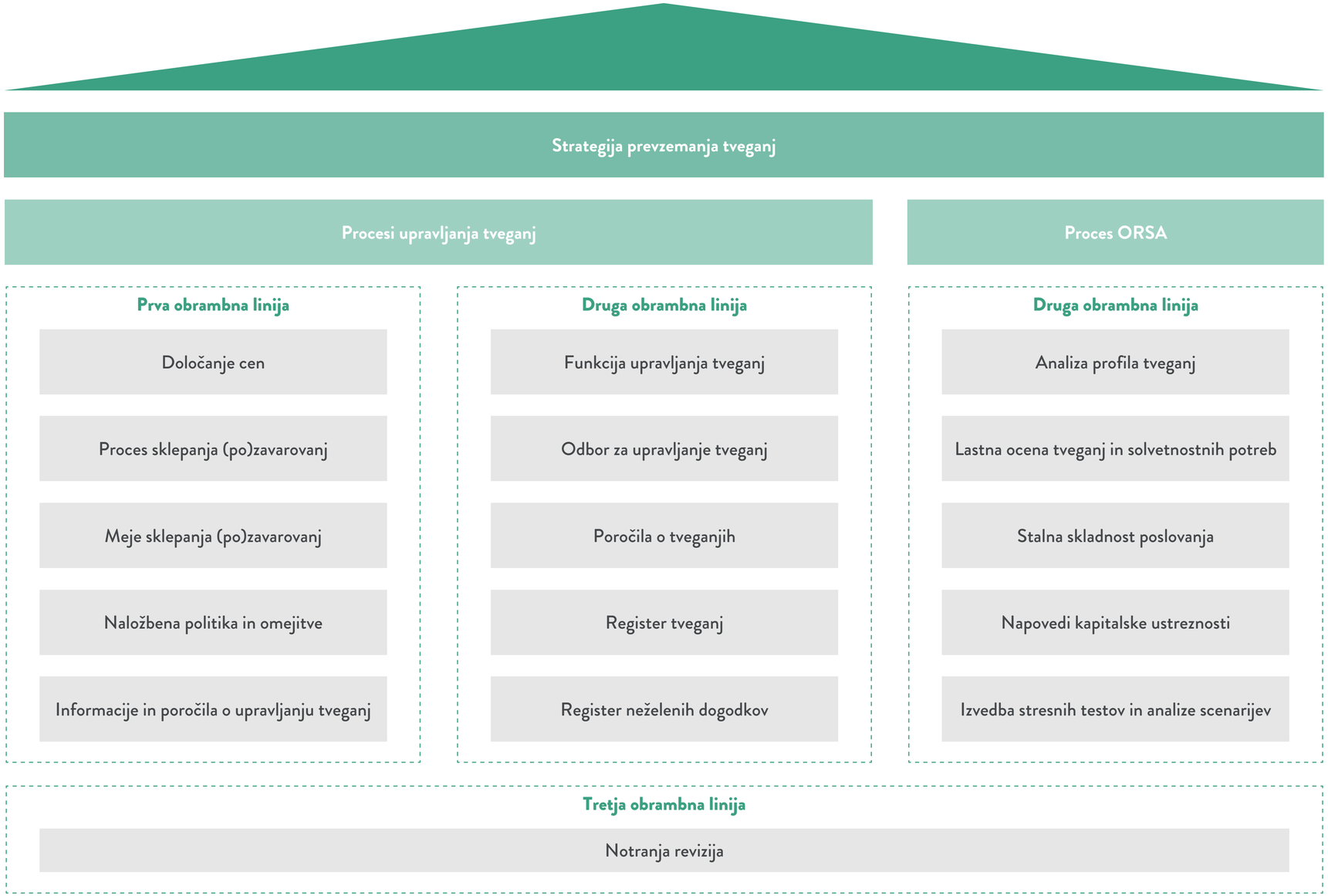

Strategija prevzemanja tveganj

Skupina želi pri poslovanju slediti poslovni strategiji in izpolnjevati ključne strateške cilje ter ob tem ohranjati ustrezno raven kapitala. S tem namenom je uprava, s soglasjem nadzornega sveta Save Re, v letu 2020 potrdila strategijo prevzemanja tveganj Zavarovalne skupina Sava za obdobje 2020–2022, upoštevajoč kapaciteto za prevzem tveganj. Pri opredelitvi lastne strategije posamezna družba v skupini upošteva strategijo prevzemanja tveganj skupine. V letu 2022 je bila potrjena nova strategija prevzemanja tveganj Zavarovalne skupina Sava za naslednje strateško obdobje 2023–2027. Dokument na ravni skupine določa:

- pripravljenost za prevzem tveganj po poslovnih segmentih,
- nabor ključnih kazalnikov in njihovih omejitev ter tolerance ter
- nabor operativnih pokazateljev, ki se uporabljajo po posameznih poslovnih segmentih za tekoče spremljanje tveganj.

Glavna področja, na katerih temelji pripravljenost za prevzem tveganj, so:

- solventnostni količnik,
- dobičkovnost poslovnih segmentov ter njihova sprejemljiva nihajnost (toleranca),
- kazalniki likvidnosti.

Na podlagi pripravljenosti za prevzem tveganj skupine posamezna družba v skupini določi lastno strategijo prevzemanja tveganj, meje dovoljenega tveganja in operativne limite. Meje dovoljenega tveganja so meje posamezne kategorije tveganj, vključene v profil tveganj posamezne družbe v skupini, in določajo dopustna odstopanja od načrtovanih vrednosti. Te meje so določene na podlagi izsledkov analize občutljivosti, stresnih testov in scenarijev ter strokovne presoje.

Posamezna družba v skupini določi operativne limite, na primer omejitve pri sklepanju (po)zavarovanj in naložbene meje, s čimer zagotovi, da se dejavnosti prve obrambne linije opravljajo z upoštevanjem vidika pripravljenosti za prevzem tveganj. Poleg tega posamezna družba v skupini zagotavlja, da so za kršitve operativnih limitov dobro opredeljene in vzpostavljene eskalacijske poti in ukrepi vodstva.

Za redno spremljanje usklajenosti s strategijo prevzemanja tveganj je v posamezni družbi skupine za vsako kategorijo tveganj določen minimalen nabor mer tveganja, ki omogoča spremljanje trenutnega profila tveganj in kapitalskega položaja posamezne družbe v skupini in skupine. V posamezni družbi v skupini in na ravni skupine se te mere tveganj redno spremljajo.

Procesi upravljanja tveganj

Procesi upravljanja tveganj so neločljivo povezani in vključeni v osnovne procese, ki se izvajajo znotraj posamezne družbe v skupini in na ravni skupine. V upravljanje tveganj so vključene vse organizacijske enote.

Glavni procesi upravljanja tveganj so:

- prepoznavanje tveganj,
- ocenjevanje (merjenje) tveganj,
- spremljanje tveganj,
- določanje ustreznih ukrepov za obvladovanje tveganj (upravljanje tveganj) in
- poročanje o tveganjih.

Procesi upravljanja tveganj potekajo v vseh treh obrambnih linijah sistema upravljanja tveganj. Vloge posamezne obrambne linije so določene s politiko upravljanja tveganj. Procesi upravljanja tveganj so vključeni tudi v sistem odločanja. Vse pomembne poslovne in strateške odločitve se ovrednotijo tudi z vidika tveganj.

Prepoznavanje tveganj

V procesu prepoznavanja tveganj posamezna družba v skupini prepozna tveganja, ki jim je izpostavljena. Ključna tveganja, ki so zbrana v registru tveganj posamezne družbe in sestavljajo njen profil tveganj, se redno preverjajo in po potrebi dopolnijo z novimi tveganji. Enako poteka tudi prepoznavanje tveganj na ravni skupine.

Prepoznavanje tveganj v posamezni družbi v skupini in na ravni skupine poteka od zgoraj navzdol in obratno. Prepoznavanje tveganj od zgoraj navzdol poteka preko funkcije upravljanja tveganj, odbora za upravljanje tveganj in uprave posamezne družbe v skupini. Gre za prepoznavanje novih in nastajajočih tveganj na podlagi spremljanja pravnega in poslovnega okolja, tržnega razvoja in gibanja ter strokovnega znanja. Ta pristop se uporablja predvsem pri strateških tveganjih, kot sta tveganje ugleda in regulatorno tveganje.

Prepoznavanje od spodaj navzgor poteka s strani posameznih organizacijskih enot in skrbnikov tveganj (prve obrambne linije). Prepoznano tveganje posamezna družba v skupini oziroma skupina kategorizira ter ustrezno vključi v procese spremljanja, merjenja, upravljanja in poročanja. Družbe v skupini vodijo tudi register neželenih dogodkov, s pomočjo katerega lahko prepoznajo nova tveganja, predvsem operativna.

Prepoznavanje tveganj se izvaja ves čas, pri vseh večjih projektih in poslovnih pobudah, kot so uvedba novega produkta, vlaganje v nov razred naložb, prevzemi in drugo. Poleg tega družbe v skupini in skupina praviloma enkrat letno izvedejo tudi redni pregled celotnega registra tveganj.

Ocenjevanje tveganj
V skupini je vzpostavljeno redno ocenjevanje vseh tveganj, ki jim je posamezna družba oziroma skupina izpostavljena. Pri njihovem merjenju uporabljamo kvantitativne in kvalitativne metode, ki se stalno nadgrajujejo. Na ravni skupine deluje razvojni center za modeliranje, ki razvija lastne kvantitativne modele za vrednotenje tveganj v celotni skupini.

Tveganja v okviru skupine tako merimo s/z:

- standardno formulo Solventnosti II,
- izračunom lastne ocene solventnostnih potreb v lastni oceni tveganj in solventnosti (ORSA),
- analizami občutljivosti in scenariji,
- kvalitativnim ocenjevanjem tveganj v registru tveganj,
- uporabo različnih mer tveganj, ki omogočajo poenostavljeno merjenje in spremljanje trenutnega profila tveganj.

Spremljanje tveganj
Spremljanje tveganj poteka na več ravneh: na ravni posamezne organizacijske enote in skrbnikov tveganj, v službi za upravljanje tveganj, na odboru za upravljanje tveganj (če ta obstaja) ter na ravni uprave, komisije za tveganja nadzornega sveta (na Savi Re) in nadzornega sveta posamezne družbe v skupini. Prav tako se profil tveganj družb v skupini spremlja na ravni skupine z vidika vpliva na profil tveganj skupine. Za spremljanje tveganj je določen standardni nabor mer tveganj, ki ga družbe v skupini redno spremljajo. Poleg tveganj se spremljajo in nadzorujejo tudi ukrepi za obvladovanje tveganj. Spremljajo se tudi neželeni dogodki in uvedba korektivnih ukrepov za preprečevanje ponovitve posameznega dogodka.

Obvladovanje tveganj
Uprava posamezne družbe v skupini je odgovorna za obvladovanje tveganj ter uporabo različnih tehnik in ukrepov v ta namen. Pri svojih odločitvah upošteva vidik stroškov in koristi posameznega ukrepa ter morebitna priporočila odbora za upravljanje tveganj oziroma ključnih funkcij.

Če nastane potreba po sprejetju novega ukrepa, s katerim bi omejili posamezno tveganje, zadevna družba izvede analizo tega ukrepa, pri čemer upošteva vidik gospodarnosti. Odpravljanje ali zmanjševanje posameznega tveganja mora biti stroškovno ugodnejše od pričakovanih posledic morebitne uresničitve tveganja, ob upoštevanju verjetnosti uresničitve in finančnih posledic.

Posamezna družba v skupini in skupina že pri poslovnem načrtovanju preveri, kako poslovna strategija vpliva na njen solventnostni položaj, in sicer z regulatornega vidika ter z vidika ORSE. Če se znotraj poslovnega leta sprejemajo odločitve, ki bistveno vplivajo na profil tveganj in niso bile ovrednotene z vidika tveganj pri poslovnem načrtovanju, zadevna družba ovrednoti vpliv odločitev na svoj profil tveganj in kapitalsko ustreznost ter preveri usklajenost s pripravljenostjo za prevzem tveganj. Če bi poslovna odločitev pomembno vplivala tudi na profil tveganj skupine, se ovrednoti še vpliv na profil tveganj in kapitalsko ustreznost skupine. Če poslovna odločitev ni skladna s pripravljenostjo za prevzem tveganj oziroma je meja dovoljenega tveganja presežena, družba odstopanje dokumentira in sprejme ustrezne ukrepe za uskladitev stanja.

Poročanje o tveganjih
V večini družb v skupini in na ravni skupine je vzpostavljeno tudi redno poročanje o tveganjih. Skrbniki tveganj poročajo o posameznih kategorijah tveganj funkciji upravljanja tveganj, in sicer vnaprej določen nabor pomembnih mer tveganja in kvalitativne informacije. Na podlagi tega funkcija upravljanja tveganj skupaj s skrbniki tveganj pripravi poročilo o tveganjih, ki prikazuje celoten profil tveganj zadevne družbe oziroma skupine. Poročilo najprej obravnava odbor za upravljanje tveganj (če ta v družbi obstaja), nato pa še uprava, komisija za tveganja (Sava Re) in nadzorni svet družbe. Funkcija upravljanja tveganj posamezne družbe poročilo posreduje tudi funkciji upravljanja tveganj skupine.

Lastna ocena tveganj in solventnosti (ORSA)

Poleg navedenih procesov upravljanja tveganj skupina izvaja ORSO, ki je opredeljena v politiki o lastni oceni tveganj in solventnosti. ORSA je proces, ki vključuje ugotovitev razlik med profilom tveganj skupine in predpostavkami standardne formule, izračun lastne ocene solventnostnih potreb, projekcije kapitalske ustreznosti, izvedbo analiz občutljivosti in scenarijev ter vzpostavitev povezave med profilom tveganj in upravljanjem kapitala. V ORSI se ocenijo vsa pomembna merljiva in nemerljiva tveganja, ki bi lahko vplivala na delovanje skupine z ekonomskega in zakonodajnega vidika.

ORSO izvajajo tudi vse družbe v skupini, za katere velja zakonodaja Solventnost II, v omejenem obsegu pa tudi nekatere druge zavarovalne družbe. Na ravni skupine poteka celovit proces ORSE in enotno poročanje Agenciji za zavarovalni nadzor v okviru skupnega poročila Zavarovalnice Sava, Save Re in Zavarovalne skupine Sava. Družba Vita svoje poročilo ORSA poroča ločeno.

Osnova za pripravo ORSE skupine je poslovni in strateški načrt skupine ob hkratnem upoštevanju trenutnega profila tveganj ter načrtovanih prihodnjih sprememb. Namen izvedbe ORSE je predvsem razumevanje lastnega profila tveganj in standardne formule ter analiziranje vpliva sprememb profila tveganj v naslednjih treh letih na kapitalsko ustreznost. V času celotne priprave ORSE je dejavno vključena uprava obvladujoče družbe, ki potrdi izhodišča za pripravo ORSE skupine, obravnava ORSO ter jo kritično presoja in formalno odobri.

Proces ORSE je zelo obsežen in se izvaja velik del leta. Na podlagi vhodnih podatkov iz poslovnega in strateškega načrta ter strategije prevzemanja tveganj, izračunamo SCR skupine ter ovrednotimo bilanco stanja in primerne lastne vire sredstev skupine v skladu s Solventnostjo II v naslednjem triletnem obdobju. Na podlagi projekcij preverimo stalno skladnost z zakonodajnimi zahtevami glede kapitala in zavarovalno-tehničnih rezervacij. Preverimo tudi skladnost s strategijo prevzemanja tveganj.

Na podlagi rezultatov analize primernosti standardne formule za profil tveganj skupine, skupina pripravi izračun lastne ocene solventnostnih potreb za prihodnje triletno obdobje ter kvalitativno oziroma kvantitativno ovrednoti tudi tveganja, ki niso zajeta v standardni formuli. V procesu ORSE izvedemo tudi analize občutljivosti in analizo izbranih scenarijev, ki so za skupino relevantni glede na njen trenutni in načrtovan profil tveganj.

Rezultate ORSE upoštevamo v ostalih procesih, predvsem v procesih upravljanja kapitala in upravljanja tveganj. ORSA je vključena v proces odločanja in omogoča, da se ključne odločitve in poslovna strategija sprejemajo z upoštevanjem tveganj in z njimi povezanimi kapitalskimi zahtevami. Na podlagi rezultatov ORSE preverjamo tudi skladnost poslovne strategije s strategijo prevzemanja tveganj. Tako je vzpostavljena povezava med poslovno strategijo, prevzetimi kratko-, srednje- in dolgoročnimi tveganji ter kapitalskimi zahtevami, ki izvirajo iz teh tveganj, in upravljanjem kapitala.

Na podlagi izračunov pripravljamo skupno poročilo ORSA, ki poleg ORSE Save Re in Zavarovalne skupine Sava vključuje tudi ORSO Zavarovalnice Sava. Del poročila ORSA, ki se nanaša na Savo Re in skupino obravnava odbor za upravljanje tveganj in potrdi uprava obvladujoče družbe, z njim se seznani tudi komisija za tveganja nadzornega sveta in nadzorni svet Save Re. Skupno poročilo ORSA se po potrditvi na upravi obvladujoče družbe poroča Agenciji za zavarovalni nadzor.

V skupini celotno ORSO praviloma izvedemo enkrat letno. V primeru večjih sprememb profila tveganj ali primernih lastnih virov sredstev, ki niso bile načrtovane v poslovnem oziroma strateškem načrtu, skupina glede na opredeljene kriterije izvede izredno ORSO.

ORSA je predmet vsakoletnih nadgradenj in izboljšav tako z vidika vrednotenja tveganj kot tudi z vidika integracije ORSE v procese, ki potekajo v skupini, predvsem integracije v poslovno odločanje.

B.4 Sistem notranjega nadzora

B.4.1 Sistem notranjih kontrol

Sistem notranjih kontrol v skupini je namenjen prepoznavanju, merjenju, spremljanju in obvladovanju tveganj na vseh ravneh poslovanja, vključno s poročanjem o tveganjih, ki jim je ali bi jim lahko bila skupina oziroma posamezna družba v skupini izpostavljena pri svojem poslovanju. Hkrati ta sistem zagotavlja skladnost poslovanja z notranjimi pravili ter izpolnjevanje zakonskih zahtev in zahtev drugih predpisov glede upravljanja tveganj.

Pomembno je, da zaposleni razumejo pomen notranjih kontrol in so dejavno vključeni v postopke njihovega izvajanja. Postopki poročanja ustrezni ravni vodstva glede morebitnih težav, odstopanj, neskladnosti z etičnim kodeksom družbe ali drugih kršitev politik ali nezakonitih dejanj, morajo biti nedvoumni, predstavljeni vsem zaposlenim in jasno zapisani v dokumentih, razpoložljivih vsem zaposlenim.

Sistem notranjih kontrol skupine je opredeljen v politiki notranjih kontrol Zavarovalne skupine Sava in Save Re, katere cilj je učinkovit in zanesljiv sistem notranjih kontrol. Politika določa temeljna načela, strukturo in nosilce nalog tega sistema v skupini kot sestavni del sistema korporativnega upravljanja skupine.

V letu 2022 smo v obvladujoči družbi izvedli redni letni pregled registra notranjih kontrol, redno četrtletno oziroma letno (glede na periodo ocenjevanja tveganj) pa v okviru registra tveganj ocenjujemo tudi delovanje notranjih kontrol za omejevanje tveganj. Letni pregled registra notranjih kontrol izvajajo tudi odvisne družbe, četrtletno oziroma letno pa se poleg tveganj v družbah ocenjujejo tudi notranje kontrole. Na ravni skupine si pri izboljšavi sistema notranjih kontrol pomagamo z registrom neželenih dogodkov. Register neželenih dogodkov je uveden v obvladujoči družbi in v odvisnih družbah kot del nadgradnje sistema notranjih kontrol. Družbe v poročilu o tveganjih in na druge načine poročajo o neželenih dogodkih, vzpostavljen pa je tudi proces spremljanja in odpravljanja takih dogodkov v prihodnje.

B.4.2 Funkcija spremljanja skladnosti

Funkcija spremljanja skladnosti posamezne družbe v skupini in skupine je ena od štirih ključnih funkcij v sistemu upravljanja tveganj. Funkcija spremljanja skladnosti je kot notranja kontrolna funkcija del druge obrambne linije v sistemu treh obrambnih linij znotraj upravljanja tveganj. Njena glavna naloga je obvladovanje tveganj, ki izhajajo iz neskladij z zakonodajo. Praviloma je samostojen organizacijski del, ki je funkcionalno in organizacijsko ločen od drugih poslovnih funkcij družbe ter je neposredno podrejen upravi. Funkcija spremljanja skladnosti skupine v obvladujoči družbi deluje v okviru kabineta uprave in skladnosti poslovanja. Čeprav se dejavnost funkcije spremljanja skladnosti ne izvaja v okviru samostojne organizacijske enote, je zagotovljeno, da ima nosilec funkcije spremljanja skladnosti vedno neposreden dostop do uprave družbe. Nosilcu funkcije spremljanja skladnosti so dodane druge dejavnosti in naloge, zato so v družbi zagotovljeni ustrezni interni ukrepi za odpravo morebitnega nasprotja interesov pri izvajanju dejavnosti funkcije spremljanja skladnosti.

Nosilca funkcije spremljanja skladnosti posamezne družbe pooblasti uprava s soglasjem nadzornega sveta posamezne družbe.

Naloge nosilca funkcije spremljanja skladnosti so predvsem, da:

- spremlja in redno ocenjuje primernost in učinkovitost rednih postopkov in ukrepov, sprejetih za odpravljanje morebitnih pomanjkljivosti na področju skladnosti poslovanja družbe s predpisi in drugimi zavezami;
- svetuje in pomaga pri uskladitvi poslovanja družbe z obveznostmi, ki jih določajo predpisi, in z drugimi zavezami;
- ocenjuje možne vplive sprememb v pravnem okolju na poslovanje družbe z vidika skladnosti poslovanja družbe s predpisi in drugimi zavezami ter o tem obvešča poslovodstvo družbe, kot tudi posamezne organizacijske enote ter poslovne in ključne funkcije;
- opredeljuje in ocenjuje tveganja glede skladnosti poslovanja družbe s predpisi in drugimi zavezami, po potrebi predlaga priporočila in usmeritve za obvladovanje tveganj skladnosti;
- seznanja poslovodstvo in organ nadzora družbe o skladnosti poslovanja družbe s predpisi in drugimi zavezami in o oceni tveganja glede skladnosti poslovanja družbe s predpisi in drugimi zavezami;
- se pri vprašanjih skladnosti poslovanja povezuje z vodstvenimi delavci in jim svetuje;
- sodeluje pri izmenjavi vprašanj s področja skladnosti poslovanja, najboljših praks in izkušenj na ravni obvladujoče družbe z drugimi kontrolnimi funkcijami in funkcijo nadzora;
- sodeluje pri vzpostavitvi in dopolnjevanju programov skladnosti poslovanja na določenih zaključenih področjih, vključno z notranjimi kontrolami za skladnost poslovanja. Pri tem upošteva potrebe in zmožnosti procesov ter razpoložljive vire, glede na zahteve posebne zakonodaje ali drugih predpisov ter dejavnike širšega poslovnega in strokovnega okolja (npr. sprejetih zavez iz pogodb, deklaracij ter drugih kolektivnih aktivnosti za dvigovanje standardov poštenega poslovanja v širšem okolju);
- pripravi predlog letnega načrta spremljanja skladnosti poslovanja za identifikacijo in oceno poglavitnih tveganj skladnosti poslovanja, s katerimi se sooča, ga uskladi z nosilcem funkcije spremljanja skladnosti na ravni skupine in ga posreduje poslovodstvu in organu nadzora;
- pripravi obdobna poročila in jih posreduje poslovodstvu družbe, organu nadzora družbe in nosilcu funkcije spremljanja skladnosti na ravni skupine;
- pripravi poročila o svojih ugotovitvah v posameznih pregledih skladnosti in jih posreduje poslovodstvu družbe;
- spremlja uresničevanje politike skladnosti in izvaja njen obdobni pregled ter poslovodstvu predlaga njene spremembe in dopolnitve.

B.5 Funkcija notranje revizije

Notranje revidiranje v družbah v skupini izvajajo samostojne enote notranje revizije, ki so organizacijsko neposredno podrejene upravi ter funkcionalno in organizacijsko ločene od drugih organizacijskih delov. Administrativno poročajo upravi, funkcijsko pa nadzornemu svetu in revizijski komisiji (v družbah, kjer je ustanovljena). S tako organizacijo je zagotovljena samostojnost in organizacijska neodvisnost njihovega delovanja.

Sava Re, d.d., v skladu z Zakonom o zavarovalništvu na podlagi pogodb o izločenem poslu za nedoločen čas izvaja ključne funkcije notranje revizije družb Zavarovalnica Sava, Vita, Sava pokojninska, ter Sava Infond. V družbah, kjer se izvaja izločen posel notranje revizije, je imenovan nosilec ključne funkcije notranje revizije izmed zaposlenih v Službi notranje revizije Save Re.

Funkcija notranje revizije je kot notranja kontrolna funkcija del tretje obrambne linije v sistemu upravljanja tveganj družbe.

Naloge notranje revizije so predvsem, da:

- na podlagi ocen tveganj vzpostavi stalen in celovit nadzor nad poslovanjem družbe oziroma skupine z namenom preverjanja in ocenjevanja, ali so procesi upravljanja tveganj, kontrolnih postopkov in upravljanja družbe oziroma skupine ustrezni ter ali delujejo tako, da se zagotavlja doseganje teh pomembnih ciljev družbe oziroma skupine:
  - uspešno in učinkovito poslovanje družbe oziroma skupine,
  - poslovna in finančna uspešnost ter varovanje sredstev pred izgubo,
  - zanesljivo, pravočasno ter pregledno notranje in zunanje računovodsko in neračunovodsko poročanje,
  - skladnost z zakoni in drugimi predpisi ter notranjimi pravili;
- presoja ali upravljanje informacijske tehnologije v družbi oziroma skupini podpira ter pomaga strategiji in ciljem družbe oziroma skupine;
- ocenjuje tveganja prevar in način njihovega obravnavanja v družbi oziroma skupini (vendar se ne pričakuje, da bi imel strokovno znanje osebe, katere glavna naloga je odkrivati in raziskovati prevare);
- svetuje;
- opravlja druge naloge, ki jih notranji reviziji nalaga zakonodaja.

Notranja revizija opravlja notranje revidiranje poslovanja v skladu s hierarhijo pravil notranjega revidiranja, ki jo sprejema Slovenski inštitut za revizijo na podlagi zakona, ki ureja revidiranje, in pisnimi pravili delovanja notranje revizije. Funkcija notranje revizije deluje skladno s sprejeto politiko notranje revizije, ki opredeljuje namen, pristojnost, odgovornost in naloge notranje revizije. Prav tako določa položaj notranje revizije, vključno z naravo razmerja funkcijske odgovornosti vodje notranje revizije organu nadzora, daje pooblastila za dostop do zapisov, zaposlenih, prostorov in opreme, pomembnih za izvajanje posla, ter opredeljuje področje in dejavnosti notranje revizije.

Funkcija notranje revizije predloži upravi, revizijski komisiji nadzornega sveta in nadzornemu svetu letni načrt dela in letno poročilo o delovanju službe notranje revizije.

Nosilko funkcije notranje revizije družbe Sava Re in skupine je imenovala uprava Save Re s soglasjem nadzornega sveta ob predhodnem mnenju revizijske komisije in je hkrati direktorica službe notranje revizije.

Notranja revizija mora biti neodvisna, notranji revizorji morajo biti pri svojem delu nepristranski in brez predsodkov, izogibati pa se morajo tudi vsakemu navzkrižju interesov. Direktorica notranje revizije mora organu nadzora najmanj enkrat letno potrditi organizacijsko neodvisnost notranje revizije v okviru letnega poročanja o delu notranje revizije.

Služba notranje revizije v obvladujoči družbi določi usmeritev za enotno metodologijo dela funkcije notranje revizije v odvisnih družbah, skrbi za koordinirano delovanje, razvoj enotne metodologije dela ter nadzor nad strokovno kvaliteto dela funkcij notranje revizije v skupini. Notranja revizija v skupini se izvaja po enotnih postopkih, ki jih predpisujejo standardi in so podrobneje opredeljeni v internih operativnih metodoloških navodilih za delo službe notranje revizije. Od leta 2021 dalje je uvedena notranja revizija skupine (Group Internal Audit) na ravni celotne skupine. To predstavlja visoko raven rednega spremljanja razvoja in kakovosti funkcij notranje revizije odvisnih družb, prav tako pa je to podlaga za podajo celovitega mnenja uspešnosti in učinkovitosti delovanja sistema notranjih kontrol in upravljanja tveganj posameznih družb in skupine.

Funkcija notranje revizije obvladujoče družbe na podlagi politike upravljanja skupine zagotovi tudi vključenost odvisnih družb v obseg delovanja, da zagotovi pokritost ključnih tveganj na ravni skupine (tudi v primeru lastne notranje revizije v odvisni družbi).

Služba notranje revizije obvladujoče družbe izvaja svojo funkcijo na ravni skupine na več načinov:

- sledenje novostim in spremembam v zakonodaji in standardih ter skrb za implementacijo sprememb v interne akte, ki urejajo delovanje notranje revizije;
- nudenje strokovne pomoči pri implementaciji sprememb metodologije in drugih usmeritev s področja notranje revizije;
- koordinacija priprave letnih načrtov dela funkcij notranje revizije in strategije dela funkcij notranje revizije v obliki skupnih delavnic;
- izvajanje notranjih revizij v odvisnih družbah na podlagi ocene ključnih tveganj skupine;
- sodelovanje pri zahtevnejših revizijah v odvisnih družbah, kadar je tako dogovorjeno z odvisno družbo;
- strokovna pomoč pri pripravi operativnih načrtov izvajanja posameznih notranjerevizijskih poslov za posamezna strokovna področja;
- skupna izobraževanja notranjih revizorjev skupine;
- redni sestanki notranjih revizorjev skupine;
- izvajanje pregleda kakovosti delovanja funkcije notranje revizije odvisne družbe.

Notranji revizorji obvladujoče družbe lahko izvajajo samostojne revizije v odvisnih družbah ali izredne revizije na podlagi tveganj, o katerih presoja obvladujoča družba v skupini, ali pa sodelujejo pri posameznih zahtevnejših revizijskih poslih v odvisnih družbah. Letni načrt obvladujoče družbe na podlagi ocene ključnih tveganj skupine vsebuje predloge revizijskih poslov, ki jih bo notranja revizija obvladujoče družbe izvedla v odvisni družbi. Prav tako letni načrt obvladujoče družbe z vidika notranje revizije skupine (Group Internal Audit) vsebuje podrobnejši pregled načrtovanih revizijskih poslov odvisnih družb.

Letno poročilo o delu notranje revizije obvladujoče družbe povzema ugotovitve letnih poročil funkcij notranje revizije posameznih družb v skupini.

B.6 Aktuarska funkcija

Aktuarska funkcija je administrativni pojem in zajema vse izvajalce, kadar opravljajo aktuarske naloge druge obrambne linije, ki so podrobneje opisane v nadaljevanju razdelka. Izvajalci aktuarske funkcije so zaposleni na področjih aktuarske funkcije v aktuarskih službah družb skupine. Opravljajo tudi aktuarske naloge prve obrambne linije. Aktuarska funkcija sicer deluje kot druga obrambna linija v sistemu upravljanja tveganj, zato je organizirana tako, da ena oseba ne sme hkrati opravljati (prva linija) in nadzirati (druga linija) istih delovnih nalog.

Za izvajanje aktuarske funkcije družbe je odgovoren nosilec aktuarske funkcije. Kompozitna zavarovalnica in skupina lahko ločeno imenujeta nosilce aktuarske funkcije za premoženjska, življenjska in zdravstvena zavarovanja. Aktuarska funkcija skupine skrbi za usklajeno delovanje dela aktuarske funkcije v Zavarovalni skupini Sava in za razvoj enotne metodologije. Nosilec aktuarske funkcije obvladujoče družbe je hkrati nosilec aktuarske funkcije skupine za premoženjska zavarovanja.

Nosilci aktuarskih funkcij družb v skupini delujejo tudi v aktuarskem odboru skupine. Ta odbor med svojimi nalogami sprejema tudi odločitve kot predloge sklepov in priporočil upravi Save Re, drugim ključnim funkcijam skupine in odboru za upravljanje tveganj skupine, kar izvaja skladno s poslovnikom, ki je priložen politiki aktuarske funkcije skupine. Člani aktuarskega odbora so s strani posamezne družbe zadolženi, da informacije o zadevnih dogovorih pošljejo ustreznim organom družbe.

Naloge aktuarske funkcije posamezne družbe v skupini so predvsem:

- usklajevanje izračuna zavarovalno-tehničnih rezervacij in zagotavljanje, da so te rezervacije v skladu z veljavnimi predpisi;
- zagotovitev ustreznosti metod, modelov in predpostavk za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij tako, da izražajo ključna tveganja in so dovolj stabilni;
- ocena ustreznosti in kakovosti podatkov za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij ter priporočila za prilagoditev procesov z namenom izboljšanja kakovosti podatkov;
- primerjava najboljših ocen SII-rezervacij z izkustvi ter ob morebitnih odstopanjih predlog spremembe predpostavk in modelov vrednotenja;
- nadzor uporabe približkov pri izračunu najboljših ocen SII-rezervacij;
- preverjanje ustreznosti politike prevzemanja zavarovalnih tveganj in izdaja mnenj o ustreznosti višine zavarovalnih premij, ob upoštevanju vseh povezanih tveganj in vplivov sprememb portfelja, opcij in garancij, antiselekcije, inflacije in pravnih tveganj;
- preverjanje ustreznosti ureditve pozavarovanja;
- sodelovanje pri vpeljavi in izvajanju sistema upravljanja tveganj, zlasti pri razvoju, uporabi in spremljanju ustreznosti modelov za izračun kapitalskih zahtev za zavarovalna tveganja ter izvedbi ORSE;
- vsaj enkrat letno izdelava pisnega poročila, ki ga predloži organu upravljanja (poslovodstvu), organu nadzora in lokalnemu nadzorniku; v poročilu se dokumentirajo opravljanje in rezultati zgoraj navedenih nalog ter jasno opredelijo morebitne pomanjkljivosti s priporočili, kako te pomanjkljivosti odpraviti.

Naloge aktuarske funkcije skupine so predvsem:

- smiselno opravljanje zgoraj naštetih nalog na ravni skupine, pri čemer se povzemajo in usklajujejo ugotovitve poročil aktuarskih funkcij posameznih družb;
- izdaja mnenja o ustreznosti pozavarovanja skupine kot celote;
- vsaj enkrat letno izdelava pisnega poročila, ki se predloži upravi in nadzornemu svetu obvladujoče družbe; v poročilu se dokumentirajo opravljanje in rezultati zgoraj navedenih nalog ter jasno opredelijo morebitne pomanjkljivosti in priporočila, kako jih odpraviti;
- usklajevanje delovanja aktuarskih funkcij posameznih družb tako, da se omogoča delovanje aktuarske funkcije skupine;
- podpora aktuarskim funkcijam posameznih družb v skupini;
- usklajevanje smernic prevzema v (po)zavarovanje in oblikovanja zavarovalno-tehničnih rezervacij, zapisanih v politiki upravljanja zavarovalnih tveganj skupine;
- organiziranje sestankov aktuarskega odbora skupine;
- sodelovanje v odboru za upravljanje tveganj skupine.

V skladu s politiko upravljanja tveganj je aktuarska funkcija v drugi obrambni liniji dejavno vključena tudi v postavljanje in izvajanje sistema upravljanja tveganj.

B.7 Zunanje izvajanje

Izločeni posel je funkcija oziroma aktivnost (po)zavarovalnice (ali druge družbe Zavarovalne skupine Sava), dana v zunanje izvajanje, ki je ključna oziroma pomembna za poslovanje (po)zavarovalnice (ali druge družbe Zavarovalne skupine Sava).

Obvladujoča družba je v skladu z določili veljavnega zakona o zavarovalništvu sprejela politiko izločenih poslov skupine, s katero ureja zunanje izvajanje funkcij oziroma aktivnosti, ključnih oziroma pomembnih za poslovanje družb v skupini. Politika ureja pripravo pogodb o izločenih poslih, njihovo izvajanje in dokumentiranje ter zagotavljanje delovanja družbe skladno z veljavnimi predpisi in smernicami, ki urejajo izločene posle. Politika opisuje tudi postopek in odgovornosti pri predaji funkcije oziroma aktivnosti v zunanje izvajanje ter določa standarde upravljanja in nadzora procesov prenosa funkcije oziroma aktivnosti v zunanje izvajanje. Opredeljuje še register izločenih poslov, ki zajema vse pogodbe, ki so štete kot izločeni posli, in določa način dokumentiranja za celoten proces odločanja, način zbiranja potrebnih dokumentov in podpisovanja pogodb. V skladu s politiko mora imeti vsak izločeni posel svojega skrbnika. Njegova glavna naloga je nadzor nad izvajanjem izločenega posla. Vsi izvajalci izločenih poslov se s podpisom pogodbe zavežejo poslovati v skladu z veljavno zakonodajo in sodelovati z lokalnim nadzornikom, ki ga mora družba obvestiti o svoji nameri še pred sklenitvijo pogodbe o izločenem poslu.

Posamezna družba je v celoti odgovorna za svoje izločene funkcije oziroma aktivnosti in odgovornosti ni mogoče prenesti na izvajalce storitev oziroma prevzemnike posla. Družba v skupini mora pred odločitvijo o izločitvi funkcije oziroma aktivnosti oceniti in dokumentirati vpliv, ki ga bo povzročila takšna izločitev. Pogodbo o izločenem poslu lahko družba sklene samo pod pogoji, ki jih določajo veljavni predpisi.

Izločevanje poslov ali funkcij na izvajalce znotraj skupine

Izvajanje funkcije notranje revizije

Sava Re na podlagi pogodb o izločenem poslu, sklenjenih za nedoločen čas, od 1. 2. 2018 izvaja ključno funkcijo notranje revizije za družbi Zavarovalnica Sava in Sava pokojninska, od 1. 1. 2020 tudi za Savo Infond, od 22. 1. 2021 pa še za družbo Vita.

Izvajanje ključne funkcije spremljanja skladnosti poslovanja in ključne funkcije upravljanja tveganj

Od 1. 1. 2021 Sava Re za družbo Sava pokojninska na podlagi pogodb o izločenem poslu, sklenjenih za nedoločen čas, izvaja ključno funkcijo spremljanja skladnosti poslovanja in ključno funkcijo upravljanja tveganj.

Izvajanje izločenega posla gospodarjenja s finančnimi instrumenti

Sava pokojninska je s 1. 7. 2021 izločila posel gospodarjenja s finančnimi instrumenti na Savo Infond, s 1. 1. 2022 pa sta na Savo Infond posel gospodarjenja s finančnimi instrumenti izločili še Sava Re in Zavarovalnica Sava.

Izvajanje funkcije informacijske tehnologije

Družbe v skupini sicer uporabljajo svojo infrastrukturo, ki pa jo v določenem delu (varnost, sekundarna lokacija ipd.) kombinirajo z najemom storitve pri eni od družb v skupini, ki upravlja s centralno infrastrukturo.

Od 1. 2. 2019 je izvajanje sistemskih informacijskih in telekomunikacijskih storitev Sava pokojninske za nedoločen čas preneseno na Zavarovalnico Sava; z 18. 2. 2020 je izvajanje sistemskih informacijskih in telekomunikacijskih storitev ter storitev upravljanja informacij na Zavarovalnico Sava prenesla še Sava Infond.

Od 1. 7. 2021 je izvajanje neprekinjenega poslovanja programske in strojne opreme za program IN2 iz Save Infond za nedoločen čas preneseno na Savo pokojninsko.

Od 31. 1. 2022 je izvajanje neprekinjenega poslovanja programske in strojne opreme za program Simcorp Dimension iz Save Infond za nedoločen čas preneseno na Savo Re in Zavarovalnico Sava.

Izločevanje poslov ali funkcij na izvajalce zunaj skupine

Od 28. 12. 2012 je izvajanje IT storitev Vite za nedoločen čas preneseno na družbo NLB d.d., Trg republike 2, 1000 Ljubljana.

Od 28. 12. 2012 je izvajanje storitev arhiviranja dokumentov Vite preneseno na družbo Mikrocop, informacijski inženiring in storitve, d. o. o., Industrijska cesta 1, 1000 Ljubljana.

Od 10. 3. 2014 je izvajanje storitve gospodarjenja s finančnimi instrumenti Vite preneseno na NLB Skladi, upravljanje premoženja, d. o. o., Tivolska cesta 48, 1000 Ljubljana.

S 30. 3. 2020 je Vita izvajanje aktivnosti distribucije zavarovalnih produktov prenesla na NLB, d.d., Trg republike 2, 1000 Ljubljana. Pogodba se je pričela izvajati s 1. 6. 2020, po izpolnitvi vseh odložnih pogojev.

S 1. 4. 2019 je Zavarovalnica Sava izvajanje aktivnosti, vezane na obdelavo škodnih primerov, nastalih v okviru dovoljenega neposrednega opravljanja zavarovalnih poslov na območju Združenega kraljestva, prenesla na družbo WNS ASSISTANCE LIMITED, Acre House, 11/15 William road, London, NW1 3ER, Združeno kraljestvo. Pogodba se je iztekla, vendar se uporablja do izpolnitve vseh obveznosti do zavarovancev.

Z 18. 11. 2019 je Zavarovalnica Sava izvajanje aktivnosti, vezane na obdelavo škodnih primerov, povezanih s plovili, v okviru dovoljenega neposrednega opravljanja zavarovalnih poslov na območju Norveške oziroma v drugih državah, prenesla na družbo Risk Point, Hammerensgade 4, DK-1267, København, Kraljevina Danska. Pogodba se je iztekla, vendar se uporablja do izpolnitve vseh obveznosti do zavarovancev.

S 5. 6. 2019 je Sava Infond izvajanje notranjih kontrol glede pravilnosti izvedbe postopkov prodaje, izvedenih na vpisnem mestu, za nedoločen čas predala v izvajanje družbi NKBM d.d., Ulica Vita Kraigherja 4, 2000 Maribor.

Sava Infond je z 31. 8. 2020 za nedoločen čas oddala aktivnost sistemske podpore in vzdrževanja računalniške opreme v zunanje izvajanje družbi LANcom d.o.o., Tržaška cesta 63, Maribor.

S 1. 1. 2021 je Sava pokojninska družba za nedoločen čas izvajanje aktuarske funkcije prenesla na KR-TEAM, poslovno svetovanje, Martina Krücken, s. p., Pašnica 6, 3272 Rimske Toplice.

Obe družbi v Republiki Srbiji (Sava osiguranje in Sava životno osiguranje) sta imeli skupaj v letu 2022 evidentiranih 11 izločenih poslov, vse s področja informacijskih in asistenčnih storitev.

B.8 Druge informacije

Ocena primernosti sistema upravljanja skupine glede na naravo, obseg in kompleksnost tveganj

Zavarovalna skupina Sava ima vzpostavljen pregleden in primeren sistem upravljanja, ki temelji na sistemu upravljanja tveganj.

Politika upravljanja skupine določa poglavitne usmeritve upravljanja posameznih družb v skupini, pa tudi skupine kot celote, ob upoštevanju ciljev, poslanstva, vizije in vrednot skupine. Namen politike je opredeliti temelje sistema upravljanja, osnovna pravila upravljanja v skupini, osnovna pravila korporativnega upravljanja in pregledno organizacijsko strukturo z opredeljenimi, preglednimi in doslednimi notranjimi razmerji glede odgovornosti in pristojnosti v sistemu upravljanja. Upravljanje družbe je kombinacija postopkov in struktur, ki jih uprava in nadzorni svet ter njegove komisije uporabljajo za obveščanje, usmerjanje, upravljanje in spremljanje delovanja družbe za doseganje njenih ciljev. Politika je bila nazadnje pregledana in dopolnjena oziroma spremenjena v decembru 2020.

Pravila sistema upravljanja skupine so predmet rednega letnega pregleda. Nosilec pregleda je funkcija spremljanja skladnosti skupine, ki skupaj s funkcijo notranje revizije skupine preverja skladnost politike upravljanja z drugimi politikami v sistemu upravljanja ter z zakonodajo, drugimi notranjimi akti in predpisi. Pri preverjanju in ocenjevanju učinkovitosti okvira korporativnega upravljanja nosilec pregleda daje poudarek spremembam notranjih in zunanjih dejavnikov, ki vplivajo na skupino.

Da ima skupina primeren sistem upravljanja, potrjuje tudi notranja revizija korporativnega upravljanja, ki je bila izvedena v letu 2022 v skoraj vseh družbah skupine. Služba notranje revizije je ocenila ustreznost, uspešnost in učinkovitost upravljanja tveganj ter sistema notranjih kontrol pri korporativnem upravljanju kot dober.

C. Profil tveganj skupine

Skupina je pri svojem delovanju izpostavljena različnim vrstam tveganja. Ta prepoznava, meri, upravlja, spremlja in o njih poroča v skladu s procesi, opisanimi v razdelku B.3 Sistem upravljanja tveganj, vključno z lastno oceno tveganja in solventnosti. Kategorije tveganj, ki jim je skupina izpostavljena so:

- zavarovalna tveganja,
- tržna tveganja,
- kreditna tveganja,
- likvidnostna tveganja,
- operativna tveganja,
- strateška tveganja.

V podrazdelkih, ki sledijo, je vsaka kategorija tveganj obravnavana ločeno. Obravnavana so vsa tveganja, ki smo jih zaznali v času priprave dokumenta. Višino zavarovalnih, tržnih, kreditnih in operativnih tveganj v skupini redno merimo z uporabo standardne formule, druga (pa tudi operativna), ki so težje merljiva pa merimo z metodami, opisanimi pri posamezni kategoriji tveganj.

Na naslednjem grafu je prikazan profil tveganj skupine v skladu s standardno formulo. Prikazan delež posameznega modula tveganj je izračunan kot delež v vsoti vseh modulov tveganj (vključno z operativnimi tveganji).

Prevladujoča tveganja skupine v skladu s standardno formulo so tveganja premoženjskih zavarovanj in tržna tveganja, ostale kategorije tveganj pa so manjše. Tveganje premoženjskih zavarovanj se je v letu 2022 povečalo predvsem zaradi rasti portfelja ter povečanja rezervacij zaradi škodne inflacije. Tržna tveganja pa so se nekoliko znižala, na kar je vplival predvsem padec vrednosti naožb, ki je posledica neugodnega gibanja na finančnih trgih.

Na ravni skupine so v skladu s standardno formulo poleg SCR po modulih tveganj vključene tudi kapitalske zahteve za finančne institucije, ki se obravnavajo v skladu z ustreznimi sektorskimi predpisi (Sava pokojninska družba in Sava Infond) ter kapitalske zahteve za preostale družbe v skupini (Sava penzisko društvo ter pridruženi družbi DCB in G2I).

Nediverzificiran SCR po modulih tveganj[14]

(v tisoč EUR)

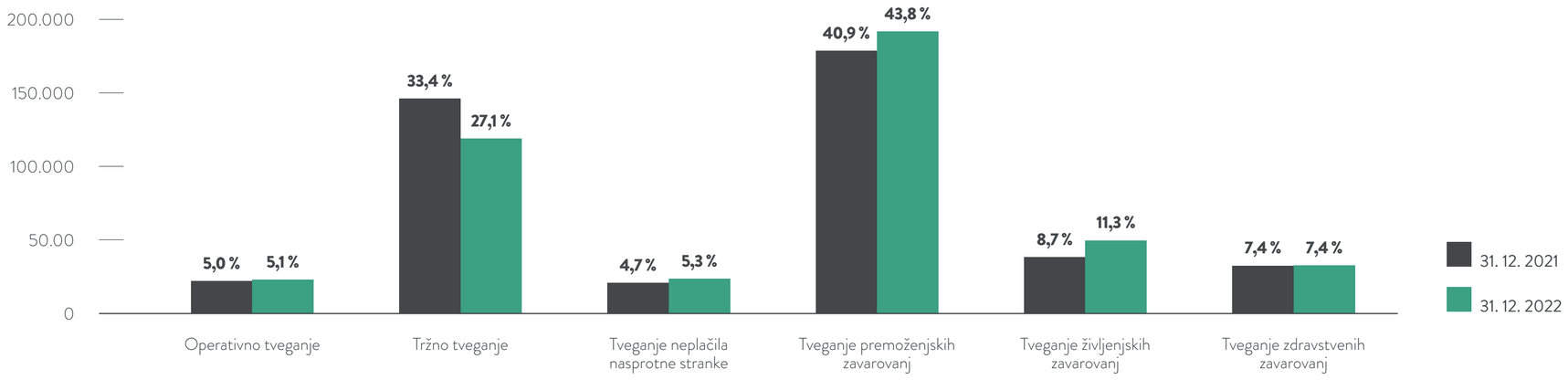

14 Delež posameznega modula tveganj je izračunan kot delež v vsoti vseh modulov tveganj (vključno z operativnimi tveganji).

Glavni izsledki ORSE 2023

Skupina vsakoletno izvede ORSO, ki jo v prvem četrtletju poroča tudi Agenciji za zavarovalni nadzor. ORSA vsebuje analizo vplivov poslovnega načrta in projekcij poslovanja na profil tveganj, pregled ustreznosti merjenja tveganj s standardno formulo, pripravo projekcij kapitalske ustreznosti v skladu s standardno formulo in projekcij izračunov lastne ocene solventnostnih potreb, analizo učinkov različnih scenarijev ter določitev možnih ukrepov vodstva. Tveganja, ki jih je težko kvantificirati, so v ORSI kvalitativno obravnava.

Podlaga za izvedbo ORSE 2023 (o kateri smo regulatorju poročali v marcu 2023) sta bila poslovni in strateški načrt skupine, ki sta bila potrjena v decembru 2022. Rezultati ORSE 2023 so pokazali robusten solventnostni položaj skupine ter visoko kapitalsko ustreznost. Solventnostni količnik skupine se bo, upoštevajoč finančni načrt in projekcije poslovanja, gibal v območju optimalne kapitaliziranosti, določenem s strategijo prevzemanja tveganj, oziroma sprejemljivo nad njim, tako v primeru standardne formule kot v primeru izračuna lastne ocene solventnostnih potreb. Metodologija izvedbe lastne ocene solventnostnih potreb je opisana pri posameznem tveganju v nadaljevanju.

Znotraj ORSE 2023 je bilo za skupino izvedenih tudi več relevantnih scenarijev. Skupina je vpliv povečanih makroekonomskih in geopolitičnih tveganj na svoje poslovanje in solventnost analizirala z inflacijskim scenarijem in scenarijem vojaškega konflikta v Aziji. Scenarija imata med izbranimi scenariji največje učinke na poslovanje in solventnostni položaj skupine, vendar je solventnostni položaj skupine dovolj robusten, da solventnost skupine tudi v primeru realizacije scenarijev (upoštevajoč uporabljene predpostavke posameznega scenarije) ostane znatno nad regulatorno višino. Izsledki omenjenih scenarijev so bolj podrobno opisani v razdelku C.2.4 Upravljanje tveganja tega poročila. V ORSO 2023 smo vključili tudi scenarij CAT dogodka, izsledki pa so opisani v razdelku C.1.1 Tveganje premoženjskih zavarovanj. Poleg že omenjenih scenarijev smo vključili tudi dva scenarija na področju tveganj prehoda in fizičnih tveganj zaradi podnebnih sprememb, izsledke katerih omenjamo v razdelku C.6.1.2 Trajnostna tveganja in tveganja podnebnih sprememb. Posamezni scenarij sicer lahko znatno vpliva na solventnostni položaj skupine, a se nobeden od izvedenih scenarije ni izkazal za tako hudega, da bi solventnostni količnik skupine padel pod območje optimalne kapitaliziranosti skupine.

Vpliv spremenjenih makroekonomskih in geopolitičnih razmer na profil tveganj skupine

Leto 2022 so zaznamovale nepredvidljive makroekonomske in geopolitične razmere. Vojna v Ukrajini, ki se je začela v prvem delu leta, je pomembno vplivala na odnose med državami, predvsem pa povečala negotovost v evrskem območju in celotni Evropi. Zavarovalna skupina Sava je v začetku leta 2022 proučila neposredni vpliv vojnih razmer v Ukrajini na poslovanje in ocenila, da zaradi zelo nizke naložbene izpostavljenosti do držav, prizadetih zaradi vojnih dogodkov, in omejenih izpostavljenosti iz sklenjenih (po)zavarovalnih poslov, spremenjene okoliščine ne vplivajo znatno na rezultate poslovanja. Večji so bili posredni vplivi vojne, saj so povečane cene surovin (zlasti energentov), visoka stopnja inflacije in povečevanje obrestnih mer pomembno zaznamovali poslovanje Zavarovalne skupine Sava v letu 2022. Dodatno negotovost so prinesle povečana napetost glede Tajvana in težave kitajskega gospodarstva, ki se srečuje z vse večjo verjetnostjo poka nepremičninskega balona, negativne posledice za gospodarstvo pa izhajajo tudi iz ničelne tolerance do covida-19. Zaradi omenjenih dejavnikov se je bistveno povečala možnost gospodarskega ohlajevanja ali celo recesije. Vse skupaj je odsevalo v dvigu netvegane obrestne krivulje, odpiranju kreditnih pribitkov in negativnih trendih na delniških trgih.

Makroekonomska nestabilnost, povezana s hitrim dvigovanjem obrestnih mer, se je odrazila predvsem v vrednotenju dolžniških naložb, ki so v letu 2022 beležile zgodovinsko visoke padce vrednosti. Negotove ekonomske razmere in možnost prihajajoče recesije so negativno vplivale tudi na vrednotenje delniških naložb, pri katerih je bil v 2022 razvoj vrednosti negativen. Vrednost naložbenega portfelja skupine se je iz opisanih razlogov v 2022 materialno zmanjšala. V strukturi zmanjšanja vrednosti premoženja prednjačijo padci vrednosti dolžniških papirjev, ki so se zmanjšali predvsem zaradi inflacijskih pritiskov in z njimi povezanega dvigovanja netveganih obrestnih mer.

Nadaljnja gibanja na kapitalskih trgih bodo še naprej močno odvisna od aktivnosti centralnih bank, usmerjenih v zniževanje rasti inflacije, pa tudi od vse večje verjetnosti upada gospodarske aktivnosti. Zavarovalna skupina Sava je v 2022 sprejela ukrepe za zniževanje tveganj v naložbenem portfelju ter razmere še naprej pozorno spremljala in ustrezno tudi ukrepala.

V povezavi z inflacijo se je v letu 2022 znatno povečalo tveganje upada dobičkonosnosti premoženjskih zavarovanj, razlog pa je bilo povečevanje povprečnih škod, kar je bilo zaznati predvsem pri avtomobilskih zavarovanjih in pri zavarovanjih ožjega premoženja. V prvi fazi so se največji učinki pokazali na slovenskem trgu, ki pa je relativno hitro reagiral z ustreznim dvigom premije. Temu je sledila tudi Zavarovalnica Sava s prilagajanjem zavarovalnih produktov tam, kjer je bila zaznana škodna inflacija. Prav tako so bile, glede na ocenjene učinke, povečane zavarovalno-tehnične rezervacije. Vzpostavljen je bil tudi sistem za spremljanje škodne inflacije in poročanje v rednih poročilih o tveganjih. Inflacijske pritiske je zaznati tudi na drugih trgih, kjer skupina deluje, ter na segmentu pozavarovanj, tako da bo tudi v prihodnje to eden večjih izzivov. Pozavarovalni trgi so že odreagirali z višanjem premij, kar je ugodno za sklepanje aktivnih pozavarovalnih pogodb, ki jih sklepa Sava Re. Hkrati pa to otežuje pridobivanje ustreznega pozavarovalnega kritja za prenos tveganj oziroma so cene teh kritij znatno višje.

Kljub neugodnim makroekonomskim in geopolitičnim razmeram v skupini ni bilo težav z likvidnostjo. Družbe v skupini izkazujejo primeren likvidnostni položaj in imajo poleg lastnih virov za zagotavljanje likvidnosti odprto kreditno linijo s Savo Re za omogočanje sekundarnega vira likvidnosti. Solventnostni količnik skupine je bil kljub spremenjenim razmeram med letom 2022 visok in v skladu z internimi merili, prav tako skupina na 31. 12. 2022 izkazuje ustrezen solventnostni količnik (bolj podroben opis kapitalske ustreznosti je naveden v razdelku E. Upravljanje kapitala).

Podnebne spremembe in z njimi povezana tveganja

Podnebne spremembe so resno tveganje za družbo in gospodarstvo, hkrati pa tudi za dejavnost zavarovalnic in pozavarovalnic. Spremljanje tveganj podnebnih sprememb je za skupino, predvsem na daljši rok, ključnega pomena, saj je skupina zaradi značilnosti in narave poslovanja (kritje škod kot posledica naravnih nesreč, vlaganje v finančne naložbe) tem tveganjem neizogibno izpostavljena.

Skupina spremlja tveganja podnebnih sprememb, kar vključuje fizična tveganja in tveganja prehoda. Fizična tveganja so tista, ki se pojavijo zaradi fizičnih učinkov podnebnih sprememb. Tveganja prehoda pa so tista, ki se pojavijo pri prehodu na nizkoogljično in proti podnebnim spremembam odporno gospodarstvo. Tveganja bolj podrobno obravnavamo v razdelku C.6.1.2 Trajnostna tveganja in tveganja podnebnih sprememb.

Vpliv covida-19 na profil tveganj skupine

V prvi polovici leta 2022 je imela pandemija zaradi ukrepov nekaj vpliva na operativno delovanje družb v skupini, v drugi polovici leta pa so se razmere v veliki meri normalizirale. Hibridni način delovanja je v družbah v skupini že dobro utečen. Skladno z novim načinom delovanja so bile izvedene tudi tehnične prilagoditve za povečanje zaščite delovanja informacijskih sistemov, ki so zaradi tovrstnega načina dela postali bolj izpostavljeni. V času pandemije je bil v veliki meri prilagojen tudi način dela s strankami, tako da je možno večino storitev opraviti tudi na daljavo, in sicer tako na področju sklepanja zavarovanj kot tudi na področju reševanja škod.

V letu 2022 zaradi covida-19 ni bilo pomembnih negativnih učinkov na poslovne rezultate. Zaradi covida-19 v prihodnje ne pričakujemo večjih učinkov na poslovanje in operativno delovanje družb v skupini. Tveganja se spremljajo v okviru rednega spremljanja in poročanja o tveganjih. Tveganja sedaj precej bolje razumemo kot na začetku pandemije in ocenjujemo, da so tveganja skupine dobro obvladovana.

Vezano na škode iz obratovalnega zastoja v povezavi s covidom-19 na trgu Republike Irske, je Zavarovalnica Sava v prvi polovici leta 2021 sprožila sodni postopek. Sodišče je tožbo obravnavalo kot »vzorčno zadevo« v sklopu posebnega nadzora Irske centralne banke v zvezi s covidom-19 in zavarovanjem obratovalnega zastoja. Višje sodišče je pritrdilo stališču zavarovalnice, da zavarovalna polica Zavarovalnice Sava za zavarovanje obratovalnega zastoja in/ali izgube licence ne krije škod, ki so posledica pandemije covida-19, kar pomembno vpliva na nadaljnje zavarovalne zahtevke zoper Zavarovalnico Sava iz tega naslova. Zavarovalnica Sava je prizadetim zavarovancem poslala informacijo o izidu sodbe.

C.1 Zavarovalno tveganje

Zavarovalno tveganje izvira iz (po)zavarovalnih poslov: sklepanja (po)zavarovanj ter izvajanja (po)zavarovalnih pogodb in poslov, ki so v neposredni zvezi s (po)zavarovalnimi posli. Povezano je z nevarnostmi, ki so krite s (po)zavarovalnimi pogodbami, pa tudi s spremljajočimi postopki, in izvira iz negotovosti, neločljivo povezani s pojavom, obsegom in časom nastanka obveznosti. V nadaljevanju se izraz zavarovanja uporablja tudi za sprejeta pozavarovanja.

Zavarovalna tveganja v splošnem delimo na:

- tveganja premoženjskih zavarovanj,
- tveganja življenjskih zavarovanj v okviru katerih se obravnavajo tudi rente, ki izvirajo iz premoženjskih zavarovanj in
- tveganja zdravstvenih zavarovanj (sem uvrščamo tudi pozavarovanje nezgodnih zavarovanj).

Skupina trži vse tri vrste zavarovanj in je posledično izpostavljena vsem trem vrstam tveganj. Sprejeta življenjska pozavarovanja cedentov zunaj skupine skupaj s pozavarovanji nezgodnih zavarovanj (znotraj in zunaj skupine) obravnavamo v okviru tveganj zdravstvenih zavarovanj. Tovrstna življenjska pozavarovanja so namreč zaradi enoletnega trajanja ter po vsebini kritja tehnično primerljiva s sprejetimi pozavarovanji nezgodnih zavarovanj (portfelj sprejetih življenjskih pozavarovanj cedentov zunaj skupine je zanemarljiv in v izteku).

V nadaljevanju je prikazana kosmata zavarovalna premija glede na vrsto posla, ločeno za družbe skupine znotraj in zunaj EU. Gibanje kosmate zavarovalne premije glede na vrsto posla je bolj podrobno opisano v razdelku A.2 Rezultati pri sklepanju zavarovanj.

Struktura kosmatih obračunanih premij skupine **(v tisoč EUR)**

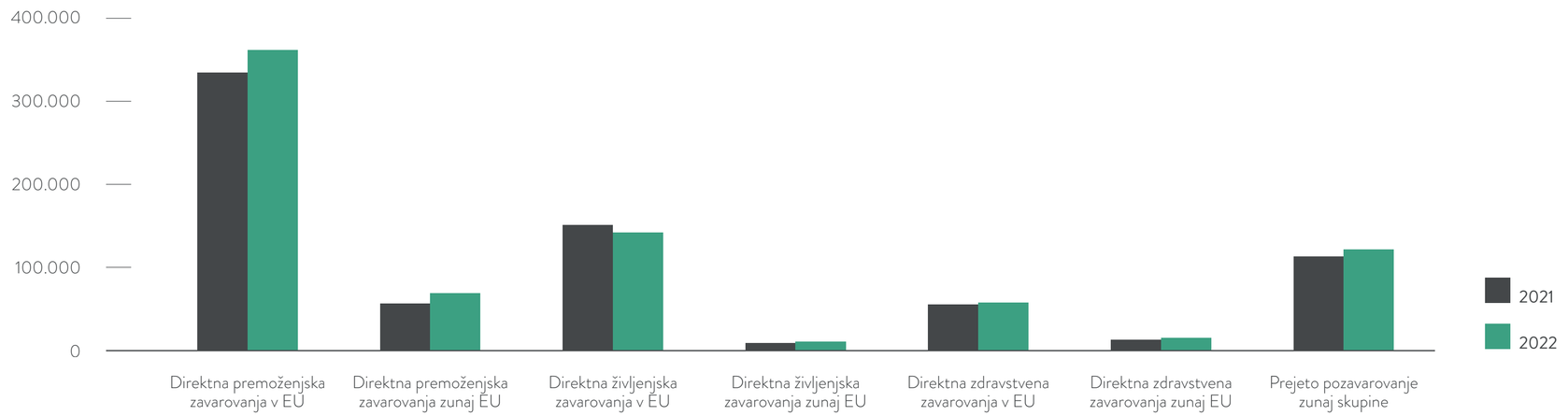

C.1.1 Tveganje premoženjskih zavarovanj

Izpostavljenost tveganju

V nadaljevanju so prikazani konsolidirani čisti prihodki za premijo premoženjskih zavarovanj za pomembne vrste poslovanja. Struktura čistih prihodkov za premijo premoženjskih zavarovanj skupine se v letu 2022 ni bistveno spremenila (več o tem je pojasnjeno v razdelku A.2 Rezultati pri sklepanju zavarovanj).

Konsolidirani čisti prihodki za premijo skupine za največje vrste premoženjskih zavarovanj **(v tisoč EUR)**

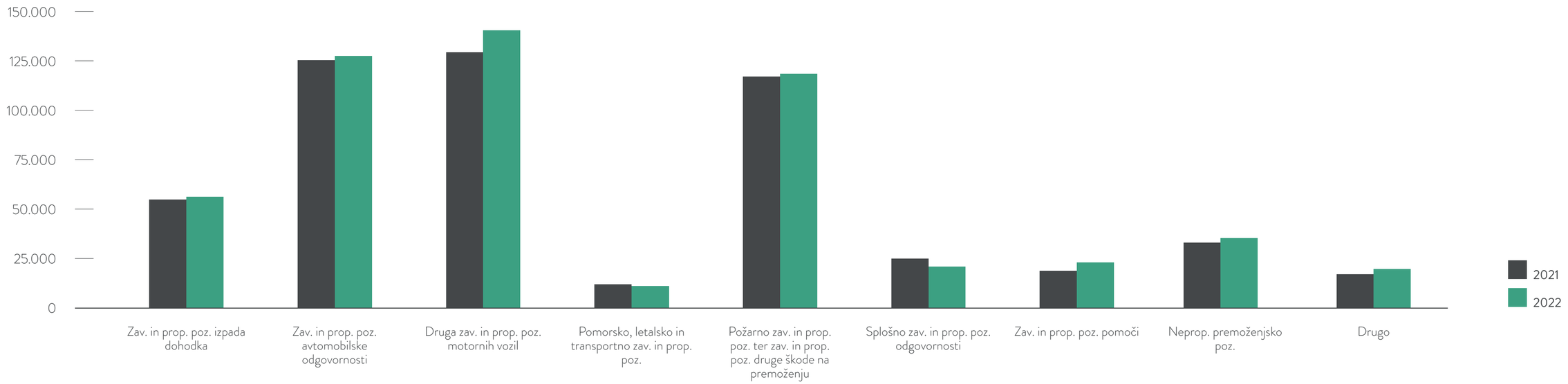

Tveganje premoženjskih zavarovanj delimo na:

- **Premijsko tveganje** je tveganje, da obračunana premija ne zadostuje za kritje obveznosti, ki bodo nastale s sklenitvijo zavarovalne pogodbe. To tveganje je odvisno od številnih dejavnikov, kot so na primer neustrezna ocena dogajanja na trgu, slaba ocena škodnega dogajanja, uporaba neustreznih statističnih podatkov, zavestna določitev prenizke premije za posamezne zavarovalne vrste poslovanja zaradi pričakovanih kompenzacijskih učinkov pri drugih zavarovalnih vrstah poslovanja oziroma neustrezna ocena vpliva zunanjih makroekonomskih dejavnikov, ki se med trajanjem lahko bistveno spremenijo. Sem uvrščamo:
  - tveganje pri sprejemu rizikov v zavarovanje,
  - cenovno tveganje in
  - tveganje nastanka nepričakovanega obsega škod.

  V skladu s sestavo portfelja skupine k premijskemu tveganju največ prispevajo avtomobilska zavarovanja ter zavarovanja premoženja (v ožjem pomenu: požarna in druga škodna zavarovanja in povezana zavarovanja obratovalnega zastoja).
- **Tveganje nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij** je tveganje, da zavarovalno-tehnične rezervacije bodisi ne zadoščajo za pokrivanje vseh obveznosti, ki izhajajo iz zavarovalnih pogodb zaradi neustreznih metod, neustreznih, nepopolnih in netočnih podatkov, neučinkovitih postopkov in kontrol ali neustrezne strokovne presoje, bodisi pride do napake pri poročanju, posledica katere so nezanesljive informacije o finančnem položaju skupine. Sem uvrščamo:
  - tveganje razpoložljivosti in točnosti podatkov,
  - tveganje uporabe nerazumnih metod ali predpostavk,
  - tveganje napake v izračunu,
  - tveganje kompleksnosti uporabljenih orodij v procesu, ki vodijo k zavajajočim rezultatom.

  Podobno kakor pri premijskem tveganju k tveganju nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij največ prispevajo avtomobilska zavarovanja in premoženjska zavarovanja (v ožjem pomenu: požarna in druga škodna zavarovanja in povezana zavarovanja obratovalnega zastoja), pri katerih so najboljše ocene rezervacij zaradi večletne usmerjenosti skupine k tem poslom tudi strukturno najobsežnejše.
- **Tveganje katastrof** vključuje pojav katastrofalnih dogodkov, ki se pojavljajo redko, vendar so finančni učinki posledic previsoki, da bi jih lahko pokrili s sicer ustrezno visoko premijo in dotlej ustrezno visoko oblikovanimi rezervacijami. Uresničilo bi se lahko ob ekstremnih dogodkih oziroma večjem številu katastrofalnih škod v krajšem obdobju. Tveganje vključuje tudi preveliko geografsko koncentracijo rizikov. Skupina ima geografsko razmeroma dobro razpršen portfelj, nekaj več koncentracije tveganj je v Sloveniji, kar dodatno uravnavamo s programom retrocesije. Razmeroma visoka kapitalska zahteva za tveganje katastrof premoženjskih zavarovanj izhaja iz agregacije velikega števila zahtev za različne manjše naravne nevarnosti in regije ter različne katastrofalne dogodke, ki jih povzroči človek.
- **Tveganje predčasne prekinitve pogodb** je tveganje izgube ali neugodne spremembe v vrednosti zavarovalnih obveznosti, ki izhajajo iz sprememb v ravni ali nepredvidljivosti stopnje predčasne prekinitve polic. Skupina ni pomembno izpostavljena tej vrsti tveganja.

Druga zavarovalna tveganja, na primer tveganje ekonomskega okolja in tveganje obnašanja zavarovalcev, so sicer lahko pomembna, se pa njihov vpliv posredno upošteva že v zgoraj naštetih tveganjih premoženjskih zavarovanj.

Merjenje tveganja

Skupina za kvantitativno oceno tveganja premoženjskih zavarovanj uporablja standardno formulo. Pri tem ne uporablja parametrov, specifičnih za skupino, v skladu s členom 104(7) Direktive 2009/138/ES.

Na naslednjem grafu je prikazano tveganje premoženjskih zavarovanj skupine v skladu s standardno formulo po podmodulih tveganja. Prikazan delež posameznega podmodula je izračunan kot delež v vsoti vseh podmodulov tveganja premoženjskih zavarovanj.

Nediverzificirano tveganje premoženjskih zavarovanj po podmodulih tveganja[15] (v tisoč EUR)

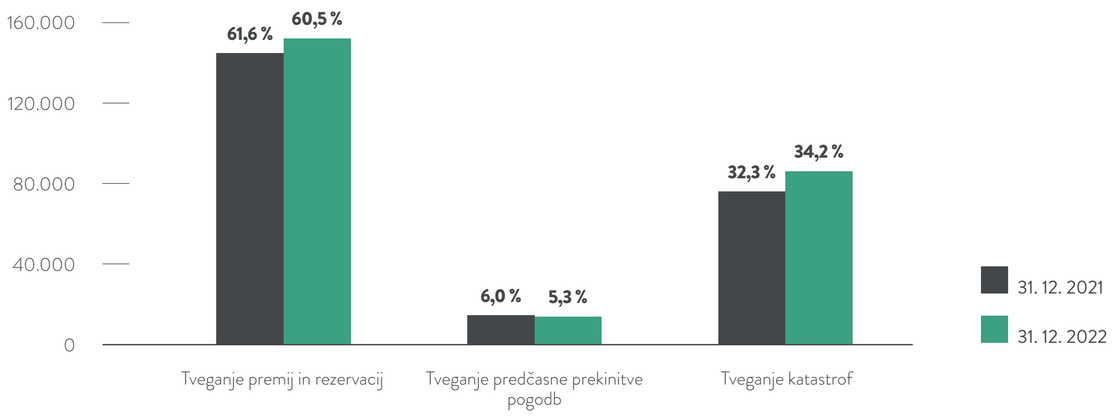

Na dan 31. 12. 2022 je bila skupina v skladu s standardno formulo izpostavljena tveganju premoženjskih zavarovanj v višini 193,2 milijona EUR (31. 12. 2021: 180,1 milijona EUR). Kapitalska zahteva za tveganje premoženjskih zavarovanj predstavlja 43,8 % (31. 12. 2021: 40,9 %) vsote SCR vseh modulov tveganj[16]. Največji delež v nediverzificiranem tveganju premoženjskih zavarovanj ima tveganje premij in rezervacij, visoko je tudi tveganje katastrof. Tveganje predčasne prekinitve pogodb premoženjskih zavarovanj je razmeroma nizko.

Na dan 31. 12. 2022 se je modul tveganja premoženjskih zavarovanj povečal deloma zaradi višjega tveganja premij in rezervacij, deloma zaradi višjega tveganja katastrof. Povečanje podmodula tveganja premij in rezervacij je predvsem posledica rasti portfelja in rasti premijskih stopenj, nekaj večjih škod v letu 2022 ter inflacije. Prav tako se je povečal podmodul tveganja katastrof, kar je predvsem posledica rasti portfelja. Povečanje tveganje katastrof pa je omilila krepitev pozavarovalnega programa (zmanjšan lastni delež na zaščiti portfelja zunaj skupine pred katastrofalnimi dogodki, večja kapaciteta zaščite za Slovenijo). Relativno majhen ostaja podmodul tveganja predčasne prekinitve, ki se je nekoliko zmanjšal zaradi višjih pričakovanih škodnih količnikov kot posledica visoke škodne inflacije.

Skupina za kvantitativno oceno zavarovalnih tveganj uporablja tudi izračun lastne ocene solventnostnih potreb (v okviru ORSE), kjer tveganje premij in rezervacij ocenjujemo z uporabo parametrov, specifičnih za posamezno podjetje (USP). Pri izračunu za skupino uporabljamo uteženo povprečje USP-jev posameznih družb v skupini. Izračun lastne ocene solventnostnih potreb je za tveganje premij in rezervacij znatno nižji od izračuna v skladu s standardno formulo, posledično je lastna ocena solventnostnih potreb za tveganje premoženjskih zavarovanj glede na standardno formulo nižja.

Poleg kvantitativnega merjenja izpostavljenosti tveganju premoženjskih zavarovanj, posamezna družba v skupini četrtletno spremlja svojo izpostavljenost še z različnimi kazalniki tveganj. Določene kazalnike spremljamo tudi na ravni skupine. Na podlagi teh informacij posamezna družba v skupini oziroma skupina pravočasno zazna morebitne spremembe, kar vodstvu omogoča pravočasno ukrepanje.

Koncentracija tveganja

Naslednji graf prikazuje sestavo čistih prihodkov za premijo požarnih in drugih škodnih zavarovanj in proporcionalnih pozavarovanj ter neproporcionalnih premoženjskih pozavarovanj po regijah. Skupina ima največ teh prihodkov v Južni Evropi, kjer poslujejo direktne zavarovalnice skupine, prevladuje pa izpostavljenost v Sloveniji. Glede na leto 2021 so se nekoliko povečali prihodki premoženjskih zavarovanj na področju Južne in Jugovzhodne Azije, sicer pa ostaja razpršitev primerljiva z letom 2021.

15 Delež posameznega podmodula tveganja je izračunan kot delež v vsoti vseh podmodulov tveganja.
16 Upoštevana je vsota SCR vseh modulov tveganj vključno z operativnim tveganjem.

Čisti prihodki za premijo premoženjskih zavarovanj (v ožjem pomenu) (v tisoč EUR)

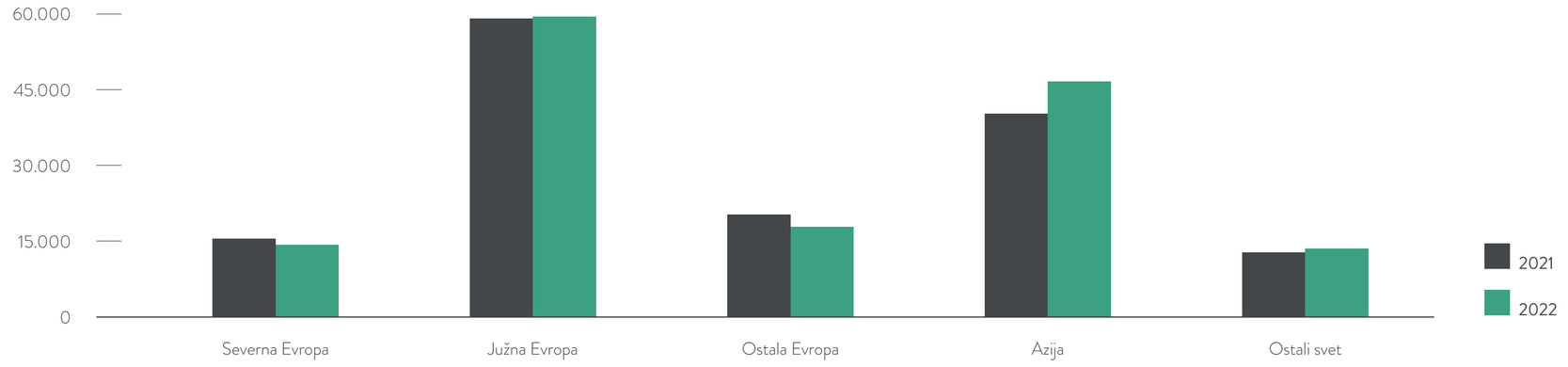

Na ravni skupine je izpostavljenost naravnim nesrečam največja v regijah, kjer družbe skupine sklepajo premoženjska zavarovanja (v ožjem pomenu). Izrazito največja kosmata agregatna izpostavljenost iz naslova naravnih katastrof je tako koncentrirana v Sloveniji. Skupina ima za pokrivanje katastrofalnih tveganj sklenjen pozavarovalni program in posledično po posameznem dogodku krije največ znesek prioritete (podrobneje opredeljeno v nadaljevanju), ostalo pa je preneseno na pozavarovatelje. Višine kosmate agregatne izpostavljenosti v Sloveniji za posamezne nevarnosti so prikazane v spodnji tabeli.

Višine kosmate agregatne izpostavljenosti v Sloveniji za posamezne nevarnosti

v tisoč EUR[17]	2022	2021
Poplava	12.891.510	12.469.313
Potres	15.159.157	13.298.175
Vihar in toča	53.163.175	51.152.165

Skupina je za primer morebitne naravne katastrofe, in sicer za neposredno sprejete posle v skupini in posebej za sprejete pozavarovalne posle zunaj skupine, zaščitena z neproporcionalnimi kritji samopridržaja (CAT XL). Še pred delovanjem neproporcionalne zaščite je portfelj potresnih zavarovanj cedentov skupine zaščiten s kvotno retrocesijo. Tako bi skupina ob hujšem dogodku utrpela škodo največ v višini prioritete CAT XL kritja, povečano za premijo za obnovitev kritja. Prioriteta CAT programa za posle v skupini znaša 7,5 milijona EUR za prvo škodo in 5 milijonov EUR za nadaljnje škode, prioriteta CAT programa za posle za sprejete pozavarovalne posle zunaj skupine pa se je v letu 2022 znižala na 3 milijone EUR.

Pozavarovalni program se je glede na leto poprej prilagodil spremembam sprejetih poslov. Zaradi večjega obsega portfelja in višjih premijskih stopenj je bilo na nekaterih kritjih potrebno dvigniti kapaciteto kritij, hkrati pa je to skupaj z višjimi pozavarovalnimi premijskimi stopnjami vplivalo tudi na dvig nekaterih lastnih deležev. Kljub temu pa se pozavarovalni program pomembno ne razlikuje od tistega v predhodnem letu. Na ta način skupina ohranja tveganje katastrof na primerljivi ravni kakor v 2021.

17 Podatki so pripravljeni na dan 30. 6. posameznega leta.

Upravljanje tveganja

Skupina upravlja zavarovalna tveganja z:

- ustaljenimi postopki prevzema v kritje, ki obsegajo procedure in pooblastila za sklepanje polic z višjimi zavarovalnimi vsotami ter proces sklepanja zavarovalnih pogodb v skladu z notranjimi smernicami oziroma individualni prevzem rizika za visoko izpostavljenost,
- določitvijo limitov sklepanja,
- geografsko razpršitvijo,
- ustrezno aktuarsko cenovno politiko pri oblikovanju in spremljavi produkta, ter
- ustreznim programom pozavarovanja.

Skupina zavarovalnih tveganj ne zmanjšuje z namenskimi družbami (angl. special purpose vehicle, SPV) ali tehnikami za zmanjševanje (angl. hedging).

Poleg navedenega skupina spremlja tudi vpliv analiz občutljivosti na višino tveganja. V izračunu na dan 31. 12. 2022 smo testirali vpliv **povečanja mere obsega za tveganje premije** premoženjskih in tveganja zdravstvenih zavarovanj, ki se izvajajo na podobnih osnovah kot premoženjsko zavarovanje (v nadaljevanju NSLT--zdravstvenih zavarovanj) **za 10 %** na višino tveganja premij in rezervacij ter na višino celotnega SCR. Ob 10-odstotnem povečanju mere obsega premij se solventnostni količnik skupine zniža za 4,1 odstotne točke (31. 12. 2021: 4,1 odstotne točke).

Analizirali smo tudi vpliv **povečanja mere obsega za tveganje rezervacij** premoženjskih in NSLT-zdravstvenih zavarovanj **za 10 %** na višino tveganja premij in rezervacij ter na višino celotnega SCR. Ob 10-odstotnem povečanju mere obsega rezervacij se solventnostni količnik skupine zniža za 2,9 odstotne točke (31. 12. 2021: 3,1 odstotne točke).

Rezultati analiz občutljivosti

v tisoč EUR	Primerni lastni viri sredstev skupine	Razlika glede na osnovno vrednost	SCR skupine	Razlika glede na osnovno vrednost	Solventnostni količnik skupine	Razlika glede na osnovno vrednost
Osnovne vrednosti na dan 31. 12. 2022	566.020		310.079		183 %	
Povečanje mere obsega tveganja premije premoženjskih in NSLT-zdravstvenih zavarovanj	566.020	0	317.143	7.064	178 %	-5 o. t.
Povečanje mere obsega tveganja rezervacij premoženjskih in NSLT- zdravstvenih zavarovanj	566.020	0	315.158	5.079	180 %	-3 o. t.
Osnovne vrednosti na dan 31. 12. 2021	601.277		304.405		198 %	
Povečanje mere obsega tveganja premije premoženjskih in NSLT-zdravstvenih zavarovanj	601.277	0	310.830	6.425	193 %	-5 o. t.
Povečanje mere obsega tveganja rezervacij premoženjskih in NSLT- zdravstvenih zavarovanj	601.277	0	309.187	4.782	195 %	-3 o. t.

Spodaj podrobneje navajamo obvladovanje tveganj za posamezno tveganje premoženjskih zavarovanj.

Premijsko tveganje

Večina sprejetih (po)zavarovalnih pogodb premoženjskih zavarovanj se obnavlja vsako leto, kar omogoča pravočasno prilagajanje zavarovalnih pogojev in cen morebitnim neugodnim gibanjem škodnih rezultatov za celotne zavarovalne vrste, prav tako pa tudi za posamezne večje zavarovance. Skupina je tako ob povečevanju inflacije sprejela ukrepe povečanja cen pri avtomobilskih zavarovanjih in zavarovanjih ožjega premoženja. Prav tako so se zaradi poslabševanja makroekonomskih razmer ter intenzivnejših naravnih katastrof v zadnjih let v letu 2022 občutno povečale pozavarovalne premijske stopnje, kar zelo izboljšuje obvladovanje premijskih tveganj sprejetih pozavarovanj.

Cenovno tveganje se v skupini omejuje tako, da se pred začetkom prodaje pripravijo podrobne analize trga, da se spremljajo informacije iz okolja (mediji, konkurenca, stranke), zakonodaja in njene zahteve, da se opazuje gibanje škod v preteklosti (celotnega zavarovalnega trga) in napovedi za prihodnost. Družba Sava Re pri obligatornih proporcionalnih pozavarovalnih pogodbah sledi usodi cedentov, medtem ko je pri neproporcionalnih in fakultativnih pogodbah odločitev o prevzemu tveganja v pozavarovanje na strani Save Re. Iz navedenega izhaja, da je za obvladovanje tega tveganja ključno preverjanje prakse obstoječih in prihodnjih cedentov ter analiza dogajanja na ustreznem trgu in v ustrezni zavarovalni vrsti. Kritje se tako lahko prevzame le z upoštevanjem notranjih smernic za sprejemanje tveganj v pozavarovanje, pri čemer morajo biti rezultati na podlagi razpoložljivih informacij in postavljenih cen ter drugih relevantnih pogodbenih določil skladni s ciljnimi kombiniranimi količniki. Primernost cen pa preverjamo z modeliranjem in drugimi podrobnimi pregledi dobičkonosnosti.

Tveganje pri sprejemu tveganj v (po)zavarovanje je napačno ocenjevanje največje pričakovane škode (PML). Za zmanjševanje tega tveganja so v skupini pripravljene smernice za določanje PML, ocene PML se izvedejo timsko, pozavarovalni program pa krije tudi napake pri postavljanju PML.

Tveganje nastanka nepričakovanega obsega škod se v skupini nadzoruje s poglobljenim ocenjevanjem tveganj pri sprejemanju v zavarovanje ter z omejevanjem pooblastil za sklepanje (po)zavarovanj in razvijanjem IT-podpore, ki omogoča natančen pregled nad akumulacijami škod. Tudi to tveganje se lahko pri sprejetih pozavarovanjih obvladuje s posebnimi določili proporcionalnih pozavarovalnih pogodb, ki omejujejo udeležbo pozavarovatelja v nepričakovanih škodah, pri neproporcionalnih pogodbah pa se ne prevzemajo neomejeni intervali kritja. Velikega pomena pri zmanjševanju tega tveganja sta tudi vsakoletno preverjanje ustreznosti pozavarovalne zaščite z uporabo različnih stresnih testov in scenarijev ter ustrezno določanje samopridržajev. Lastni deleži in pozavarovalna zaščita po tveganju so v letu 2022 ostajala na podobnih ravneh kot v predhodnem letu.

Tveganje nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij

Družbe v skupini imajo za obvladovanje tveganja zavarovalno-tehničnih rezervacij vzpostavljene dobre postopke in učinkovite kontrole za izračun teh rezervacij v skladu z MSRP in predpisi Solventnosti II. Poleg tega se vsako leto izvede analiza ustreznosti oblikovanih zavarovalno-tehničnih rezervacij v predhodnih letih, na podlagi katere se analizirajo vsi glavni vzroki za morebitne neustrezne višine teh rezervacij. Vse tako pridobljene izkušnje se nato uporabijo pri oblikovanju zavarovalno-tehničnih rezervacij v prihodnosti.

Na podlagi dokumentiranja in razumevanja postopka izračuna zavarovalno-tehničnih rezervacij se opredelijo in opišejo morebitna tveganja, kot so:

- razpoložljivost in točnost podatkov,
- primernost metod in predpostavk,
- napake v izračunu,
- podpora procesa v informacijskem sistemu in orodjih.

Za vsako opredeljeno tveganje se vzpostavi kontrola za njegovo ublažitev. Opišejo se vzpostavljene kontrole, ki zagotavljajo kakovost podatkov in zmanjšujejo tveganja, povezana z izračuni zavarovalno-tehničnih rezervacij. Zasnova in operativna učinkovitost kontrol se preverita najmanj enkrat letno oziroma ob večjih spremembah postopka ali metod oziroma modelov, uporabljenih za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij.

Kontrole zajemajo:

- uskladitev podatkov o zavarovalno-tehničnih postavkah s finančnimi evidencami družbe,
- medsebojni strokovni pregled aktuarskih metod in predpostavk,
- opredeljene kontrole o upravljanju sprememb za IT-orodja, uporabljena v postopku,
- pregled aktuarske funkcije in potrditev zabeleženih zneskov zavarovalno-tehničnih rezervacij.

Postopek izračuna zavarovalno-tehničnih rezervacij se redno potrjuje. Pri bistvenih spremembah v postopku, metodologiji ali modelih, uporabljenih za oblikovanje zavarovalno-tehničnih rezervacij, se validacija izvede v skladu s časovnim razporedom poročanja.

Tveganje predčasne prekinitve pogodb

Ocenjujemo, da je tveganje za skupino manj pomembno, saj je velika večina sklenjenih premoženjskih zavarovanj enoletnih in jih brez privolitve družbe oziroma zavarovalca na drugi strani med letom ni mogoče prekiniti (razen če stranka ne plača zavarovalne premije, ko predmet zavarovanja ni več v lasti zavarovalca ali pa je bil zaradi škodnega dogodka uničen). Prav tako je večina sprejetih pozavarovanj enoletnih. Dodatno pri tovrstnih pogodbah obvladujemo tveganje predvsem z negovanjem dobrih poslovnih odnosov z zavarovalci in cedenti ter s podrobnim proučevanjem tržnih razmer.

Tveganje katastrof

Skupina obvladuje tveganje katastrof s premišljenim sprejemanjem rizikov v zavarovanje, preverjanjem koncentracije rizikov pri produktih, ki so vezani na kritje naravnih nesreč in požarnih rizikov večjih kompleksov, z geografsko razpršitvijo in ustrezno retrocesijsko zaščito za naravne nesreče in nesreče, ki jih povzroči človek.

Skupina ima za morebitno naravno katastrofo sklenjeno neproporcionalno zaščito samopridržaja (CAT XL), posebej za posle v skupini in posebej za sprejete pozavarovalne posle zunaj nje. Še pred delovanjem neproporcionalne zaščite je portfelj v Sloveniji zaščiten s proporcionalno retrocesijo, in sicer ekcedentnim kritjem, ki zagotavlja zaščito na ravni posameznih rizikov (vključno z napako PML), in s kvotnim kritjem potresnih zavarovanj. Tako bi skupina ob hujšem dogodku utrpela škodo največ v višini prioritete CAT XL kritja, povečano za premijo za obnovitev kritja. V primeru nadaljnjih koriščenj kritja delujejo pogodbena določila o obnovitvah kritja oziroma bi se skupina zaščitila z novim kritjem za preostalo dobo trajanja, kar je običajen instrument, razpoložljiv na mednarodnem pozavarovalnem trgu, katerega cena je zaradi krajšega obdobja izpostavljenosti praviloma nižja od prvotnega kritja. Za večjo frekvenco naravnih katastrof je portfelj v Sloveniji zaščiten še z agregatnim kritjem, zato bi v primeru več dogodkov nad prioriteto skupina utrpela nižjo škodo od vsote prioritet. Na ta način solventnost skupine niti ob morebitnem večjem številu katastrofalnih dogodkov v enem letu ne bi bila ogrožena.

Skupina obravnava tudi scenarije in njihov vpliv na poslovanje in solventnostni položaj. Pri določitvi scenarijev izhajamo iz lastnega profila tveganj ter poskušamo prepoznati, kateri dogodki bi lahko pomembno vplivali na poslovanje in kapitalsko ustreznost, pri čemer upoštevamo tudi verjetnost uresničitve.

Tveganje naravnih katastrof je za skupino zelo pomembno tveganje. Zato v ORSI vsako leto testiramo scenarij naravnih katastrof ter njihov vpliv na solventnost. V ORSI 2023 smo vključili tudi CAT scenarij, v katerem smo predpostavili, da se zgodi večji potres v Indoneziji, ki povzroči še cunami na Tajskem in Šrilanki. Ocenjen vpliv scenarija je predstavljala vsota škod obeh dogodkov (zmanjšano za delež, ki ga krije pozavarovanje), za znesek katerega smo znižali lastne vire sredstev. Skupina bi v primeru scenarija še vedno izkazovala visok presežek primernih lastnih virov sredstev nad SCR. Solventnostni količnik bi v primeru realizacije scenarija ostal v razredu optimalne kapitaliziranosti iz strategije prevzemanja tveganj[18].

Skupina je v okviru ORSE vključila tudi podnebni scenarij v povezavi s fizičnimi tveganji, ki je opisan v podrazdelku C.6.1.2 Trajnostna tveganja in tveganja podnebnih sprememb.

18 Višina solventnostnega količnika družbe je za obdobje 2020–2022 nad spodnjo višino 180 %.

C.1.2 Tveganje življenjskih zavarovanj

Glavna tveganja življenjskih zavarovanj so:

- biometrična tveganja, ki se delijo na:
  - tveganje umrljivosti,
  - tveganje dolgoživosti,
  - tveganje invalidnosti in obolevnosti,
- tveganja stroškov servisiranja pogodb življenjskih zavarovanj,
- tveganje revizije,
- tveganje predčasne prekinitve pogodb življenjskih zavarovanj, ki vključuje prekinitve zaradi odkupov, kapitalizacij in prekinitev zavarovanj zaradi neplačila,
- tveganje katastrofe življenjskih zavarovanj.

Izpostavljenost tveganju

Skupina je zmerno izpostavljena tveganju življenjskih zavarovanj. Največjo izpostavljenost tveganjem življenjskih zavarovanj ima skupina v EU. Enako kot v letu 2021, največji delež konsolidiranih čistih prihodkov za premijo življenjskih zavarovanj v letu 2022 predstavljajo zavarovanja vezana na indeks ali enoto premoženja, ki so se glede na leto 2021 nekoliko zmanjšala zaradi manjšega obsega novega posla z enkratno premijo (več o tem je pojasnjeno v razdelku A.2 Rezultati pri sklepanju zavarovanj).

Konsolidirani čisti prihodki za premijo skupine po pomembnih vrstah poslovanja **(v tisoč EUR)**

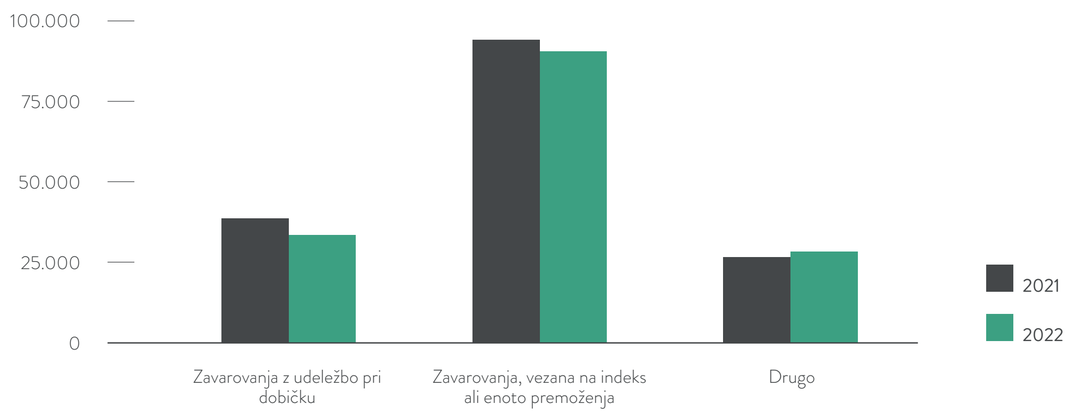

Ključne izpostavljenosti tveganjem so izpostavljenost tveganju predčasne prekinitve pogodb, tveganju stroškov servisiranja pogodb in tveganju umrljivosti. Druga tveganja so manjša in jih zato ne obravnavamo podrobneje.

Tveganje predčasne prekinitve pogodb je tveganje, da bodo življenjska zavarovanja predčasno v večji ali manjši meri od pričakovane prekinjena zaradi odkupa, kapitalizacije zavarovanja ali neplačila zavarovalne premije. Višina tveganja je odvisna od uporabe ustreznih statističnih podatkov, zaznavanja prekinitev iz različnih vzrokov v posameznem zavarovalnem letu in od ekonomskega položaja, ki prav tako lahko vpliva na obnašanje zavarovalcev. Na višino tveganja vpliva tudi ponudba konkurenčnih zavarovalnih produktov na trgu ter svetovanje posrednikov zavarovanj in finančnih svetovalcev.

Tveganje umrljivosti je tveganje, da bo dejanska umrljivost zavarovanih oseb odstopala od umrljivosti, uporabljenih pri določitvi premijskih cenikov v skladu s tablicami umrljivosti. Odvisno je od uporabe ustreznih statističnih podatkov in zaznavanja zavarovanih oseb, za katere zaradi zdravstvenega stanja ali življenjskega sloga velja povečano tveganje umrljivosti.

Tveganje stroškov servisiranja pogodb je tveganje, da bodo dejanski stroški servisiranja pogodb življenjskih zavarovanj presegli stroške, predvidene pri določitvi premijskih cenikov. Tveganje je odvisno od uporabe ustreznih statističnih podatkov in povečevanja dejanskih stroškov servisiranja pogodb.

Merjenje tveganja

Skupina za kvantitativno oceno tveganj življenjskih zavarovanj uporablja standardno formulo. Na dan 31. 12. 2022 je bila v skladu s standardno formulo izpostavljena tveganju življenjskih zavarovanj v višini 49,7 milijona EUR (31. 12. 2021: 38,3 milijona EUR). Kapitalska zahteva za tveganje življenjskih zavarovanj predstavlja 11,3 % (31. 12. 2021: 8,7 %) vsote SCR vseh modulov tveganj[19]. Na spremembo kapitalske zahteve glede na prejšnje leto je imelo največji vpliv zvišanje krivulj netveganih obrestnih mer. Največji delež v nediverzificiranem tveganju življenjskih zavarovanj skupine ima tveganje predčasnih prekinitev pogodb, v okviru katerega je največje tveganje masovne prekinitve zavarovalnih polic. To tveganje se je v primerjavi s preteklim obdobjem zvišalo, kar je predvsem posledica povišanja krivulje netvegane obrestne mere in razvoja portfelja. Pomembno tveganje je tudi tveganje stroškov, ki je ostalo na podobnem nivoju kot v preteklem obdobju, ter tveganje umrljivosti, ki se nekoliko zniža zaradi sprememb predpostavk o smrtnosti in spremembe netvegane obrestne mere. Preostala tveganja življenjskih zavarovanj skupine so razmeroma majhna.

Primerjava tveganj je razvidna iz naslednjega prikaza višine in deležev posameznega nediverzificiranega tveganja po podmodulih tveganja življenjskih zavarovanj. Prikazan delež posameznega podmodula je izračunan kot delež v vsoti vseh podmodulov tveganja življenjskih zavarovanj.

19 Upoštevana je vsota SCR vseh modulov tveganj vključno z operativnim tveganjem.

Nediverzificirano tveganje življenjskih zavarovanj po podmodulih tveganja[20]

(v tisoč EUR)

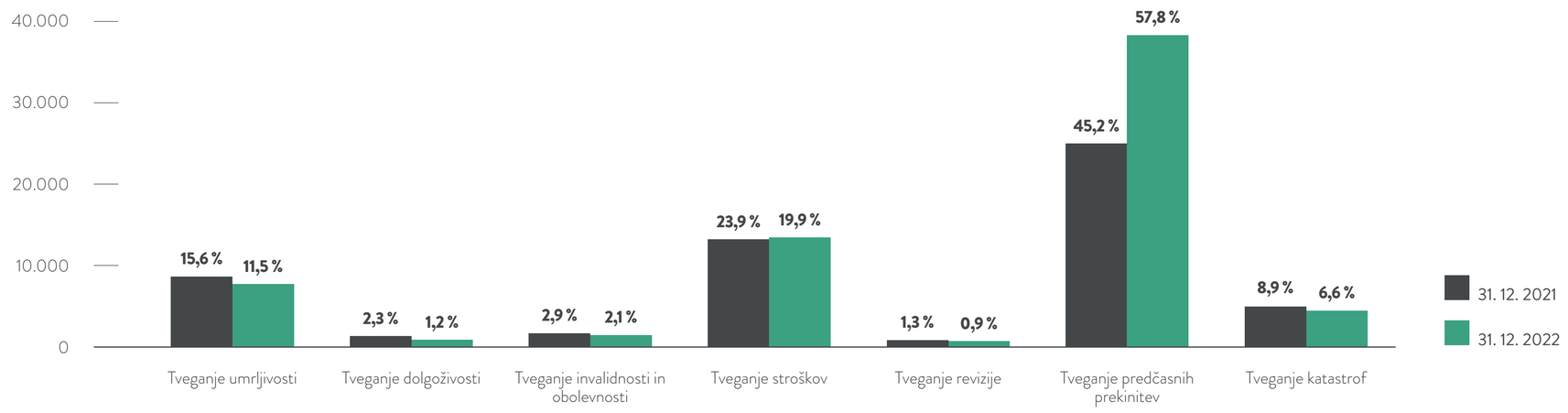

Ocenjujemo, da se lastni profil tveganj življenjskih zavarovanj ne razlikuje bistveno od predpostavk standardne formule, zato jih tudi v ORSI obravnavamo enako, kot jih obravnava standardna formula.

Koncentracija tveganja

Na ravni skupine ni večje koncentracije tveganja življenjskih zavarovanj, saj je portfelj zelo razpršen tako glede na starost zavarovanih oseb kot tudi glede na preostalo zavarovalno dobo, izpostavljenost (zavarovalnih vsot in rizičnih zavarovalnih vsot) in frekvenco plačil premije. Portfelj se razlikuje tudi po deležu prekinjenih polic v posameznem obdobju, stroških ter umrljivosti in obolevnosti po produktih.

Upravljanje tveganja

Skupina obvladuje **tveganje predčasnih prekinitev** pogodb predvsem s četrtletnim spremljanjem števila in deleža prekinjenih zavarovanj, omejevanjem odkupov, kjer je za to potrebna odobritev družbe, in sistematičnim preprečevanjem preurejanja zavarovanj s strani posrednikov.

Postopki za obvladovanje **tveganja umrljivosti** so: dosledna uporaba protokolov za sprejem v zavarovanje, v katerih je natančno določeno odstopanje od običajnega tveganja umrljivosti, redno spremljanje izpostavljenosti in ustreznosti uporabljenih tablic umrljivosti ter ustrezna pozavarovalna zaščita.

Tveganje stroškov servisiranja pogodb skupina obvladuje z rednim spremljanjem stroškov servisiranja pogodb življenjskih zavarovanj, opazovanjem makroekonomskega položaja (na primer inflacije) in ustreznim načrtovanjem stroškov servisiranja pogodb v prihodnjih letih.

Tveganja življenjskih zavarovanj skupina obvladuje tudi z rednim spremljanjem informacij o sestavi življenjskega portfelja, izpostavljenosti, načinu plačevanja zavarovalnih premij, deležu prekinjenih polic v posameznem obdobju in stroških ter z izvedbo analiz ustreznosti modeliranja pričakovane umrljivosti, obolevnosti in stopnje prekinitev pogodb. Informacije omogočajo pravočasno ukrepanje ob neugodnih gibanjih teh kazalnikov.

20 Delež posameznega podmodula tveganja je izračunan kot delež v vsoti vseh podmodulov tveganja.

Izvedli smo tudi posamezne analize občutljivosti tveganja življenjskih zavarovanj, kjer smo povečali pričakovane stopnje smrtnosti za 15 %, stroške (razen provizij) za 10 % in stopnjo inflacije za 1 o. t. ter stopnjo odstopov od pogodb za 50 %. Vpliv na primerne lastne vire sredstev in solventnostni količnik je prikazan v spodnji preglednici, SCR se ni preračunal. Neugoden vpliv analize občutljivosti je višji kot na 31. 12. 2021. Predvsem se primerni lastni viri sredstev znižajo bolj ob dvigu stopenj odstopov od pogodb za 50 %, kar je posledica višje dobičkonosnosti zavarovanj zaradi višje krivulje netveganih obrestnih mer.

v tisoč EUR	Primerni lastni viri sredstev skupine	Razlika glede na osnovno vrednost	SCR skupine	Razlika glede na osnovno vrednost	Solventnostni količnik skupine	Razlika glede na osnovno vrednost
Osnovne vrednosti na dan 31. 12. 2022	566.020		310.079		183 %	
Dvig pričakovanih stopenj smrtnosti za 15 %	559.829	-6.191	310.079	0	181 %	-2 o. t.
Dvig stroškov (razen provizij) za 10 % in stopnje inflacije za 1 o. t.	555.278	-10.742	310.079	0	179 %	-3 o. t.
Dvig stopenj odstopov od pogodb za 50 %	534.909	-31.111	310.079	0	173 %	-10 o. t.
Osnovne vrednosti na dan 31 12. 2021	601.277		304.405		198 %	
Dvig pričakovanih stopenj smrtnosti za 15 %	594.313	-6.964	304.405	0	195 %	-2 o. t.
Dvig stroškov (razen provizij) za 10 % in stopnje inflacije za 1 o. t.	590.593	-10.684	304.405	0	194 %	-4 o. t.
Dvig stopenj odstopov od pogodb za 50 %	581.025	-20.252	304.405	0	191 %	-7 o. t.

C.1.3 Tveganje zdravstvenih zavarovanj

Tveganja zdravstvenih zavarovanj se delijo na:

- tveganja zdravstvenih zavarovanj, ki se izvajajo na podobnih osnovah kot premoženjsko zavarovanje (NSLT-zdravstvena zavarovanja);
- tveganja zdravstvenih zavarovanj, ki se izvajajo na podobnih osnovah kot življenjsko zavarovanje (SLT--zdravstvena zavarovanja).

Skupina je izpostavljena obema vrstama tveganj zdravstvenih zavarovanj. Glavnina izpostavljenosti se nanaša na nezgodna zavarovanja, ki so vključena v NSLT-zdravstvenih zavarovanjih, izpostavljenost tveganjem SLT--zdravstvenih zavarovanj pa je majhna.

Tveganja, ki jim je skupina izpostavljena na podlagi NSLT-zdravstvenih zavarovanj, so po svoji naravi zelo podobna tveganjem premoženjskih zavarovanj, ki so podrobneje obravnavana v razdelku C.1.1 Tveganje premoženjskih zavarovanj tega poročila, zato jih skupina obvladuje s podobnimi tehnikami, tj. premišljenim sprejemanjem rizikov v zavarovanje, nadzorom njihove koncentracije pri produktih nezgodnih in zdravstvenih zavarovanj ter z ustrezno pozavarovalno zaščito.

Tveganja, ki jim je skupina izpostavljena na podlagi SLT--zdravstvenih zavarovanj, so po svoji naravi zelo podobna tveganjem življenjskih zavarovanj, zato jih skupina obvladuje s podobnimi tehnikami kot tveganja življenjskih zavarovanj. Ta so podrobneje obravnavana v razdelku C.1.2 Tveganja življenjskih zavarovanj tega poročila.

Skupina za kvantitativno oceno tveganj zdravstvenih zavarovanj uporablja standardno formulo. Na dan 31. 12. 2022 je bila v skladu s standardno formulo izpostavljena tveganju zdravstvenih zavarovanj v višini 32,5 milijona EUR (31. 12. 2021: 32,5 milijona EUR), kar je 7,4 % (31. 12. 2021: 7,4 %) vsote SCR vseh modulov tveganj[21]. Višina tveganja zdravstvenih zavarovanj v skladu s standardno formulo na dan 31. 12. 2022 ostaja na enakem nivoju kot v preteklem letu. Tveganje SLT-zdravstvenih zavarovanj se je v letu 2022 nekoliko znižalo, pri tem je glavni razlog znižanje tveganja predčasnih prekinitev, kar je posledica nižje pričakovane dobičkonosnosti pogodb zaradi povišanja predpostavk o pričakovani obolevnosti. Tveganje NSLT-zdravstvenih zavarovanj ter tveganje katastrof zdravstvenih zavarovanj pa sta se nekoliko povišali, kar je posledica rasti portfelja nezgodnih zavarovanj.

Primerjava tveganj je razvidna iz spodnjega prikaza višine in deležev posameznega nediverzificiranega tveganja po podmodulih tveganja zdravstvenih zavarovanj. Prikazan delež posameznega podmodula je izračunan kot delež v vsoti vseh podmodulov tveganja zdravstvenih zavarovanj.

Nediverzificirano tveganje zdravstvenih zavarovanj po podmodulih tveganja[22] (v tisoč EUR)

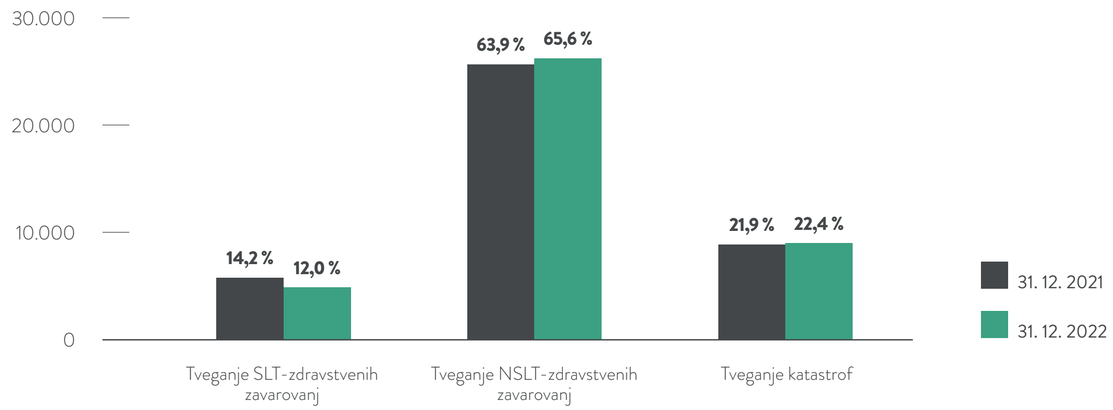

Podobno kakor za premoženjska zavarovanja velja, da standardna formula ne ovrednoti najbolje tega tveganja, zato smo v ORSI za oceno tveganja premij in rezervacij NSLT-zdravstvenih zavarovanj uporabili USP-je.

21 Upoštevana je vsota SCR vseh modulov tveganj vključno z operativnim tveganjem.
22 Delež posameznega podmodula tveganja je izračunan kot delež v vsoti vseh podmodulov tveganja.

C.2 Tržno tveganje

Tržno tveganje je nevarnost izgube ali neugodne spremembe v finančnem položaju, ki lahko neposredno ali posredno nastane zaradi nihanj v stopnji in nepredvidljivosti tržnih cen sredstev, obveznosti in finančnih instrumentov.

V sklop tržnih tveganj spadajo naslednja tveganja:

- **Tveganje obrestne mere** je tveganje, da bo sprememba tržnih obrestnih mer neugodno vplivala na vrednost obrestno občutljivih sredstev in obveznosti. Med obrestno občutljive naložbe spadajo obveznice, depoziti, posojila, obvezniški in mešani vzajemni skladi ter alternativni dolžniški skladi. Pri obveznostih so obrestno občutljive predvsem zavarovalno-tehnične rezervacije. V izračunu kapitalske zahteve za tveganje obrestne mere se pri sredstvih upošteva vrednost obrestno občutljivih sredstev, pri obveznostih pa najboljša ocena zavarovalno-tehničnih rezervacij in rezervacije za zaposlence.
- **Tveganje spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev** je tveganje, da bi se ob padcu cen znižala vrednost lastniških vrednostnih papirjev. Temu tveganju so izpostavljene naložbe v delnice, delniške in mešane vzajemne sklade ter lastniške alternativne sklade. Pri obveznostih so temu tveganju izpostavljene obveznosti, ki izhajajo iz življenjskih zavarovanj, pri katerih zavarovalci prevzemajo naložbeno tveganje. Pri naložbenih zavarovanjih, pri katerih zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje skupina usklajuje sredstva in obveznosti tovrstnih zavarovanj z višino zavarovalno-tehničnih rezervacij v skladu z MSRP. Zaradi načina vrednotenja obveznosti tovrstnih zavarovanj v skladu s Solventnostjo II predpisani šok različno vpliva na višino sredstev in obveznosti in se v izračunu tveganja lastniških vrednostnih papirjev posledično kaže kot neusklajenost sredstev in obveznosti, ta pa se odrazi v dodatni kapitalski zahtevi. Na tveganje dodatno vpliva tudi raven simetrične prilagoditve, ki temelji na preteklem gibanju specifičnega delniškega indeksa.
- **Tveganje nepremičnin** je tveganje zmanjšanja vrednosti nepremičnin zaradi sprememb v ravni ali nestanovitnosti njihovih cen. Temu tveganju so izpostavljene nepremičnine namenjene lastni uporabi, naložbene nepremičnine, nepremičninski skladi in pravice do uporabe sredstev v najemu.
- **Valutno tveganje** je tveganje, da se bo zaradi sprememb valutnih tečajev zmanjšala vrednost sredstev ali povečala vrednost obveznosti v tujih valutah.
- **Tveganje kreditnih pribitkov** je tveganje občutljivosti sredstev na spremembe vrednosti ali nestanovitnost kreditnih pribitkov nad netvegano obrestno mero. Temu tveganju so izpostavljene obveznice, depoziti, posojila, obvezniški in mešani vzajemni skladi ter alternativni dolžniški skladi.
- **Tveganje tržne koncentracije** je tveganje pomanjkljive razpršenosti portfelja sredstev ali večje izpostavljenosti tveganju neplačila do enega izdajatelja vrednostnih papirjev ali skupine povezanih izdajateljev.

C.2.1 Izpostavljenost tveganju

Skupina ima na datum poročanja spodaj navedeno sestavo naložb, ki vplivajo na višino tržnih tveganj.

Vrednost naložb, ki jih skupina upošteva pri izračunu tržnih tveganj, je na dan 31. 12. 2022 znašala 1.842,0 milijona EUR (31. 12. 2021: 2.037,5 milijona EUR). Zmanjšanje naložb v letu 2022 je v veliki meri posledica neugodnih razmer na finančnih trgih. Glede ne preteklo obdobje se je povečal delež naložb v državne vrednostne papirje, ki so se povečale predvsem na račun zmanjšanja deleža naložb v podjetniške obveznice. Na povišanje vrednosti nepremičnin je vplivala predvsem investicija v novo poslovno stavbo Zavarovalnice Sava.

Poleg portfeljskih naložb so v izračun vključene tudi naložbe zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje in pripadajoče obveznosti iz teh pogodb, ki so se v letu 2022 nekoliko zmanjšale zaradi neugodnih razmer na finančnih trgih.

Sestava naložb, v kateri prevladujejo finančni instrumenti s stalnim donosom, je posledica usmeritev skupine, ki si pri upravljanju finančnih naložb prizadeva predvsem za usklajevanje narave naložb z obveznostmi, ki jih te pokrivajo. Portfelj naložb skupine kaže razmeroma veliko izpostavljenost kreditnemu tveganju.

Sestava naložb, zajetih v tržna tveganja (vrednotenih v skladu s Solventnostjo II)[23]

v tisoč EUR	31. 12. 2022	Sestava 31. 12. 2022	31. 12. 2021	Sestava 31. 12. 2021
Naložbeni razred				
Obveznice	**1.168.935**	**63,5 %**	**1.353.173**	**66,4 %**
Državne obveznice	743.655	40,4 %	743.470	36,5 %
Podjetniške obveznice	425.279	23,1 %	609.702	29,9 %
Investicijski skladi	**90.952**	**4,9 %**	**95.185**	**4,7 %**
Depoziti	**26.898**	**1,5 %**	**25.971**	**1,3 %**
Delniške naložbe	**23.110**	**1,3 %**	**34.171**	**1,7 %**
Kotirajoče delnice	21.281	1,2 %	32.342	1,6 %
Nekotirajoče delnice	1.828	0,1 %	1.828	0,1 %
Nepremičnine	**98.284**	**5,3 %**	**80.126**	**3,9 %**
Nepremičnine za lastno rabo	71.861	3,9 %	64.141	3,1 %
Druge nepremičnine	26.423	1,4 %	15.985	0,8 %
Posojila in hipoteke	**2.420**	**0,1 %**	**1.675**	**0,1 %**
Naložbe zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	**431.400**	**23,4 %**	**447.155**	**21,9 %**
Skupaj	1.841.998	100 %	2.037.454	100 %

23 Pregled osnovnega naložbenega portfelja (pristop vpogleda ni upoštevan).

C.2.2 Merjenje tveganja

Skupina za kvantitativno oceno tržnih tveganj uporablja standardno formulo in izračun lastne ocene solventnostnih potreb za tržna tveganja. Za naložbe v investicijske sklade skupina pri izračunu tržnih tveganj uporablja pristop vpogleda.

Na naslednjem grafu je prikazano tržno tveganje skupine v skladu s standardno formulo po podmodulih tveganja. Prikazan delež posameznega podmodula je izračunan kot delež v vsoti vseh podmodulov tržnega tveganja.

Nediverzificirano tržno tveganje po podmodulih tveganja[24] **(v tisoč EUR)**

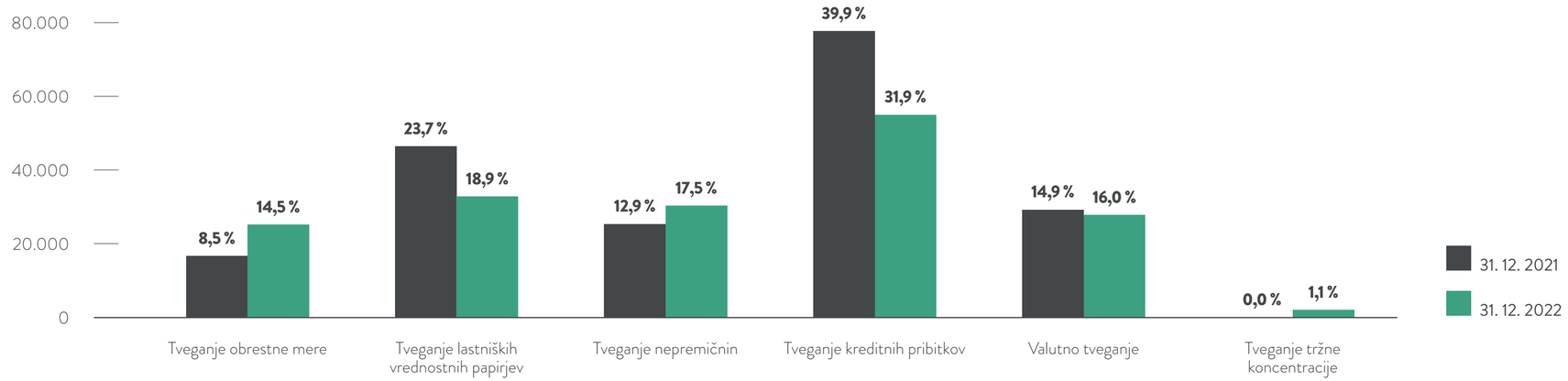

24 Delež posameznega podmodula tveganja je izračunan kot delež v vsoti vseh podmodulov tveganja.

Na dan 31. 12. 2022 je bila skupina v skladu s standardno formulo izpostavljena tržnim tveganjem v višini 119,5 milijona EUR (31. 12. 2021: 147,0 milijona EUR), kar predstavlja 27,1 % (31. 12. 2021: 33,4 %) vsote SCR vseh modulov tveganj[25]. Zmanjšanje kapitalske zahteve za tržna tveganja v letu 2022 je predvsem posledica padca vrednosti naložb zaradi neugodnih razmer na finančnih trgih.

Tveganje obrestne mere je razmeroma majhno in predstavlja 14,5 % (31. 12. 2021: 8,5 %) nediverzificirane kapitalske zahteve za tržno tveganje. Tveganje se je v letu 2022 povišalo, kar je posledica višje krivulje netveganih obrestnih mer.

Tveganje lastniških vrednostnih papirjev z 19-odstotnim deležem (31. 12. 2021: 23,7 %) v nediverzificirani kapitalski zahtevi za tržno tveganje predstavlja drugo največje tržno tveganje. Tveganje lastniških vrednostnih papirjev se je v letu 2022 zmanjšalo predvsem zaradi nižje vrednosti lastniških vrednostnih papirjev zaradi razmer na finančnih trgih ter nižje simetrične prilagoditve.

Tveganje nepremičnin se nanaša predvsem na nepremičnine, ki jih ima skupina v lasti za opravljanje dejavnosti, delno pa tudi na naložbe v naložbene nepremičnine in nepremičninske sklade. Delež naložbenih nepremičnin je v sestavi naložbenega portfelja omejen z limitnim sistemom posamezne odvisne družbe in je v celotnem portfelju skupine razmeroma majhen. Tveganje se je v letu 2022 povečalo predvsem zaradi investicije v novo poslovno stavbo Zavarovalnice Sava.

Tveganje kreditnih pribitkov je največje tveganje med tržnimi tveganji in predstavlja 31,9 % (31. 12. 2021: 39,9 %) nediverzificirane kapitalske zahteve za tržno tveganje. Razlog za visoko tveganje je razmeroma visoka izpostavljenost skupine dolžniškim vrednostnim papirjem in depozitom. V letu 2022 se je tveganje znižalo predvsem zaradi padca vrednosti obveznic, ki je posledica neugodnih razmer na finančnih trgih, deloma pa tudi zaradi nekoliko krajše ročnosti naložb. Družbe v skupini imajo za obvladovanje kreditnega tveganja postavljen limitni sistem, ki določa maksimalne izpostavljenosti do posameznega izdajatelja, regije, panoge in bonitetnega razreda, s katerimi se preprečuje prevzemanje tveganj, ki presega pripravljenost za prevzem tveganj posamezne družbe.

Valutno tveganje predstavlja 16,0 % (31. 12. 2021: 14,9 %) nediverzificirane kapitalske zahteve za tržno tveganje. Temu tveganju so izpostavljena sredstva in obveznosti. Izpostavljenost valutnemu tveganju skupine izhaja predvsem iz pozavarovalnih poslov Save Re, FOS-poslov Zavarovalnice Sava, družb v skupini zunaj EU in finančnih naložb (neposrednih in investicijskih skladov). Ne glede na visoko usklajenost sredstev in obveznosti v skladu z MSRP, skupina kaže delno valutno neusklajenost v skladu s Solventnostjo II, predvsem zaradi razlik med vrednotenjem zavarovalno-tehničnih rezervacij v skladu z MSRP in s Solventnostjo II ter kapitala družb v skupini, ki ni v evrih. Tveganje se je v letu 2022 nekoliko znižalo, kar izhaja iz nižje valutne neusklajenosti sredstev in obveznosti.

Tveganje tržne koncentracije skupine je na dan 31. 12. 2022 predstavljalo 1,1 % (31. 12. 2021: 0,0 %) nediverzificirane kapitalske zahteve za tržno tveganje. Tveganje tržne koncentracije izhaja iz izpostavljenosti kosovskim državnim obveznicam, ki v skladu s Solventnostjo II v letu 2022 presežejo prag izpostavljenosti.

Pri ocenjevanju tveganj, povezanih z naložbenim portfeljem, na ravni skupine redno spremljamo tudi druge mere tveganj oziroma uspešnosti naložbenega portfelja:

- trajanje,
- knjigovodski donos ter donosnost,
- strukturo portfelja.

Pri upravljanju sredstev in obveznosti skupina in posamezna družba v skupini znotraj EU za svoj portfelj sredstev in obveznosti četrtletno izračunava in spremlja:

- mere tveganj: modificirano trajanje, konveksnost in ključno stopnjo trajanja,
- napoved denarnih tokov,
- tržni donos ter donosnost,
- nihajnost donosov,
- spremembo poštene vrednosti in
- valutno sestavo sredstev in obveznosti.

Skupina za spremljanje in ocenjevanje tržnih tveganj poleg standardne formule uporablja tudi izračun lastne ocene solventnostnih potreb. V izračunu lastne ocene solventnostnih potreb so obravnavane le finančne naložbe brez naložb zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje. Te se v izračunu lastne ocene solventnostnih potreb upoštevajo enako kot v standardni formuli. V izračunu lastne ocene solventnostnih potreb med finančnimi tveganji ocenjujemo tveganje lastniških vrednostnih papirjev, obrestno tveganje in kreditno tveganje finančnih naložb. Za vrednotenje lastniških vrednostnih papirjev uporabljamo model CAPM (angl. Capital Asset Pricing Model), pri katerem za vsak lastniški vrednostni papir posebej določimo delniški indeks, ki predstavlja tržni donos v modelu (za osnovo uporabljamo ustrezne scenarije ekonomskega generatorja). V izračunu lastne ocene solventnostnih potreb upoštevamo vse tržne lastniške vrednostne papirje, ki so dovolj likvidni, da smo lahko na zgodovinskih podatkih z ustrezno zanesljivostjo ocenili parametre modela. Za ostale naložbe upoštevamo šok, ki ga predpisuje standardna formula. Tveganje obrestne mere v izračunu lastne ocene solventnostnih potreb ocenimo za vse obrestno občutljive naložbe in obveznosti, pri čemer valute z manjšim deležem v portfelju pretvorimo v tisto izmed modeliranih valut, s katero je imela v zadnjem petletnem obdobju najstabilnejši menjalni tečaj[26]. V izračunu lastne ocene solventnostnih potreb ocenjujemo tudi kreditno tveganje finančnih naložb, v katerem sta zajeti tudi tveganje tržne koncentracije in tveganje kreditnih pribitkov. Pri tveganju kreditnih pribitkov je v standardni formuli v skladu s 180. členom Delegirane uredbe za nekatere državne obveznice predviden šok 0 %. Glede na gibanje trga v preteklosti tudi te obveznice nosijo nekaj tveganja in ga zato, skupaj z drugimi dolžniškimi vrednostnimi papirji, ocenjujemo tudi v izračunu lastne ocene solventnostnih potreb.

25 Upoštevana je vsota SCR vseh modulov tveganj vključno z operativnim tveganjem.
26 Modelirane valute so evro, ameriški dolar, kitajski juan, indijska rupija, južnokorejski won ter ruski rubelj.

V izračunu lastne ocene solventnostnih potreb je kapitalska zahteva za tržna in kreditna tveganja višja kot v standardni formuli, na kar najbolj vplivata izračun tveganja kreditnih pribitkov na državnih obveznicah znotraj EU, ki jih standardna formula obravnava kot netvegane, v izračunu lastne ocene solventnostnih potreb pa ocenimo tveganje tudi za te naložbe, ter preračun obrestnega tveganja, kjer ekonomski scenariji predvidevajo večjo variabilnost obrestnih mer kot izračun po standardni formuli.

C.2.3 Koncentracija tveganja

Največjo regijsko koncentracijo skupina izkazuje do držav članic EU. Največjo koncentracijo do posameznega izdajatelja pa skupina izkazuje do Republike Slovenije. Skupina se tveganja omenjenih koncentracij zaveda in jih dejavno obvladuje z zniževanjem najvišje dovoljene izpostavljenosti v notranjem limitnem sistemu.

C.2.4 Upravljanje tveganja

Tržno tveganje se spremlja na ravni posamezne družbe v skupini in tudi na ravni skupine kot celote.

Ker je višina tržnih tveganj v skupini pomembna, je slednja z namenom sistematičnega obvladovanja tega tveganja, sprejela politiko upravljanja sredstev in obveznosti ter politiko upravljanja naložbenega tveganja. Politiki opredeljujeta:

- osnovne naložbene usmeritve,
- mere za spremljanje uspešnosti upravljanja naložb,
- mere za spremljanje naložbenih tveganj,
- odgovorne osebe v naložbenem procesu.

Okvir za upravljanje tržnih tveganj skupine je primerno prenesen in se uporablja tudi pri upravljanju tržnih tveganj posamezne družbe v skupini.

V skupini pri upravljanju in spremljanju tržnih tveganj upoštevamo:

- pripravljenost za prevzem tveganj, določeno v strategiji prevzemanja tveganj,
- operativne limite za finančne naložbe,
- mere uspešnosti in tveganosti naložb ter obveznosti.

V skupini tveganja, ki izhajajo iz portfelja finančnih naložb, obvladujemo s tekočim spremljanjem in analiziranjem finančnih podatkov izdajateljev, spremljanjem tržnih cen finančnih instrumentov ter rednim izvajanjem analiz upravljanja sredstev in obveznosti.

Neusklajenost sredstev in obveznosti družbe v skupini upravljajo predvsem z usklajevanjem. Če je mogoče in stroškovno učinkovito, neusklajenost zmanjšujejo z usklajevanjem sredstev z denarnimi tokovi obveznosti. Pri upravljanju sredstev in obveznosti družbe v skupini ne uporabljajo izvedenih finančnih instrumentov.

Tveganje spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev v skupini obvladujemo z razpršitvijo tega dela naložbenega portfelja na različne kapitalske trge ter z limitnim sistemom, ki omejuje previsoko izpostavljenost delniškemu portfelju.

Upravljanje valutne neusklajenosti poteka na ravni posamezne družbe v skupini z valutnim pokrivanjem in na podlagi obveznosti v skladu z MSRP. Sistem spremljanja in obvladovanja valutnega tveganja je natančneje predstavljen v letnem poročilu skupine v razdelku 17.7.4.1.4 Valutno tveganje.

V izogib preveliki koncentraciji v posamezen tip naložb, preveliki koncentraciji pri posameznem pogodbenem partnerju oziroma sektorju in drugim morebitnim oblikam koncentracije imajo družbe v skupini v skladu z lokalnimi zakoni o zavarovalništvu in notranjimi predpisi svoj naložbeni portfelj razpršen glede na možnosti, ki jih ponuja posamezen kapitalski trg in dovoljuje zakonski okvir. Da bi se izognili preveliki koncentraciji tveganja na ravni skupine, imamo dodatno postavljene limite do posameznega izdajatelja, panoge, regije ter bonitetne ocene. Tako preprečujemo velike koncentracije naložbenega portfelja skupine in omejujemo višino tveganja. Prikaz portfelja skupine po naštetih parametrih in bonitetna slika naložbenega portfelja skupine sta razvidna iz letnega poročila skupine v razdelku 17.7.4.3 Kreditno tveganje.

V skupini smo v okviru tržnih tveganj izvedli tudi tri analize občutljivosti za različne parametre, ki vplivajo na višino zahtevanega solventnostnega kapitala za tržno tveganje in višino primernih lastnih virov sredstev skupine ter posledično njen solventnostni položaj. V naslednji preglednici so prikazani rezultati posameznih analiz občutljivosti.

Vpliv analiz občutljivosti na primerne lastne vire sredstev, SCR in solventnostni količnik skupine

v tisoč EUR	Primerni lastni viri sredstev skupine	Razlika glede na osnovno vrednost	SCR skupine	Razlika glede na osnovno vrednost	Solventnostni količnik skupine	Razlika glede na osnovno vrednost
Osnovne vrednosti na dan 31. 12. 2022	566.020		310.079		183 %	
Zvišanje obrestnih mer za 100 bazičnih točk	552.289	-13.731	311.189	1.110	177 %	-6 o. t.
Znižanje obrestnih mer za 100 bazičnih točk	573.528	7.508	309.149	-930	186 %	3 o. t.
Padec vrednosti lastniških vrednostnih papirjev za 20 %	551.770	-14.250	306.059	-4.020	180 %	-3 o. t.
Znižanje vrednosti nepremičnin za 25 %	541.012	-25.008	306.166	-3.913	177 %	-6 o. t.
Osnovne vrednosti na dan 31. 12. 2021	601.277		304.405		198 %	
Zvišanje obrestnih mer za 100 bazičnih točk	587.213	-14.065	302.133	-2.272	194 %	-4 o. t.
Znižanje obrestnih mer za 100 bazičnih točk	608.098	6.821	309.069	4.664	197 %	-1 o. t.
Padec vrednosti lastniških vrednostnih papirjev za 20 %	584.435	-16.842	298.361	-6.044	196 %	-2 o. t.
Znižanje vrednosti nepremičnin za 25 %	579.762	-21.516	301.006	-3.399	194 %	-5 o. t.

Prva analiza občutljivosti je **zvišanje oziroma znižanje obrestnih mer**. Analizo smo izvedli tako, da smo osnovno krivuljo netvegane obrestne mere za vse ročnosti povečali oziroma zmanjšali za 100 bazičnih točk. Nato smo izvedli nov izračun primernih lastnih virov sredstev in SCR za vsa obrestno občutljiva sredstva in obveznosti. Primerni lastni viri sredstev skupine se ob povišanju obrestnih mer za 100 bazičnih točk znižajo za več kot znaša meja pomembnosti skupine, SCR skupine pa se nekoliko poviša. Vpliv analize občutljivosti na solventnostni količnik je majhen, primerljiv z izračunom na dan 31. 12. 2021. V analizi občutljivosti znižanja obrestnih mer za 100 bazičnih točk se primerni lastni viri sredstev skupine nekoliko povečajo, SCR skupine pa se nekoliko zniža. Solventnostni količnik skupine se zaradi ugodnega vpliva tako na lastne vire sredstev skupine kot tudi na SCR skupine nekoliko poviša.

Druga je analiza občutljivosti **padca vrednosti lastniških vrednostnih papirjev** skupine, ki smo jo izvedli tako, da smo na dan poročanja znižali vrednost lastniških vrednostnih papirjev za 20 %, ovrednotili pa smo tudi vpliv te spremembe na najboljšo oceno rezervacij, ki je odvisna od višine naložb. Izračunali smo vpliv analize občutljivosti na primerne lastne vire sredstev skupine ter na višino SCR skupine. Znižajo se tako primerni lastni viri sredstev skupine kot SCR skupine, vpliv na solventnostni količnik skupine je majhen in primerljiv z vplivom na dan 31. 12. 2021.

Tretja je analiza občutljivosti **padca cen nepremičnin**, ki smo jo izvedli tako, da smo vrednosti nepremičnin znižali za 25 %. Osnova za izračun je stanje nepremičnin na datum poročanja. Analiza občutljivosti vpliva predvsem na znižanje primernih lastnih virov sredstev skupine. Hkrati se znižata tudi kapitalski zahtevi podmodulov tveganja nepremičnin in valutnega tveganja. Ker se skupaj s primernimi lastnimi viri zniža tudi SCR skupine, je vpliv analize občutljivosti na solventnostni količnik skupine majhen in primerljiv z izračunom vpliva na dan 31. 12. 2021.

Analiza scenarijev v ORSI

Skupina je v ORSI analizirala vpliv povečanih makroekonomskih in geopolitičnih tveganj na svoje poslovanje in solventnost z inflacijskim scenarijem in scenarijem vojaškega konflikta v Aziji.

Inflacijski scenarij predvideva inflacijski šok in dlje časa povečane stopnje inflacije. Scenarij predpostavlja povečanje kreditnih pribitkov dolžniških vrednostnih papirjev ter padec vrednosti ostalih naložbenih razredov. Na podlagi scenarija so bili preračunani učinki na portfelj naložb pa tudi na zavarovalne obveznosti in sicer na dan 31. 12. 2023. Tak scenarij bi imel velik vpliv na primerne lastne vire sredstev skupine (vpliv znatno presega mejo pomembnosti skupine). Zaradi znižanja vrednosti naložb, bi se hkrati znižala tudi kapitalska zahteva za tržno tveganje in posledično tudi SCR skupine. Solventnostni količnik skupine bi se v primeru realizacije inflacijskega scenarija precej znižal, vendar njena solventnost zaradi visokega izhodiščnega solventnostnega količnika tudi v tem scenariju ne bi bila ogrožena (solventnostni količnik bi bil še vedno v območju podoptimalne kapitaliziranosti v skladu s strategijo prevzemanja tveganj[27] in precej nad regulatorno višino 100 %). Učinek scenarija na solventnostni količnik je manjši kot pri ekstremnem scenariju vojaškega konflikta v Aziji.

Scenarij vojaškega konflikta v Aziji predvideva tako agresijo Kitajske na Tajvan kot tudi Severne Koreje na Južno Korejo. Scenarij predvideva precejšen dvig netvegane obrestne mere, povečanje pribitkov za tveganje ter padec vrednosti ostalih naložbenih razredov. Na podlagi scenarija so bili preračunani učinki na portfelj naložb in zavarovalne obveznosti na dan 31. 12. 2023. Scenarij bi imel izjemno neugoden vpliv na primerne lastne vire sredstev skupine (vpliv znatno presega mejo pomembnosti skupine). Zaradi znižanja vrednosti naložb, bi se hkrati znižala tudi kapitalska zahteva za tržno tveganje in posledično tudi SCR skupine. Ob upoštevanju predpostavk scenarija bi se solventnostni količnik skupine krepko znižal vendar njena solventnost zaradi visokega izhodiščnega solventnostnega količnika tudi v tem scenariju ne bi bila ogrožena (solventnostni količnik bi bil nekoliko pod območjem podoptimalne kapitaliziranosti v skladu s strategijo prevzemanja tveganj, vendar še vedno precej nad regulatorno višino 100 %). Pri tem je potrebno poudariti, da gre za zelo ekstremen scenarij, s katerim smo želeli testirati robustnost kapitalske ustreznosti skupine.

Načelo preudarne osebe

Pri naložbenih odločitvah skupina upošteva vsa tveganja povezana z naložbami in ne le tveganj, ki so upoštevana v izračunu kapitalskih zahtev. Strateška alokacija naložb je v procesu optimizacije opredeljena na osnovi pripravljenosti za prevzem tveganj in omejitev, ki izhajajo iz lokalnih zakonodaj.

Osebe, odgovorne za sprejemanje naložbenih odločitev, prevzemajo in upravljajo naložbeno tveganje v skladu s smernicami, opredeljenimi v politiki upravljanja naložbenega tveganja, ki je zasnovana na podlagi načela preudarnega vlagatelja.

Vsa sredstva se nalagajo tako, da je zagotovljena varnost, kakovost, likvidnost in donosnost portfelja kot celote. Poleg tega se zagotavlja taka lokalizacija teh sredstev, da je zagotovljena njihova razpoložljivost.

Sredstva za kritje zavarovalno-tehničnih rezervacij se nalagajo na način, ki ustreza naravi in trajanju zavarovalnih obveznosti. Ta sredstva se nalagajo v najboljšem interesu vseh imetnikov polic in upravičencev.

Družbe v skupini imajo vzpostavljen limitni sistem, ki temelji na veljavni zakonodaji in pripravljenosti za prevzem tveganj posamezne družbe. Družbe v skupini imajo določene limite izpostavljenosti do posameznih naložbenih razredov ter komercialnih izdajateljev. Izpostavljenost do posameznih komercialnih in državnih izdajateljev se spremlja tako na ravni posamezne družbe kot na ravni skupine.

V primeru konflikta interesov družba v skupini zagotovi, da se naložba izvede v najboljšem interesu zavarovalcev in upravičencev.

27 V skladu s strategijo prevzemanja tveganj je opredeljen razpon solventnostnega količnika v razredu podoptimalne kapitaliziranosti od 150 % do 180 %.

C.3 Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je tveganje izgube ali neugodne spremembe v finančnem položaju skupine zaradi nihanj v kreditnem položaju izdajateljev, nasprotnih strank in morebitnih dolžnikov, ki jim je skupina izpostavljena.

C.3.1 Izpostavljenost tveganju

Kreditno tveganje je sestavljeno iz:

- tveganja neplačila nasprotne stranke,
- tveganja kreditnih pribitkov in
- tveganja tržne koncentracije.

Tveganje kreditnih pribitkov in tveganje koncentracije sta, skladno z razvrščanjem in merjenjem tveganj po standardni formuli, obravnavani in prikazani v razdelku C.2 Tržno tveganje. V nadaljevanju tega razdelka pa navajamo podrobnosti, povezane s tveganjem neplačila nasprotne stranke.

Tveganje neplačila nasprotne stranke vključuje izgube zaradi nepričakovanega neplačila ali poslabšanja kreditnega položaja nasprotnih strank in dolžnikov v prihodnjih dvanajstih mesecih. Tveganje zajema pogodbe za zmanjševanje tveganja, predvsem pozavarovalne pogodbe, terjatve iz poslovanja, pa tudi druge kreditne izpostavljenosti, ki jih ne zajema podmodul tveganja kreditnih pribitkov znotraj standardne formule (denar in denarni ustrezniki ter depoziti pri cedentih). Kreditno tveganje terjatev iz poslovanja izhaja iz zamud pri poplačilu terjatev, ki se v skupini pojavljajo pri terjatvah iz neposrednih zavarovalnih in aktivnih pozavarovalnih poslov, ter regresnih terjatev. V izognitev zamudam pri plačilih družbe v skupini natančno spremljajo zavarovalce in cedente ter dejavno izterjujejo zapadle in neplačane terjatve. Zato je izpostavljenost skupine tveganju neplačila nasprotne stranke majhna.

C.3.2 Merjenje tveganja

Skupina za kvantitativno oceno kreditnega tveganja uporablja standardno formulo. Kot je bilo že omenjeno, sta tveganji kreditnih pribitkov in tržne koncentracije vključeni v modulu tržnega tveganja, tveganje neplačila nasprotne stranke pa v ločenem modulu tveganja neplačila nasprotne stranke. V nadaljevanju so prikazani rezultati za tveganje neplačila nasprotne stranke, medtem ko so tržna tveganja obravnavana v razdelku C.2 Tržno tveganje.

Kapitalska zahteva skupine v skladu s standardno formulo za tveganje neplačila nasprotne stranke na dan 31. 12. 2022 znaša 23,2 milijona EUR (31. 12. 2021: 20,6 milijona EUR), kar je 5,3 % (31. 12. 2021: 4,7 %) vsote SCR vseh modulov tveganj[28]. Tveganje se je na 31. 12. 2022 glede na 31. 12. 2021 nekoliko povečalo, povečalo se je tako tveganje tipa 1, kot tveganje tipa 2.

V grafu na naslednji strani je prikazana sestava modula tveganja neplačila nasprotne stranke v skladu s standardno formulo po podmodulih tveganja. Prikazan delež posameznega podmodula je izračunan kot delež v vsoti vseh podmodulov tveganja neplačila nasprotne stranke.

Tveganje tipa 1 vključuje izpostavljenosti v povezavi s pozavarovalnimi in sozavarovalnimi pogodbami, denar in denarne ustreznike ter depozite pri cedentih. Glede na preteklo obdobje so se vse izpostavljenosti povišale, zato se je povečalo tveganje tipa 1.

V tveganju tipa 2 so upoštevane vse terjatve SII-bilance stanja, ki niso zajete v tveganju tipa 1, iz njih so izločene le terjatve za davek od dohodkov pravnih oseb in odložene terjatve za davek. Tveganje se je v letu 2022 nekoliko povečalo zaradi nekoliko višje vrednosti terjatev v SII-bilanci stanja.

Poleg izračuna zahtevanega solventnostnega kapitala v skladu s standardno formulo skupina v ORSI pripravi izračun lastne ocene solventnostnih potreb za kreditno tveganje finančnih naložb. V tem izračunu pri vseh naložbah v dolžniške instrumente upoštevamo tveganje kreditnih pribitkov, tveganje migracij in tveganje neplačila. Ker so omenjena tveganja med seboj tesno povezana, so v ORSI obravnavana v skupnem modelu. Več o izračunu lastne ocene solventnostnih potreb za vrednotenje tržnih in kreditnih tveganj je navedeno v razdelku C.2.2 Merjenje tveganja. Za del tveganja neplačila nasprotne stranke v povezavi s pozavarovatelji in sozavarovatelji ter depoziti pri cedentih menimo, da standardna formula ustrezno ovrednoti tveganje, zato izračuna lastne ocene solventnostnih potreb na tem delu ne izvajamo, denar in denarne ustreznike pa obravnavamo kot netvegane naložbe. V izračunu lastne ocene solventnostnih potreb za kreditno tveganje upoštevamo tudi učinek diverzifikacije.

28 Upoštevana je vsota SCR vseh modulov tveganj vključno z operativnim tveganjem.

Nediverzificirano tveganje neplačila nasprotne stranke po podmodulih tveganja[29] **(v tisoč EUR)**

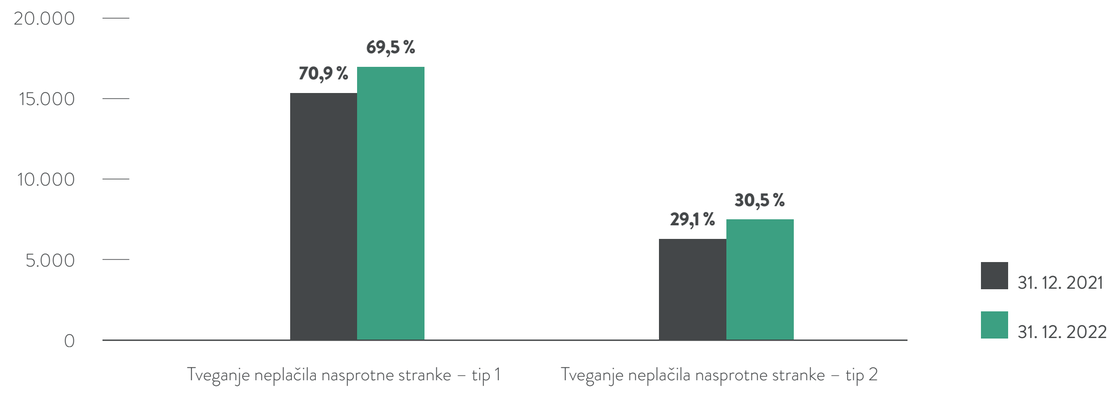

C.3.3 Koncentracija tveganja

Pri tveganju neplačila nasprotne stranke skupine ni večjih koncentracij tveganja.

C.3.4 Upravljanje tveganja

V izogib zamudam pri plačilih družbe v skupini natančno spremljajo zavarovalce in cedente ter dejavno izterjujejo zapadle in neplačane terjatve.

Tveganje, povezano s sredstvi iz po(so)zavarovalnih pogodb, družbe v skupini obvladujejo z omejevanjem izpostavljenosti do posameznega po(so)zavarovalnega partnerja in sklepanjem pogodb s partnerji z visoko bonitetno oceno. Družbe v skupini imajo glavnino pozavarovalnega posla sklenjenega neposredno z obvladujočo družbo. Izjema so pozavarovalne pogodbe odvisnih družb s ponudniki asistenčnih storitev in pozavarovanja z lokalnim pozavarovateljem, kadar to zahtevajo lokalni predpisi. V tem primeru lokalni pozavarovatelji prenesejo tveganje na Savo Re, tako da je dejanska izpostavljenost tveganju neplačila nasprotnih strank iz naslova sredstev iz pozavarovalnih pogodb majhna.

Kreditno tveganje, ki izhaja iz denarnih sredstev skupina obvladuje z razpršitvijo na več bank, pri čemer ima vsaka posamezna družba v skupini za ta tip naložb vzpostavljene limite najvišje izpostavljenosti do posameznega izdajatelja.

V skupini četrtletno spremljamo in poročamo o izpostavljenosti kreditnemu tveganju, kar omogoča pravočasno ukrepanje. Spremljamo tudi bonitetne ocene partnerjev in morebitne kazalnike poslabšanja teh ocen. S tem namenom je v skupini vzpostavljen tudi proces preverjanja zunanjih bonitetnih ocen s strani bonitetne komisije, ki deluje v okviru odbora za upravljanje tveganj.

Skupina je v okviru preverjanja ustreznosti uporabljenih bonitetnih ocen v izračunu kapitalske ustreznosti izvedla tudi analizo občutljivosti poslabšanja bonitetne ocene pozavarovateljev, retrocesionarjev in cedentov, kjer ima skupina izpostavljenosti v obliki depozitov pri cedentih. Predpostavili smo, da se vsem partnerjem zniža bonitetna ocena za eno stopnjo kreditne kvalitete in na podlagi tega izračunali vpliv na SCR in solventnostni količnik. Osnova za izračun je stanje bonitetnih ocen in izpostavljenosti na datum poročanja. Analiza občutljivosti vpliva na povišanje kapitalske zahteve za podmodul tveganja neplačila nasprotne stranke, preko manjšinskih deležev pa vpliva tudi na višino primernih lastnih virov sredstev skupine. V naslednji preglednici so prikazani rezultati izvedene analize občutljivosti.

Analiza občutljivosti znižanja bonitetne ocene za eno stopnjo kreditne kvalitete rahlo poveča primerne lastne vire sredstev skupine ter hkrati poveča SCR skupine, kar vpliva na zmanjšanje solventnostnega količnika skupine. Zmanjšanje je zelo majhno in primerljivo z rezultati na dan 31. 12. 2021.

Rezultati analiz občutljivosti

v tisoč EUR	Primerni lastni viri sredstev skupine	Razlika glede na osnovno vrednost	SCR skupine	Razlika glede na osnovno vrednost	Solventnostni količnik skupine	Razlika glede na osnovno vrednost
Osnovne vrednosti na dan 31. 12. 2022	566.020		310.079		183 %	
Znižanje bonitetne ocene pozavarovateljev	566.022	2	311.866	1.787	181 %	-2 o. t.
Osnovne vrednosti na dan 31. 12. 2021	601.277		304.405		198 %	
Znižanje bonitetne ocene pozavarovateljev	601.279	2	305.858	1.453	197 %	-1 o. t.

29 Delež posameznega podmodula tveganja je izračunan kot delež v vsoti vseh podmodulov tveganja.

C.4 Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje je tveganje, da skupina v nekem trenutku ni sposobna poravnati svojih obveznosti oziroma je zaradi pomanjkanja likvidnih sredstev primorana prodajati manj likvidna sredstva z diskontom oziroma mora najemati nova posojila. Likvidnostno tveganje je tveganje, ki izhaja iz kratkoročnih denarnih tokov, in ne tveganje, ki izhaja iz dolgoročne neusklajenosti sredstev in obveznosti.

C.4.1 Izpostavljenost tveganju

Skupina ima precejšnje denarne obveznosti (ki izhajajo predvsem iz obveznosti do zavarovalcev), zato mora denarne tokove ustrezno upravljati in tako zagotavljati primerno raven likvidnosti. Družbe v skupini skrbno načrtujejo in spremljajo uresničitev denarnih tokov (denarne prilive in odlive). Prav tako redno spremljajo sestavo terjatev po zapadlosti in upoštevajo vpliv poplačila terjatev na tekočo likvidnost.

C.4.2 Merjenje tveganja

Likvidnostno tveganje spada med tveganja, ki so težko merljiva in niso ovrednotena v standardni formuli. Zato skupina likvidnostnega tveganja ne upravlja z dodatnim kapitalom, temveč je poudarek na rednem spremljanju in obvladovanju tveganja.

Za določitev izpostavljenosti likvidnostnemu tveganju družbe v skupini v skladu s svojimi zmožnostmi izvajajo, analizirajo in spremljajo naslednje mere tveganja:

- denar na bančnih računih,
- delež visoko likvidnih finančnih naložb v skupnem znesku finančnih naložb (družbe, ki poslujejo zunaj EU, spremljajo primerljiv količnik),
- likvidnostno rezervo,
- razliko med načrtovanimi odlivi in prilivi za naslednje četrtletje ter njen delež v vrednosti likvidnostne rezerve,
- vse druge zakonsko predpisane mere.

C.4.3 Koncentracija tveganja

Skupina ni izpostavljena koncentraciji likvidnostnih tveganj, lahko pa zaradi narave poslov v nekaterih primerih nastanejo izredne likvidnostne potrebe.

C.4.4 Upravljanje tveganja

Skupina v svoji strategiji prevzemanja tveganj opredeljuje likvidnostno tveganje kot eno od ključnih tveganj. Za obvladovanje likvidnostnega tveganja imamo vzpostavljeno tudi politiko upravljanja likvidnostnega tveganja, ki opredeljuje upravljanje likvidnosti, mere likvidnostnega tveganja in postopke v izrednih likvidnostnih potrebah. Zaradi narave likvidnostnega tveganja ga skupina ne upravlja z dodatnim kapitalom, temveč z ustrezno strategijo zagotavljanja zadostne likvidnosti.

Ocenjena likvidnostna potreba posamezne družbe v skupini je sestavljena iz ocene potrebe po normalni tekoči likvidnosti (izvira iz poslovanja in zapadlosti naložb v portfelju) in likvidnostne rezerve (ocenjene na podlagi scenarijev).

Družbe v skupini izvajajo oceno normalne tekoče likvidnosti do enega leta na podlagi analize predvidenih denarnih tokov v mesečnih in tedenskih načrtih, ki upoštevajo predvideno dinamiko zapadlosti naložb ter druge prilive in odlive iz poslovanja, in sicer tako, da se uporabijo historični podatki, zajeti v preteklih mesečnih in tedenskih likvidnostnih načrtih, ter pričakovanja glede poslovanja v prihodnje.

Likvidnostnim potrebam se zadosti z alokacijo sredstev v instrumente denarnega trga v odstotku, skladnem z ocenjeno normalno tekočo potrebo po likvidnosti. Zavarovalne družbe v skupini s sedežem v EU zagotavljajo sredstva za pokrivanje ocenjene likvidnostne rezerve tako, da imajo vsaj 20 % portfeljskih naložb investiranih v visoko likvidnih sredstvih (kategorija L1A po ECB metodologiji, naložbe v ameriške državne obveznice, državni in naddržavni izdajatelji z bonitetnima ocenama AAA in AA+ ter denar in denarni ustrezniki in skladi denarnega trga za upravljanje KNPVP[30]). Druge družbe v skupini kratkoročna sredstva za zagotavljanje likvidnosti uravnavajo z gotovino na bančnih računih in s kratkoročnimi depoziti. Zavarovalne družbe v skupini s sedežem v EU imajo na dan 31. 12. 2022 delež naložbenega portfelja, ki je investiran v visoko likvidna sredstva, višji od v strategiji določenih 20 %: Zavarovalnica Sava 49 %, Vita 31 % in Sava Re 51 %. Izredno potrebo po likvidnosti družbam s sedežem zunaj Slovenije zagotavlja obvladujoča družba, saj te predstavljajo manj kot 5 % likvidnosti skupine.

Posamezna družba v skupini redno spremlja tudi sestavo terjatev po zapadlosti in ocenjuje njihov vpliv na tekočo likvidnost.

30 Kolektivni naložbeni podjem, ki vlaga v prenosljive vrednostne papirje.

C.4.5 Pričakovan dobiček, vključen v prihodnje premije

Pričakovani dobiček, vključen v prihodnje premije (EPIFP), skupina v skladu z drugim odstavkom 260. člena Delegirane uredbe izračuna kot razliko med zavarovalno-tehničnimi rezervacijami brez dodatka za tveganje, izračunanimi v skladu s Solventnostjo II, in izračunom zavarovalno-tehničnih rezervacij brez dodatka za tveganje z upoštevanjem predpostavke, da premije v povezavi z obstoječimi zavarovalnimi in pozavarovalnimi pogodbami, za katere se pričakuje, da bodo prejete v prihodnosti, iz različnih vzrokov niso prejete ne glede na pravne ali pogodbene pravice imetnika police, da prekine polico, med katerimi pa ni tega, da se je zgodil zavarovani dogodek. Pri slednjem izračunu se predvideva 100-odstotna prekinitev polic, pri življenjskih zavarovanjih pa se vse police obravnavajo kot kapitalizirane.

V preglednici je prikazan EPIFP premoženjskih in življenjskih zavarovanj skupine. V primerjavi z 31. 12. 2021 se je EPIFP zmanjšal zaradi zmanjšanja na življenjskih zavarovanjih.

EPIFP premoženjskih in življenjskih zavarovanj

v tisoč EUR	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Premoženje	25.021	24.912
Življenje	84.894	90.180
Skupaj	109.915	115.092

C.5 Operativno tveganje

Operativno tveganje je tveganje izgube zaradi neprimernega ali neuspešnega izvajanja notranjih procesov, ravnanja ljudi, delovanja sistemov ali zaradi zunanjih dogodkov.

C.5.1 Izpostavljenost tveganju

Operativna tveganja ne spadajo med največja tveganja skupine. Kljub temu je med njimi kar nekaj tveganj, ki so pomembna za skupino. Spodaj so navedena ključna operativna tveganja Zavarovalne skupine Sava v letu 2022, razvrščena glede na višino ocene iz registra tveganj (od največje ocene proti nižji navzdol):

- kršitve varstva osebnih podatkov v družbah znotraj EU (povečano zaradi visokih glob, določenih s strani nadzornega organa),
- tveganje kibernetskega napada (povečano zaradi vojne v Ukrajini in s tem povezanega povečanja kibernetskih groženj),
- tveganje, povezano s poročanjem odvisnih družb obvladujoči družbi,
- neustrezno zunanje izvajanje IT storitev – interne ali komercialne oblačne storitve (tveganje je povečano zaradi uporabe oblačne storitve na področju osrednjega IT sistema Save Re, kjer smo v fazi implementacije projekta ter zaradi višje verjetnosti kibernetskega napada in strožjih regulatornih zahtev),
- neupoštevanje pomembnega tveganja v ORSI skupine (povečanje zaradi nepredvidljivega zunanjega okolja in posledično težjega identificiranja in predvidevanja tveganj v naslednjih letih),
- delno ali popolno nedelovanje informacijskega sistema zaradi naravnih nesreč ali požara,
- okrnjeno ali popolno nedelovanje informacijskega sistema zaradi prekinitve delovanja računalniškega ali komunikacijskega sistema,
- okrnjeno ali popolno nedelovanje informacijskega sistema (povezano s transakcijami, izvajanjem in vzdrževanjem),
- izguba podatkov kot posledica okrnjenega ali nedelujočega informacijskega sistema,
- tveganja, povezana z nadzorom nad odvisnimi družbami skupine.

C.5.2 Merjenje tveganja

Skupina vsaj enkrat letno izvede izračun kapitalske zahteve za operativna tveganja v skladu s standardno formulo. Tak izračun ima le omejeno uporabno vrednost, saj standardna formula ne temelji na dejanski izpostavljenosti skupine operativnim tveganjem, temveč na približku, izračunanem predvsem na podlagi konsolidiranih premij, rezervacij in stroškov.

Kapitalska zahteva za operativna tveganja v skladu s standardno formulo na dan 31. 12. 2022 znaša 22,7 milijona EUR (31. 12. 2021: 21,8 milijona EUR) kar predstavlja 5,1 % (31. 12. 2021: 5,0 %) vsote SCR vseh modulov tveganj[31].

Družbe v skupini in skupina za ocenjevanje operativnih tveganj uporabljajo predvsem kvalitativno ocenjevanje verjetnosti nastanka in finančnega vpliva v okviru registra tveganj. Družbe spremljajo tudi kazalnike operativnih tveganj. Z rednim ocenjevanjem tveganj si posamezna družba in skupina ustvari dejansko sliko o svoji izpostavljenosti tovrstnim tveganjem. Poleg registrov tveganj posameznih družb skupina vzdržuje register tveganj skupine, v katerem ocenjujemo tveganja, ki se pojavijo na ravni skupine. Tveganja se ocenjujejo po enakem postopku kakor na ravni posameznih družb.

C.5.3 Koncentracija tveganja

Skupina ni izpostavljena pomembni koncentraciji operativnih tveganj, so pa določena tveganja zaradi razvojnih projektov, ki so v teku, povečana (na primer IT tveganja, operativna tveganja zaradi uvajanja novih računovodskih standardov in novih zakonodajnih zahtev).

31 Upoštevana je vsota SCR vseh modulov tveganj vključno z operativnim tveganjem.

C.5.4 Upravljanje tveganja

Za učinkovito upravljanje operativnih tveganj imajo družbe v skupini vzpostavljene procese prepoznavanja, merjenja, spremljanja, upravljanja in poročanja o tovrstnih tveganjih. Procesi upravljanja operativnih tveganj so vzpostavljeni tudi na ravni skupine. Podrobnejšo opredelitev odgovornosti in procesov upravljanja operativnih tveganj določata politika upravljanja operativnih tveganj in pravilnik o upravljanju tveganj skupine.

Ključno vlogo pri obvladovanju operativnih tveganj ima sistem notranjih kontrol, ki zagotavlja ustrezne kontrolne aktivnosti in notranje kontrole, integrirane v poslovne procese in aktivnosti posamezne družbe v skupini, s katerimi omejujemo in nadzorujemo tveganja. Za ustrezno izvajanje notranjih kontrol so odgovorne posamezne organizacijske enote, kjer se notranje kontrole izvajajo.

Glavni ukrepi obvladovanja operativnih tveganj, ki se izvajajo na ravni skupine in posamezne družbe v skupini so predvsem:

- vzdrževanje učinkovitega sistema vodenja poslovnih procesov in ustreznosti ter učinkovitosti delovanja sistema notranjih kontrol,
- ozaveščanje in izobraževanje vseh zaposlenih o njihovi pomembnosti pri izvajanju sistema notranjih kontrol in obvladovanju operativnih tveganj,
- vzdrževanje evidence in spremljanje neželenih dogodkov,
- izvajanje varnostnih politik v zvezi z informacijsko varnostjo,
- razvoj IT na področju zmanjševanja kibernetskih tveganj,
- načrt neprekinjenega poslovanja za vse kritične procese (tako zmanjšujemo tveganje nepripravljenosti na incidente in zunanje dogodke, posledično pa prekinitve poslovanja),
- informacijsko podprti postopki in kontrole za najpomembnejša področja poslovanja v posamezni družbi v skupini,
- ohranjanje dobre poslovne kulture in vlaganje v zaposlene,
- ozaveščanje zaposlenih vključenih v postopke obdelav osebnih podatkov za učinkovito obvladovanje tveganj glede varstva osebnih podatkov,
- stalno izobraževanje in ozaveščanje zaposlenih.

Vse pomembnejše notranje kontrole so povezane s tveganji in vključene v registre tveganj posameznih družb oziroma skupine. Družbe spremljajo pomanjkljivosti in novo uvedene izboljšave na področju notranjih kontrol.

Ocene operativnih tveganj skupina in posamezne družbe v skupini redno poročajo v poročilih o tveganjih. Poročila o tveganjih obravnavajo odbor za upravljanje tveganj (v kolikor ta v družbi obstaja), uprava družbe, komisija za tveganja (v kolikor ta v družbi obstaja) in nadzorni svet. Funkcija upravljanja tveganj in odbor za upravljanje tveganj lahko upravi podata priporočila za nadaljnje ukrepanje in izboljšave upravljanja operativnih tveganj.

Zaradi večjega pomena kibernetskih tveganj je njihovo upravljanje prav tako ključno, saj lahko realizacija tveganj vodi v popolno prekinitev poslovanja in visoko finančno škodo, hkrati pa vpliva tudi na ugled družbe. Zato skupina redno nadgrajuje aktivnosti za preprečevanje in upravljanje teh tveganj, kot na primer integracija sistema za večnivojsko avtentikacijo uporabnikov in definiranje načrta odzivanja na kibernetski incident. Varnostne grožnje in incidenti se redno spremljajo v okviru storitev varnostno operativnega centra (angl. Security Operation Center). Med ključna kibernetska tveganja sodi tudi socialni inženiring, zato so bila v letu 2022 izvedena izobraževanja za zaposlene z namenom krepitve ozaveščenosti zaposlenih. Skupina v prihodnje načrtuje implementacijo nekaterih dodatnih sistemov, ki bodo omogočili večjo stopnjo kontrolnih mehanizmov pri zaščiti, integriteti in dostopnosti podatkov, razvoj dodatnih metod zaznavanja anomalij ter kontinuirano izvajanje neodvisnih varnostnih testov.

C.6 Druga pomembna tveganja

Med druga pomembna tveganja skupine uvrščamo strateška tveganja in tveganja iz finančnih pogodb.

C.6.1 Strateško tveganje

Strateško tveganje je tveganje nepričakovanega znižanja vrednosti skupine oziroma družbe v skupini zaradi škodljivega učinka odločitev vodstva, sprememb poslovnega in pravnega okolja ter tržnega razvoja. Negativen vpliv teh dogodkov ima lahko posledice na prihodke ali kapitalsko ustreznost.

Izpostavljenost tveganju

Skupina je izpostavljena različnim notranjim in zunanjim strateškim tveganjem. Med ključna strateška tveganja Zavarovalne skupine Sava v letu 2022, razvrščena glede na višino ocene iz registra tveganj (od najvišje ocene proti nižji), spadajo:

- poslabšanje makroekonomskih pogojev in posledično vpliv na zmanjšanje profitabilnosti skupine (povečano zaradi negotovih razmer),
- večje spremembe področnih računovodskih politik in davčnih politik ter standardov (povečano zaradi uvajanja novih računovodskih standardov),
- spremembe v makroekonomskem okolju in na kapitalskih trgih, ki bi povzročile nedoseganje načrtovanih donosov naložbenega portfelja (povečano zaradi negotovih razmer),
- tveganje spremembe oziroma interpretacije zakonodaje v povezavi z višino SCR in lastnimi viri sredstev,
- tveganje, povezano z IT-razvojno strategijo Zavarovalne skupine Sava in z digitalizacijo in inovacijami (povečano),
- nezadostni kadrovski in finančni viri za izvajanje strateškega načrta IT,
- zaostrovanje konkurence na trgih, na katerih je skupina prisotna,
- tveganje neusklajenosti IT-podpore posameznega poslovnega področja z drugimi procesi skupine (povečano),
- tveganje, povezano z rastjo odvisnih družb na posameznih segmentih,
- spremembe pravno-regulatornih praks.

Leto 2022 je poleg povečane negotovosti v makroekonomskem in geopolitičnem okolju zaznamovala tudi inflacija, ki je še vedno največje gospodarsko tveganje. Na spremenjene razmere so se odzvale tudi centralne banke in dvignile ključne obrestne mere, povečali so se kreditni pribitki, omenjeno pa je povzročilo pomemben padec vrednosti naložbenega portfelja skupine. Rast cen je vplivala tudi na škodno inflacijo, ki povečuje tveganje upada dobičkonosnosti premoženjskih zavarovanj, predvsem pri avtomobilskih zavarovanjih in zavarovanjih ožjega premoženja. Ocenjujemo, da bo negotovost razmer prisotna tudi v prihodnje.

V letu 2022 je skupino zaznamovala tudi priprava na prehod na nove računovodske standarde (MSRP 17 in MSRP 9) in priprava načrta za novo strateško obdobje, v katerem bo med drugim poudarek na IT-razvojni strategiji.

Skupina med strateškimi tveganji spremlja tudi učinek tveganj na ugled družbe, regulatorna tveganja in projektna tveganja. Z vidika vpliva na doseganje ciljev poslovne strategije pa so zelo pomembna tudi trajnostna tveganja in novonastajajoča tveganja.

Merjenje tveganja

Strateška tveganja so po svoji naravi zelo raznolika, težko jih kvantitativno ovrednotimo, prav tako so močno odvisna od različnih (tudi zunanjih) dejavnikov. Strateška tveganja niso vključena v izračun zahtevanega solventnostnega kapitala v skladu s standardno formulo.

Strateška tveganja zato posamezne družbe v skupini in tudi na ravni skupine ocenjujemo kvalitativno v registru tveganj, pri čemer ocenjujemo verjetnost uresničitve posameznega tveganja in potencialni finančni vpliv takega dogodka. Poleg tega poskušamo ključna strateška tveganja ovrednotiti z uporabo kvalitativne analize različnih scenarijev. Na podlagi kombinacije obeh vrst analiz dobimo sliko o stanju in spremembah izpostavljenosti tej vrsti tveganj.

Koncentracija tveganja

Skupina v letu 2022 ni bila izpostavljena pomembni koncentraciji strateških tveganj, so pa določena tveganja povečana (obravnavano pri izpostavljenosti tveganju).

Upravljanje tveganja

Družbe v skupini in skupina za preprečitev uresničitve posameznega strateškega tveganja izvajajo predvsem preventivne dejavnosti.

Pri prepoznavanju in upravljanju strateških tveganj poleg posameznih organizacijskih enot v družbah skupine dejavno sodelujejo tudi organi vodenja, ustanovljeni odbori za upravljanje tveganj in ključne funkcije v sistemu upravljanja tveganj. Dodatno pri prepoznavanju strateških tveganj skupine sodeluje odbor za upravljanje tveganj skupine. Strateška tveganja v skupini upravljamo s sprotnim spremljanjem uresničitve kratkoročnih in dolgoročnih ciljev družb v skupini in skupine, s spremljanjem pripravljajočih se regulatornih sprememb in dogajanj na trgu ter ustreznim in pravočasnim odzivanjem skupine, ko je to potrebno.

Skupina je v letu 2022 sprejela potrebne ukrepe za omejevanje učinkov negotovega makroekonomskega okolja in inflacije, v prihodnje pa bo prav tako spremljala položaj in ustrezno ukrepala. Skupina bo, kolikor je mogoče, omejevala regulatorna tveganja in tveganja, povezana z novimi računovodskimi predpisi, tveganja pa bodo v strateškem obdobju velika. Skupina je sprejela tudi ukrepe za zmanjševanje navedenih tveganj na področju IT (preverjanje alternativ med različnimi ponudniki IT-storitev, vzpostavitev odbora za poslovne procese in zagotovitev harmonizacije IT in procesov, aktivno oglaševanje in zaposlovanje, centralizacija skrbništva digitalne platforme).

V skupini se zavedamo, da je ugled pomemben za izpolnjevanje naših poslovnih ciljev in uresničitev strateških načrtov na dolgi rok. Zato je **tveganje ugleda** v strategiji prevzemanja tveganj opredeljeno kot eno ključnih. Posamezna družba v skupini si mora stalno prizadevati, da kar najbolj omeji možnost dejanj, ki bi lahko pomembno vplivala na njen ugled ali ugled skupine. Poleg tega družbe v skupini uvajajo postopke, ki zmanjšujejo tveganje ugleda, na primer postopke za ugotavljanje sposobnosti in primernosti zaposlenih na ključnih delovnih mestih, sistematično delovanje funkcije spremljanja skladnosti poslovanja, načrtovanje neprekinjenega poslovanja, testiranje stresnih dogodkov in scenarijev ter načrtovanje ukrepov in odziva ob morebitni uresničitvi tveganja. Tveganja v zvezi z ugledom skupina obvladuje s stalno skrbjo za izboljšanje storitev, pravočasnim in točnim poročanjem nadzornim ustanovam ter dobro načrtovanim obveščanjem javnosti. Najpomembnejši dejavnik zagotavljanja dobrega ugleda in uspešnega poslovanja je ustrezna kakovost storitev, zato je skrb za dvig kakovosti storitev in zadovoljstva strank stalna in izjemno pomembna naloga vseh zaposlenih.

Regulatorno tveganje skupina upravlja in zmanjšuje z rednim spremljanjem predvidenih sprememb zakonodaje v vseh državah, v katerih imajo sedež oziroma poslujejo družbe v skupini, ter merjenjem morebitnih učinkov teh sprememb na poslovanje skupine na krajši in daljši rok. Vse zavarovalne družbe v skupini imajo vzpostavljeno tudi funkcijo spremljanja skladnosti poslovanja, ki spremlja in ocenjuje primernost in učinkovitost rednih postopkov in ukrepov, sprejetih za odpravljanje morebitnih pomanjkljivosti glede skladnosti poslovanja s predpisi in drugimi zavezami. V letu 2022 je skupino zaznamovala priprava na prehod na nove računovodske standarde (MSRP 17 in MSRP 9), tveganja v povezavi z implementacijo novih standardov pa bodo pomembna tudi v prihodnje.

Med strateška tveganja uvrščamo tudi **projektna tveganja**. Skupina tveganja na vsakem od ključnih projektov sistematično spremlja, analizira in obvladuje z namenom pravočasnega sprejema potrebnih ukrepov. Tveganja ključnih projektov skupine se vodijo in ocenjujejo s strani udeležencev projektne skupine in drugih deležnikov tudi v registru tveganj.

C.6.1.1 Novonastajajoča tveganja

Za zagotovitev uspešnega poslovanja na dolgi rok je za Zavarovalno skupino Sava zelo pomembno napovedovanje in prepoznavanje novih tveganj. Ker je pojav tovrstnih tveganj težko natančno predvideti, pridobivamo informacije iz zunanjih virov in poskušamo opredeliti, kaj bi lahko pomembno vplivalo na poslovanje v naslednjih obdobjih.

V letu 2022 smo na ravni skupine izvedli anketno ocenjevanje novonastajajočih tveganj ter na podlagi pridobljenih odgovorov družb v skupini pripravili uteženo oceno tveganj na ravni skupine. Najvišje ocenjena tveganja do leta 2027 so tveganje geopolitične nestabilnosti, ekonomsko tveganje[32], in tveganje v povezavi z novimi regulatornimi zahtevami. Po letu 2027 pa so bila kot ključna izpostavljena tveganja podnebnih sprememb, tveganje digitalizacije in tveganja, povezana z zdravjem[33].

Ključna novonastajajoča tveganja je skupina naslovila v strateškem načrtu za obdobje 2023–2027. Skupina tveganja preučuje z vidika potencialnih vplivov na njeno poslovanje ter analizira možne odzive in ukrepe. Identificiranje novih tveganj in preučevanje njihovih vplivov na poslovanje je ena ključnih aktivnosti sistematičnega upravljanja tveganj, skupina pa bo poudarek temu dajala tudi v prihodnje.

32 Tveganje finančne nestabilnosti, makroekonomska tveganja, tveganje prekomerne stopnje zadolženosti, tveganje poka premoženjskega balona.
33 Tveganje sprememb v zdravstvenih sistemih, tveganje spremenjenega življenjskega sloga in medicinskega napredka, tveganje slabšanja duševnega zdravja, tveganje genetskih testiranj.

C.6.1.2 Trajnostna tveganja in tveganja podnebnih sprememb

Skupina vse več pozornosti namenja tveganjem, povezanimi s trajnostjo. V strateškem obdobju 2023–2027 daje skupina velik pomen trajnostnemu razvoju, zato je bila v sodelovanju z vsemi družbami v skupini pripravljena in sprejeta strategija trajnostnega razvoja, ki je podlaga za razvoj skupine na področju trajnostnega poslovanja in določa tudi razkrivanje nefinančnih informacij glede okoljskih, socialnih in kadrovskih zadev, spoštovanja človekovih pravic in zadev v povezavi z bojem proti korupciji in podkupovanju. Skupina pri tem upošteva smernice standardov GRI (angl. Global Initiative Reporting), ki obravnavajo trajnostni razvoj celovito iz vseh pogledov poslovanja družb v skupini in njihovih vplivov – ekonomske uspešnosti, vplivov na okolje in družbo v najširšem smislu.

Družbe v skupini so izpostavljene tveganju prehoda na bolj trajnostno poslovanje. Skupina ustrezno prilagaja svoje poslovanje, kar vključuje ponudbo bolj trajnostno naravnanih produktov in sledenje novim potrebam strank. V skupini veljajo Smernice Zavarovalne skupine Sava za odgovoren prevzem okoljskih, družbenih in upravljavskih tveganj na področju premoženjskih zavarovanj, ki jih družbe v skupini upoštevajo pri sklepanju zavarovanj. Na ravni skupine je vzpostavljena tudi Trajnostna naložbena politika Zavarovalne skupine Sava, ki med drugim opredeljuje dejavnosti, v katere skupina ne bo vlagala (panoge, opredeljene kot netrajnostne). S tem skupina na strani naložb upravlja tveganja, povezana s prehodom na trajnostno poslovanje. V skupini so bile uvedene tudi spremembe na podlagi zahtev delegirane uredbe Solventnosti II in IDD[34], ki predvidevajo integriranje trajnostnih tveganj v sistem upravljanja tveganj.

Tveganja podnebnih sprememb

Skupina v sklopu tveganja podnebnih sprememb spremlja tako fizična tveganja kot tveganja prehoda.

Fizična tveganja se pri poslovnem modelu zavarovalnic najbolj kažejo v povečanem tveganju naravnih katastrof in škodah zaradi vremenskih dogodkov. Leto 2022 je bilo v povezavi z naravnimi nesrečami za Zavarovalno skupino Sava manj turbulentno kot leto poprej, čeprav so bili mednarodni pozavarovalni trgi deležni kar nekaj pomembnejših škodnih dogodkov. Sava Re je v letu 2022 beležila 4 dogodke, katerih škode za delež Save Re so presegle 1 milijon EUR. Zavarovalnico Savo so v povezavi z naravnimi nesrečami doletele 3 škode, ki so presegle 1 milijon EUR, tj. ena škoda več kot v letu 2021. Preostale odvisne družbe v letu 2022 niso zaznale posebnosti pri škodnem dogajanju zaradi naravnih nesreč.

Za skupino so zelo pomembna tudi tveganja prehoda na brezgljično družbo. Zaradi visoke vrednosti naložbenih portfeljev družb v skupini je predvsem materialna izpostavljenost tveganjem prehoda, ki se lahko realizirajo ob prehodu na trajnostno poslovanje. Neustrezen prehod lahko negativno vpliva na vrednost naložb, skupina pa tveganja upravlja s Trajnostno naložbeno politiko Zavarovalne skupine Sava in spremljanjem dogajanj na trgu. Politika vsebuje tudi seznam izključitev, ki določa problematične panoge z vidika trajnosti, v katere Zavarovalna skupina Sava ne vlaga.

Ključna tveganja podnebnih tveganj, umeščena v register tveganj skupine, so:

- tveganje povečanja izrednih vremenskih dogodkov in naravnih nesreč zaradi podnebnih sprememb (večja pogostost in jakost škod),
- tveganje izpada prihodkov/premije in slabše diverzifikacije portfelja zaradi omejitev pri sklepanju (po) zavarovanj,
- tveganje manjše razpoložljivosti in nedosegljive cene pozavarovanja/retrocesije zaradi povečane pogostosti vzročne povezanosti in moči naravnih nesreč,
- tveganje negativnih vplivov na vrednost naložb v družbe, ki neugodno vplivajo na podnebne spremembe.

Skupina je v ORSI vključila ocene materialnosti izpostavljenosti za naložbeni portfelj skupine in zavarovalni portfelj Zavarovalnice Sava. Za naložbeni portfelj skupine je bila ocenjena izpostavljenost tveganjem prehoda in fizičnim tveganjem. V skladu z oceno izpostavljenosti naložbeni portfelj skupine ni materialno izpostavljen fizičnim tveganjem. Za tveganja prehoda so bili v skladu z metodologijo določeni prizadeti sektorji in iz tega izpeljani učinki na vrednost naložb v posameznih sektorjih. Izpostavljenost portfelja skupine do najbolj tveganih gospodarskih sektorjev je bila ocenjena kot nizka, kljub nizki izpostavljenosti pa so učinki na vrednotenje portfelja dolžniških naložb zaradi velikega obsega premoženja lahko materialni. Za zavarovalni portfelj premoženjskih zavarovanj smo se pri oceni izpostavljenosti v ORSI osredotočili na portfelj Zavarovalnice Sava v Sloveniji, kjer ima skupina največjo koncentracijo zavarovalnega tveganja. Za portfelj na presečni datum je bila ocenjena izpostavljenost nevarnosti poplave. Geografsko je portfelj najbolj izpostavljen območju porečja Save, portfelj zavarovanj ožjega premoženja in avtomobilskih zavarovanj pa je pomembno izpostavljen poplavni škodi v primeru realizirane poplavne nevarnosti.

V okviru ORSE je skupina izvedla tudi dva kvantitativna podnebna scenarija: v prvem je analizirala tveganja prehoda na naložbenem portfelju v srednjeročnem obdobju, v drugem pa vpliv ključnih fizičnih tveganj na zavarovalni portfelj premoženjskih zavarovanj v dolgoročnem obdobju. Zaradi robustnosti solventnostnega položaja skupine ta tudi v primeru realizacije takšnih scenarijev ostane solventna. Pomembno je, da je skupina vzpostavila spremljanje dogajanj, povezanih s tveganji prehoda in fizičnimi tveganji, da se bo lahko pravočasno odzvala in sprejela ustrezne ukrepe.

34 Direktiva o distribuciji zavarovalnih produktov (angl. Insurance Distribution Directive).

Druga trajnostna tveganja

Skupina poleg podnebnih tveganj spremlja še druga trajnostna tveganja. Ta so periodično ocenjena tudi v registru tveganj. Navedena ključna tveganja skupine, povezana s trajnostjo, v letu 2022 so razvrščena glede na višino ocene iz registra tveganj (od največje ocene proti nižji):

- tveganje spremembe zakonodaje v povezavi s trajnostjo in posledično vpliv na poslovanje,
- tveganje, povezano z ugledom skupine (vključuje tudi tveganje obtožbe lažnega zelenega oglaševanja),
- tveganje oportunitetnih izgub družb v skupini, zaradi upoštevanja omejitev trajnostnih politik in druge zakonodaje,
- tveganje višjih stroškov zaradi prilagoditve politike ali poslovanja, ki je okolju prijazno (skladno s SFDR, CSRD in drugo zakonodajo),
- tveganje neustrezne ali nepravočasne implementacije regulative na področju trajnosti in
- tveganje neustreznega ali nepravočasnega poročanja v skladu z regulativo na področju trajnosti.

Ocenjujemo, da bodo na ravni skupine nekatera zgoraj navedena tveganja v strateškem obdobju povečana, predvsem zaradi večjega obsega in zahtevnosti nove zakonodaje. Poleg zgoraj navedenih tveganj spremljamo tveganja socialne in/ali finančne neenakosti med spoloma v zavarovalni skupini, tveganje neskladnosti ali neustreznosti internih predpisov in politik glede načel o odgovornemu naložbenju (PRI), tveganje neobstoječega ali neustreznega protokola žvižgaštva in tveganje sprememb zakonodaje, povezane s trajnostjo, ki vpliva na poslovanje družb v skupini in na sklepanje pozavarovalnih poslov. Posamezne družbe spremljajo tudi preostala tveganja, ki so relevantna glede na značilnosti poslovanja družbe.

V naslednjih letih si bomo še naprej prizadevali prispevati k trajnostnemu razvoju, spremljanju in analiziranju tveganj v povezavi s trajnostjo in družbeno odgovornostjo, prav tako pa bo veliko pozornosti namenjene učinkoviti implementaciji zakonodaje v povezavi s SFDR[35]. Več v povezavi s trajnostnim razvojem je navedeno v letnem poročilu skupine v razdelku 14 Trajnostno poročilo.

C.6.2 Tveganja iz finančnih pogodb

Skupina med finančne pogodbe uvršča sredstva iz pogodb finančnih rent, ki se po računovodskih standardih uvrščajo med finančne pogodbe, in sredstva skladov življenjskega cikla, ki se nanašajo na dodatno pokojninsko zavarovanje družbe Sava pokojninska v času varčevanja. Tveganj za tovrstne pogodbe posledično ne obravnavamo znotraj zavarovalnih oziroma tržnih tveganj ampak ločeno. Prav tako se Sava pokojninska v izračunu kapitalske ustreznosti konsolidira skladno s pravili za druge finančne sektorje in se ne obravnava v modulih standardne formule. Sredstva iz finančnih pogodb so na dan 31. 12. 2022 znašala 172,9 milijona EUR (31. 12. 2021: 172,8 milijona EUR). Kapitalske zahteve so za Savo pokojninsko, izračunane v skladu s sektorskimi predpisi, na dan 31. 12. 2022 znašale 6,7 milijona EUR (31. 12. 2021: 6,7 milijona EUR).

V povezavi s sredstvi in obveznostmi finančnih pogodb je skupina izpostavljena predvsem tveganju nedoseganja zajamčene donosnosti kritnega sklada, ki zagotavlja zajamčeno donosnost – sklada MZS. Zavarovanci (člani) dodatnega pokojninskega zavarovanja prevzemajo naložbeno tveganje v celoti v skladih MDS in MUS, naložbeno tveganje nad zajamčenimi sredstvi pa tudi v kritnem skladu MZS. Zajamčeni donos v MZS znaša 60 % povprečne letne obrestne mere na državne vrednostne papirje z dospelostjo nad enim letom.

Tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti je obvladovano predvsem z ustreznim upravljanjem sredstev in obveznosti zavarovancev, ustrezno naložbeno strategijo, zadostno višino kapitala družbe in oblikovanjem rezervacij. Izpostavljenost tveganjem, ki izvirajo iz zajamčene donosnosti, v skupini testiramo z izvedbo analiz občutljivosti in scenarijev v okviru lastne ocene tveganj in solventnosti. Ocenjujemo, da se je tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti v 2022 zaradi nestanovitnosti na finančnih trgih v primerjavi z preteklim letom nekoliko povečalo.

Družba Sava penzisko društvo je zgolj upravljalec premoženja, skladi pa nimajo zajamčenega donosa, zato družba ni izpostavljena tveganju iz finančnih pogodb zaradi nedoseganja zajamčene donosnosti.

35 Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR).

C.7 Druge informacije

Skupina v povezavi s profilom tveganj nima drugih pomembnih informacij.

D. Vrednotenje za namene solventnosti

Izhodišče za bilanco stanja v skladu s Solventnostjo II (v nadaljevanju SII-bilanca stanja), kjer so sredstva in obveznosti vrednotena v skladu z načeli vrednotenja iz členov 174 do 190 ZZavar-1, je konsolidirana bilanca stanja, pripravljena za poročanje skupine skladno z zahtevami mednarodnih standardov računovodskega poročanja, ki jih je sprejela EU (v nadaljevanju bilanca stanja v skladu z MSRP).

Pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov skupine v skladu z MSRP se v skupini uporablja popolna konsolidacija za vse njene družbe, razen za pridruženi družbi DCB in G2I, ki sta v konsolidacijo vključeni po kapitalski metodi. Za pripravo vrednotenja SII-bilance stanja pa se v skladu s točko 1 (a) 335. člena Delegirane uredbe konsolidirajo vse (po)zavarovalnice v skupini in vse družbe za pomožne storitve, pokojninska družba Sava pokojninska in družba Sava Infond se obravnavata v skladu s točko 1 (e) 335. člena Delegirane uredbe, za Savo Penzisko društvo in pridruženi družbi DCB in G2I pa se uporablja točka 1 (f) 335. člena.

V skladu s 174. členom ZZavar-1 se sredstva za ugotavljanje solventnosti skupine vrednotijo z zneskom, po katerem bi se sredstvo izmenjalo med dobro obveščenima strankama s pravico razpolaganja v strogo poslovnem odnosu.

Obveznosti se vrednotijo z zneskom, po katerem bi se lahko prenesle ali poravnale med dobro obveščenima strankama s pravico razpolaganja v strogo poslovnem odnosu. Vrednost obveznosti se ne prilagaja kreditni sposobnosti skupine.

Vrednotenje sredstev in obveznosti se izvaja skladno z določili MSRP, ki jih je sprejela EU, v kolikor so metode vrednotenja v skladu z načeli Solventnosti II, razen v primeru, kjer Delegirana uredba in podzakonski akti določajo drugačen način vrednotenja. Pri večini primerov drugih sredstev in obveznosti (razen pri zavarovalno-tehničnih rezervacijah; ZTR) MSRP zagotavljajo vrednotenje, ki je v skladu z načeli Solventnosti II.

Glede na bilanco stanja v skladu z MSRP so izvedene prerazporeditve in prevrednotenja postavk v SII-bilanci stanja. V tem razdelku je opisana izvedba tovrstnih prerazporeditev in prevrednotenj za tiste postavke, pri katerih se vrednost v skladu s Solventnostjo II razlikuje od vrednosti v skladu z MSRP. Podrobnosti o MSRP vrednotenju so zapisane v letnem poročilu skupine v razdelku 17.4 Pomembnejše računovodske usmeritve.

Osnove, metode in glavne predpostavke, uporabljene na ravni skupine pri vrednotenju sredstev skupine, ZTR in drugih obveznosti za namene solventnosti, se praviloma ne razlikujejo od tistih, ki jih uporabljajo družbe v skupini pri vrednotenju svojih sredstev, ZTR in drugih obveznosti za namene Solventnosti II.

Skupina nima pomembnih potencialnih obveznosti, ki bi jih morala upoštevati kot pogojne obveznosti v SII-bilanci stanja, izkazuje pa potencialne obveznosti, ki izhajajo iz danih zavez za vplačila v alternativne sklade.

Skupina je v skladu z 267. členom Delegirane uredbe vzpostavila postopek nadzora za zagotovitev, da so ocene vrednotenja sredstev in obveznosti zanesljive in ustrezne za zagotovitev skladnosti z drugim odstavkom 174. člena ZZavar-1 ter postopek za redno preverjanje, da so tržne cene in vhodni podatki zanesljivi.

V primeru, da se za posamezno postavko uporabi alternativni model vrednotenja (v skladu z 263. členom Delegirane uredbe), se zagotovi:

- neodvisen zunanji pregled vrednotenja,
- redno preverjanje informacij, podatkov in predpostavk, ki se uporabljajo pri pristopu k vrednotenju, rezultatov in primernosti pristopa k vrednotenju.

V naslednjih preglednicah sta prikazani bilanci stanja skupine na dan 31. 12. 2022 in na dan 31. 12. 2021. Prikazane so vrednosti sredstev in obveznosti v skladu z MSRP (pred prilagoditvijo za družbe Sava pokojninska, Sava penzisko društvo in Sava Infond ter po prilagoditvi), pa tudi sredstva in obveznosti v skladu z načeli vrednotenja iz členov 174 do 190 ZZavar-1 (SII-bilanca stanja) ob upoštevanju prevrednotenja in prerazporeditev postavk sredstev in obveznosti.

Bilanca stanja v skladu z MSRP in v skladu s Solventnostjo II na dan 31. 12. 2022[36]

v tisoč EUR		MSRP vrednost	Prilagoditev v skladu s členom 335 Delegirane Uredbe	MSRP vrednost po prilagoditvi	Prevrednotenje	Prerazporeditev	SII-vrednost
Sredstva							
1.	Dobro ime (D.1.1)	32.433	-16.667	15.766	-15.766	0	0
2.	Odloženi stroški pridobivanja zavarovanj (D.1.2)	33.667	0	33.667	-33.667	0	0
3.	Neopredmetena sredstva (D.1.3)	33.462	-13.212	20.249	-20.249	0	0
4.	Odložene terjatve za davek (D.1.4)	27.944	-58	27.885	14.475	0	42.361
5.	Opredmetena sredstva, namenjena lastni uporabi (nepremičnine in oprema) (D.1.5)	69.532	-462	69.070	2.791	0	71.861
6.	Opredmetena sredstva, ki niso namenjena lastni uporabi (nepremičnine in oprema) (D.1.6)	23.125	0	23.125	3.298	0	26.423
7.	Naložbe v odvisne in pridružene družbe (D.1.6)	21.856	55.088	76.944	-35.668	0	41.276
8.	Delnice (D.1.6)	23.110	0	23.110	0	0	23.110
9.	Obveznice (D.1.6)	1.150.391	-30.148	1.120.243	-2.003	50.694	1.168.935
10.	Naložbeni skladi (D.1.6)	92.511	-3.265	89.246	0	1.706	90.952
11.	Depoziti razen denarnih ustreznikov (D.1.6)	19.276	-3.100	16.176	0	10.722	26.898
12.	Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje (D.1.6)	483.894	0	483.894	-94	-52.400	431.400
13.	Posojila in hipotekarni krediti (D.1.7)	1.389	1.031	2.420	0	0	2.420
14.	Znesek ZTR prenesen pozavarovateljem (D.1.8)	65.601	0	65.601	-16.811	-7.522	41.268
15.	Depoziti pri cedentih (D.1.9)	10.335	0	10.335	0	0	10.335
16.	Terjatve do zavarovalcev in zavarovalnih posrednikov (D.1.10)	146.520	42	146.562	0	-106.653	39.909
17.	Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja (D.1.11)	12.761	0	12.761	0	-655	12.106
18.	Druge terjatve (D.1.12)	14.880	-934	13.946	0	0	13.946
19.	Lastne delnice (D.1.13)	24.939	0	24.939	13.633	0	38.572
20.	Denar in denarni ustrezniki (D.1.14)	93.234	-7.002	86.233	0	-10.722	75.510
21.	Druga sredstva (D.1.15)	178.082	-173.955	4.127	-2.987	0	1.139
Skupaj sredstva		2.558.941	-192.643	2.366.298	-93.048	-114.831	2.158.419

36 Zapis v oklepaju označuje razdelek tega poročila, kjer je podrobneje opisan način vrednotenja (in je hkrati povezava do tega dela poročila).

v tisoč EUR		MSRP vrednost	Prilagoditev v skladu s členom 335 Delegirane Uredbe	MSRP vrednost po prilagoditvi	Prevrednotenje	Prerazporeditev	SII-vrednost
Obveznosti							
22.	Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije premoženjska zavarovanj (D.2.1)	781.283	0	781.283	-116.476	-94.883	569.924
23.	Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije življenjskih zavarovanj (brez zavarovanj, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje) (D.2.1)	531.230	-15.847	515.382	-103.619	37	411.800
24.	Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije - za zavarovanja, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje (D.2.1)	436.782	0	436.782	-34.397	16	402.400
25.	Druge rezervacije razen ZTR (D.3.1)	8.094	-626	7.469	0	0	7.469
26.	Odložene obveznosti za davek (D.1.4)	3.648	-526	3.122	51.250	0	54.372
27.	Finančne obveznosti, razen finančnih obveznosti do finančnih institucij (D.3.6)	180.964	-172.870	8.094	0	0	8.094
28.	Obveznosti do zavarovancev in zavarovalnih posrednikov (D.3.2)	42.595	0	42.595	0	-10.398	32.196
29.	Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja (D.3.3)	11.516	0	11.516	0	-8.177	3.339
30.	Ostale obveznosti do dobaviteljev (D.3.4)	22.309	-588	21.721	374	-1.425	20.670
31.	Podrejene obveznosti (D.3.5)	74.924	0	74.924	-18.634	0	56.290
32.	Druge obveznosti (D.3.7)	28.706	-990	27.715	-9.154	0	18.561
Skupaj obveznosti		2.122.051	-191.448	1.930.603	-230.657	-114.831	1.585.115
Presežek sredstev nad obveznostmi		436.890	-1.195	435.695	137.609	0	573.304

Bilanca stanja v skladu z MSRP in v skladu s Solventnostjo II na dan 31. 12. 2021[37]

v tisoč EUR		MSRP vrednost	Prilagoditev v skladu s členom 335 Delegirane Uredbe	MSRP vrednost po prilagoditvi	Prevrednotenje	Prerazporeditev	SII-vrednost
Sredstva							
1.	Dobro ime (D.1.1)	32.433	-16.667	15.766	-15.766	0	0
2.	Odloženi stroški pridobivanja zavarovanj (D.1.2)	27.270	0	27.270	-27.270	0	0
3.	Neopredmetena sredstva (D.1.3)	30.176	-14.205	15.972	-15.972	0	0
4.	Odložene terjatve za davek (D.1.4)	5.487	-22	5.466	11.395	0	16.861
5.	Opredmetena sredstva, namenjena lastni uporabi (nepremičnine in oprema) (D.1.5)	63.320	-697	62.623	1.518	0	64.141
6.	Opredmetena sredstva, ki niso namenjena lastni uporabi (nepremičnine in oprema) (D.1.6)	14.685	-383	14.302	1.683	0	15.985
7.	Naložbe v odvisne in pridružene družbe (D.1.6)	20.480	55.088	75.568	-35.806	0	39.761
8.	Delnice (D.1.6)	34.171	0	34.171	0	0	34.171
9.	Obveznice (D.1.6)	1.310.636	-25.009	1.285.627	1.058	66.487	1.353.173
10.	Naložbeni skladi (D.1.6)	98.035	-4.828	93.208	0	1.977	95.185
11.	Depoziti razen denarnih ustreznikov (D.1.6)	18.562	-4.470	14.092	0	11.879	25.971
12.	Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje (D.1.6)	517.440	0	517.440	188	-70.473	447.155
13.	Posojila in hipotekarni krediti (D.1.7)	1.675	0	1.675	0	0	1.675
14.	Znesek ZTR prenesen pozavarovateljem (D.1.8)	57.767	0	57.767	-12.668	-7.573	37.526
15.	Depoziti pri cedentih (D.1.9)	9.610	0	9.610	0	0	9.610
16.	Terjatve do zavarovalcev in zavarovalnih posrednikov (D.1.10)	131.780	31	131.811	0	-97.379	34.433
17.	Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja (D.1.11)	9.077	0	9.077	0	-695	8.382
18.	Druge terjatve (D.1.12)	9.084	-1.136	7.948	0	0	7.948
19.	Lastne delnice (D.1.13)	24.939	0	24.939	23.104	0	48.043
20.	Denar in denarni ustrezniki (D.1.14)	88.648	-7.816	80.832	0	-9.870	70.961
21.	Druga sredstva (D.1.15)	177.987	-173.305	4.683	-3.668	0	1.015
Skupaj sredstva		2.683.261	-193.416	2.489.845	-72.204	-105.647	2.311.994

37 Zapis v oklepaju označuje razdelek tega poročila, kjer je podrobneje opisan način vrednotenja (in je hkrati povezava do tega dela poročila).

v tisoč EUR		MSRP vrednost	Prilagoditev v skladu s členom 335 Delegirane Uredbe	MSRP vrednost po prilagoditvi	Prevrednotenje	Prerazporeditev	SII-vrednost
Obveznosti							
22.	Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije premoženjska zavarovanj (D.2.1)	751.379	0	751.379	-111.230	-86.657	553.492
23.	Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije življenjskih zavarovanj (brez zavarovanj, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje) (D.2.1)	556.949	-14.047	542.902	-7.517	64	535.449
24.	Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije - za zavarovanja, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje (D.2.1)	453.356	0	453.356	-41.313	29	412.072
25.	Druge rezervacije razen ZTR (D.3.1)	9.018	-449	8.569	0	0	8.569
26.	Odložene obveznosti za davek (D.1.4)	11.387	-760	10.627	34.932	0	45.560
27.	Finančne obveznosti, razen finančnih obveznosti do finančnih institucij (D.3.6)	173.245	-172.660	584	0	0	584
28.	Obveznosti do zavarovancev in zavarovalnih posrednikov (D.3.2)	46.497	0	46.497	396	-10.815	36.078
29.	Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja (D.3.3)	10.109	0	10.109	0	-8.269	1.840
30.	Ostale obveznosti do dobaviteljev (D.3.4)	24.536	-852	23.685	0	0	23.685
31.	Podrejene obveznosti (D.3.5)	74.864	0	74.864	3.202	0	78.065
32.	Druge obveznosti (D.3.7)	42.905	-1.567	41.338	-19.346	0	21.992
Skupaj obveznosti		2.154.245	-190.335	1.963.909	-140.877	-105.647	1.717.386
Presežek sredstev nad obveznostmi		529.016	-3.081	525.936	68.673	0	594.608

Skupina med zunajbilančnimi postavkami na dan 31. 12. 2022 izkazuje 38 milijonov EUR potencialne terjatve v višini nominalne vrednosti izbrisanih podrejenih instrumentov, za katere nadaljuje aktivnosti za zaščito svojih interesov. Poleg tega so med zunajbilančnimi postavkami na dan 31. 12. 2022 izkazane tudi pogojne obveznosti iz naslova danih zavez za vplačila v alternativne sklade in sicer v višini 7,7 milijona EUR (31. 12. 2021: 17,4 milijona EUR).

D.1 Sredstva

V nadaljevanju so predstavljene posamezne kategorije sredstev skupaj z opisom načina vrednotenja pomembnejših kategorij, v kolikor se vrednotenje razlikuje od MSRP vrednotenja.

D.1.1 Dobro ime

Dobro ime je v SII-bilanci stanja skupine ovrednoteno z ničelno vrednostjo.

D.1.2 Odloženi stroški pridobivanja zavarovanj

Odloženi stroški pridobivanja zavarovanj so v SII-bilanci stanja skupine ovrednoteni z ničelno vrednostjo.

D.1.3 Neopredmetena sredstva

Skupina ni ugotovila nobenih neopredmetenih sredstev, ki bi se lahko prodala ločeno, in ne more dokazati, da obstaja tržna vrednost za enaka ali podobna sredstva. Vrednost neopredmetenih sredstev je v SII-bilanci stanja skupine ovrednotena z ničelno vrednostjo.

D.1.4 Odložene terjatve in obveznosti za davek

Skupina v bilanci stanja v skladu z MSRP obračunava odložene terjatve in obveznosti za davek skladno z MRS 12 "Davki iz dobička".

Podlaga za opredelitev obveznosti in terjatev za odloženi davek je prepoznavanje začasnih razlik. To so razlike med davčno vrednostjo posameznega sredstva ali obveznosti in knjigovodsko vrednostjo posameznega sredstva ali obveznosti. Začasne razlike so lahko obdavčljive začasne razlike oziroma zneski, ki se prištejejo k obdavčljivemu dobičku v prihodnjih obdobjih, ali pa zneski, ki se odštejejo od obdavčljivega dobička v prihodnjih obdobjih. Odloženi davki se tako pripoznajo kot terjatve ali obveznosti za odloženi davek, kot posledica obračunavanja sedanjih in prihodnjih davčnih posledic.

V SII-bilanci stanja se odložene terjatve in obveznosti za davek oblikujejo iz vrednosti terjatev in obveznosti za odloženi davek v bilanci stanja v skladu z MSRP in iz dodatno obračunanih terjatev in obveznosti za odloženi davek iz prevrednotenj v SII-bilanci stanja in se prikazujejo ločeno (bruto princip).

V SII-bilanci stanja se terjatve in obveznosti za odloženi davek obračunavajo od vseh prevrednotenj razen od:

- prevrednotenja postavke udeležb v odvisnih in pridruženih družbah, če imajo te udeležbe naravo strateških naložb in so zato razlike pri prevrednotenju obravnavane kot stalne ter tako niso osnova za obračun odloženih davkov;
- prevrednotenja postavke lastnih delnic, ki kotirajo na borzi, ker ta ne predstavlja obdavčljive začasne razlike;
- prevrednotenja postavke podrejenih obveznosti, ker ta ne predstavlja obdavčljive začasne razlike.

Odloženi davki iz naslova prevrednotenj v SII-bilanci stanja se obračunavajo po davčni stopnji, ki velja v Republiki Sloveniji (19 %), kjer je sedež obvladujoče družbe, ki pripravlja konsolidirane računovodske izkaze.

Skupina je iz naslova prevrednotenja skladno z načeli Solventnosti II oblikovala dodatno neto obveznost (razlika sredstev in obveznosti) za odloženi davek v višini 36,8 milijona EUR (2021: 23,5 milijona EUR). V naslednji preglednici je prikazan podrobnejši pregled po posameznih postavkah.

Odložene terjatve in obveznosti za davek

	31. 12. 2022			31. 12. 2021		
v tisoč EUR	MSRP vrednost	Prevrednotenje	SII-vrednost	MSRP vrednost	Prevrednotenje	SII-vrednost
Odložene terjatve za davek	27.885	14.475	42.361	5.466	11.395	16.861
Odloženi stroški pridobivanja zavarovanj	0	6.397	6.397	0	5.181	5.181
Neopredmetena sredstva	0	3.847	3.847	0	3.035	3.035
Finančne naložbe	25.250	398	25.648	2.240	0	2.240
Znesek ZTR prenesen pozavarovateljem	0	3.194	3.194	0	2.407	2.407
Druge postavke odloženih terjatev za davek	2.636	639	3.274	3.226	772	3.998
Odložene obveznosti za davek	3.122	51.250	54.372	10.627	34.932	45.560
Opredmetena sredstva namenjena lastni uporabi (nepremičnine in oprema)	0	530	530	0	288	288
Opredmetena sredstva, ki niso namenjena lastni uporabi (nepremičnine in oprema)	0	627	627	0	320	320
Finančne naložbe	3.080	0	3.080	10.587	201	10.788
Kosmate ZTR	0	48.354	48.354	0	30.411	30.411
Druge postavke odloženih obveznosti za davek	42	1.739	1.782	40	3.712	3.752

Največji učinek odloženih terjatev za davek je na finančnih naložbah, ki izhaja že iz MSRP bilance stanja in je posledica negativnega prevrednotenja naložb. Dodatno na SII-bilanci stanja izhaja večji učinek odloženih terjatev za davek še iz prevrednotenja odloženih stroškov pridobivanja zavarovanj.

Največji učinek na višino odloženih obveznosti za davek izhaja iz naslova prevrednotenja kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij.

D.1.5 Opredmetena osnovna sredstva, namenjena lastni uporabi

Skupina od neodvisnih zunanjih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin za pomembne nepremičnine praviloma vsaka tri leta pridobi oceno poštene vrednosti nepremičnin, namenjenih lastni uporabi. V letu 2022 je bila opravljena cenitev. Pooblaščeni ocenjevalci vrednosti nepremičnin pri oceni poštene vrednosti in oceni poštene vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, upoštevajo mednarodne standarde ocenjevanja vrednosti in mednarodne računovodske standarde. Pri oceni vrednosti se preveri primernost uporabe vseh načinov vrednotenja nepremičninskih pravic. Glede na namen ocenjevanja vrednosti in obseg razpoložljivih podatkov se pri oceni tržne vrednosti uporabi način tržnih primerjav in na donosu zasnovan način.

Oprema za neposredno opravljanje zavarovalne dejavnosti predstavlja nepomemben znesek in ga skupina v SII-bilanci stanja izkazuje v enaki višini kakor v bilanci stanja v skladu z MSRP. Prav tako se pravice do uporabe sredstev v najemu v SII-bilanci stanja vrednotijo enako kakor v bilanci stanja v skladu z MSRP.

D.1.6 Naložbe

Opredmetena sredstva, ki niso namenjena lastni uporabi

Metodologija je skladna z metodologijo, ki se uporablja za opredmetena osnovna sredstva, namenjena lastni uporabi, ki je podrobno opisana v podrazdelku D.1.5 Opredmetena osnovna sredstva, namenjena lastni uporabi. Lastniške počitniške kapacitete predstavljajo nepomemben del sredstev, zato zanje ne pridobivamo zunanje neodvisne presoje poštene vrednosti.

Naložbe v odvisne in pridružene družbe

Za pokojninske družbe in družbe za upravljanje znotraj EU (Sava pokojninska družba in Sava Infond) glede na določilo točke 1 (e) 335. člena Delegirane uredbe ni izvedena popolna konsolidacija podatkov. Tako v prilagojeni bilanci stanja v skladu z MSRP ti družbi ostaneta med naložbami v odvisne družbe in pridružene družbe, vrednotene po knjigovodski vrednosti. V SII-bilanci stanja ju izkazujemo v višini sorazmernega deleža njunih lastnih virov sredstev, to je v višini razpoložljivega kapitala, izračunanega v skladu s sektorskimi predpisi, ki veljajo v Republiki Sloveniji za pokojninske družbe in družbe za upravljanje.

Za pokojninske družbe v skupini zunaj EU (Sava Penzisko društvo) glede na določilo točke 1 (f) 335. člena Delegirane uredbe ni izvedena popolna konsolidacija podatkov. V prilagojeni bilanci stanja v skladu z MSRP so te družbe izkazane med naložbami v odvisne in pridružene družbe, vrednotene po knjigovodski vrednosti. V SII-bilanci stanja pa so vrednotene z uporabo kapitalske metode po MSRP v skladu s 13(5) členom Delegirane uredbe, pri čemer nabavno vrednost, ki je osnova za izračun kapitalske metode, zmanjšamo za dobro ime, ki je bilo del nabavne vrednosti. Vrednost dobrega imena in drugih neopredmetenih sredstev, ki bi bila v skladu z metodologijo vrednotenja sredstev ovrednotena z ničelno vrednostjo, odštejemo od dobljene vrednosti družbe.

Skupina deleže v pridruženih družbah (DCB in G2I), v skladu z določilom točke 1 (f) 335. člena Delegirane uredbe, v SII-bilanci stanja vrednoti z uporabo kapitalske metode po MSRP v skladu s 13(5) členom Delegirane uredbe.

Delnice

Metodologija vrednotenja v skladu z zahtevami Solventnosti II je za delnice, ki kotirajo, skladna z metodologijo, ki je uporabljena za vrednotenje bilance stanja v skladu z MSRP.

Ker predstavljajo lastniški vrednostni papirji, ki niso uvrščeni na borzo, nepomemben delež naložbenega portfelja Zavarovalne skupine Sava, v SII-bilanci stanja niso vrednoteni po pošteni vrednosti, temveč so izkazani v enaki višini, kot izhaja iz bilance stanja v skladu z MSRP.

Obveznice

Vse obveznice se v SII-bilanci stanja vrednotijo po pošteni vrednosti. Obveznice, ki so sicer razvrščene v računovodsko skupino v posesti do zapadlosti, se v SII-bilanci stanja prevrednotijo na pošteno vrednost ob upoštevanju tržne cene na datum poročanja.

V to postavko skupina prerazporedi obveznice iz registrov naložb, ki pokrivajo obveznosti do zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, skupina pa daje garancijo (garantirani VEP), v kolikor so v skladu z MSRP prikazane v postavki naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje. V primeru, da so te obveznice razvrščene v računovodsko skupino v posesti do zapadlosti, se za potrebe priprave SII-bilance stanja izvede prevrednotenje na pošteno vrednost ob upoštevanju tržne cene na datum poročanja.

Naložbeni skladi

Glede na to, da so naložbeni skladi v bilanci stanja v skladu z MSRP vrednoteni po pošteni vrednosti, prevrednotenje za SII-bilanco stanja ni potrebno.

V to postavko skupina prerazporedi naložbene sklade iz registrov naložb, ki pokrivajo obveznosti do zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, skupina pa daje garancijo (garantirani VEP) v kolikor so v skladu z MSRP prikazane v postavki naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje.

Alternativni skladi

Vrednost alternativnih skladov (nepremičninski in infrastrukturni skladi, skladi zasebnega dolga, skladi zasebnega kapitala) je v bilanci stanja v skladu z MSRP prikazana na podlagi VEP-a, podanega s strani upravljalca sklada ali kot vrednost vplačane naložbe.

Za oba pristopa uporabljena v bilanci stanja v skladu z MSRP predpostavljamo, da sta najboljši približek tržnemu vrednotenju, zato je vrednost teh naložb v SII-bilanci stanja skladna s prikazom v bilanci stanja v skladu z MSRP.

Depoziti, ki niso denarni ustrezniki

Depoziti, ki niso denarni ustrezniki, se ne prevrednotijo, temveč se predpostavi, da je odplačna vrednost v skladu z MSRP dovolj dober približek SII-vrednosti.

Depoziti z originalno zapadlostjo do treh mesecev se v SII-bilanci stanja prerazporedijo iz postavke denarja in denarnih ustreznikov v postavko depozitov, ki niso denarni ustrezniki.

Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

Finančne naložbe, za pokrivanje obveznosti zavarovanj, za katera zavarovanci v celoti prevzemajo naložbena tveganja in skupina za njih ne jamči donosnosti, se v SII-bilanci stanja prikažejo v kategoriji »Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje«. Finančne naložbe, ki pokrivajo obveznosti zavarovanj, za katera zavarovanci prevzemajo naložbena tveganja, skupina pa jamči določeno višino donosnosti, se v SII-bilanci stanja prerazporedijo med ostale finančne naložbe, ki pokrivajo obveznosti življenjskih zavarovanj.

Naložbe, ki se v SII-bilanci stanja vključujejo med naložbe za pokrivanje obveznosti zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, so v bilanci stanja v skladu z MSRP vrednotene po pošteni vrednosti, kar pomeni, da prevrednotenje v SII-bilanci stanja ni potrebno.

Naložbe v korist zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, ki se v SII-bilanci stanja prerazporedijo med ostale finančne naložbe, se prevrednotijo na pošteno vrednost v primeru obveznic, razvrščenih v računovodsko skupino v posesti do zapadlosti.

D.1.7 Posojila in hipotekarni krediti

Vrednotenje v SII-bilanci stanja je enako vrednotenju v bilanci stanja v skladu z MSRP po odplačni vrednosti.

D.1.8 Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem

V nadaljnjem besedilu uporabljamo oznako SII-rezervacije za zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane v skladu z zakonodajo Solventnosti II, in MSRP-rezervacije za zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP 4). Glavna načela, uporabljena v izračunih MSRP-rezervacij, so opisana v računovodskem delu letnega poročila skupine v razdelku 17.4.25 Zavarovalno-tehnične rezervacije.

Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesenih pozavarovateljem, vrednotijo aktuarji družb v skupini. Metodologija upošteva usmeritve iz politike upravljanja zavarovalnih tveganj.

Skupina pri oblikovanju premijske rezervacije oddanih poslov upošteva prerazporeditev postavk za nezapadle terjatve za provizijo za oddano pozavarovanje in sozavarovanje ter za obračunane, nezapadle obveznosti za premijo za oddano pozavarovanje in sozavarovanje.

Zaradi razmeroma majhnega obsega portfelja oddanih sozavarovanj in pozavarovanj za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesenih pozavarovateljem, ni mogoča uporaba enakih aktuarskih metod kakor za kosmate rezervacije. Uporabljamo poenostavitve, s katerimi na podlagi podatkov o oddanem poslu za vsako homogeno skupino in vsako kohorto izračunamo delež oddanega posla. Z dobljenim deležem iz kosmate najboljše ocene rezervacije (pred upoštevanjem stroškov, prihodnjih denarnih tokov iz premij in provizij ter brez upoštevanja morebitne bodoče inflacije ter časovne vrednosti denarja) izračunamo najboljšo oceno rezervacij oddanega posla (pred stroški, prerazporeditvami, bodočo inflacijo in diskontiranjem). Upoštevanje valutne sestave, bodoče inflacije in časovne vrednosti denarja je enako kakor pri kosmatih najboljših ocenah rezervacij. Prilagoditev za pričakovana neplačila nasprotne stranke izvedemo na podlagi delitve zneska ZTR, prenesenega pozavarovateljem (za bilanco stanja v skladu z MSRP), po bonitetnih ocenah nasprotnih strank in s temi bonitetnimi ocenami povezanimi verjetnostmi neplačila.

D.1.9 Depoziti pri cedentih

Pri depozitih pri cedentih se zaradi kratkoročnosti naložbe šteje, da je vrednost v bilanci stanja v skladu z MSRP dovolj dober približek poštene vrednosti. Zato se za tovrstne depozite poštena vrednost po modelu ne izračunava, v SII-bilanci stanja pa se za pošteno vrednost prevzame vrednost iz bilance stanja v skladu z MSRP.

D.1.10 Terjatve do zavarovancev in zavarovalnih posrednikov

Skupina v SII-bilanci stanja iz postavke terjatve do zavarovancev in zavarovalnih posrednikov izloči nezapadle terjatve do zavarovancev ter nezapadle terjatve za premijo iz sprejetega pozavarovanja in sozavarovanja. Skupina upošteva omenjeni postavki kot prihodnje denarne tokove pri izračunu kosmate najboljše ocene premijske rezervacije. Sprememba terjatev in premijske rezervacije se izkazuje kot prerazporeditev.

Vrednotenje terjatev v SII-bilanci stanja se ne razlikuje od vrednotenja v bilanci stanja v skladu z MSRP.

D.1.11 Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja

Skupina v SII-bilanci stanja iz postavke terjatve iz pozavarovanja izloči nezapadle terjatve za provizijo iz retrocediranega posla pozavarovalnice ter nezapadle terjatve za provizijo iz oddanega pozavarovanja in sozavarovanja zavarovalnic. Omenjeni postavki skupina upošteva kot prihodnje denarne tokove pri izračunu pozavarovalnega deleža v najboljši oceni premijske rezervacije. Sprememba terjatev in premijske rezervacije se izkazuje kot prerazporeditev.

Vrednotenje terjatev v SII-bilanci stanja se ne razlikuje od vrednotenja v bilanci stanja v skladu z MSRP.

D.1.12 Druge terjatve

V postavki druge terjatve izkazujemo kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij, kratkoročne terjatve do kupcev, kratkoročne terjatve do zaposlenih, kratkoročne terjatve iz oddaje prostorov, opreme in druge kratkoročne terjatve.

Vrednotenje v SII-bilanci stanja je enako kakor za bilanco stanja v skladu z MSRP.

D.1.13 Lastne delnice

Lastne delnice kotirajo na organiziranem trgu, zato se za namene SII-bilance stanja prevrednotijo na zaključno ceno na borzi na dan vrednotenja SII-bilance stanja.

D.1.14 Denar in denarni ustrezniki

Vrednotenje denarja in denarnih ustreznikov je v SII-bilanci stanja enako kakor v bilanci stanja v skladu z MSRP.

Depoziti z originalno zapadlostjo do treh mesecev se v SII-bilanci stanja obravnavajo enako kot depoziti z daljšo zapadlostjo, zato se jih prerazporedi v postavko depozitov, ki niso denarni ustrezniki.

D.1.15 Druga sredstva, ki niso izkazana drugje

Druga sredstva sestavljajo kratkoročne časovne razmejitve (kratkoročno odloženi stroški in kratkoročno nezaračunani prihodki). Med kratkoročno odloženimi stroški se izkazujejo vnaprej plačani stroški zavarovanj, licenc, zakupnin in podobno.

Pri vrednotenju drugih sredstev se za potrebe SII-bilance stanja zasleduje vidik denarnega toka. Postavke, pri katerih je denarni tok že bil izveden, se prevrednotijo na ničelno vrednost, ostale postavke pa se v SII-bilanci stanja pripoznajo v enaki višini kakor za bilanco stanja v skladu z MSRP.

D.2 Zavarovalno-tehnične rezervacije

Skupina pri oblikovanju kosmate premijske rezervacije izvede prerazporeditve postavk za nezapadle terjatve za premijo za direktno zavarovanje, sprejeto pozavarovanje in sozavarovanje ter za obračunano nezapadlo obveznost za provizije za sprejeto pozavarovanje in sozavarovanje. Upoštevajo se tudi posebnosti družb v skupini.

Vrednotenje kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij in pozavarovalnega dela izvajajo aktuarji družb skupine. Vrednotenje pozavarovalnega dela SII-rezervacij (najboljše ocene rezervacij za oddane posle) je opisano pri vrednotenju sredstev v razdelku D.1.8 Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem. Metodologija upošteva usmeritve iz politike upravljanja zavarovalnih tveganj skupine in je skladna z uveljavljenimi aktuarskimi metodami.

Skupina pri izračunu SII-rezervacij ne uporablja uskladitvene prilagoditve iz 182. člena ZZavar-1 (oziroma člena 77 b Direktive 2009/138/ES), prilagoditve za nestanovitnost iz 184. člena ZZavar-1 (oziroma člena 77 d Direktive 2009/138/ES), prehodne prilagoditve zadevne strukture netveganih obrestnih mer iz 639. člena ZZavar-1 (oziroma člena 308 c Direktive 2009/138/ES) in prehodnega odbitka iz 640. člena ZZavar-1 (oziroma člena 308 d Direktive 2009/138/ES).

Skupina oblikuje te kategorije SII-rezervacij:

- najboljša ocena škodnih rezervacij direktnih zavarovanj,
- najboljša ocena premijskih rezervacij direktnih zavarovanj,
- najboljša ocena rezervacij za rente, ki izhajajo iz direktnih premoženjskih zavarovanj (rezervacija za premoženjske rente),
- najboljša ocena rezervacij za življenjska zavarovanja,
- najboljša ocena rezervacij sprejetega pozavarovanja,
- dodatek za tveganje.

SII-rezervacije so enake vsoti najboljše ocene rezervacij in dodatka za tveganje. Zgoraj omenjene kategorije rezervacij so podrobneje opisane v nadaljevanju razdelka.

Najboljša ocena škodnih rezervacij direktnih zavarovanj

Škodne rezervacije se nanašajo na škodne dogodke, ki so se že zgodili, škode po teh dogodkih pa še niso bile rešene, ne glede na to, ali so bile prijavljene ali ne. V izračunu najboljše ocene družbe v skupini upoštevajo uteženo povprečje vseh možnih scenarijev in časovno vrednost denarnih tokov, kar pomeni, da so vsi denarni tokovi diskontirani s krivuljami netveganih obrestnih mer. V izračun so vključeni tudi vsi stroški, ki se nanašajo na obdobje od datuma škodnega dogodka do datuma obračuna škode, in pričakovani prihodnji regresi, ki izhajajo iz teh škod.

Rezervacija za škode, ki so se že zgodile, vendar še niso bile izplačane, se oblikuje na podlagi statističnih podatkov iz preteklih let ter izračunava skupaj za škode, ki so že bile prijavljene, in za škode, ki še niso bile prijavljene.

Posamezna zavarovalnica v skupini pri izračunu najboljše ocene kosmatih škodnih rezervacij pri vsaki homogeni skupini tveganj uporabi vsaj dve od spodaj naštetih metod:

- metoda veriženja (metoda Chain-Ladder), ki glede na pretekli razvoj rešenih in prijavljenih škod ocenjuje nadaljnji razvoj škodnih izplačil za škode, ki so se že zgodile;
- naivna metoda, pri kateri za posamezen segment zavarovanj predvidimo končni ultimativni škodni količnik ne glede na hitrost prijave in izplačilo škod;
- Bornhuetter-Fergusonova metoda je kombinacija naivne metode in metode veriženja, pri kateri za posamezen segment zavarovanj predvidimo določen škodni količnik glede na to, kdaj je škoda prijavljena in/ali izplačana;
- metoda Fisher-Lange (metoda inkrementalnih povprečnih škod), pri kateri na podlagi zgodovinskih podatkov za vsako posamezno razvojno leto določimo povprečno škodo in število izplačanih škod;
- metoda povprečne IBNR-škode, pri kateri na podlagi zgodovinskih podatkov določimo višino škodne rezervacije za škode, ki so že nastale, a še niso bile prijavljene (angl. Incurred But Not Reported; IBNR), kot zmnožek med pričakovanim številom IBNR-škod in povprečno višino IBNR-škode, h končni vrednosti najboljše ocene škodnih rezervacij pa prištejemo še rezervacije za prijavljene škode (angl. Reported But Not Settled; RBNS) na dan vrednotenja.

Najpomembnejše predpostavke pri izračunu najboljše ocene škodnih rezervacij (krajše: BE CP) so:

- Pričakovani ultimativni škodni količnik: pričakovani končni delež vseh rešenih škod, ki so se zgodile v zadevnem obdobju, v premiji, zasluženi v tem obdobju;
- Faktorji škodnega razvoja: za zavarovalne vrste s tako imenovanim dolgim repom je višina rezervacij za neprijavljene škode močno odvisna od izbire faktorjev škodnega razvoja, še sploh pa od izbire repa, ki predstavlja faktorje za leta, za katera družbe še nimajo dejanskih škodnih izkušenj. Razvojni faktorji so izbrani na podlagi zgodovinskih razvojnih faktorjev, korigirani za pričakovane spremembe v prihodnosti, repni razvojni faktor pa je določen z uporabo logaritemske regresije, pri čemer izberemo krivuljo, ki se izbranim razvojnim faktorjem za že razvita škodna leta najbolje prilega. Po aktuarski presoji ta faktor ustrezno korigiramo;
- Pričakovani delež cenilnih stroškov v prihodnjih škodnih izplačilih: delež cenilnih stroškov v prihodnjih izplačanih odškodninah je določen na podlagi zgodovinskih podatkov in po potrebi korigiran glede na pričakovanja v prihodnosti oziroma glede na trende gibanja višine cenilnih stroškov;
- Pričakovani delež regresov v prihodnjih škodnih izplačilih: delež regresov v prihodnjih škodnih izplačilih je določen na podlagi zgodovinskih podatkov o izplačanih regresih in po potrebi korigiran glede na pričakovanja v prihodnosti oziroma glede na trende gibanja;
- Diskontiranje: pri izračunu najboljše ocene škodnih rezervacij vse denarne tokove diskontiramo z ustreznimi krivuljami netveganih obrestnih mer;
- Rente: med prijavljenimi škodami zavarovanja avtomobilske in splošne odgovornosti so tudi škode, katerih izplačila so predvidena v obliki dosmrtne rente ali rente do 26. leta starosti oziroma do zaključka šolanja; družbe v skupini izračunajo rezervacijo za te rente posebej z življenjskimi tehnikami, zato so pri izračunu najboljše ocene škodnih rezervacij premoženjskih vrst poslovanja te rezervacije in podatki zanje izločeni.

Za zadnje leto dogodka (leto 2022) je skupni povprečni pričakovani ultimativni škodni količnik nekoliko višji, kot je bil v izračunu na dan 31. 12. 2021 za leto dogodka 2021, na kar je vplivalo povečanje škodne inflacije, nekaj večjih nastalih škod in povrnitev škodne pogostosti na ravni pred epidemijo.

Najboljša ocena premijskih rezervacij direktnih zavarovanj

Premijska rezervacija se nanaša na škodne dogodke, ki nastopijo po datumu vrednotenja, torej med preostalim obdobjem veljavnosti zavarovalnega kritja polic. Izračunava se za tiste pogodbe, ki so aktivne na dan izračuna, in je sestavljena iz vseh pričakovanih prihodnjih denarnih tokov znotraj meja zavarovalnih pogodb (v nadaljevanju pogodbene meje). Družbe v skupini v izračunu najboljše ocene upoštevajo uteženo povprečje vseh možnih scenarijev in časovno vrednost denarnih tokov, kar pomeni, da so vsi denarni tokovi ustrezno diskontirani s krivuljami netveganih obrestnih mer.

V izračunu premijske rezervacije največja direktna zavarovalna družba v skupini s sedežem v EU upošteva naslednje denarne tokove, ki so ustrezno razdeljeni po posameznih letih in na koncu diskontirani z uporabo krivulje netveganih obrestnih mer:

- vse škode, ki se še bodo zgodile v prihodnosti,
- vse cenilne stroške v povezavi z reševanjem škod iz prejšnje točke,
- vse prihodnje regrese, ki izhajajo iz škod, opisanih v prvi točki,
- vse prihodnje stroške, povezane s servisiranjem obstoječih pogodb,
- vse prihodnje prilive premij iz nezapadlih terjatev,
- provizijo in stroške požarne takse, ki izvirajo iz premij, opisanih v prejšnji točki,
- pričakovano vrednost prihodnjih vračil premij zaradi predčasne prekinitve pogodb,
- prihodnjo obračunano premijo pri večletnih pogodbah z letnimi obračuni in permanentnih pogodbah za obdobje, za katero kritje že obstaja, premija pa še ni bila obračunana,
- prihodnjo obračunano premijo pri večletnih pogodbah z letnimi obračuni in permanentnih pogodbah z letnimi obračuni premije znotraj pogodbenih mej,
- stroške v povezavi s premijami iz prejšnjih dveh točk,
- višino prihodnjih pričakovanih bonusov in popustov, ki so odvisni od višine škodnega količnika nekaterih pogodb.

Manjše zavarovalne družbe v skupini s sedežem zunaj EU izračunajo premijsko rezervacijo, namenjeno prihodnjim škodam in stroškom, poenostavljeno iz MSRP-prenosne premije ter pričakovanega škodnega in stroškovnega količnika.

Najpomembnejše predpostavke pri izračunu najboljše ocene premijske rezervacije (krajše: BE PP) so:

- pričakovani škodni količniki: pri določanju pričakovanih škodnih količnikov upoštevamo ultimativne škodne količnike po posameznih letih dogodka, ki jih dobimo iz izračuna škodne rezervacije, spremembe v povprečni premiji v zadnjem letu in pričakovanja o škodnem dogajanju v prihodnosti;
- pričakovani delež cenilnih stroškov v prihodnjih škodnih izplačilih: delež cenilnih stroškov v prihodnjih izplačilih odškodnin je določen na podlagi zgodovinskih podatkov in po potrebi korigiran glede na pričakovanja v prihodnosti oziroma glede na trend gibanja višine cenilnih stroškov;
- pričakovani delež provizij v prihodnjih premijskih denarnih tokovih: delež provizij v plačanih premijah je določen na podlagi zgodovinskih podatkov in po potrebi korigiran glede na pričakovanja v prihodnosti oziroma glede na morebitne spremembe provizijskih stopenj;
- pričakovani delež preostalih stroškov v prihodnjih premijskih denarnih tokovih: delež preostalih stroškov v obračunanih premijah je določen na podlagi zgodovinskih podatkov in po potrebi korigiran glede na pričakovanja v prihodnosti oziroma glede na trend gibanja višine stroškov;
- pričakovan delež regresov v prihodnjih škodnih izplačilih: ta delež je določen na podlagi zgodovinskih podatkov o izplačanih regresih;
- pričakovani razvoj škod po letih: ta razvoj je določen na podlagi zgodovinskega načina izplačevanja škod;
- pričakovani razvoj regresov po letih: ta razvoj je določen na podlagi zgodovinskega načina izplačevanja regresov;
- pričakovani delež prekinitev: pričakovani delež prekinitev (storna) oziroma višino vrnjene premije zaradi predčasne prekinitve pogodbe določimo na podlagi podatkov preteklega leta in ga oziroma jo po potrebi korigiramo v skladu s pričakovanji.

Skupni pričakovani ultimativni škodni količnik, uporabljen v izračunu najboljše ocene premijskih rezervacij je na dan 31. 12. 2022 nekoliko višji, kot je bil skupni pričakovani ultimativni škodni količnik, uporabljen v izračunu najboljše ocene premijskih rezervacij na dan 31. 12. 2021, pri čemer so razlogi (z izjemo večjih že nastalih škod) podobni kot pri škodnem količniku za škodne rezervacije.

Najboljša ocena rezervacij za rente, ki izhajajo iz direktnih premoženjskih zavarovanj

Najboljša ocena rezervacij za rente, ki izhajajo iz premoženjskih zavarovanj (v nadaljevanju najboljša ocena rezervacij za premoženjske rente), se zaradi posebnega načina izplačevanja škod izračunava ločeno od najboljše ocene škodnih rezervacij premoženjskih zavarovanj, in sicer se posebej določa za:

- prijavljene rente iz premoženjskih zavarovanj (bodisi v izplačevanju ali še ne): najboljša ocena za te rente se poroča v življenjski vrsti poslovanja rent, ki izhajajo iz pogodb o premoženjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj;
- rente iz premoženjskih zavarovanj, ki še niso bile prijavljene: najboljša ocena rezervacij za tovrstne rente se poroča pri premoženjskih vrstah poslovanja v okviru najboljše ocene škodnih rezervacij.

Predpostavke, uporabljene pri izračunu najboljše ocene rezervacij za premoženjske rente, ki so že prijavljene (ne glede na to ali so že v izplačevanju ali še ne), so:

- pričakovani delež cenilnih stroškov v prihodnjih škodnih izplačilih: delež cenilnih stroškov v prihodnjih rentnih izplačilih določimo na podlagi podatkov v prejšnjem obračunskem letu;
- pričakovana inflacija: pričakovano inflacijo v prihodnosti določimo na podlagi trenutnega makroekonomskega stanja in pričakovanj v prihodnosti;
- umrljivost glede na izbrane tablice umrljivosti.

Predpostavke, uporabljene v izračunu najboljše ocene rezervacij za premoženjske rente, ki še niso prijavljene, so:

- pričakovano število teh rent, določeno na podlagi preteklih let škodnih dogodkov in pričakovanj v prihodnosti,
- povprečna višina sedanje vrednosti vseh prihodnjih obveznosti rente v trenutku njenega nastanka, določena kot povprečna vrednost vseh pričakovanih obveznosti za rente, ki so že v izplačevanju, in po potrebi korigirana z aktuarsko presojo glede na trend gibanja.

Za izračun na konec leta 2022 je bila pričakovana povprečna naknadno prijavljena renta nekoliko višja kot za izračun na koncu 2021.

Najboljša ocena rezervacij za direktna življenjska zavarovanja

Izračun najboljše ocene rezervacij za življenjska zavarovanja je narejen na ravni zavarovalne pogodbe, pri čemer so predpostavke izračuna enotne za posamezno homogeno skupino produktov življenjskih zavarovanj. Ta v grobem delimo na mešana, riziko, vseživljenjska in rentna klasična življenjska zavarovanja, na naložbena življenjska zavarovanja (z garancijo ali brez nje, z omejeno dobo ali vseživljenjska) in zdravstvena zavarovanja, podobna življenjskim zavarovanjem. Izračun naredimo na podlagi najboljših ocen prihodnjih pogodbenih denarnih tokov, v katerih upoštevamo najboljše ocene vseh pogodbenih finančnih tokov in povezanih finančnih tokov, kot so cenilni stroški, stroški administracije in finančni prihodki od naložb sredstev, ki pokrivajo obveznosti zavarovalnih pogodb. Ločeno izračunamo najboljšo oceno škodnih rezervacij za življenjska zavarovanja.

V kolikor zavarovalna pogodba izpolnjuje vse naslednje tri pogoje:

- premija ni izterljiva,
- pogodba na dan vrednotenja nima riziko zavarovalne komponente,
- pogodba ne vsebuje finančnih garancij,

potem se za to pogodbo privzame, da je pogodbena meja enaka datumu vrednotenja, in se tako v projekciji denarnih tokov ne upošteva nobene prihodnje premije. Pogodbo se vrednoti kot kombinacijo zavarovalno-tehničnih rezervacij, izračunanih v celoti, in najboljše ocene rezervacij. V primeru čistih naložbenih zavarovanj se tako vrednoti pogodbo kot rezervacijo, izračunano v celoti, v višini vrednosti premoženja v naložbenih skladih, razliko med pričakovanimi dejanskimi in vračunanimi stroški pa se vrednoti preko oblikovanja najboljše ocene rezervacij.

Pričakovani pogodbeni denarni tokovi so:

- prihodki iz premij,
- izplačila za škode (smrt, hujše bolezni, doživetje, odkup),
- stroški (provizije zastopnikov, drugi sklenitveni stroški, cenilni stroški, administrativni stroški),
- prihodki iz naložb (provizija iz upravljanja naložb).

Pri obravnavi posamezne pogodbe se upoštevajo:

- letna premija, pogostost plačevanja, zavarovalne vsote za primer smrti, hujše bolezni in doživetja;
- tehnične osnove produktov: tehnična obrestna mera, tablice umrljivosti in obolevnosti, stroški;
- predpostavke: delež realizirane umrljivosti in obolevnosti, delež odstopov, prihodnja donosnost, realizirani stroški, prihodnja inflacija.

Za denarne tokove, obravnavane do poteka police, se izračuna njihova sedanja vrednost z uporabo netvegane obrestne mere. Posebej se za življenjska zavarovanja oceni sedanja vrednost opcij in garancij, vgrajenih v produkte življenjskih zavarovanj. Pri tem se uporabi stohastične ekonomske scenarije ali aproksimativno metodo. Prihodnje dinamično obnašanje zavarovalcev ni modelirano, prihodnji posegi poslovodstva pa so modelirani zgolj pri izračunu sedanje vrednosti opcij in garancij, kjer se predvideva določena realizacija presežkov iz prevrednotenja v primeru scenarijev, v katerih predvideni prihodki iz naložb pred realizacijo presežkov ne dosegajo potrebnih prihodkov iz naložb zaradi garantirane obrestne mere pri klasičnih življenjskih zavarovanjih.

Najboljša ocena rezervacij za zajamčena izplačila ob rojstvu otrok se izračuna na podlagi predvidenega števila in predvidene višine izplačil za že sklenjena zavarovanja. Postopek izračuna tovrstnih rezervacij je narejen na podlagi ocene prihodnjih izplačil, ki temelji na trikotniški metodi ob upoštevanju števila rojstev otrok po letu sklenitve zavarovanja in razvojnem letu zavarovanja ali na podlagi analitične formule. Sedanja vrednost denarnih tokov se izračuna z uporabo netvegane obrestne mere.

Najboljša ocena škodnih rezervacij za življenjska zavarovanja se izračuna z uporabo metode povprečne škode, pri čemer se posebej oceni rezervacija za nastale prijavljene škode in posebej rezervacija za nastale, a še neprijavljene škode. Najboljša ocena rezervacij za nastale prijavljene škode je enaka rezervaciji po popisu. Najboljša ocena rezervacij za nastale, vendar še neprijavljene škode se izračuna kot produkt ultimativnega števila IBNR-škod (ocena iz trikotnika prijavljenih škod) in povprečne višine IBNR-škode. Pri tem opazujemo samo škode zaradi smrti ali hujše bolezni. Povprečna višina IBNR-škode se določi kot povprečna riziko zavarovalna vsota za posamezno homogeno skupino zavarovanj. Sedanja vrednost denarnih tokov se izračuna z uporabo netvegane obrestne mere.

V letu 2022 so se ponovno ovrednotile vse uporabljene predpostavke, pri čemer je prišlo do manjših sprememb. Na nekaterih segmentih so se stroški na enoto zavarovanja spremenili zaradi obsega portfelja, nekoliko so se spremenile tudi predvidene stopnje prekinitev pogodb in predvidena umrljivost. Na vrednotenje je vplivala tudi sprememba netvegane obrestne mere.

Najboljša ocena rezervacij sprejetega pozavarovanja

Izračuni se naredijo na ravni vrst poslovanja v skladu s Prilogo 1 k Delegirani uredbi, in sicer ločeno za posle pozavarovanja v skupini in posle zunaj skupine (za stanje na ravni skupine se po izločitvi transakcij v skupini upoštevajo le slednji). Zaradi zanemarljivega obsega in narave obveznosti sprejetih življenjskih pozavarovanj (zunaj skupine) je metodologija za vrednotenje teh obveznosti enaka kakor za premoženjska in NSLT-zdravstvena zavarovanja, zato so obveznosti sprejetih življenjskih pozavarovanj razporejene k NSLT-zdravstvenim zavarovanjem.

Najboljša ocena rezervacij sprejetega pozavarovanja je sestavljena iz najboljše ocene premijskih in najboljše ocene škodnih rezervacij. Osnova za izračune je razporeditev poslov po pogodbenih letih.

Izračun najboljše ocene rezervacij je razdeljen na:

- izračun tehnične kosmate rezervacije, ki vključuje najboljšo oceno rezervacije za škodne dogodke, povezane s sklenjenimi posli (že nastale in prihodnje), pred upoštevanjem časovne vrednosti denarja;
- delitev tehnične kosmate rezervacije na tehnično premijsko rezervacijo (za prihodnje škode) in tehnično škodno rezervacijo (za že nastale, a še ne plačane škode);
- upoštevanje prihodnjih stroškov, povezanih z veljavnimi pogodbami;
- upoštevanje prihodnjih denarnih tokov iz premij in provizij, vključno z že obračunanimi, a še ne zapadlimi in neplačanimi premijami in provizijami;
- pripravo denarnih tokov, upoštevanje bodoče presežne inflacije škodnih denarnih tokov, valutne strukture denarnih tokov in diskontiranje.

Pri tehnični kosmati rezervaciji se uporablja metoda veriženja na trikotnikih kumulativnih obračunanih škod z Bornhütter-Fergusonovo (BF) prilagoditvijo. Pri izbiri razvojnih faktorjev se za veriženje upoštevajo podatki iz let, ki izražajo naravo portfelja, za katerega se izračunava rezervacija. Če se posamezni faktorji zaradi izjemnih dogodkov preveč razlikujejo od povprečja, se izločijo iz izračuna razvojnih faktorjev. V zadnjem delu oziroma repu razvoja se uporablja aproksimacija z eno od porazdelitvenih funkcij: eksponentno, Weibullovo, potenčno, Shermanovo; pri izbiri funkcije se uporablja merilo R^2. Apriorni škodni količnik za BF je izbran na podlagi presoje aktuarja in oddelka za prevzem pozavarovanj. Kjer so škodni trikotniki preveč razpršeni, se ultimativne škode ocenijo na podlagi škodnih količnikov. Pri tem se pričakovani merodajni škodni količnik vsakega pogodbenega leta določi kot izbrano povprečje med vnaprej ocenjenim naivnim količnikom, določenim na podlagi strokovne presoje, večletnih povprečij in na podlagi informacij oddelka za prevzem pozavarovanj in realiziranim merodajnim MSRP-škodnim količnikom (brez rezervacij na ravni portfelja). Za starejša leta z znanim razvojem ima večjo utež realizirani količnik, za novejša leta pa naivni. Za razvoj izplačil oziroma denarni tok se uporabi vzorec, pridobljen iz trikotniškega razvoja. V združenem pregledu se nato povzamejo rezultati vseh metod in izbere najboljša ocena ultimativnih škod, na podlagi katere se izračuna tehnična kosmata rezervacija.

V deležih stroškov se upoštevajo prihodnji cenilni in administrativni stroški, povezani s sklenjenimi pogodbami.

Denarne tokove bodočih izplačil (nastalih in še ne nastalih škod) glede na pričakovano zapadlost povečamo za pričakovano bodočo presežno inflacijo. Osnova za delitev dobljenih denarnih tokov po valutah je valutna sestava obveznosti za bilanco stanja v skladu z MSRP. Prihodnji denarni tokovi, razdeljeni po valutah, se diskontirajo z uporabo ustreznih krivulj netveganih obrestnih mer.

Najbolj pomembni predpostavki pri izračunu sta izbira ustrezne metode za posamezno vrsto poslovanja, ki se v letu 2022 pri večini vrst poslovanja ni spremenila, ter uporabljeni ultimativni količniki, predvsem za zadnje pogodbeno leto, kjer je zaradi neznanih škod in še neizteklega kritja največ negotovosti. Za sprejeta pozavarovanja zunaj skupine zadnjega pogodbenega leta je delež pričakovanih ultimativnih škod in provizij v pričakovanih ultimativnih premijah precej nižji kot leto poprej, ki je bilo zelo obremenjeno s škodami katastrofalnih dogodkov.

Dodatek za tveganje

Dodatek za tveganje skupaj z najboljšo oceno rezervacij zagotavlja, da je vrednost zavarovalno-tehničnih rezervacij enakovredna znesku, ki bi ga za prevzem in izpolnitev obveznosti do zavarovalcev, zavarovancev in drugih upravičencev iz zavarovalnih pogodb zahtevale druge zavarovalnice, ki bi prevzele te obveznosti. Dodatek za tveganje se izračuna z določitvijo stroškov zagotavljanja zneska primernih lastnih virov sredstev v višini zahtevanega solventnostnega kapitala, ki je potreben za podporo zavarovalnih obveznosti med njihovo veljavnostjo oziroma do njihovega izteka. Mera, uporabljena pri določitvi stroškov zagotavljanja prej omenjenega zneska primernih lastnih virov sredstev, je pribitek nad ustrezno netvegano obrestno mero, ki bi ga zavarovalnica upoštevala, da bi zagotovila te primerne lastne vire sredstev, in je enaka 6 %.

Skupina v skladu s 340. členom Delegirane uredbe določi dodatek za tveganje kot vsoto dodatkov za tveganje posameznih (po)zavarovalnic v skupini.

Pri izračunu omenjenega zahtevanega solventnostnega kapitala vsaka družba v skupini upošteva vsa tveganja, pred katerimi se ne more zaščititi. Ta tveganja so:

- tveganje premoženjskih zavarovanj,
- tveganje življenjskih zavarovanj,
- tveganje zdravstvenih zavarovanj,
- tveganje neplačila nasprotne stranke, ki se nanaša na (po)zavarovalne izpostavljenosti,
- tržno tveganje, če se mu ne moremo izogniti z ustrezno izbiro sredstev, razen obrestnega tveganja,
- operativno tveganje.

V skladu z 58. členom Delegirane uredbe družbe v skupini uporabljajo poenostavljeno metodo za projekcijo prihodnjih zneskov zahtevanega solventnostnega kapitala, in sicer upoštevajo raven (2) hierarhije iz 61. člena Sklepa o podrobnejših navodilih za vrednotenje zavarovalno-tehničnih rezervacij: Za določanje celotnega zahtevanega solventnostnega kapitala za vsako prihodnje leto se uporabi razmerje najboljše ocene za navedeno prihodnje leto in najboljše ocene zavarovalno-tehničnih rezervacij na datum vrednotenja. Če se za posamezno družbo pokaže, da je ta metoda neprimerna, se uporabi raven (3) hierarhije iz 61. člena navedenega sklepa.

Dodatek za tveganje se pri kompozitnih zavarovalnicah izračunava ločeno za posle premoženjskih in življenjskih zavarovanj, na posamezne vrste poslovanja pa je razporejen v razmerju izračunanih kapitalskih zahtev za vsako posamezno vrsto poslovanja (v skladu s 3. odstavkom 37. člena Delegirane uredbe). Pri izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala za vsako posamezno vrsto poslovanja družbe predpostavijo, da imajo sklenjena zavarovanja samo v segmentu, za katerega računajo kapitalsko zahtevo, poleg tega slednjo za vsak segment izračunajo samo za te module tveganj:

- tveganje življenjskih zavarovanj,
- tveganje zdravstvenih zavarovanj,
- tveganje premoženjskih zavarovanj,
- operativno tveganje.

D.2.1 Vrednosti zavarovalno-tehničnih rezervacij v skladu s Solventnostjo II

V naslednjih preglednicah so prikazane vrednosti kosmate najboljše ocene rezervacij, pozavarovalnega dela najboljše ocene rezervacij in dodatek za tveganje na dan 31. 12. 2022 in na dan 31. 12. 2021 po posameznih vrstah poslovanja. Prikaz je ločen na najboljšo oceno škodne rezervacije, najboljšo oceno premijske rezervacije, najboljšo oceno rezervacij za življenjske vrste poslovanja in dodatek za tveganje.

Najboljša ocena škodne rezervacije (BE CP)

v tisoč EUR	Kosmata BE CP		Pozavarovalna BE CP	
Vrsta poslovanja	31. 12. 2022	31. 12. 2021	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje za stroške zdravljenja	1.986	1.585	488	317
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje izpada dohodka	23.359	23.423	466	429
Nezgodno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje zaposlenih	0	0	0	0
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje avtomobilske odgovornosti	117.518	115.466	620	537
Druga zavarovanja in proporcionalno pozavarovanje motornih vozil	29.293	24.213	1.198	309
Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje	13.350	15.745	1.660	2.287
Požarno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje ter zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje druge škode na premoženju	106.013	97.269	12.435	10.408
Splošno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje odgovornosti	47.811	44.949	1.482	1.186
Kreditno in kavcijsko zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje	1.253	1.300	2	0
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje stroškov postopka	35	49	14	19
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje pomoči	2.543	1.638	6	3
Različne finančne izgube	5.065	8.067	727	1.087
Neproporcionalno zdravstveno pozavarovanje	558	704	1	1
Neproporcionalno pozavarovanje odgovornosti	10.688	11.839	6.047	2.891
Neproporcionalno pomorsko, letalsko in transportno pozavarovanje	11.012	9.348	25	44
Neproporcionalno premoženjsko pozavarovanje	80.891	79.743	13.571	15.013
Skupaj	451.374	435.337	38.743	34.531

Gibanje kosmatih in pozavarovalnih škodnih najboljših ocen rezervacij sledi obsegu portfelja, škodnim dogodkom, izplačilom škod ter povečanju pričakovanega škodnega količnika.

Najboljša ocena premijske rezervacije (BE PP)

v tisoč EUR	Kosmata BE PP		Pozavarovalna BE PP	
Vrsta poslovanja	31. 12. 2022	31. 12. 2021	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje za stroške zdravljenja	1.250	948	35	-13
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje izpada dohodka	-10.802	-10.520	13	-15
Nezgodno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje zaposlenih	0	0	0	0
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje avtomobilske odgovornosti	38.842	33.926	-500	-478
Druga zavarovanja in proporcionalno pozavarovanje motornih vozil	41.310	36.109	907	509
Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje	535	622	36	-63
Požarno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje ter zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje druge škode na premoženju	9.019	13.672	1.110	789
Splošno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje odgovornosti	-1.227	-313	64	141
Kreditno in kavcijsko zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje	730	1.101	-37	0
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje stroškov postopka	-180	-195	-46	-98
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje pomoči	6.105	4.372	-8	-57
Različne finančne izgube	100	-39	-19	61
Neproporcionalno zdravstveno pozavarovanje	-50	-23	0	0
Neproporcionalno pozavarovanje odgovornosti	-414	-313	-78	-12
Neproporcionalno pomorsko, letalsko in transportno pozavarovanje	-278	-94	-421	-261
Neproporcionalno premoženjsko pozavarovanje	-16.026	-15.444	-2.855	-3.240
Skupaj	68.914	63.808	-1.797	-2.736

Najboljša ocena premijske rezervacije je v letu 2022 primerjavi s predhodnim letom nekoliko povečala, kar se predvsem nanaša na rast portfelja in nekoliko manj ugodno pričakovano bodoče škodno dogajanje, predvsem pri avtomobilskih zavarovalnih vrstah.

Najboljša ocena rezervacij življenjskih vrst poslovanja

v tisoč EUR	ZTR izračunane v celoti		Kosmata BE	
Vrsta poslovanja	31. 12. 2022	31. 12. 2021	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Zdravstveno zavarovanje	0	0	-10.489	-13.734
Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	0	0	274.674	362.584
Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	68.758	93.167	323.166	311.429
Druga življenjska zavarovanja	0	0	99.915	133.739
Rente, ki izhajajo iz pogodb o premoženjskem zavarovanju in se nanašajo na obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	0	0	0	0
Rente, ki izhajajo iz pogodb o premoženjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	0	0	29.377	34.976
Skupaj	68.758	93.167	716.644	828.993

Zmanjšanje najboljše ocene tehničnih rezervacij življenjskih zavarovanj je posledica gibanja portfelja, na spremembo pa prav tako vplivajo premestitve in posodobitve predpostavk, uporabljenih pri vrednotenju in znatno zvišanje krivulje netveganih obrestnih mer. Višina zavarovalni tehničnih rezervacij, izračunanih v celoti, se je v letu 2022 znižala zaradi padca vrednosti premoženja v naložbenih skladih in posledično manjšega obsega polic brez riziko zavarovalne komponente.

Za zdravstveno zavarovanje se je najboljša ocena rezervacij povečala zaradi spremembe predpostavk o obolevnosti in stroških.

Na zmanjšanje tehničnih rezervacij v vrsti poslovanja Zavarovanje z udeležbo pri dobičku je najbolj vplivalo gibanje portfelja zaradi doživetij polic in znatno zvišanje krivulje netveganih obrestnih mer, spremembe ostalih predpostavk pa so imele manjši vpliv.

Na povečanje najboljše ocene tehničnih rezervacij v vrsti poslovanja zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja, je najbolj vplival razvoj portfelja in gibanje vrednosti premoženja, učinek pa nekoliko blaži sprememba krivulje netveganih obrestnih mer in predpostavk. Če za to vrsto poslovanja upoštevamo tudi tehnične rezervacije, izračunane kot ZTR izračunane v celoti, pa so tehnične rezervacije manjše kot v preteklem obdobju.

Tehnične rezervacije v vrsti poslovanja Druga življenjska zavarovanja so se zmanjšale deloma zaradi višjih predpostavk o smrtnosti, deloma pa zaradi zapadanja portfelja in znatnega zvišanja krivulje netveganih obrestnih mer.

Rezervacije za rente, ki izhajajo iz premoženjskih zavarovanj, so se znižale zaradi znatnega zvišanja krivulje netveganih obrestnih mer kljub pripoznanju rezervacij za rente, ki so bile na novo prijavljene v letu 2022.

Dodatek za tveganje

v tisoč EUR	Dodatek za tveganje	
Vrsta poslovanja	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje za stroške zdravljenja	321	353
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje izpada dohodka	9.716	9.169
Nezgodno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje zaposlenih	0	0
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje avtomobilske odgovornosti	6.721	7.841
Druga zavarovanja in proporcionalno pozavarovanje motornih vozil	5.985	6.460
Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje	1.385	1.555
Požarno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje ter zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje druge škode na premoženju	8.656	10.060
Splošno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje odgovornosti	3.071	3.683
Kreditno in kavcijsko zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje	470	644
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje stroškov postopka	5	10
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje pomoči	754	707
Različne finančne izgube	332	640
Neproporcionalno zdravstveno pozavarovanje	68	84
Neproporcionalno pozavarovanje odgovornosti	933	1.484
Neproporcionalno pomorsko, letalsko in transportno pozavarovanje	1.611	1.400
Neproporcionalno premoženjsko pozavarovanje	9.607	10.258
Skupaj premoženjska zavarovanja	49.635	54.348
Zdravstveno zavarovanje	2.467	2.902
Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	7.267	7.003
Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	10.475	7.475
Druga življenjska zavarovanja	8.403	7.680
Rente, ki izhajajo iz pogodb o premoženjskem zavarovanju in se nanašajo na obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	0	0
Rente, ki izhajajo iz pogodb o premoženjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	116	186
Življenjska pozavarovanja	70	114
Skupaj življenjska zavarovanja	28.798	25.359
Skupaj	78.433	79.707

Dodatek za tveganje se je v primerjavi z 31. 12. 2021 zmanjšal, kar je predvsem posledica povečanja obrestnih mer za diskontiranje.

D.2.2 Primerjava MSRP in SII zavarovalno-tehničnih rezervacij

Glavne razlike pri vrednotenju zavarovalno-tehničnih rezervacij v skladu s Solventnostjo II in MSRP zavarovalno-tehničnih rezervacij so:

- SII-rezervacije temeljijo na principu denarnih tokov in vključujejo pričakovane prihodnje dobičke aktivnega portfelja, medtem ko MSRP-rezervacije temeljijo na principu že zasluženih prihodkov, zmanjšanih za odhodke. Zato je neprimerno primerjati vrednosti prenosnih premij z vrednostjo najboljše ocene premijskih rezervacij, saj je na eni strani prenosna premija znesek še nezaslužene premije (prihodnji prihodek družbe). V premijski rezervaciji upoštevamo vse prihodnje denarne tokove, ki jih še pričakujemo iz aktivnega portfelja. Tako iz pričakovanih prihodnjih dobičkov aktivnega portfelja na dan 31. 12. 2022 izhaja 12 % (31. 12. 2021: 13 %) razlike med MSRP- in SII-rezervacijami premoženjskih vrst poslovanja. V izračunu najboljše ocene premijskih rezervacij se izločijo nezapadle terjatve in obveznosti za premijo in pozavarovalno provizijo, ki v bilanci stanja v skladu z MSRP nastopajo pri drugih bilančnih postavkah (izkazano kot prerazporeditev v bilanci stanja). Ta prerazporeditev predstavlja 45 % (31. 12. 2021: 44 %) razlike med MSRP- in SII-rezervacijami premoženjskih vrst poslovanja.
- Tudi primerjava vrednosti škodnih rezervacij po obeh standardih (MSRP in SII) ni neposredno smiselna, četudi so, vsebinsko gledano, te rezervacije po obeh standardih namenjene kritju škod, ki so se že zgodile in še niso bile izplačane. Pomembna vsebinska razlika med MSRP- in SII-vrednostjo škodnih rezervacij je, da naj bi SII-rezervacije zadoščale za poplačilo obveznosti zgolj v tehtanem povprečju vseh mogočih scenarijev, MSRP-rezervacije pa v veliki večini primerov. Zato so predpostavke pri izračunu MSRP-rezervacije previdnejše. Če primerjamo najbolj materialno predpostavko o pričakovanem ultimativnem škodnem količniku za premoženjske vrste poslovanja za zadnje leto (kjer je negotovost največja), znaša ta za MSRP-škodne rezervacije 69 % (31. 12. 2021: 69 %), za SII-najboljšo oceno škodnih rezervacij pa 65 % (31. 12. 2021: 63 %).
- SII-rezervacije premoženjskih zavarovanj upoštevajo časovno vrednost denarja, medtem ko se MSRP--rezervacije teh zavarovanj praviloma ne diskontirajo. Ravni obrestnih mer so se v 2022 občutno povečale, kar vpliva na povečanje razlike med MSRP in SII rezervacjami, ki pa je bilo delno ublaženo z upoštevanjem eksplicitnih predpostavk o bodoči škodni inflaciji pri SII rezervacijah.
- Skupna vrednost SII-rezervacij življenjskih vrst poslovanja je nižja od MSRP-rezervacij, vendar so med posameznimi vrstami poslovanja večje razlike. Pri nekaterih vrstah so višje vrednosti SIIrezervacij, pri drugih pa vrednosti MSRP-rezervacij. MSRP-rezervacije za življenjska zavarovanja preko LAT testa upoštevajo pričakovano sedanjo vrednost prihodnjih denarnih tokov, vendar le v primeru, če je ta višja od trenutno oblikovanih matematičnih rezervacij, kar pomeni, da je v trenutku izračuna LAT testa na strani obveznosti pripoznana sedanja vrednost morebitnih prihodnjih izgub življenjskih zavarovanj. Nasprotno pa SII-najboljše ocene za življenjska zavarovanj upoštevajo tako pričakovane izgube kot tudi pričakovane dobičke življenjskih zavarovanj. SII-vrednosti rezervacij za življenjska zavarovanja z varčevalno komponento, ki vključuje garantirano obrestno mero in/ali udeležbo pri dobičku, je zaradi nizke krivulje netveganih obrestnih mer v primerjavi z garantiranimi obrestnimi merami višja od MSRP--rezervacij. Nasprotno pa so SII-rezervacije za riziko in naložbena življenjska zavarovanja zaradi upoštevanja pričakovanih bodočih dobičkov iz naslova umrljivosti, obolevnosti in stroškov nižje od MSRP-rezervacij.

D.2.3 Opis ravni negotovosti

Raven negotovosti SII-rezervacij smo testirali z občutljivostjo rezervacij na ključne parametre izračuna. Analizo smo izvedli za portfelje EU-družb v skupini, in sicer ločeno za najboljšo oceno premijskih in škodnih rezervacij direktnega zavarovanja, najboljšo oceno rezervacij sprejetega pozavarovanja ter najboljšo oceno rezervacij življenjskega zavarovanja, slednja vključuje vse portfelje. V naslednjih preglednicah so navedeni testirani scenariji in njihov vpliv na višino testiranih rezervacij.

Testiranje občutljivosti premijskih rezervacij direktnega zavarovanja

	Vpliv šoka v %	
Scenarij	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Dvig ultimativnih škodnih rezultatov za zadnje leto dogodka za 5 %	10,5 %	10,7 %
Dvig stroškov (razen provizij) za 5 %	2,4 %	2,4 %
Znižanje deleža regresov za 10 %	0,3 %	0,3 %

Testiranje občutljivosti škodnih rezervacij direktnega zavarovanja

	Vpliv šoka v %	
Scenarij	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Dvig ultimativnih škodnih rezultatov za zadnje leto dogodka za 5 %	5,3 %	4,8 %
Dvig cenilnih stroškov za 10 %	0,5 %	0,5 %
Znižanje deleža regresov za 10 %	0,1 %	0,1 %

Testiranje občutljivosti rezervacij sprejetih pozavarovanj

	Vpliv šoka v %	
Scenarij	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Dvig pričakovanih škodnih rezultatov zadnjega pogodbenega leta za 5 %	4,4 %	4,4 %
Padec nezapadlih postavk (premij minus provizij) za 10 %	2,2 %	2,2 %
Dvig stroškov (razen provizij) za 50 %	0,3 %	0,4 %

Testiranje občutljivosti rezervacij življenjskih zavarovanj

	Vpliv šoka v %	
Scenarij	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Dvig pričakovanih stopenj umrljivosti za 15 %	0,9 %	0,9 %
Dvig stroškov (razen provizij) za 10 % in stopnje inflacije za 1 %	1,6 %	1,5 %
Dvig stopenj odstopov od pogodb za 50 %	2,2 %	1,5 %

Omenimo še, da izračuni parametrov USP za tveganje rezervacij v večini premoženjskih vrst poslovanja dajejo nižje rezultate od parametrov, ki so uporabljeni v standardni formuli, iz česar lahko sklepamo, da nestanovitnost pričakovanih odhodkov in prihodkov, ki nastopajo v izračunu najboljše ocene rezervacij, ni visoka.

Na podlagi opravljenih analiz ocenjujemo, da je stopnja negotovosti pri izračunu rezervacij nizka.

D.3 Druge obveznosti

V nadaljevanju je podana vsebinska obrazložitev vrednotenja posamezne postavke drugih obveznosti.

D.3.1 Druge rezervacije razen ZTR

Med drugimi rezervacijami skupina izkazuje neto sedanjo vrednost za ugodnosti zaposlenih, ki vključujejo odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade.

Vrednost drugih rezervacij je v SII-bilanci stanja enaka kot v bilanci stanja v skladu z MSRP.

D.3.2 Obveznosti do zavarovancev in zavarovalnih posrednikov

Skupina iz te postavke obveznosti izloči nezapadle obveznosti za provizijo iz sprejetega (aktivnega) pozavarovalnega in sozavarovalnega posla na dan sestave SII-bilance stanja. Omenjene postavke skupina upošteva kot prihodnje denarne tokove pri izračunu najboljše ocene premijske rezervacije. Sprememba obveznosti in premijske rezervacije se izkazuje kot prerazporeditev.

Vrednotenje v SII-bilanci stanja se ne razlikuje od vrednotenja v bilanci stanja v skladu z MSRP.

D.3.3 Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja

Skupina iz postavke obveznosti iz pozavarovanja v SII-bilanci stanja izloči nezapadle obveznosti za premijo iz cediranega posla zavarovalnic in nezapadle obveznosti za premijo iz retrocediranega posla pozavarovalnice. Omenjene postavke skupina upošteva kot prihodnje denarne tokove pri izračunu pozavarovalnega deleža najboljše ocene premijske rezervacije. Sprememba terjatev in premijske rezervacije se izkazuje kot prerazporeditev.

Vrednotenje v SII-bilanci stanja se ne razlikuje od vrednotenja v bilanci stanja v skladu z MSRP.

D.3.4 Ostale obveznosti do dobaviteljev

Med ostalimi obveznostmi do dobaviteljev so vključene kratkoročne obveznosti do zaposlenih iz obračunanih plač in povračil stroškov, obveznosti za davke, obveznosti do dobaviteljev za obratovalne stroške in preostale obveznosti.

Vrednotenje v SII-bilanci stanja se od vrednotenja v bilanci stanja v skladu z MSRP razlikuje v tem, da vključimo pričakovano prihodnjo provizijo in prihodnjo obveznost za plačilo požarne takse iz naslova pogodb, ki na dan poročanja niso več aktivne. Do vključno 31. 12. 2021 smo ti postavki izkazovali znotraj obveznosti do zavarovancev in zavarovalnih posrednikov.

D.3.5 Podrejene obveznosti

Med podrejene obveznosti je vključena izdana obveznica obvladujoče družbe. Obveznica je uvrščena v trgovanje na organizirani trg Luksemburške borze.

Podrejena obveznica je v skladu z MSRP vrednotena po odplačni vrednosti, zato se za namene SII-bilance stanja prevrednoti na pošteno vrednost ob upoštevanju zaključne objavljene cene na Bloombergu na dan vrednotenja SII-bilance stanja.

D.3.6 Druge finančne obveznosti razen finančnih obveznosti do finančnih institucij

Med drugimi finančnimi obveznostmi izkazujemo tudi dolgoročne obveznosti iz najemov, ki izpolnjujejo pogoje za vrednotenje po MSRP 16. Do vključno 31. 12. 2021 smo dolgoročne obveznosti iz najemov izkazovali znotraj drugih obveznosti, ki niso izkazane drugje.

Vrednotenje v SII-bilanci stanja ne odstopa od vrednotenja v bilanci stanja v skladu z MSRP.

D.3.7 Druge obveznosti, ki niso izkazane drugje

Med drugimi obveznostmi izkazujemo predvsem vnaprej vračunane stroške, razmejene prihodke iz naslova zavarovalnih premij ter razmejene pozavarovalne in sozavarovalne provizije.

Znotraj te postavke skupina v SII-bilanci stanja z ničelno vrednostjo ovrednoti razmejene provizije sprejetega sozavarovanja in pozavarovanja ter razmejene prihodke iz naslova zavarovalnih polic, izkazanih v segmentu premoženjskih zavarovanj. Pri preostalih obveznostih znotraj te postavke pa vrednotenje v SII-bilanci stanja ne odstopa od vrednotenja v bilanci stanja v skladu z MSRP.

D.4 Alternativne metode vrednotenja

Pošteno vrednost finančnih naložb, za katere skupina ne razpolaga z javno objavljeno tržno ceno, merimo z uporabo alternativnih metod vrednotenja. Alternativne metode predstavljajo vrednotenje po vrednosti v bilanci stanja v skladu z MSRP, vrednotenje odvisnih in pridruženih družb, ki se v skladu s Solventnostjo II ne konsolidirajo ter vrednotenje nepremičnin, pridobljeno od neodvisnih zunanjih ocenjevalcev vrednosti.

Odvisne in pridružene družbe, ki se v skladu s Solventnostjo II ne konsolidirajo, so pokojninske družbe in družbe za upravljanje znotraj EU (Sava pokojninska in Sava Infond), pokojninske družbe v skupini zunaj EU (Sava Penzisko društvo) ter pridružene družbe (DCB in G2I). Pokojninske družbe in družbe za upravljanje znotraj EU skupina v SII-bilanci stanja izkazuje v višini sorazmernega deleža razpoložljivega kapitala, izračunanega v skladu s sektorskimi predpisi, ki veljajo v Republiki Sloveniji za pokojninske družbe in družbe za upravljanje. Pokojninske družbe v skupini zunaj EU in deleže v pridruženih družbah skupina v SII-bilanci stanja vrednoti z uporabo kapitalske metode po MSRP v skladu s 13(5) členom Delegirane uredbe, kjer nabavno vrednost, ki je osnova za izračun kapitalske metode, zmanjšamo za dobro ime, ki je bilo del nabavne vrednosti. Vrednost dobrega imena in drugih neopredmetenih sredstev, ki bi bila v skladu z metodologijo vrednotenja sredstev ovrednotena z ničelno vrednostjo, se odšteje od dobljene vrednosti družb.

Skupina obdobno (vsaka tri leta) od neodvisnega zunanjega ocenjevalca vrednosti nepremičnin pridobi oceno poštene vrednosti nepremičnin, namenjenih lastni uporabi in naložbenih nepremičnin. Tako je pridobljena poštena vrednost najbolj reprezentativna ocena zneska, za katerega bi se med dobro obveščenima strankama s pravico razpolaganja v strogo poslovnem odnosu lahko izmenjale ocenjene nepremičnine. V letu 2022 je bila s strani zunanjega pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin pridobljena cenitev, na podlagi katere je bila posodobljena ocenjena poštena vrednost nepremičnin, namenjenih za lastno uporabo in naložbenih nepremičnin. Ocenjena poštena vrednost nepremičnin ne odstopa pomembno od predhodno ocenjene.

D.5 Druge informacije

Skupina v povezavi z vrednotenjem nima drugih pomembnih informacij.

E. Upravljanje kapitala

Skupina opredeljuje upravljanje kapitala v politiki upravljanja kapitala Zavarovalne skupine Sava in družbe Sava Re, d.d. Ta opredeljuje cilje in ključne dejavnosti, povezane z upravljanjem kapitala. Upravljanje kapitala je neločljivo povezano s strategijo prevzemanja tveganj, ki določa pripravljenost za prevzem tveganj.

Cilji upravljanja kapitala v skupini so:

- solventnost v razponu optimalne kapitaliziranosti na daljši rok v skladu z določili v strategiji prevzemanja tveganj;
- ustrezna mera prožnosti financiranja;
- sprejemljiva stopnja nestanovitnosti razpoložjivega kapitala in solventostnega količnika;
- usmerjanje poslovnih odsekov, ki vežejo kapital, k doseganju ustrezne dobičkovnosti;
- usmerjanje poslovanja k doseganju ustreznega donosa na kapital oziroma ustreznega dividendnega donosa za delničarje.

Z ustreznim upravljanjem kapitala želi skupina zagotoviti, da ima posamezna družba v njej vedno na voljo zadostno višino virov za pokrivanje svojih obveznosti in izpolnjevanje zakonskih zahtev glede kapitala. Pri tem mora biti sestava lastnih virov sredstev, ki zagotavljajo kapitalsko ustreznost, skladna z zakonodajo ter zagotavljati optimalno razmerje med dolžniškim in lastniškim virom financiranja. Višina lastnih virov sredstev posamezne družbe v skupini in skupine mora biti vedno zadostna za pokrivanje zakonsko zahtevanega solventnostnega kapitala ter tudi za doseganje ciljne bonitetne ocene in drugih ciljev posamezne družbe oziroma skupine.

Pomemben vhodni element pri upravljanju kapitala in poslovnem načrtovanju je strategija prevzemanja tveganj skupine in v njej določena pripravljenost za prevzem tveganj. Strategija prevzemanja tveganj za skupino opredeljuje ravni kapitalske ustreznosti, ki so navedene v razdelku E.2 Zahtevani solventnostni kapital in zahtevani minimalni kapital. Na podlagi ravni kapitalske ustreznosti skupine so nato določene ravni oziroma ciljna višina kapitalske ustreznosti posamezne družbe v skupini.

Strategija prevzemanja tveganj skupine je v povezavi s kapitalsko ustreznostjo določena tako, da zadošča regulatornim zahtevam in zahtevam bonitetnih agencij, hkrati pa skupina razpolaga z zadostnim presežkom kapitala, da lahko pokrije morebitne dodatne kapitalske potrebe odvisnih družb, če se pri kateri izmed njih uresniči večji scenarij. S tem namenom je določen varnostni presežek primernih lastnih virov sredstev nad zakonsko zahtevanimi.

Vse odvisne družbe v skupini morajo v skladu s strategijo prevzemanja tveganj skupine stalno zagotavljati zadostno raven kapitala za zagotavljanje solventnosti v skladu z lokalno zakonodajo. Poleg tega morajo odvisne družbe v skupini, za katere velja kapitalski režim Solventnost II, imeti dovolj kapitala, da pokrijejo manjša do srednja nihanja lastnih virov sredstev in zahtevanega solventnostnega kapitala, ki so lahko posledica metodologije standardne formule ali uresničitve manjših do srednjih stresov oziroma scenarijev.

Posamezne družbe v skupini in skupina vsako leto pripravijo finančni načrt za naslednje triletno obdobje. Finančni načrt skupine in posamezne družbe v njej mora biti usklajen s strategijo prevzemanja tveganj, kar pomeni, da mora zagotavljati kapitalsko ustreznost skupine oziroma posamezne družbe v skupini na sprejemljivi ravni.

V prvi fazi vsakoletnega preverjanja potenciala za optimizacijo kapitala oziroma za dodatno dodelitev kapitala se pregledajo rezultati zadnjega izračuna višine in sestave primernih lastnih virov sredstev ter SCR. Na podlagi izhodišč se nato pripravita finančni načrt za prihodnje triletno obdobje in načrt upravljanja kapitala, vključno z dejavnostmi, potrebnimi za doseganje ciljev dodelitve kapitala.

Osnova za izračun primernih lastnih virov sredstev, SCR in posledično solventnostnega količnika družbe oziroma skupine so triletne projekcije finančnih parametrov. Z izračunom se preveri skladnost s pripravljenostjo za prevzem tveganj in po potrebi izvedejo prilagoditve poslovnega načrta. V načrtovano uporabo kapitala so ustrezno vključene tudi postavke njegove potrošnje, kot so redne dividende, lastne delnice in projekti, za katere je potreben dodatni kapital.

Pri dodelitvi kapitala na poslovne dejavnosti je treba zagotoviti ustrezno donosnost lastniškega kapitala. Tako se znotraj kapitala, namenjenega pokrivanju tveganj, ob upoštevanju poslovnega vidika, iščejo možnosti za največje vrednosti razmerja med donosom segmenta, ki veže kapital, in dodeljenim kapitalom (učinkovito razmerje med donosom in tveganjem).

E.1 Lastna sredstva

Skupina ima na dan 31. 12. 2022 presežek sredstev nad obveznostmi v višini 573,3 milijona EUR (31. 12. 2021: 594,6 milijona EUR).

Osnovni lastni viri sredstev oziroma presežek sredstev nad obveznostmi skupine se v nadaljevanju zmanjšajo za:

- lastne delnice v višini 38,6 milijona EUR (31. 12. 2021: 48,0 milijona EUR);
- predvidljive dividende v višini 24,8 milijona EUR (31. 12. 2021: 23,2 milijona EUR); njihova višina je določena s predlogom uprave in nadzornega sveta obvladujoče družbe na skupščini delničarjev;
- nerazpoložljive manjšinske deleže na ravni skupine v višini 206 tisoč EUR (31. 12. 2021: 107 tisoč EUR);
- odbitke za udeležbo v drugih finančnih subjektih, vključno z nereguliranimi subjekti, ki izvajajo finančne dejavnosti v višini 12,6 milijona EUR (31. 12. 2021: 12,6 milijona EUR), kar je enako višini lastnih virov sredstev družb Sava pokojninska in Sava Infond;
- druge postavke skladno z določili ZZavar-1.

Presežek sredstev nad obveznostmi se poveča za podrejene obveznosti v višini 56,3 milijona EUR (31. 12. 2021: 78,1 milijona EUR), saj te predstavljajo del osnovnih lastnih virov sredstev skupine.

Osnovni lastni viri sredstev skupine se dodatno zmanjšajo za celotno vrednost posamezne udeležbe v drugih finančnih in kreditnih institucijah (razen v zavarovalnici), ki presega 10 % postavk lastnih virov sredstev skupine (vplačanega osnovnega kapitala skupaj s kapitalskimi rezervami). Poleg tega se zmanjšajo tudi za del vrednosti vseh udeležb v finančnih in kreditnih institucijah (razen tistih, ki že same presegajo 10 % in so zato izločene), ki presega 10 % postavk lastnih virov sredstev skupine. Skupina na dan 31. 12. 2022 enako kot na dan 31. 12. 2021 nima tovrstnih izločitev iz lastnih virov sredstev.

Na ta način dobimo osnovne lastne vire sredstev po odbitkih. Razpoložljivi lastni viri sredstev skupine so osnovni lastni viri sredstev po odbitkih, povečani za lastne vire drugih finančnih subjektov (Save pokojninske in Save Infond), za katere v skladu z ZZavar-1 ne veljajo kapitalske zahteve v skladu s Solventnostjo II.

Primerne lastne vire sredstev za pokrivanje SCR skupine dobimo na podlagi razpoložljivih lastnih virov sredstev skupine z dodatnim upoštevanjem zakonskih omejitev, ki upoštevajo tudi kakovost razpoložljivih lastnih virov sredstev, kar je podrobneje navedeno v nadaljevanju.

Skupina, enako kot na dan 31. 12. 2021, na dan 31. 12. 2022 ni imela prilagoditev za druge postavke v skladu z ZZavar-1.

Pomožni lastni viri sredstev so postavke, ki ne spadajo med osnovne lastne vire sredstev in jih družba oziroma skupina lahko vpokliče za pokritje svojih izgub. Mednje spadajo nevplačani osnovni kapital ali ustanovni kapital, ki ni bil vpoklican, akreditivi in jamstva ter katere koli druge pravne zaveze, ki jih je skupina prejela. Skupina, enako kot na dan 31. 12. 2021, na dan 31. 12. 2022 ne izkazuje pomožnih lastnih virov sredstev.

V naslednji preglednici je prikazana sestava lastnih virov sredstev skupine.

Sestava lastnih virov sredstev skupine

v tisoč EUR	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Navadne delnice (skupaj z lastnimi delnicami)	71.856	71.856
Nerazpoložljiv vpoklican, a nevplačan navadni lastniški kapital na ravni skupine	0	0
Vplačani presežek kapitala v zvezi z navadnimi delnicami	42.702	42.702
Ustanovni kapital, prispevki članov ali enakovredna postavka osnovnih lastnih virov sredstev družb za vzajemno zavarovanje ali družb, ki delujejo po načelu vzajemnosti	0	0
Sredstva na podrejenih računih članov družbe za vzajemno zavarovanje	0	0
Nerazpoložljiva sredstva na podrejenih računih članov družbe za vzajemno zavarovanje na ravni skupine	0	0
Presežek sredstev	0	0
Nerazpoložljiva presežna sredstva na ravni skupine	0	0
Prednostne delnice	0	0
Nerazpoložljive prednostne delnice na ravni skupine	0	0
Vplačani presežek kapitala v zvezi s prednostnimi delnicami	0	0
Nerazpoložljivi vplačani presežek kapitala v zvezi s prednostnimi delnicami na ravni skupine	0	0
Uskladitvene rezerve (= (1)-(2)-(3)-(4)-(5)-(6))	394.905	408.393
(1) Presežek sredstev nad obveznostmi	573.304	594.608
(2) Lastne delnice (v posesti neposredno in posredno)	38.572	48.043
(3) Prilagoditev za omejene postavke lastnih sredstev v zvezi s portfelji uskladitvenih prilagoditev in omejenimi skladi	0	0
(4) Predvidljive dividende, razdelitve in dajatve	24.796	23.247
(5) Druge postavke osnovnih lastnih sredstev	115.031	114.926
(6) Druga nerazpoložljiva lastna sredstva	0	0
Podrejene obveznosti	56.290	78.065
Nerazpoložljive podrejene obveznosti na ravni skupine	0	0
Znesek neto odloženih terjatev za davek	0	0
Znesek neto odloženih terjatev za davek, ki ni razpoložljiv na ravni skupine	0	0
Manjšinski deleži (če niso sporočeni v okviru specifične postavke lastnih sredstev)	472	367
Nerazpoložljivi manjšinski deleži na ravni skupine	-206	-107
Odbitki za udeležbe v drugih finančnih subjektih, vključno z nereguliranimi subjekti, ki izvajajo finančne dejavnosti	-12.641	-12.562
Skupni osnovni lastni viri sredstev po odbitkih	553.379	588.715
Skupni lastni viri sredstev v drugih finančnih sektorjih	12.641	12.562
Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje SCR skupine	566.020	601.277

Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje SCR skupine so se v letu 2022 znižali za 35,3 milijona EUR, kar je predvsem posledica neugodnih razmer na finančnih trgih, ki so povzročile padec vrednosti finančnih naložb, ki pa ga je zaradi dviga krivulje netvegane obrestne mere delno omililo znižanje najboljše ocene ZTR. Na zmanjšanje primernih lastnih virov sredstev je vplivalo tudi dodatno oblikovanje rezervacij premoženjskih zavarovanj za bodočo pričakovano škodno inflacijo.

V naslednji preglednici so prikazane izvedene prilagoditve kapitala, izkazanega v skladu z MSRP, pri vrednotenju bilance stanja v skladu s Solventnostjo II.

Prilagoditve kapitala v skladu z MSRP pri vrednotenju SII-bilance stanja

v tisoč EUR	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Kapital v skladu z MSRP[38]	410.756	500.997
Razlika pri vrednotenju sredstev	-106.681	-95.308
Razlika pri vrednotenju zavarovalno-tehničnih rezervacij	254.492	160.060
Razlika pri vrednotenju drugih obveznosti	-23.835	-19.183
Predvidljive dividende, razdelitve in dajatve	-24.796	-23.247
Prilagoditev za manjšinske deleže	-206	-107
Odbitki za udeležbe v drugih finančnih subjektih	-12.641	-12.562
Podrejene obveznosti, ki so del osnovnih lastnih virov sredstev	56.290	78.065
Skupni osnovni lastni viri sredstev po odbitkih	553.379	588.715
Skupni lastni viri sredstev v drugih finančnih sektorjih	12.641	12.562
Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje SCR skupine	566.020	601.277

Kot je razvidno iz preglednice na levi, enako kot na dan 31. 12. 2021, na dan 31. 12. 2022 glavnina razlik izvira iz razlike pri vrednotenju zavarovalno-tehničnih rezervacij v skladu z zahtevami zakonodaje Solventnost II v (po) zavarovalnicah znotraj in zunaj Evropske unije. Podrobni opis uporabljene metodologije je naveden v razdelku D.2 Zavarovalno-tehnične rezervacije.

Zahtevani minimalni kapital skupine (v nadaljevanju MCR skupine) in SCR skupine Zavarovalna skupina Sava pokriva s primernimi lastnimi viri sredstev. Pri tem morajo biti lastni viri sredstev ustrezne kakovosti. S tem namenom zakonodaja Solventnost II razvršča lastne vire sredstev v tri kakovostne razrede. Ti se med seboj razlikujejo glede na trajanje in zmožnost absorbiranja tveganja.

V prvi razred se vključujejo lastni viri sredstev, ki večinoma zadoščajo pogojem iz prve in druge točke prvega odstavka 196. člena ZZavar-1, kar pomeni, da je postavka v vsakem trenutku na voljo za pokrivanje izgub (stalna razpoložljivost) in da je ob morebitnem prenehanju skupine na voljo imetniku šele po tem, ko so izpolnjene oziroma poplačane vse druge obveznosti skupine. Pri tem se upošteva, ali ima postavka lastnih virov sredstev rok zapadlosti, ali je potrjena odsotnost spodbud za plačilo in ali je postavka prosta obremenitev.

V prvi razred lastnih virov sredstev skupina vključuje:

- vplačane navadne delnice,
- vplačane kapitalske rezerve,
- uskladitvene rezerve, ki so določene kot presežek sredstev nad obveznostmi, zmanjšane za vplačane navadne delnice in kapitalske rezerve ter vrednost lastnih delnic in predvidljivih dividend.

Skupina v prvem kakovostnem razredu primernih lastnih virov sredstev ne izkazuje postavk primernih lastnih virov sredstev, ki bi imele omejeno trajanje, postavke pa nimajo statusa podrejenosti in zanje ni mogoče zahtevati predčasnega poplačila.

V drugi razred se vključujejo lastni viri sredstev, ki večinoma vsebujejo značilnosti druge točke prvega odstavka 196. člena ZZavar-1, kar pomeni, da so ob morebitnem prenehanju delovanja skupine na voljo imetniku šele po tem, ko so izpolnjene oziroma poplačane vse druge obveznosti skupine. Pri tem se upošteva, ali ima postavka lastnih virov sredstev rok zapadlosti, ali je potrjena odsotnost spodbud za plačilo in ali je postavka prosta obremenitev. V drugi razred lastnih virov sredstev skupina vključuje podrejene obveznosti oziroma podrejeni dolg, ki zapade po obdobju 20 let po izdaji in ima možnost predčasnega odpoklica po obdobju 10 let. Podrejene obveznosti imajo status podrejenosti.

38 Kapital v skladu z MSRP je prilagojen za izločitev družb Sava Pokojninska družba, Save penzisko društvo in Sava Infond.

V tretjem razredu so postavke lastnih virov sredstev, ki se ne razvrstijo v prvi in drugi razred. Med njimi so tudi akreditivi in jamstva, ki jih ima neodvisni skrbnik v skrbništvu za zavarovalne upnike in ki jih skupini zagotovijo kreditne institucije. V tretji razred se razporedijo še lastni viri sredstev iz neto terjatev za odloženi davek. Skupina nima lastnih virov sredstev v tretjem kakovostnem razredu.

Zakonske omejitve pokrivanja SCR skupine in MCR skupine so zapisane v naslednji preglednici.

Zakonske omejitve lastnih virov sredstev, namenjenih pokrivanju SCR skupine in MCR skupine

	Razred 1	Razred 2	Razred 3
Pokrivanje SCR skupine	najmanj 50 % SCR	ni dodatnih omejitev[39]	največ 15 % SCR
Pokrivanje MCR skupine	najmanj 80 % MCR	največ 20 % MCR	ni primeren za pokrivanje

V preglednicah desno so prikazani zneski primernih lastnih virov sredstev skupine za pokrivanje SCR skupine oziroma MCR skupine na dan 31. 12. 2022 primerjalno z 31. 12. 2021. Ti so razvrščeni v zakonsko predpisane razrede.

Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje SCR skupine

v tisoč EUR	Skupaj	Razred 1	Razred 2	Razred 3
na dan 31. 12. 2022	566.020	509.730	56.290	0
na dan 31. 12. 2021	601.277	523.212	78.065	0

Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje MCR skupine

v tisoč EUR	Skupaj	Razred 1	Razred 2	Razred 3
na dan 31. 12. 2022	525.592	497.089	28.503	-
na dan 31. 12. 2021	538.780	510.650	28.130	-

Skupina ima na dan 31. 12. 2022 glavino primernih lastnih virov sredstev za pokrivanje SCR skupine oziroma MCR skupine uvrščene v prvi razred in med postavkami primernih lastnih virov sredstev nima pomožnih lastnih virov sredstev[40]. V drugi razred skupina razvršča podrejene obveznosti oziroma podrejeni dolg, katerega je Sava Re izdala v letu 2019. Med primernimi lastnimi viri sredstev skupine za kritje MCR skupine glede na zakonske omejitve lahko upoštevamo podrejene obveznosti, kamor se uvršča podrejeni dolg, le v višini 20 % višine MCR skupine. V okviru izkazanih primernih lastnih virov sredstev skupina ne izkazuje postavk, za katere bi veljale prehodne ureditve zakonodaje.

Obvladujoča družba je ocenila razpoložljivost primernih lastnih virov sredstev povezanih podjetij na ravni skupine, kot to predvideva prva točka 330. člena Delegirane uredbe, in ni ugotovila, da bi za postavke lastnih virov sredstev veljale pravne ali regulativne ovire, ki bi omejevale sposobnosti teh postavk za kritje vseh vrst izgub v skupini oziroma omejevale možnosti prenosa sredstev na drugo družbo v skupini. Prav tako ni ugotovila, da bi obstajala časovna omejitev dajanja lastnih virov sredstev na razpolago za kritje SCR skupine. Odvisne in pridružene družbe v skupini prav tako nimajo postavk lastnih virov sredstev iz tretje točke 330. člena Delegirane uredbe.

Edina postavka nerazpoložljivih lastnih virov sredstev skupine so tako manjšinski deleži v odvisnih družbah – zavarovalnicah, ki presegajo prispevek odvisne družbe k SCR, izračunanemu na podlagi konsolidiranih podatkov zavarovalniških družb v skupini, in sicer na dan 31. 12. 2022 v višini 206 tisoč EUR (31. 12. 2021: 107 tisoč EUR).

39 Razred 2 in razred 3 lahko skupaj znašata največ 50 % SCR.
40 V nadaljevanju dokumenta se izraz primerni lastni viri sredstev skupine nanaša na primerne lastne vire sredstev skupine, namenjene za pokrivanje SCR, razen če ni navedeno drugače.

E.2 Zahtevani solventnostni kapital in zahtevani minimalni kapital

E.2.1 Zahtevani solventnostni kapital skupine (SCR skupine)

Skupina SCR skupine in MCR skupine izračunava v skladu s standardno formulo Solventnosti II. Za izračun solventnosti uporabljamo metodo računovodske konsolidacije (prva metoda v skladu s 377. členom ZZavar-1).

SCR, izračunan na podlagi konsolidiranih podatkov zavarovalnih družb v skupini (v nadaljevanju konsolidirani SCR na ravni skupine), se izračuna tako, da se zahtevanemu osnovnemu solventnostnemu kapitalu prištejejo prilagoditve zaradi absorpcijske zmožnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij in odloženih davkov ter kapitalska zahteva za operativno tveganje. V skladu s 336. členom Delegirane uredbe se SCR skupine izračuna kot vsota konsolidiranega SCR na ravni skupine, kapitalskih zahtev za druge finančne sektorje, izračunane v skladu z ustreznimi sektorskimi predpisi, ter kapitalskih zahtev za preostala podjetja v skupini.

V naslednji preglednici so prikazani posamezni moduli tveganj ter ostali gradniki SCR skupine, primerni lastni viri sredstev skupine in solventnostni količnik skupine.

Zahtevani solventnostni kapital skupine (SCR skupine)

v tisoč EUR	31. 12. 2022	31. 12. 2021
(7) SCR skupine (= (4) + (5) + (6))	310.079	304.405
(6) Kapitalske zahteve za druge finančne sektorje	7.648	7.797
(5) Kapitalske zahteve za preostala podjetja	6.390	6.142
(4) SCR, izračunan na podlagi konsolidiranih podatkov družb, ki se v skladu s Solventnostjo II konsolidirajo[41] (= (1) + (2) + (3))	296.041	290.466
(3) Prilagoditev zaradi absorpcijske zmožnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij in odloženih davkov	-9.159	-17.709
(2) Operativno tveganje	22.702	21.816
(1) Zahtevani osnovni solventnostni kapital	282.499	286.360
Vpliv diverzifikacije tveganj	-135.748	-132.071
Vsota posameznih tveganj	418.246	418.431
Tržno tveganje	119.530	147.025
Tveganje neplačila nasprotne stranke	23.242	20.596
Tveganje življenjskih zavarovanj	49.739	38.255
Tveganje zdravstvenih zavarovanj	32.500	32.460
Tveganje premoženjskih zavarovanj	193.235	180.095
(A) Primerni lastni viri sredstev (brez drugih finančnih sektorjev)	553.379	588.715
(B) Primerni lastni viri sredstev v drugih finančnih sektorjih	12.641	12.562
(C) Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje SCR skupine	566.020	601.277
Solventnostni količnik skupine (= (C) / (7))	183 %	198 %

Največji delež SCR skupine na dan 31. 12. 2022 tako kot na dan 31. 12. 2021 izvira iz tveganja premoženjskih zavarovanj, ki se je glede na 31. 12. 2021 povečalo predvsem zaradi rasti portfelja in premijskih stopenj, nekaj večjih škod v letu 2022 ter škodne inflacije. Drugo največje tveganje skupine predstavlja tržno tveganje, ki se je v letu 2022 zmanjšalo, kar je predvsem posledica padca vrednosti naložb zaradi neugodnih razmer na finančnih trgih. Pomembnejše sta se v letu 2022 spremenili tudi tveganje življenjskih zavarovanj, ki se je povečalo, kar je predvsem posledica višje krivulje netveganih obrestnih mer ter prilagoditev zaradi absorpcijske zmožnosti odloženih davkov, ki se je znižala, kar je predvsem posledica negativnega prevrednotenja naložb. Ostala tveganja predstavljajo manjši delež v SCR skupine in so na dan 31. 12. 2022 ostala na primerljivi ravni glede na 31. 12. 2021. Podrobnosti sprememb posameznega modula so navedene v razdelku C. Profil tveganj skupine.

Skupina ne uporablja poenostavitev iz členov 88–112 Delegirane uredbe. Prav tako za izračun SCR skupina ne uporablja parametrov, specifičnih za posamezno podjetje.

41 V skladu s Solventnostjo II se konsolidirajo zavarovalne družbe in družbe za pomožne storitve.

Skupina je na dan 31. 12. 2022 upoštevala prilagoditev SCR za odložene davke v višini 7,6 milijona EUR (31. 12. 2021: 16,6 milijona EUR). Prilagoditev zaradi absorpcijske zmožnosti odloženih davkov izračunavamo v skladu z Delegiramo uredbo in 23. členom Sklepa o pogojih in načinu pokrivanja izgub z zmanjševanjem zavarovalno-tehničnih rezervacij in odloženih davkov. Prilagoditve so na ravni posamezne družbe v skupini oblikovane v višini najvišje možne prilagoditve za absorpcijske zmožnosti odloženih davkov, ki jo lahko upoštevamo brez dokazovanja, to je do višine neto obveznosti za odložene davke v SII-bilanci stanja.

Skupina pri izračunu modula tveganja katastrof sprejme nekatere potrebne predpostavke o scenarijih, na podlagi katerih nato izračunamo vpliv pozavarovalnega programa.

Na naslednjem grafu so prikazani posamezni moduli tveganja standardne formule, SCR skupine in primerni lastni viri sredstev skupine na dan 31. 12. 2022.

Kot lahko vidimo iz grafa, je stanje primernih lastnih virov sredstev skupine znatno višje od SCR skupine, kar potrjuje tudi visok solventnostni količnik skupine, ki je na dan 31. 12. 2022 znašal 183 % (31. 12. 2021: 198 %).

Zahtevani solventnostni kapital po modulih tveganj na dan 31. 12. 2022

(v mio €)

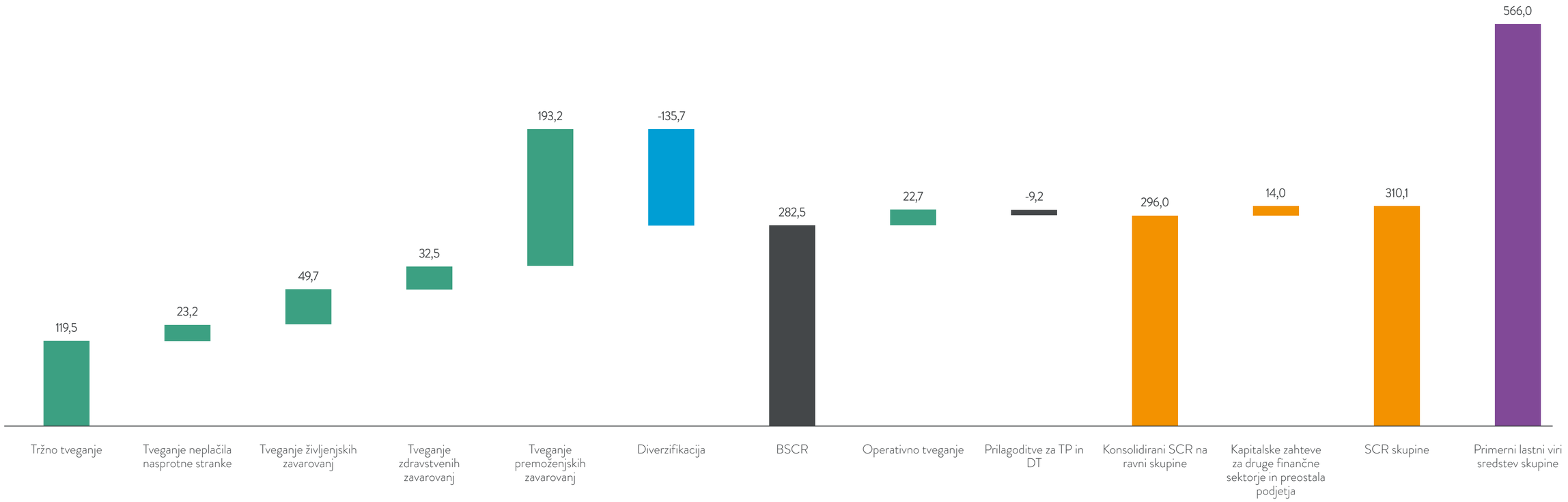

V strategiji prevzemanja tveganj Zavarovalne skupine Sava je eno od glavnih meril pripravljenosti za prevzem tveganj višina solventnostnega količnika. V skladu s politiko upravljanja kapitala skupina na daljši rok zasleduje kapitaliziranost, določeno v strategiji prevzemanja tveganj. Poleg tega zaradi zagotavljanja želene bonitetne ocene v skladu s strategijo prevzemanja tveganj vzdržuje raven kapitala, ki ni nižja od kapitala, potrebnega za bonitetno oceno v območju A. Hkrati mora razpolagati z zadostno višino primernih lastnih virov sredstev, da lahko pokrije morebitne kapitalske potrebe odvisnih družb, če se v kateri izmed njih uresniči večji scenarij. S tem namenom je določen varnostni presežek primernih lastnih virov sredstev nad zakonsko zahtevanimi.

Sprejemljiva meja solventnostnega količnika v skladu s strategijo prevzemanja tveganj je 150 %, optimalna kapitaliziranost pa je določena v višini solventnostnega količnika med 180 % in 220 %. Iz tega izhaja, da je na dan 31. 12. 2022 skupina tudi glede na notranja merila dobro kapitalizirana.

V decembru 2022 so bile potrjene tudi finančne projekcije in izračun primernih lastnih virov sredstev skupine, SCR skupine in solventnostnega količnika skupine za strateško obdobje. Višina solventnostnega količnika skupine je v strateškem obdobju načrtovana na ravni, ki je skladna s strategijo prevzemanja tveganj.

Skladnost solventnostnega količnika skupine s strategijo prevzemanja tveganj

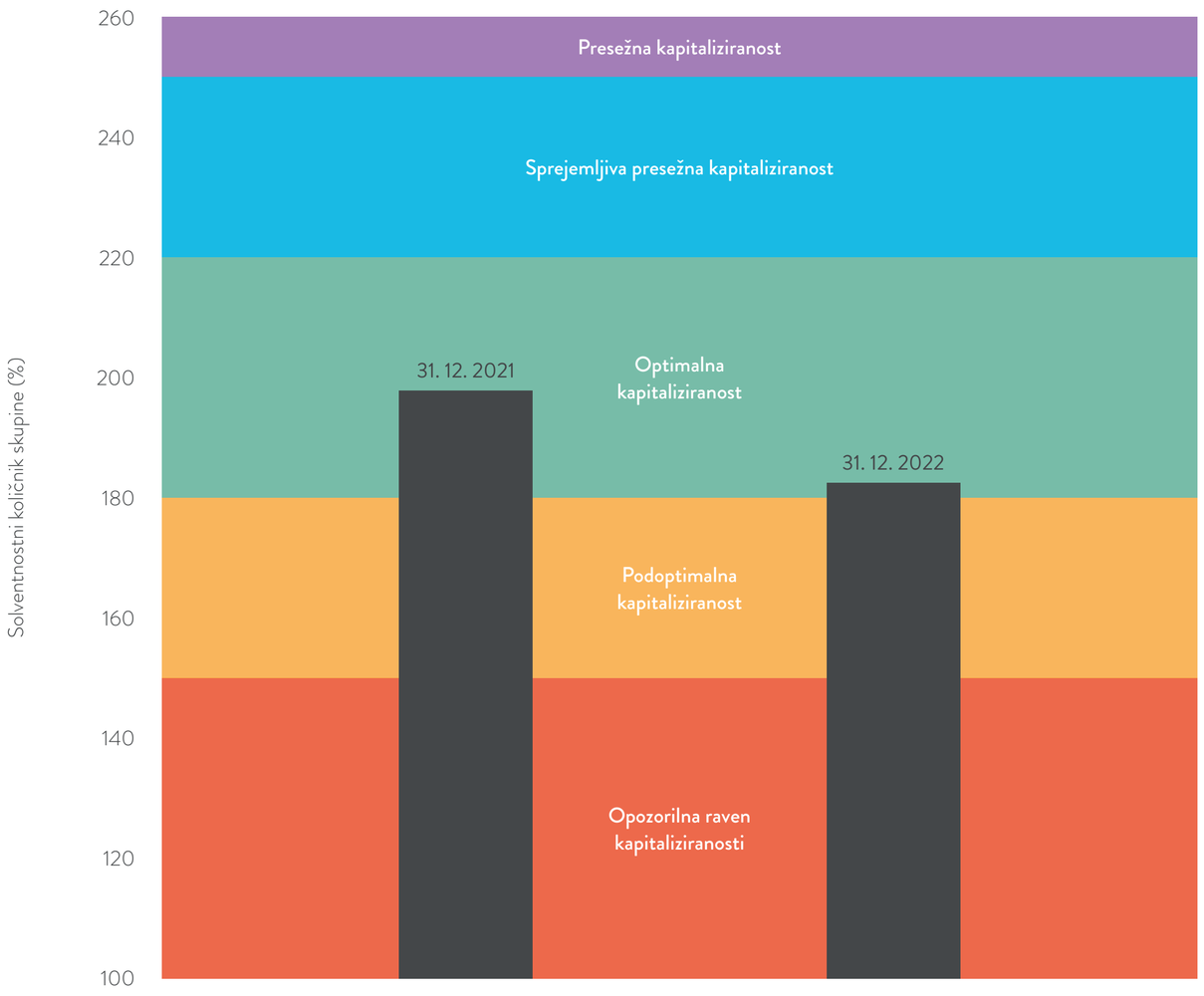

E.2.2 Zahtevani minimalni solventnostni kapital (MCR)

Zavarovalna skupina Sava izračunava MCR skupine kot vsoto MCR obvladujoče družbe in MCR odvisnih družb, ki so zavarovalnice, pri čemer za zavarovalnice s sedežem zunaj EU upošteva lokalne kapitalske zahteve.

Primerni lastni viri sredstev skupine za pokrivanje MCR v višini 525,6 milijona EUR (31. 12. 2021: 538,8 milijona EUR) znatno presegajo MCR skupine v višini 142,5 milijona EUR (31. 12. 2021: 140,7 milijona EUR).

Vhodni podatki za izračun MCR skupine

v tisoč EUR	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Sava Re	53.457	54.498
Zavarovalnica Sava	58.746	55.698
Vita	10.218	11.430
Sava neživotno osiguranje (SRB)	3.947	3.416
Sava životno osiguranje (SRB)	3.201	3.204
Sava osiguruvanje (MKD)	2.995	3.004
Sava osiguranje (MNE)	3.000	3.000
Illyria	3.751	3.200
Illyria Life	3.200	3.200
MCR skupine	142.515	140.651

MCR količnik skupine

v tisoč EUR	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Minimalni zahtevani kapital (MCR) skupine	142.515	140.651
Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje MCR skupine	525.592	538.780
Od tega prvi razred	497.089	510.650
Od tega drugi razred	28.503	28.130
Od tega tretji razred	-	-
MCR količnik skupine	369 %	383 %

E.3 Uporaba podmodula tveganja lastniških vrednostnih papirjev, temelječega na trajanju, pri izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala

Pri izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala skupina ne uporablja podmodula tveganja lastniških vrednostnih papirjev, temelječega na trajanju.

E.4 Razlika med standardno formulo in kakršnim koli uporabljenim notranjim modelom

Razlik med standardno formulo in notranjim modelom ni, saj za izračun zahtevanega solventnostnega kapitala družbe v skupini in skupine ne uporabljamo notranjega modela.

E.5 Neskladnost z zahtevanim minimalnim kapitalom in neskladnost z zahtevanim solventnostnim kapitalom

Skupina je na dan 31. 12. 2022 skladna z zakonodajo, saj izkazuje visok solventnostni količnik, ki je znatno višji od zahtevanih 100 %. Prav tako ima skupina na dan 31. 12. 2022 visok presežek primernih lastnih virov sredstev nad zahtevanim minimalnim kapitalom.

Iz opravljenih projekcij zahtevanega solventnostnega kapitala in primernih lastnih virov sredstev ocenjujemo, da bo solventnosti količnik skupine v obdobju triletnih projekcij višji od 100 %, kot zahteva zakonodajni okvir. Zato skupina ne pričakuje dodatnih dejanj oziroma ukrepov v smislu izpolnjevanja kapitalskih zahtev.

E.6 Druge informacije

Skupina v zvezi z upravljanjem kapitala nima drugih pomembnih informacij.

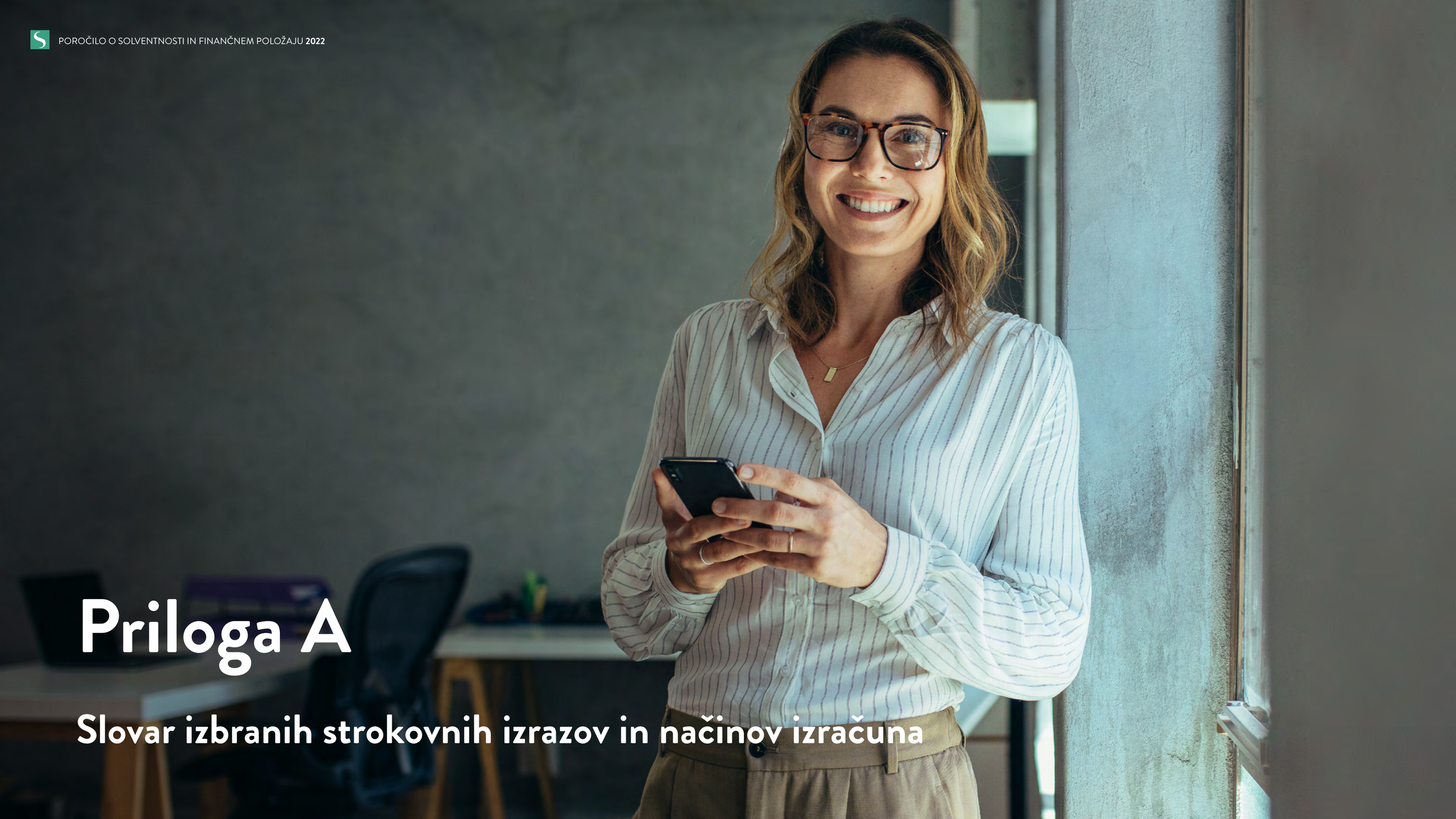

Priloga A

Slovar izbranih strokovnih izrazov in načinov izračuna

Slovenski izraz	Angleški izraz	Pomen
Analiza občutljivosti	Sensitivity analysis	Analiza občutljivosti se nanaša na spremembo posameznega parametra, ki vpliva na vrednost sredstev, obveznosti in/ali lastnih virov sredstev družbe oziroma skupine, ter na ugotavljanje učinka teh sprememb na njihovo vrednost.
CAPM	Capital asset pricing model	Model, ki opisuje odnos med tveganjem in pričakovanim donosom sredstev.
EPIFP	Expected profit included in future premiums	Prihodnji pričakovani dobički vključeni v prihodnje premije.
Fizična tveganja podnebnih sprememb	Physical risks of climate change	Tveganja, ki se pojavijo zaradi fizičnih učinkov podnebnih sprememb. Vključujejo pereča fizična tveganja, ki se pojavijo zaradi vremenskih dogodkov in negativno vplivajo na poslovanje in kronična fizična tveganja, ki se pojavijo zaradi dolgoročnih podnebnih sprememb in negativno vplivajo na poslovanje družbe.
FOS	Freedom of service	Posli, ki so sklenjeni na podlagi načela svobode opravljanja storitev.
FVPL	Financial instruments at fair value through profit or loss	Finančni instrumenti, izmerjeni po pošteni vrednosti prek poslovnega izida.
Kakovostni razredi kapitala	Tiers of capital	Postavke lastnih virov sredstev se na podlagi meril (npr. trajanje, ali gre za osnovni ali pomožni lastni vir sredstev) razvrstijo v tri razrede.
Lastna ocena tveganj in solventnosti – ORSA	Own risk and solvency assessment – ORSA	Lastna ocena tveganj, povezanih s poslovnim in strateškim načrtom družbe oziroma skupine, ter ocena ustreznosti lastnih virov sredstev za pokrivanje tveganj.
Meje dovoljenega tveganja	Risk tolerance limits	Meje za posamezne kategorije tveganj, vključene v profil tveganj družbe oziroma skupine, in meje za mere tveganj, ki se spremljajo pri vsakodnevnem upravljanju tveganj. Določijo se enkrat letno in v skladu s pripravljenostjo za prevzem tveganj, določeno v strategiji prevzemanja tveganj, temeljiti pa morajo na analizah občutljivosti, stresnih testih in scenarijih ali strokovni presoji.
Modificirano trajanje	Modified duration	Modificirano trajanje meri občutljivost portfelja na vzporedne premike na krivulji obrestnih mer. Sprememba obrestnih mer za +/-1 % ima na portfelj aproksimativno vpliv -/+MD %.
MSRP	IFRS	Mednarodni standardi računovodskega poročanja. V Evropski uniji poenotena zbirka predpisov, ki ureja računovodsko evidentiranje poslovanja.
Načrt neprekinjenega delovanja	Business continuity procedures	Dokument, ki vključuje postopke zagotavljanja neprekinjenega delovanja ključnih delovnih procesov in sistemov. Krizni načrt je sestavni del načrta neprekinjenega poslovanja ter določa tehnične in organizacijske ukrepe za ponovno vzpostavitev delovanja in zmanjšanja posledic hudih motenj poslovanja.
Največja verjetna škoda – PML	Probable maximum loss – PML	To je maksimalni znesek škode, ki po oceni zavarovalnice lahko nastane na zavarovanem riziku v enem škodnem dogodku. Običajno je izražen v odstotku od zavarovalne vsote, v skrajnem primeru je enak celotni zavarovalni vsoti (PML predstavlja v tem primeru 100 odstotkov zavarovalne vsote).
Operativni limiti	Operational limits	Na podlagi izraženih mej dovoljenega tveganja se postavijo operativne omejitve za posamezna področja: na primer meje pri sklepanju zavarovanj ali naložbene meje, ki jih zaposleni prve obrambne linije uporabljajo pri vsakodnevnem upravljanju tveganj in omogočajo, da družba oziroma skupina ostane znotraj pripravljenosti za prevzem tveganj.
Osnovni zahtevani solventnostni kapital – BSCR	Basic solvency capital requirement – BSCR	Osnovni zahtevani solventnostni kapital po standardni formuli je znesek, ki temelji na zakonsko predpisanem izračunu teh tveganj: tveganje premoženjskih zavarovanj, tveganje življenjskih zavarovanj, tveganje zdravstvenih zavarovanj, tržno tveganje in tveganje neplačila nasprotne stranke.
Parametri, specifični za posamezno podjetje – USP	Undertaking-specific parameters – USP	V okviru standardne formule lahko (po)zavarovalnice standardne odklone za tveganje premije in rezervacije premoženjskih in NSLT zdravstvenih zavarovanj nadomestijo s parametri, specifičnimi za (po)zavarovalnico, v skladu s členom 218 Delegirane uredbe (EU) 2015/35.

Slovenski izraz	Angleški izraz	Pomen
Prilagoditev zaradi absorpcijske zmožnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij in odloženih davkov – TP in DT	Adjustment for loss-absorbing capacity of technical provisions and deferred taxes – TP and DT adjustment	Struktura kapitalske zahteve po standardni formuli vključuje tudi prilagoditev zaradi absorpcijske zmožnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij in odloženih davkov. Prilagoditev odraža morebitno kompenzacijo nepričakovanih izgub z zmanjšanjem tehničnih provizij ali odloženih davkov oziroma kombinacije obeh. Prilagoditev upošteva učinek zmanjšanja tveganj zaradi prihodnjih diskrecijskih upravičenj (po)zavarovalnih pogodb, saj lahko (po)zavarovalne družbe upoštevajo, da se zmanjšanje teh upravičenj lahko uporabi za pokrivanje možnih nepričakovanih izgub.
Primerni lastni viri sredstev	Eligible own funds	Lastni viri sredstev, primerni za pokrivanje zahtevanega solventnostnega kapitala.
Pripravljenost za prevzem tveganj	Risk appetite	Stopnja tveganja, ki jo je družba oziroma skupina pripravljena prevzeti v skladu s svojimi strateškimi cilji.
Profil tveganj	Risk profile	Vsa tveganja, ki jim je družba oziroma skupina izpostavljena, in količinska opredelitev te izpostavljenosti za vse kategorije tveganj.
RCP scenarij[42]	Representative Concentration Pathways	Različni poteki vsebnosti in izpustov toplogrednih plinov.
Register tveganj	Risk Register	Seznam vseh prepoznanih tveganj, ki ga družba oziroma skupina vodi in redno posodablja.
Scenarij	Scenario	Scenarij se nanaša na ugotavljanje učinka hkratne spremembe več parametrov, na primer istočasne spremembe v različnih skupinah tveganj, ki vplivajo na zavarovalne posle, vrednosti finančnih naložb in spremembo obrestnih mer.
Sedanja vrednost	Present value	Vrednost prihodnjih denarnih tokov, preračunana na današnji dan. Pri tem uporabimo diskontiranje.
Sistem upravljanja tveganj	Risk management system	Sistem upravljanja tveganj je skupek vseh ukrepov, ki jih sprejme družba oziroma skupina za upravljanje (tj. prepoznavanje, spremljanje, merjenje, upravljanje, poročanje) pomembnih tveganj, izhajajočih iz njene dejavnosti in zunanjega okolja, zato da čimbolj izboljša izpolnjevanje strateških ciljev in čimbolj omeji možnost izgube lastnih virov sredstev.
Solventnostni količnik	Solvency ratio	Količnik primernih lastnih virov sredstev in zahtevanega solventnostnega kapitala, ki predstavlja kapitalsko ustreznost družbe oziroma skupine skladno z načeli Solventnosti II. Količnik, ki presega 100 odstotkov, kaže, da ima družba oziroma skupina dovolj virov za kritje zahtevanega solventnostnega kapitala.
Standardna formula	Standard formula	Niz izračunov, ki so določeni s predpisi Solventnost II in se uporabljajo za določitev zahtevanega solventnostnega kapitala.
Stresni test	Stress test	Stresni test se nanaša na spremembo posameznega ali več parametrov zaradi možnega prihodnjega finančnega dogodka, kar vpliva na vrednost sredstev, obveznosti in/ali lastnih virov sredstev družbe oziroma skupine, ter na ugotavljanje učinka teh sprememb na njihovo vrednost.
Tržna vrednost	Market value	Vrednost, po kateri se sredstva oziroma obveznosti vrednotijo z zneskom, po katerem bi se sredstvo izmenjalo oziroma obveznosti prenesle/poravnale med dobro obveščenima strankama s pravico razpolaganja v strogo poslovnem odnosu. Zneski temeljijo na cenah aktivnih in likvidnih trgov, ki so podjetju na voljo in se običajno uporabljajo.
Tveganja prehoda podnebnih sprememb	Transition risk of climate change	Tveganja prehoda so tveganja, ki se pojavijo pri prehodu na nizko-ogljično in na klimatske spremembe odporno gospodarstvo. Tovrstna tveganja vključujejo tveganja novih pravil, zahtev in usmeritev, pravna tveganja, tveganja tehnologije, tržna tveganja in tveganja ugleda.
Vrednost enote premoženja – VEP	Net asset value per unit - NAVPU	Vrednost enote premoženja ali vrednost točke nam pove, koliko je vredna posamezna enota premoženja podsklada krovnega sklada, in se redno objavlja.
Zahtevani minimalni kapital – MCR	Minimum capital requirement – MCR	Zahtevani minimalni kapital je enak znesku lastnih virov sredstev, pod katerim bi bili zavarovalci, zavarovanci ali drugi upravičenci zavarovalnih pogodb izpostavljeni nesprejemljivi stopnji tveganja, če se zavarovalnici dovoli nadaljnje poslovanje.
Zahtevani solventnostni kapital – SCR	Solvency capital requirement – SCR	Zahtevani solventnostni kapital je znesek, ki temelji na zakonsko predpisanem izračunu vseh merljivih tveganj, vključujoč tveganje premoženjskih zavarovanj, tveganje življenjskih zavarovanj, tveganje zdravstvenih zavarovanj, tržno tveganje, tveganje neplačila nasprotne stranke in operativno tveganje.

42 RCP scenariji so definirani s strani Medvladnega odbora za podnebne spremembe (IPCC). Definicija scenarijev je na voljo na povezavi https://ar5-syr.ipcc.ch/topic_futurechanges.php.

Priloga B

Kvantitativni obrazci

S.32.01.22 Podjetja v okviru skupine

S.02.01.02 Bilanca stanja

S.05.01.02 Premije, škode in odhodki po vrstah poslovanja

S.05.02.01 Premije, škode in odhodki po državah

S.23.01.22 Lastna sredstva

S.25.01.22 Zahtevani solventnostni kapital – za podjetja, ki uporabljajo standardno formulo

Vsi zneski v kvantitativnih obrazcih so v tisoč EUR.

S.32.01.22 Podjetja v okviru skupine

								Merila vpliva						Vključenost v okvir nadzora skupine		Izračun solventnosti na ravni skupine
Država	Identifikacijska koda podjetja	Vrsta identifikacijske kode podjetja	Zakonito ime podjetja	Vrsta podjetja	Pravna oblika	Kategorija (vzajemno/ne-vzajemno)	Nadzorni organ	% deleža v kapitalu	% ki se uporablja za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov	% glasovalnih pravic	Druga merila	Raven vpliva	Sorazmerni delež, ki se uporablja za izračun solventnosti na ravni skupine	DA/NE	Datum odločitve, če se uporablja člen 214	Uporabljena metoda in, pri metodi 1, obravnava podjetja
C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0180	C0190	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260
SI	SC/5822416000	PK	**SAVA INFOND d.o.o.**	8	d.o.o.	2	Agencija za trg vrednostnih papirjev	100,0%	100,0%	100,0%		prevladujoč	100,0%	DA		M1: sektorski predpisi
HR	SC/02467143	PK	**SO poslovno savjetovanje**	10	d.o.o.	2		100,0%	100,0%	100,0%		prevladujoč	100,0%	DA		M1: polna konsolidacija
SI	SC/5946948000	PK	**TBS TEAM 24 d.o.o.**	10	d.o.o.	2		87,5%	100,0%	87,5%		prevladujoč	100,0%	DA		M1: polna konsolidacija
MK	SC/5989434	PK	**SAVA PENZISKO DRUSTVO AD Skopje**	9	d.d.	2	Agencijata za supervizija na kapitalno finansirano penzisko osiguruvanje MAPAS	100,0%	100,0%	100,0%		prevladujoč	100,0%	DA		M1: prilagojena kapitalska metoda
SI	SC/5690366000	PK	**Diagnostični center Bled d.o.o. Bled**	10	d.o.o.	2		40,1%	50,0%	50,0%		pomemben	50,0%	DA		M1: prilagojena kapitalska metoda
GB	SC/10735938	PK	**G2I Ltd**	10	d.o.o.	2	Financial conduct authority	17,5%	17,5%	25,0%		pomemben	17,5%	DA		M1: prilagojena kapitalska metoda
XK	SC/810483769	PK	**Illyria s.h.a., Prishtine**	2	d.d.	2	Centralna banka Kosova	100,0%	100,0%	100,0%		prevladujoč	100,0%	DA		M1: polna konsolidacija
MK	SC/4778529	PK	**Sava osiguruvanje a.d., Skopje**	2	d.d.	2	Agencija za supervizija na osiguruvanje na Republika Makedonija	93,9%	100,0%	93,9%		prevladujoč	100,0%	DA		M1: polna konsolidacija
ME	SC/02303388	PK	**Sava osiguranje a.d., Podgorica**	2	d.d.	2	Agencija za nadzor osiguranja Crna Gora	100,0%	100,0%	100,0%		prevladujoč	100,0%	DA		M1: polna konsolidacija
XK	SC/810793837	PK	**Illyria Life s.h.a., Pristina**	1	d.d.	2	Centralna banka Kosova	100,0%	100,0%	100,0%		prevladujoč	100,0%	DA		M1: polna konsolidacija

								Merila vpliva						Vključenost v okvir nadzora skupine		Izračun solventnosti na ravni skupine
Država	Identifikacijska koda podjetja	Vrsta identifikacijske kode podjetja	Zakonito ime podjetja	Vrsta podjetja	Pravna oblika	Kategorija (vzajemno/ne-vzajemno)	Nadzorni organ	% deleža v kapitalu	% ki se uporablja za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov	% glasovalnih pravic	Druga merila	Raven vpliva	Sorazmerni delež, ki se uporablja za izračun solventnosti na ravni skupine	DA/NE	Datum odločitve, če se uporablja člen 214	Uporabljena metoda in, pri metodi 1, obravnava podjetja
C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0180	C0190	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260
RS	SC/20482443	PK	**Sava životno osiguranje a.d., Beograd**	1	d.d.	2	Narodna banka Srbije	100,0%	100,0%	100,0%		prevladujoč	100,0%	DA		M1: polna konsolidacija
RS	SC/17407813	PK	**SAVA NEŽIVOTNO OSIGURANJE A.D.O. BEOGRAD**	2	d.d.	2	Narodna banka Srbije	100,0%	100,0%	100,0%		prevladujoč	100,0%	DA		M1: polna konsolidacija
SI	LEI/48510000OGX4W2DFYV52	LEI	**ZAVAROVALNICA SAVA, zavarovalna družba, d.d.**	4	d.d.	2	Agencija za zavarovalni nadzor	100,0%	100,0%	100,0%		prevladujoč	100,0%	DA		M1: polna konsolidacija
SI	LEI/213800K2LJ7JKL6CU689	LEI	**Sava pokojninska družba, d.d.**	9	d.d.	2	Agencija za zavarovalni nadzor	100,0%	100,0%	100,0%		prevladujoč	100,0%	DA		M1: sektorski predpisi
ME	SC/02806380	PK	**Sava Car d.o.o., Podgorica**	10	d.o.o.	2	Ministarstvo unutrašnjih poslova	100,0%	100,0%	100,0%		prevladujoč	100,0%	DA		M1: polna konsolidacija
SI	SC/2154170000	PK	**ZS Svetovanje, storitve zavarovalnega zastopanja, d.o.o.**	10	d.o.o.	2	Agencija za zavarovalni nadzor	100,0%	100,0%	100,0%		prevladujoč	100,0%	DA		M1: polna konsolidacija
ME	SC/02699893	PK	**DRUŠTVO ZA ZASTUPANJE U OSIGURANJU "SAVA AGENT" D.O.O. - Podgorica**	10	d.o.o.	2	Agencija za nadzor osiguranja Crna Gora	100,0%	100,0%	100,0%		prevladujoč	100,0%	DA		M1: polna konsolidacija
MK	SC/7005350	PK	**Sava Station dooel Skopje**	10	d.o.o.	2	Ministerstvo za vnatrešni raboti na Republika Makedonija	93,9%	100,0%	93,9%		prevladujoč	100,0%	DA		M1: polna konsolidacija
SI	LEI/485100004VOFFO18DD84	LEI	**Življenjska zavarovalnica Vita d.d. Ljubljana**	1	d.d.	2	Agencija za zavarovalni nadzor	100,0%	100,0%	100,0%		prevladujoč	100,0%	DA		M1: polna konsolidacija
SI	LEI/549300P6F1BDSFSW5T72	LEI	**Pozavarovalnica Sava d.d., Ljubljana**	3	d.d.	2	Agencija za zavarovalni nadzor					prevladujoč	100,0%	DA		M1: polna konsolidacija
SI	SC/6149065000	PK	**ASISTIM, klicni center, storitvene dejavnosti in vrednotenje, d.o.o.**	10	d.o.o.	2	Agencija za zavarovalni nadzor	100,0%	100,0%	100,0%		prevladujoč	100,0%	DA		M1: polna konsolidacija

								Merila vpliva						Vključenost v okvir nadzora skupine		Izračun solventnosti na ravni skupine
Država	Identifikacijska koda podjetja	Vrsta identifikacijske kode podjetja	Zakonito ime podjetja	Vrsta podjetja	Pravna oblika	Kategorija (vzajemno/ne-vzajemno)	Nadzorni organ	% deleža v kapitalu	% ki se uporablja za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov	% glasovalnih pravic	Druga merila	Raven vpliva	Sorazmerni delež, ki se uporablja za izračun solventnosti na ravni skupine	DA/NE	Datum odločitve, če se uporablja člen 214	Uporabljena metoda in, pri metodi 1, obravnava podjetja
C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0180	C0190	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260
RS	SC/21822302	PK	**PRIVREDNO DRUŠTVO ZA TEHNIČKI PREGLED I REGISTRACIJU SAVA CAR DOO BEOGRAD**	10	d.o.o.	2	Ministarstvo unutrašnjih poslova RS	100,0%	100,0%	100,0%		prevladujoč	100,0%	DA		M1: polna konsolidacija

Legenda

Celica	Uporabljena kratica	Dolgo ime
C0030	PK	posebna koda
	LEI	identifikator pravnih subjektov (LEI)
C0050	1	zavarovalnica za življenjska zavarovanja
	2	zavarovalnica za neživljenjska zavarovanja
	3	pozavarovalnica
	4	kompozitna zavarovalnica
	8	kreditna institucija, investicijsko podjetje ali finančna institucija
	9	institucija za poklicno pokojninsko zavarovanje
	10	družba za pomožne storitve, kot je opredeljena v členu 1(53) Delegirane uredbe (EU) 2015/35
	99	drugo
C0060	d.o.o	družba z omejeno odgovornostjo
	d.d.	delniška družba
C0070	2	nevzajemno podjetje
C0260	M1	metoda 1

S.02.01.02 Bilanca stanja

		Vrednost po Solventnosti II
Sredstva		**C0010**
Dobro ime	**R0010**	
Odloženi stroški pridobitve	**R0020**	
Neopredmetena sredstva	**R0030**	0
Odložene terjatve za davek	**R0040**	42.361
Presežek iz naslova pokojninskih shem	**R0050**	0
Opredmetena osnovna sredstva v posesti za lastno uporabo	**R0060**	71.861
Naložbe (razen sredstev v posesti v zvezi s pogodbami, vezanimi na indeks ali enoto premoženja)	**R0070**	1.377.594
Nepremičnine (razen za lastno uporabo)	**R0080**	26.423
Deleži v povezanih podjetjih, vključno z udeležbami	**R0090**	41.276
Lastniški vrednostni papirji	**R0100**	23.110
Lastniški vrednostni papirji, ki kotirajo na borzi	**R0110**	21.281
Lastniški vrednostni papirji, ki ne kotirajo na borzi	**R0120**	1.828
Obveznice	**R0130**	1.168.935
Državne obveznice	**R0140**	743.655
Podjetniške obveznice	**R0150**	425.279
Strukturirani vrednostni papirji	**R0160**	0
Vrednostni papirji, zavarovani s premoženjem	**R0170**	0
Kolektivni naložbeni podjemi	**R0180**	90.952
Izvedeni finančni instrumenti	**R0190**	0
Depoziti, ki niso denarni ustrezniki	**R0200**	26.898
Druge naložbe	**R0210**	0
Sredstva v posesti v zvezi s pogodbami, vezanimi na indeks ali enoto premoženja	**R0220**	431.400

		Vrednost po Solventnosti II
Sredstva		**C0010**
Krediti in hipoteke	**R0230**	2.420
Posojila, vezana na police	**R0240**	141
Krediti in hipoteke posameznikom	**R0250**	0
Drugi krediti in hipoteke	**R0260**	2.279
Izterljivi zneski iz pozavarovanj iz naslova:	**R0270**	41.268
neživljenjskih zavarovanj in zdravstvenih zavarovanj, podobnih neživljenjskim	**R0280**	36.947
neživljenjskih zavarovanj brez zdravstvenih zavarovanj	**R0290**	35.943
zdravstvenih zavarovanj, podobnih neživljenjskim	**R0300**	1.003
življenjskih zavarovanj in zdravstvenih zavarovanj, podobnih življenjskim, razen zdravstvenih zavarovanj in zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja	**R0310**	4.327
zdravstvenih zavarovanj, podobnih življenjskim	**R0320**	0
življenjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj in zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja	**R0330**	4.327
življenjskih zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja	**R0340**	-6
Depoziti pri cedentih	**R0350**	10.335
Terjatve iz naslova zavarovanj in terjatve do posrednikov	**R0360**	39.909
Terjatve iz naslova pozavarovanj	**R0370**	12.106
Terjatve (do kupcev, nepovezane z zavarovanjem)	**R0380**	13.946
Lastne delnice (v posesti neposredno)	**R0390**	38.572
Zneski, dolgovani podjetju v zvezi s postavkami lastnih sredstev ali ustanovnim kapitalom, ki je bil vpoklican in še ni vplačan	**R0400**	0
Denar in denarni ustrezniki	**R0410**	75.510
Vsa druga sredstva, ki niso prikazana drugje	**R0420**	1.139
Sredstva skupaj	**R0500**	**2.158.419**

		Vrednost po Solventnosti II
Obveznosti		**C0010**
Zavarovalno-tehnične rezervacije – neživljenjska zavarovanja	**R0510**	569.924
Zavarovalno-tehnične rezervacije – neživljenjska zavarovanja (brez zdravstvenih zavarovanj)	**R0520**	543.520
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	**R0530**	0
Najboljša ocena	**R0540**	503.989
Marža za tveganje	**R0550**	39.530
Zavarovalno-tehnične rezervacije – zdravstvena zavarovanja (podobna neživljenjskim)	**R0560**	26.404
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	**R0570**	0
Najboljša ocena	**R0580**	16.299
Marža za tveganje	**R0590**	10.105
Zavarovalno-tehnične rezervacije – življenjska zavarovanja (razen zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja)	**R0600**	411.800
Zavarovalno-tehnične rezervacije – zdravstvena zavarovanja (podobna življenjskim)	**R0610**	-8.022
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	**R0620**	0
Najboljša ocena	**R0630**	-10.489
Marža za tveganje	**R0640**	2.467
Zavarovalno-tehnične rezervacije – življenjska zavarovanja (razen zdravstvenih zavarovanj in zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja)	**R0650**	419.823
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	**R0660**	0
Najboljša ocena	**R0670**	403.967
Marža za tveganje	**R0680**	15.856
Zavarovalno-tehnične rezervacije – zavarovanja, vezana na indeks ali enoto premoženja	**R0690**	402.400

		Vrednost po Solventnosti II
Obveznosti		**C0010**
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	**R0700**	68.758
Najboljša ocena	**R0710**	323.166
Marža za tveganje	**R0720**	10.475
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije	**R0730**	
Pogojne obveznosti	**R0740**	0
Rezervacije, razen zavarovalno-tehničnih rezervacij	**R0750**	7.469
Obveznosti iz naslova pokojninskih shem	**R0760**	0
Depoziti pozavarovateljev	**R0770**	0
Odložene obveznosti za davek	**R0780**	54.372
Izvedeni finančni instrumenti	**R0790**	0
Zneski, dolgovani kreditnim institucijam	**R0800**	0
Finančne obveznosti, razen zneskov, dolgovanih kreditnim institucijam	**R0810**	8.094
Obveznosti iz naslova zavarovanja in obveznosti do posrednikov	**R0820**	32.196
Obveznosti iz naslova pozavarovanja	**R0830**	3.339
Obveznosti (do kupcev, nepovezane z zavarovanjem)	**R0840**	20.670
Podrejene obveznosti	**R0850**	56.290
Podrejene obveznosti, ki niso del osnovnih lastnih sredstev	**R0860**	0
Podrejene obveznosti, ki so del osnovnih lastnih sredstev	**R0870**	56.290
Vse druge obveznosti, ki niso prikazane drugje	**R0880**	18.561
Obveznosti skupaj	**R0900**	**1.585.115**
Presežek sredstev nad obveznostmi	**R1000**	**573.304**

S.05.01.02 Premije, škode in odhodki po vrstah poslovanja

Prvi del preglednice:

		Vrsta poslovanja za: zavarovalne in pozavarovalne obveznosti iz neživljenjskega zavarovanja (neposredni posli in sprejeto proporcionalno pozavarovanje)											
		Zavarovanje za stroške zdravljenja	Zavarovanje izpada dohodka	Nezgodno zavarovanje zaposlenih	Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	Druga zavarovanja motornih vozil	Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje	Požarno in drugo škodno zavarovanje	Splošno zavarovanje odgovornosti	Kreditno in kavcijsko zavarovanje	Zavarovanje stroškov postopka	Zavarovanje pomoči	Različne finančne izgube
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120
Obračunane premije													
bruto – neposredni posli	**R0110**	12.571	54.888	0	136.631	149.636	4.747	90.160	18.795	1.247	716	24.886	2.885
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	**R0120**	21	1.769	0	69	1.795	6.879	53.003	3.193	362	10	0	185
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	**R0130**												
delež pozavarovateljev	**R0140**	965	-9	0	5.401	4.237	979	20.732	922	160	641	101	871
neto	**R0200**	11.627	56.667	0	131.299	147.194	10.647	122.431	21.066	1.449	85	24.785	2.199
Prihodki od premije													
bruto – neposredni posli	**R0210**	11.879	54.355	0	130.636	140.633	4.307	85.865	18.684	1.667	730	22.544	2.824
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	**R0220**	18	1.717	0	237	1.849	6.978	53.667	3.382	457	10	0	203
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	**R0230**												
delež pozavarovateljev	**R0240**	952	-55	0	5.412	3.134	760	21.615	1.044	166	615	124	901
neto	**R0300**	10.944	56.128	0	125.460	139.348	10.525	117.917	21.022	1.958	125	22.420	2.126

		Vrsta poslovanja za: zavarovalne in pozavarovalne obveznosti iz neživljenjskega zavarovanja (neposredni posli in sprejeto proporcionalno pozavarovanje)											
		Zavarovanje za stroške zdravljenja	Zavarovanje izpada dohodka	Nezgodno zavarovanje zaposlenih	Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	Druga zavarovanja motornih vozil	Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje	Požarno in drugo škodno zavarovanje	Splošno zavarovanje odgovornosti	Kreditno in kavcijsko zavarovanje	Zavarovanje stroškov postopka	Zavarovanje pomoči	Različne finančne izgube
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120
Odhodki za škode													
bruto – neposredni posli	**R0310**	6.264	10.937	0	82.019	94.970	2.801	62.315	-4	1.242	1	13.821	562
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	**R0320**	27	691	0	145	946	2.056	37.883	1.923	79	2	0	-19
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	**R0330**												
delež pozavarovateljev	**R0340**	195	676	0	3.299	4.134	2.223	29.887	2.179	360	0	32	1.723
neto	**R0400**	6.096	10.952	0	78.865	91.783	2.635	70.310	-260	960	2	13.789	-1.180
Spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij													
bruto – neposredni posli	**R0410**	0	-76	0	-1.224	-127	-105	-519	-165	0	0	-2	-54
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	**R0420**	0	0	0	0	2	48	-245	0	0	0	0	5
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	**R0430**												
delež pozavarovateljev	**R0440**	0	0	0	-3	-6	-47	-80	-45	0	0	0	-7
neto	**R0500**	0	-76	0	-1.222	-119	-10	-684	-121	0	0	-2	-41
Odhodki	**R0550**	4.103	17.947	0	36.680	36.674	3.990	47.474	6.979	692	-98	11.304	1.092
Drugi odhodki	**R1200**												
Odhodki skupaj	**R1300**												

Drugi del preglednice:

		Vrsta poslovanja za: sprejeto neproporcionalno pozavarovanje				Skupaj
		Zdravstveno	Pozavarovanje odgovornosti	Pomorsko, letalsko in transportno	Premoženjsko	
		C0130	C0140	C0150	C0160	C0200
Obračunane premije						
bruto – neposredni posli	R0110					497.162
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0120					67.285
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0130	679	2.302	3.836	46.733	53.550
delež pozavarovateljev	R0140	-35	1.912	1.147	12.509	50.534
neto	R0200	714	390	2.689	34.224	567.464
Prihodki od premije						
bruto – neposredni posli	R0210					474.125
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0220					68.518
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0230	585	2.423	3.863	46.427	53.298
delež pozavarovateljev	R0240	0	2.062	927	11.627	49.287
neto	R0300	585	360	2.936	34.799	546.653

		Vrsta poslovanja za: sprejeto neproporcionalno pozavarovanje				Skupaj
		Zdravstveno	Pozavarovanje odgovornosti	Pomorsko, letalsko in transportno	Premoženjsko	
		C0130	C0140	C0150	C0160	C0200
Odhodki za škode						
bruto – neposredni posli	R0310					274.928
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0320					43.734
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0330	396	1.247	3.996	35.011	40.649
delež pozavarovateljev	R0340	0	1.932	-6	10.850	57.485
neto	R0400	396	-685	4.002	24.160	301.826
Spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij						
bruto – neposredni posli	R0410					-2.272
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0420					-190
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0430	0	0	0	0	0
delež pozavarovateljev	R0440	0	0	0	0	-187
neto	R0500	0	0	0	0	-2.275
Odhodki	R0550	133	740	701	8.243	176.653
Drugi odhodki	R1200					0
Odhodki skupaj	R1300					176.653

		Vrsta poslovanja za: obveznosti iz življenjskih zavarovanj						Obveznosti iz življenjskih pozavarovanj		Skupaj
		Zdravstveno zavarovanje	Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	Druga življenjska zavarovanja	Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	Zdravstveno pozavarovanje	Življenjsko pozavarovanje	
Obračunane premije		**C0210**	**C0220**	**C0230**	**C0240**	**C0250**	**C0260**	**C0270**	**C0280**	**C0300**
bruto	**R1410**	2.293	27.128	90.589	32.670	0	0	0	0	152.680
delež pozavarovateljev	**R1420**	67	114	79	885	0	0	0	0	1.146
neto	**R1500**	2.226	27.014	90.509	31.785	0	0	0	0	151.534
Prihodki od premije										
bruto	**R1510**	2.291	27.164	90.587	32.749	0	0	0	0	152.790
delež pozavarovateljev	**R1520**	37	118	81	1.285	0	0	0	0	1.522
neto	**R1600**	2.254	27.046	90.505	31.464	0	0	0	0	151.268
Odhodki za škode										
bruto	**R1610**	294	48.317	49.329	10.538	0	4.881	0	0	113.360
delež pozavarovateljev	**R1620**	0	32	-2	388	0	-18	0	0	400
neto	**R1700**	294	48.285	49.331	10.150	0	4.899	0	0	112.960
Spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij										
bruto	**R1710**	-294	25.555	13.832	7.769	0	0	0	0	46.862
delež pozavarovateljev	**R1720**	0	0	0	0	0	0	0	0	0
neto	**R1800**	-294	25.555	13.832	7.769	0	0	0	0	46.862
Odhodki	**R1900**	879	4.644	11.815	12.521	0	55	0	91	30.005
Drugi odhodki	**R2500**									0
Odhodki skupaj	**R2600**									30.005

S.05.02.01 Premije, škode in odhodki po državah

		Matična država	Najpomembnejših 5 držav (po znesku bruto obračunanih premij) – obveznosti iz neživljenjskih zavarovanj					Najpomembnejših 5 in matična država, skupaj
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070
	R0010		Kitajska	Južna Koreja	Severna Makedonija	Črna Gora	Srbija	
Obračunane premije		C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140
bruto – neposredni posli	R0110	416.094	0	0	17.433	17.393	29.625	480.544
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0120	2.101	5.950	9.275	0	0	1.593	18.920
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0130	45	5.959	3.048	0	0	486	9.538
delež pozavarovateljev	R0140	103.949	-55	0	1.838	3.171	9.592	118.495
neto	R0200	314.291	11.964	12.324	15.594	14.222	22.113	390.507
Prihodki od premije								
bruto – neposredni posli	R0210	398.712	0	0	16.480	15.566	26.677	457.435
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0220	1.579	5.341	9.908	0	0	1.572	18.400
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0230	71	5.822	2.963	0	0	491	9.347
delež pozavarovateljev	R0240	103.095	-55	0	1.757	2.474	9.019	116.290
neto	R0300	297.267	11.218	12.871	14.723	13.092	19.721	368.892
Odhodki za škode								
bruto – neposredni posli	R0310	238.692	0	0	8.544	7.240	10.442	264.918
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0320	396	3.305	7.865	0	0	927	12.494
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0330	-253	2.146	4.222	0	5	98	6.218
delež pozavarovateljev	R0340	93.189	0	0	1.366	1.372	2.547	98.474
neto	R0400	145.646	5.451	12.087	7.178	5.872	8.921	185.155
Spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij								
bruto – neposredni posli	R0410	-2.292	0	0	-75	-110	94	-2.382
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0420	0	12	19	0	0	0	31
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0430	0	0	0	0	0	0	0
delež pozavarovateljev	R0440	-187	0	0	0	0	0	-187
neto	R0500	-2.104	12	19	-75	-110	94	-2.164
Odhodki	R0550	95.679	2.799	3.604	7.059	5.716	10.029	124.886
Drugi odhodki	R1200							0
Odhodki skupaj	R1300							0

		Matična država	Najpomembnejših 5 držav (po znesku bruto obračunanih premij) – obveznosti iz življenjskih zavarovanj					Najpomembnejših 5 in matična država, skupaj
		C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
	R1400							
		C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280
Obračunane premije								
bruto	R1410	143.347						143.347
delež pozavarovateljev	R1420	1.109						1.109
neto	R1500	142.238						142.238
Prihodki od premije								
bruto	R1510	143.314						143.314
delež pozavarovateljev	R1520	1.067						1.067
neto	R1600	142.247						142.247
Odhodki za škode								
bruto	R1610	110.473						110.473
delež pozavarovateljev	R1620	356						356
neto	R1700	110.117						110.117
Spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij								
bruto	R1710	29.152						29.152
delež pozavarovateljev	R1720	0						0
neto	R1800	29.152						29.152
Odhodki	R1900	25.877						25.877
Drugi odhodki	R2500							0
Odhodki skupaj	R2600							0

S.23.01.22 Lastna sredstva

		Skupaj	Stopnja 1 - neomejene postavke	Stopnja 1 - omejene postavke	Stopnja 2	Stopnja 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Osnovna lastna sredstva pred odbitkom za udeležbe v drugih subjektih finančnega sektorja						
Navadne delnice (skupaj z lastnimi delnicami)	R0010	71.856	71.856		0	
Nerazpoložljiv vpoklican, a nevplačan navadni lastniški kapital na ravni skupine	R0020	0	0		0	
Vplačani presežek kapitala v zvezi z navadnimi delnicami	R0030	42.702	42.702		0	
Ustanovni kapital, prispevki članov ali enakovredna postavka osnovnih lastnih sredstev družb za vzajemno zavarovanje ali družb, ki delujejo po načelu vzajemnosti	R0040	0	0		0	
Sredstva na podrejenih računih članov družbe za vzajemno zavarovanje	R0050	0		0	0	0
Nerazpoložljiva sredstva na podrejenih računih članov družbe za vzajemno zavarovanje na ravni skupine	R0060	0		0	0	0
Presežek sredstev	R0070	0	0			
Nerazpoložljiva presežna sredstva na ravni skupine	R0080	0	0			
Prednostne delnice	R0090	0		0	0	0
Nerazpoložljive prednostne delnice na ravni skupine	R0100	0		0	0	0
Vplačani presežek kapitala v zvezi s prednostnimi delnicami	R0110	0		0	0	0
Nerazpoložljivi vplačani presežek kapitala v zvezi s prednostnimi delnicami na ravni skupine	R0120	0		0	0	0
Uskladitvene rezerve	R0130	394.905	394.905			
Podrejene obveznosti	R0140	56.290		0	56.290	0
Nerazpoložljive podrejene obveznosti na ravni skupine	R0150	0		0	0	0
Znesek neto odloženih terjatev za davek	R0160	0				0
Znesek neto odloženih terjatev za davek, ki ni razpoložljiv na ravni skupine	R0170	0				0
Druge postavke, ki jih je nadzorni organ odobril kot osnovna lastna sredstva in ki niso navedene zgoraj	R0180	0	0	0	0	0
Nerazpoložljiva lastna sredstva, povezana s postavkami drugih lastnih sredstev, ki jih je odobril nadzorni organ	R0190	0	0	0	0	0
Manjšinski deleži (če niso sporočeni v okviru specifične postavke lastnih sredstev)	R0200	472	472	0	0	0
Nerazpoložljivi manjšinski deleži na ravni skupine	R0210	206	206	0	0	0

		Skupaj	Stopnja 1 - neomejene postavke	Stopnja 1 - omejene postavke	Stopnja 2	Stopnja 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Lastna sredstva iz računovodskih izkazov, ki ne bi smela biti predstavljena v okviru uskladitvenih rezerv in ne izpolnjujejo meril za razvrstitev kot lastna sredstva v skladu s Solventnostjo II						
Lastna sredstva iz računovodskih izkazov, ki ne bi smela biti predstavljena v okviru uskladitvenih rezerv in ne izpolnjujejo meril za razvrstitev kot lastna sredstva v skladu s Solventnostjo II	R0220	0				
Odbitki						
Odbitki za udeležbe v drugih finančnih subjektih, vključno z nereguliranimi subjekti, ki izvajajo finančne dejavnosti	R0230	12.641	12.641	0	0	
Od tega odbiti v skladu s členom 228 Direktive 2009/138/ES	R0240	0	0	0	0	
Odbitki za udeležbe, kadar informacije niso razpoložljive (člen 229)	R0250	0	0	0	0	0
Odbitki za udeležbe, vključene z uporabo metode odbitkov in združevanja, kadar se uporabi kombinacija metod	R0260	0	0	0	0	0
Nerazpoložljive postavke lastnih sredstev skupaj	R0270	206	206	0	0	0
Odbitki skupaj	R0280	12.847	12.847	0	0	0
Skupna osnovna lastna sredstva po odbitkih	R0290	553.379	497.089	0	56.290	0
Pomožna lastna sredstva						
Nevplačane in nevpoklicane navadne delnice, ki se jih lahko vpokliče na zahtevo	R0300	0			0	
Nevplačan in nevpoklican ustanovni kapital, prispevki članov ali enakovredna postavka osnovnih lastnih sredstev družb za vzajemno zavarovanje ali družb, ki delujejo po načelu vzajemnosti, ki se jih lahko vpokliče na zahtevo	R0310	0			0	0
Nevplačane in nevpoklicane prednostne delnice, ki se jih lahko vpokliče na zahtevo	R0320	0			0	0
Pravno zavezujoča zaveza vpisa in plačila podrejenih obveznosti na zahtevo	R0330	0			0	0
Akreditivi in jamstva v skladu s členom 96(2) Direktive 2009/138/ES	R0340	0			0	
Akreditivi in jamstva, razen tistih v skladu s členom 96(2) Direktive 2009/138/ES	R0350	0			0	0
Pozivi članom za dodatne prispevke v skladu s prvim pododstavkom člena 96(3) Direktive 2009/138/ES	R0360	0			0	0
Pozivi članom za dodatne prispevke, razen tistih v skladu s prvim pododstavkom člena 96(3) Direktive 2009/138/ES	R0370	0			0	0
Nerazpoložljiva pomožna lastna sredstva na ravni skupine	R0380	0			0	0
Druga pomožna lastna sredstva	R0390	0			0	0
Skupaj pomožna lastna sredstva	R0400	0			0	0

		Skupaj	Stopnja 1 - neomejene postavke	Stopnja 1 - omejene postavke	Stopnja 2	Stopnja 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Lastna sredstva v drugih finančnih sektorjih						
Kreditne institucije, investicijska podjetja, finančne institucije, upravitelji alternativnih investicijskih skladov, družbe za upravljanje KNPVP	**R0410**	4.917	4.917	0	0	
Institucije za poklicno pokojninsko zavarovanje	**R0420**	7.724	7.724	0	0	0
Neregulirani subjekti, ki izvajajo finančne dejavnosti	**R0430**	0	0	0	0	
Skupna lastna sredstva v drugih finančnih sektorjih	**R0440**	12.641	12.641	0	0	0
Lastna sredstva ob uporabi metode odbitkov in združevanja (D&A), same ali v kombinaciji z metodo 1						
Lastna sredstva, združena ob uporabi metode D&A in kombinacije metod	**R0450**	0	0	0	0	0
Lastna sredstva, združena ob uporabi metode D&A in kombinacije metod, brez transakcij znotraj skupine	**R0460**	0	0	0	0	0
Skupna razpoložljiva lastna sredstva za izpolnjevanje konsolidiranega zahtevanega solventnostnega kapitala (SCR) na ravni skupine (brez lastnih sredstev iz drugih subjektov finančnega sektorja in iz subjektov, vključenih prek metode D&A)	**R0520**	553.379	497.089	0	56.290	0
Skupna razpoložljiva lastna sredstva za izpolnjevanje minimalnega konsolidiranega SCR na ravni skupine	**R0530**	553.379	497.089	0	56.290	
Skupna primerna lastna sredstva za izpolnjevanje konsolidiranega SCR na ravni skupine (brez lastnih sredstev iz drugih subjektov finančnega sektorja in iz subjektov, vključenih prek metode D&A)	**R0560**	553.379	497.089	0	56.290	0
Skupna primerna lastna sredstva za izpolnjevanje minimalnega konsolidiranega SCR na ravni skupine	**R0570**	525.592	497.089	0	28.503	
Minimalni konsolidirani SCR na ravni skupine	**R0610**	142.515				
Razmerje med primernimi lastnimi sredstvi in minimalnim konsolidiranim SCR na ravni skupine	**R0650**	369 %				
Skupna primerna lastna sredstva za izpolnjevanje SCR na ravni skupine (vključno z lastnimi sredstvi iz drugih subjektov finančnega sektorja in iz podjetij, vključenih prek metode D&A)	**R0660**	566.020	509.730	0	56.290	0
Zahtevani solventnostni kapital na ravni skupine	**R0680**	310.079				
Razmerje med primernimi lastnimi sredstvi in SCR na ravni skupine, vključno z drugimi subjekti finančnega sektorja in subjekti, vključenimi prek metode D&A	**R0690**	183 %				

		C0060
Uskladitvene rezerve		
Presežek sredstev nad obveznostmi	**R0700**	573.304
Lastne delnice (v posesti neposredno in posredno)	**R0710**	38.572
Predvidljive dividende, razdelitve in dajatve	**R0720**	24.796
Druge postavke osnovnih lastnih sredstev	**R0730**	115.031
Prilagoditev za omejene postavke lastnih sredstev v zvezi s portfelji uskladitvenih prilagoditev in omejenimi skladi	**R0740**	0
Druga nerazpoložljiva lastna sredstva	**R0750**	0
Uskladitvene rezerve pred odbitkom za udeležbe v drugih subjektih finančnega sektorja	**R0760**	394.905
Pričakovani dobički		
Pričakovani dobički, vključeni v prihodnje premije (EPIFP) – življenjska zavarovanja	**R0770**	84.894
Pričakovani dobički, vključeni v prihodnje premije (EPIFP) – neživljenjska zavarovanja	**R0780**	25.021
Skupni pričakovani dobički, vključeni v prihodnje premije (EPIFP)	**R0790**	109.915

S.25.01.22 Zahtevani solventnostni kapital – za podjetja, ki uporabljajo standardno formulo

		Bruto zahtevani solventnostni kapital	Za podjetje specifični parametri	Poenostavitve
		C0110	C0090	C0120
Tržno tveganje	R0010	**119.530**		
Tveganje neplačila nasprotne stranke	R0020	23.242		
Tveganje iz pogodb življenjskega zavarovanja	R0030	49.739	brez	-
Tveganje zdravstvenega zavarovanja	R0040	32.500	brez	-
Tveganje iz pogodb neživljenjskega zavarovanja	R0050	193.235	brez	-
Razpršenost	R0060	-135.748		
Tveganje neopredmetenih sredstev	R0070	0		
Osnovni zahtevani solventnostni kapital	R0100	282.499		

Izračun zahtevanega solventnostnega kapitala		C0100
Operativno tveganje	**R0130**	22.702
Absorpcijske kapacitete zavarovalno-tehničnih rezervacij	**R0140**	-1.580
Absorpcijske kapacitete odloženih davkov	**R0150**	-7.579
Kapitalske zahteve za posle, ki se izvajajo v skladu s členom 4 Direktive 2003/41/ES	**R0160**	0
Zahtevani solventnostni kapital brez kapitalskega pribitka	**R0200**	296.041
Že določen kapitalski pribitek	**R0210**	0
Zahtevani solventnostni kapital	**R0220**	310.079
Druge informacije o SCR		
Kapitalske zahteve za podmodul tveganja lastniških vrednostnih papirjev, ki temelji na trajanju	**R0400**	0
Skupni znesek teoretičnega zahtevanega solventnostnega kapitala za preostali del	**R0410**	0
Skupni znesek teoretičnega zahtevanega solventnostnega kapitala za omejene sklade	**R0420**	0
Skupni znesek teoretičnega zahtevanega solventnostnega kapitala za portfelje uskladitvenih prilagoditev	**R0430**	0
Učinki razpršenosti zaradi združevanja teoretičnega SCR omejenih skladov za potrebe člena 304	**R0440**	0
Minimalni konsolidirani zahtevani solventnostni kapital skupine	**R0470**	142.515
Informacije o drugih subjektih		
Kapitalske zahteve za druge finančne sektorje (nezavarovalniške kapitalske zahteve)	**R0500**	7.648
Kapitalske zahteve za druge finančne sektorje (nezavarovalniške kapitalske zahteve) – kreditne institucije, investicijska podjetja in finančne institucije, upravitelje alternativnih investicijskih skladov, družbe za upravljanje KNPVP	**R0510**	979
Kapitalske zahteve za druge finančne sektorje (nezavarovalniške kapitalske zahteve) – institucije za poklicno pokojninsko zavarovanje	**R0520**	6.669
Kapitalske zahteve za druge finančne sektorje (nezavarovalniške kapitalske zahteve) – kapitalske zahteve za neregulirane subjekte, ki izvajajo finančne dejavnosti	**R0530**	0
Kapitalske zahteve za neobvladovane udeležbe	**R0540**	0
Kapitalske zahteve za preostala podjetja	**R0550**	6.390
Skupni SCR		
SCR za podjetja, vključena prek metode D&A	**R0560**	0
Zahtevani solventnostni kapital	**R0570**	310.079

Poročilo o solventnosti in finančnem položaju
Zavarovalne skupine Sava za leto 2022
Založnik: Sava Re, d.d.

Besedila: Sava Re, d.d. in AV studio, d.o.o.
Produkcija: AV studio, d.o.o.
Fotografije: Matej Vranič, Nik Jarh, Shutterstock,
Blanka Savšek in Jerneja Ažman (dan za zdravje Save Re),
arhiv Sava Re in Zavarovalne skupine Sava

Ljubljana, maj 2023

Sava Re, d.d.
Dunajska cesta 56, p.p. 318
1001 Ljubljana, Slovenija
T +386 1 47 50 200
info@sava-re.si
www.sava-re.si